

ΠωΧ

LR Finanšu ministrija

Eiropas Savienības struktūrfondu sasaistes ar stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteikto politiku novērtējums

Tematiskās izvērtēšanas ziņojums

Rīga, 2006

Tematiskās izvērtēšanas ziņojuma saturs

ZIŅOJUMĀ IZMANTOTO SAĪSINĀJUMU SARAKSTS	3
KOPSAVILKUMS	4
1. IEVADS UN DARBA UZDEVUMS	5
2. NODARBINĀTĪBU VEICINOŠO ESF UN ERAF PASĀKUMU UN AKTIVITĀŠU IEGULDĪJUMA NODARBINĀTĪBAS STRATĒGIJAS MĒRĶU SASNIEGŠANĀ ES UN NACIONĀLAJĀ LĪMENĪ NOVĒRTĒJUMS	9
3. NODARBINĀTĪBAS VEICINOŠO ESF UN ERAF PASĀKUMU UN AKTIVITĀŠU PAMATOJAMĪBAS NOVĒRTĒJUMS	17
4. SADARBĪBAS AR NOZARES SPECIĀLISTIEM, SOCIĀLAJĪEM PARTNERIEM NOVĒRTĒJUMS ESF UN ERAF PASĀKUMU UN AKTIVITĀŠU IZVEIDOŠANĀ	21
5. NODARBINĀTĪBU VEICINOŠO ESF UN ERAF PASĀKUMU UN AKTIVITĀŠU IEVIEŠANAS PĀRRAUDZĪBAS NOVĒRTĒJUMS	24
5.1. IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS.....	24
5.2. UZRAUDZĪBAS MEHĀNISMA NOVĒRTĒJUMS.....	25
5.3. ES STRUKTŪRFONDU PASĀKUMU UZRAUDZĪBAS RĀDĪTĀJU IZPILDES NOVĒRTĒJUMS UN ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒJUMS ES UN NACIONĀLAJĪEM STRATĒĢISKAJIEM DOKUMENTIEM NODARBINĀTĪBAS JOMĀ	32
5.4. ES STRUKTŪRFONDU PLĀNOTO UN SASNIEGTO REZULTĀTU, UN TO RADĪTĀS IETEKMES NOVĒRTĒŠANA.....	37
5.5. ES STRUKTŪRFONDU FINANSĒJUMA APGUVES NOVĒRTĒJUMS.....	39
5.6. ES FONDU ATBALSTA NOZĪME NODARBINĀTĪBAS MĒRĶU SASNIEGŠANĀ.....	40
6. KOPSAVILKUMS - ATBILDES UZ TEMATISKĀS IZVĒRTĒŠANAS JAUTĀJUMIEM	48
7. PIELIKUMI	58
7.1. IZMANTOTĀS LITERATŪRAS SARAKSTS.....	58
7.2. APTAUJĀTO INSTITŪCIJU UN PERSONU SARAKSTS.....	60
7.3. TEHNISKIE PIELIKUMI.....	61

Ziņojumā izmantoto saīsinājumu saraksts

Izmantotie saīsinājumi un to skaidrojumi	
Saīsinājums	Skaidrojums
CFLA	Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
EK	Eiropas Komisija
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
IKT	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
LNRPNV	Latvijas nacionālais rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai 2004. gadam
LR	Latvijas Republika
MVU	Mazie un vidējie uzņēmumi
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	Nevalstiskā organizācija
PIAA	Profesionālās izglītības attīstības aģentūra
PP	Programmas papildinājums
RAPLM	Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija
VND	Valsts nodarbinātības dienests (tagad NVA)
VPD	Vienotais programmdokuments
LM	Labklājības ministrija
EM	Ekonomikas ministrija
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija

Kopsavilkums

Laika posmā no 2006. gada augusta līdz 2006. gada novembrim tika veikta tematiskā izvērtēšana "ES struktūrfondu sasaistes ar stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteikto politiku izvērtējums".

Tematiskās izvērtēšanas galvenais uzdevums bija novērtēt, kā 2004. – 2006. gada ES struktūrfondu plānošanas dokumentos noteiktie nodarbinātību veicinošie ESF un ERAF pasākumi atbilst ES un nacionālajiem stratēģiskajiem dokumentiem nodarbinātības veicināšanai, tādējādi novērtējot, kā ESF un ERAF pasākumi un aktivitātes palīdz sasniegt ES un nacionālajos stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteiktos mērķus.

Tematiskā izvērtēšana ietvēra šādus galvenos posmus:

- Nodarbinātības veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieguldījuma nodarbinātības stratēģijas mērķu sasniegšanā ES un nacionālajā līmenī novērtējums;
- Nodarbinātības veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu pamatojamības novērtējums;
- Sadarbības ar nozares speciālistiem, sociālajiem partneriem novērtējums ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu izveidošanā;
- Nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieviešanas pārraudzības novērtējums.

Tematiskās izvērtēšanas ietvaros tika iegūti vairāki konstatējumi un tika sniegtas rekomendācijas, no kurām galvenie konstatējumi un rekomendācijas ir šādas:

- Ne visi ES līmeņa stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības jomā definētie mērķi ir ietverti ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. – 2006. gadam (Vienotajā programmdokumentā (VPD) un Programmas papildinājumā (PP)) un tādējādi ne visu šo mērķu sasniegšanai ir paredzēts ES fondu atbalsts, kā piemēram, nodarbinātības līmeņa atšķirību samazināšanas pasākumi starp ES un ne-ES pilsoņiem Latvijā. Nākamajā plānošanas periodā 2007. – 2013. gadam būtu ieteicams pēc iespējas paredzēt pasākumus visās tajās jomās, kurās attīstība ir svarīga visā ES līmenī;
- Ne vienmēr ir nodrošināta viennozīmīgi skaidra sasaiste starp VPD un PP, tādēļ nākamajā plānošanas periodā būtu ieteicams pēc iespējas nodrošināt, lai ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda plānošanas dokumenti ir viennozīmīgi skaidri sasaistīti;
- Ne vienmēr VPD un PP identificētās problēmas nodarbinātības jomā ir pietiekami pamatotas ar statistisko informāciju un pētījumiem attiecīgajā jomā;
- Ne vienmēr tika savlaicīgi un pilnvērtīgi iesaistīti galvenie nozares speciālisti un sociālie partneri nodarbinātību veicinošo pasākumu un aktivitāšu izstrādes laikā. Nākamajā plānošanas periodā būtu ieteicams savlaicīgi un pēc iespējas lielākā mērā iesaistīt visus galvenos nozares speciālistus un sociālos partnerus;
- ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. – 2006. gadam sasniedzamie rādītāji tika definēti tikai prioritātes un pasākuma līmenī. Nākamajā plānošanas periodā būtu ieteicams sasniedzamos rādītājus definēt prioritātes, pasākuma un aktivitāšu līmenī, lai tādējādi uzlabotu aktivitāšu, pasākumu un prioritāšu uzraudzības iespējas;

- Nākamajam plānošanas periodam būtu lietderīgi izstrādāt metodoloģiju, kas noteiktu sasniedzamo rādītāju mērīšanas kārtību, kas būtu saistoša visām ES fondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītajām institūcijām;
- Ir vērojams, ka ar valsts budžeta un ES struktūrfondu līdzekļiem tiek finansētas līdzīgas aktivitātes, bet arī šādos gadījumos ir tikusi vērsta uzmanība uz papildināmības principa ievērošanu. Būtu ieteicams nākamajā plānošanas periodā vienmēr nodrošināt papildināmības principa ievērošanu aktivitātēm, kas ir līdzīgas un tiek atbalstītas gan ar ES struktūrfondu palīdzību, gan arī īstenošanas valsts budžeta programmu ietvaros.

1. Ievads un darba uzdevums

Plānošanas periodā no 2004. – 2006. gadam Eiropas Savienības (ES) struktūrfondu plānošanas dokumenti Latvijā ir Vienotais programmdokuments (VPD) un Programmas papildinājums (PP).

VPD jeb Latvijas attīstības plāns ir dokuments, kas atspoguļo Latvijas valdības stratēģiju un prioritātes 2004. – 2006. gadam, lai veicinātu sociālekonomisko apstākļu izlīdzināšanu, izmantojot ES struktūrfondu finansējumu.

PP, savukārt, ir ES struktūrfondu Uzraudzības komitejas apstiprināts dokuments, kas ietver detalizētu informāciju par īstenojamiem pasākumiem, sasniedzamajiem mērķiem, struktūrfondu finansējuma saņēmējiem, finansēšanas nosacījumiem un projektu atlases kritērijiem. PP ir sīkāk izvērstas pasākumu pamatojums un apraksts, norādot pasākuma mērķa grupas, sasaisti ar citiem pasākumiem. Ir detalizēti aprakstītas pasākuma ietvaros atbalstāmās aktivitātes, norādot struktūrfondu finansējuma saņēmējus, iznākuma, rezultāta un ietekmes rādītājus, finansējuma plānu un ieviešanas un uzraudzības nosacījumus.

ES nodarbinātības stratēģijas pamatā ir šādi galvenie mērķi, kas atspoguļoti gan ES Padomes nodarbinātības vadlīnijās 2003. – 2005. gadam, gan Integrētajās pamatnostādņēs izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam, kas jāievēro dalībvalstīm to nodarbinātības plānu¹ izstrādē:

- **Radīt pilnīgu nodarbinātību;**
- **Veicināt darba kvalitāti un ražīgumu;**
- **Stiprināt sociālo un teritoriālo kohēziju.**

Šo mērķu sasniegšanai kā viens no galvenajiem palīginstrumentiem ir ES struktūrfondi, ar kuru atbalstu tiek veicināta nodarbinātības mērķu sasniegšana nacionālajā un ES līmenī.

Tematiskās izvērtēšanas pamatmērķis ir nodrošināt kvalitatīvu tematisko izvērtēšanu par ES struktūrfondu sasaisti ar stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteikto politiku, ar nolūku noteikt sasaistes efektivitāti, iegūt secinājumus un ieteikumus sasaistes uzlabošanai.

Tematiskās izvērtēšanas specifiskais mērķis ir izvērtēt ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. - 2006. gadam noteikto Eiropas Sociālā fonda (ESF), Eiropas

---

¹ Līdz 2004.gadam EK izstrādāja nodarbinātības vadlīnijas, taču izvērtējot situāciju nonāca pie secinājuma, ka nodarbinātības jautājumi ir jāskata daudz plašākā kontekstā, tādēļ laika posmam no 2005. - 2008. gadam tika pieņemtas Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai, kas apvienoja sevī līdz 2004. gadam pastāvošās tautsaimniecības izaugsmes vadlīnijas un nodarbinātības vadlīnijas. Tādējādi līdz 2004. gadam dalībvalstis izstrādāja nacionālos rīcības plānus nodarbinātības veicināšanai, savukārt no 2005. gada dalībvalstis izstrādā Nacionālās Lisabonas reformu programmas attiecīgi 2005. – 2008. gada periodam saskaņā ar Integrētajām pamatnostādņēm izaugsmei un nodarbinātībai.

Reģionālās attīstības fonda (ERAF) un atsevišķu Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) pasākumu un aktivitāšu ieviešanas rezultātu atbilstību stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteiktajiem prioritārajiem pasākumiem, ieviešanas gaitā konstatētās sasaistes nodrošināšanas problēmas, izstrādāt secinājumus un praktiskas rekomendācijas.

Darba uzdevums ir izstrādāt tematiskās izvērtēšanas ziņojumu „Eiropas Savienības struktūrfondu sasaistes ar stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteikto politiku izvērtējums”.

Tematiskās izvērtēšanas projekta sfēra tika noteikta balstoties uz vienošanos ar Pasūtītāju un tika izveidota izvēloties gan tos pasākumus un aktivitātes, kuru tiešais mērķis ir nodarbinātības veicināšana, gan arī tādus pasākumus un aktivitātes, kas pastarpināti palīdz sasniegt ar nodarbinātības veicināšanu saistītos mērķus (piemēram, jaunu uzņēmumu, tādējādi jaunu darba vietu radīšana, drošība darba vietās u.c.).

Lai arī tematiskais izvērtējums saskaņā ar darba uzdevumu ir vērsts uz **ESF un ERAF** nodarbinātību veicinošo aktivitāšu izvērtēšanu, pamatojoties uz Pasūtītāja sākotnēji izteikto vēlmi, papildus tika skatītas arī citu fondu aktivitātes, kā piemēram, aktivitātes, kas tiek līdzfinansētas no ELVGF (Virzības daļas). Tomēr, tā kā citu fondu līdzfinansēto un ziņojuma ietvaros analizēto pasākumu un aktivitāšu skaits ir neliels, turpmāk tekstā galvenokārt tiek liktas atsauces uz „ESF un ERAF pasākumiem un aktivitātēm”, atsevišķi citu fondu aktivitātes izceļot tikai vietās, kur konkrētās aktivitātes viennozīmīgi parādās kā atsevišķi analizētas vienības (piemēram, tehniskie pielikumi).

Tematiskās izvērtēšanas laikā projekta sfēra tiks ierobežota ar šādiem ERAF, ESF, kā arī ELVGF (Virzības daļas) pasākumiem un aktivitātēm:

- *1.4. pasākums: Izglītības, veselības aprūpes un sociālās infrastruktūras attīstība:*
  - 1.4.4. aktivitāte: Ēku renovācija (ieskaitot to pielāgošanu personu ar fiziskiem traucējumiem vajadzībām) un nodrošināšana ar mūsdienīgu praktiskās apmācības aprīkojumu un iekārtām sākotnējās profesionālās izglītības iestādēs;
  - 1.4.5. aktivitāte: Augstākās izglītības iestāžu nodrošināšana ar mūsdienīgu mācību aprīkojumu, iekārtām un lieldatora tīkliem un telpu renovācija (ieskaitot to pielāgošanu personu ar fiziskiem traucējumiem vajadzībām);
  - 1.4.6. aktivitāte: Sociālās infrastruktūras uzlabošana un alternatīvo sociālo pakalpojumu attīstība:
    - 1.4.6.1. aktivitāte: Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošana;
    - 1.4.6.2. aktivitāte: Alternatīvo sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstība;
  - 1.4.8. aktivitāte: Darba tirgus institūciju pilnveidošana.
- *2.2. pasākums: Uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstība:*
  - 2.2.1. aktivitāte: Atbalsts privātās infrastruktūras investīcijām ražošanas procesu un produkcijas modernizēšanai atbilstoši tirgus standartiem un prasībām attiecībā uz vides aizsardzību, darba drošību un patērētāju tiesību aizsardzību (ieskaitot nepieciešamā aprīkojuma iegādi un ēku celtniecību un rekonstrukciju):
    - 2.2.1.1. Investīcijas privātajā infrastruktūrā ražošanas procesu un produkcijas modernizēšanai;

- 2.2.1.2. Atbalsts ieguldījumiem uzņēmumu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās.
- 2.4. pasākums: *Pieeja finansējumam maziem un vidējiem uzņēmumiem:*
  - 2.4.1. Aizdevumi (tajā skaitā mikrokredīti) komercdarbības uzsākšanai. Aktivitātes ietvaros tiks nodrošināts līdzfinansējums aizdevumiem MVK (t.sk. mikrokredītiem) un komercdarbības uzsācējiem (struktūrfonda un no bankas saņemto līdzekļu attiecībai jābūt vismaz 1:1), kā arī daļēji tiks segtas banku pakalpojumu izmantošanas administratīvās izmaksas;
- 3.1. pasākums: *Nodarbinātības veicināšana:*
  - 3.1.1. aktivitāte: Nodarbināto pārkvalifikācijas un kvalifikācijas paaugstināšanas veicināšana;
  - 3.1.2. aktivitāte: Aktīvie nodarbinātības pasākumi bezdarbniekiem:
    - 3.1.2.1. aktivitāte: Bezdarbnieku pārkvalifikācija un tālākizglītība;
    - 3.1.2.2. aktivitāte: Darba prakšu nodrošināšana jauniešiem bezdarbniekiem;
    - 3.1.2.3. aktivitāte: Bezdarbnieku un darba meklētāju konkurētspējas paaugstināšana;
  - 3.1.3. aktivitāte: Apmācības un konsultācijas komercdarbības un pašnodarbinātības uzsācējiem;
  - 3.1.4. aktivitāte: Atbalsts kapacitātes stiprināšanai par darba tirgus un dzimumu līdztiesības politikas ieviešanu atbildīgajās institūcijās informācijas izplatīšanai un izpratnes paaugstināšanai,
  - 3.1.5. aktivitāte: Pētījumu veicināšana:
    - 3.1.5.1. aktivitāte: Darba tirgus pētījumu veicināšana, ieskaitot pētījumus par etnisko minoritāšu un dzimumu līdztiesības situāciju darba tirgū;
    - 3.1.5.2. aktivitāte: Atbalsts darba tirgus pētījumu veikšanai;
    - 3.1.5.3. aktivitāte: Pētījumu veikšana par sociāli atstumto grupu iespējām darba tirgū;
- 3.2. pasākums: *Izglītības un tālākizglītības attīstība:*
  - 3.2.4. aktivitāte: Tālākizglītības sadarbības tīklu attīstīšana un kapacitātes stiprināšana, tālākizglītības kursu izstrāde un īstenošana atbilstoši ievērojamas sabiedrības daļas (piemēram, publiskā sektorā strādājošie) vajadzībām un mūžizglītības ieviešanas stratēģisko pamatprincipu un sadarbības mehānismu attīstīšana;
    - 3.2.4.1.aktivitāte: Publiskās diskusijas veicināšana, ieinteresēto pušu identificēšana, mūžizglītības vajadzību izvērtēšanas metodoloģijas izveide; dialoga veidošana ar vietējām un reģionālajām pārvaldēm un darba tirgus pārstāvjiem, mūžizglītības politikas pamatprincipu izstrāde reģionālajā līmenī un priekšlikumu izstrāde institucionālās sadarbības mehānismiem vietējā līmenī. Reģionālo (vai vietējo) apmācības tīklu iniciācija un ieviešana, sadarbības tīklu dalībnieku kapacitātes stiprināšana;
    - 3.2.4.2. aktivitāte: Ekonomiski nozīmīgu pieaugušo tālākizglītības iespēju uzlabošana esošā izglītības/apmācības iestāžu sadarbības tīkla ietvaros: jaunu tālākizglītības kursu un moduļu izstrāde, pedagogu apmācība, apmācību aprobācija un nodrošināšana

- atbilstošām mērķa grupām, IT zināšanu un prasmju uzlabošana, e-studiju un tālmācības studiju vides un satura pilnveidošana. Apmācību nodrošināšana projektu īstenotājiem un publiskajā sektorā strādājošajiem, kas iesaistīti ES struktūrfondu projektu ieviešanā un vadīšanā;
- 3.2.6. aktivitāte: Sociālo partneru un izglītības iestāžu sadarbības uzlabošana izglītības un apmācības kvalitātes paaugstināšanā:
    - 3.2.6.1. aktivitāte: Metodikas un mehānismu izstrāde sociālo partneru iesaistei profesionālās izglītības un apmācības kvalitātes nodrošināšanā, vienotas metodikas izveide profesijas standartu izstrādē, konkrētai nozarei nepieciešamo prasmju analīze un prognozēšana, nacionālās kvalifikācijas struktūras uzlabošana, sociālo partneru apmācība un atbalsts reģionālajai sadarbībai;
    - 3.2.6.3. aktivitāte: Mācību prakses īstenošana profesionālās izglītības un augstākās profesionālās izglītības studentiem;
  - 3.2.7. aktivitāte: Karjeras izglītības un profesionālās orientācijas pasākumu ieviešana izglītības iestādēs:
    - 3.2.7.1. aktivitāte: Apmācību kursu un moduļu izstrāde un ieviešana pedagogiem/ profesionālās orientācijas praktiķiem, metodisko un informatīvo materiālu izveide/adaptācija un izdošana pedagogu apmācību vajadzībām. Studiju programmu izveide profesionālās orientācijas un karjeras konsultantu sagatavošanai. Konsultantu kvalifikācijas standarta izstrāde. Akadēmiskā personāla apmācības un mācību palīgīdzekļu izstrāde;
    - 3.2.7.2. aktivitāte: Atbalsts profesionālās orientācijas un konsultēšanas pasākumiem un aktivitātēm izglītības iestādēs;
- 3.3. pasākums: *Sociālās atstumtības mazināšana:*
    - 3.3.1. aktivitāte: Apmācību nodrošināšana sociāli atstumtajām grupām, ieskaitot IKT atbalstu invalīdiem:
      - 3.3.1.1.aktivitāte: Motivācijas programmas līdzdalībai apmācībās;
      - 3.3.1.2. aktivitāte: Apmācību nodrošināšana sociālās atstumtības riska grupā esošajiem bezdarbniekiem, kas reģistrēti Nodarbinātības valsts aģentūrā, iekļaujot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju atbalstu invalīdiem;
    - 3.3.2. aktivitāte: Subsidēto darbavietu nodrošināšana;
    - 3.3.3. aktivitāte: Konsultācijas un apmācība komercdarbības un pašnodarbinātības uzsākšanai;
    - 3.3.4. aktivitāte: Sociālā darba speciālistu apmācība;
    - 3.3.5. aktivitāte: Sociālās rehabilitācijas programmu paplašināšana, ieskaitot informācijas un komunikāciju tehnoloģiju atbalstu invalīdiem:
      - 3.3.5.1. aktivitāte: Profesionālās rehabilitācijas programmu paplašināšana, iekļaujot informācijas un komunikāciju tehnoloģiju atbalstu invalīdiem;
      - 3.3.5.2. aktivitāte: Sociālās rehabilitācijas programmu izstrāde un ieviešana.
- 4.2. pasākums: *Atbalsts jaunajiem zemniekiem:*

- 4.2.1. aktivitāte: Lauksaimniecības uzņēmuma dibināšana pirmo reizi.

Tematiskā izvērtēšana ietvēra šādus četrus galvenos posmus, kuru tematiskās izvērtēšanas rezultāti ir sniegti turpmāk šajā tematiskās izvērtēšanas ziņojumā:

1. Nodarbinātības veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieguldījuma nodarbinātības stratēģijas mērķu sasniegšanā ES un nacionālajā līmenī novērtējums:

1.1. ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu atbilstības novērtējums ES stratēģiskajos dokumentos noteiktajam, lai konstatētu, kā ESF un ERAF pasākumi un aktivitātes palīdz īstenot ES stratēģiskajos dokumentos noteikto nodarbinātības politiku;

1.2. ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu atbilstības novērtējums Latvijas stratēģiskajos dokumentos noteiktajam, lai konstatētu, kā ESF un ERAF pasākumi un aktivitātes palīdz īstenot Latvijas stratēģiskajos dokumentos noteikto nodarbinātības politiku;

2. Nodarbinātības veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu pamatojamības novērtējums;

3. Sadarbības ar nozares speciālistiem, sociālajiem partneriem novērtējums ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu izveidošanā;

4. Nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieviešanas pārraudzības novērtējums.

Attiecībā uz sadarbības novērtējumu ar nozares speciālistiem, sociālajiem partneriem ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu izveidošanā, tematiskās izvērtēšanas veikšanai tika izvēlēti šādi ierobežota skaita partneri, kas tika izvēlēti, ņemot vērā to darbības jomu vistiešāko sasaisti ar nodarbinātības veicināšanu:

- **Latvijas Darba devēju konfederācija**, kas pārstāv darba devēju intereses;
- **Marta**, kas veicina dzimumu līdztiesības nodrošināšanu;
- **Brīvo arodbiedrību savienība**, kas pārstāv darba ņēmēju intereses.

Papildus, atsevišķā tematiskās izvērtēšanas ziņojuma sadaļā (6. sadaļa) ir sniegtas atbildes kopsavilkuma veidā uz Pasūtītāja definētajiem tematiskās izvērtēšanas jautājumiem.

2. Nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieguldījuma nodarbinātības stratēģijas mērķu sasniegšanā ES un nacionālajā līmenī novērtējums

Ņemot vērā Lisabonas stratēģijas mērķus, dalībvalstu nodarbinātības politikas dokumentiem ir jābūt vērīgiem uz šādu trīs galveno mērķu sasniegšanu:

- **Pilnīga nodarbinātība** – dalībvalstīm ir jāveicina pilnīga nodarbinātība, ieviešot visaptverošu politiku, lai sniegtu ieguldījumu Lisabonas un Stokholmas mērķu sasniegšanā. Ar nodarbinātības politiku ieviešanu dalībvalstīm ir jāsniedz ieguldījums šādu rādītāju sasniegšanā Eiropas Savienības līmenī:

- Sasniegt 67% vispārējo nodarbinātības līmeni 2005. gadā un 70% - 2010. gadā;

- Sasniegt 57% sieviešu nodarbinātības līmeni 2005. gadā un 60% - 2010. gadā;
- Sasniegt 50% vecāka gadagājuma cilvēku (55 – 64 gadu vecumā) nodarbinātības līmeni 2010. gadā.

Mērķiem nacionālajā līmenī ir jābūt saskaņā ar ES sasniedzamajiem mērķiem, tajā pašā laikā ņemot vērā nacionālās īpatnības.

- **Darba kvalitāte un produktivitāte** – darba kvalitātes uzlabošana ir cieši saistīta ar virzību uz konkurētspējīgu un zināšanu balstītu ekonomiku. Darba kvalitāte attiecas gan uz darba izpildi šaurākā nozīmē, gan arī uz darba tirgu kopumā. Tā ietver kvalitāti darba vietā, prasmju uzlabošanu, mūžizglītības attīstību, dzimumu līdztiesību, veselību un drošību darbā, sociālo iekļaušanu un pieeju darba tirgum, darba un personīgās dzīves balansa nodrošināšanu, sociālo dialogu, diskriminācijas novēršanu. Nodarbinātības līmeņa paaugstināšanai ir jāiet līdzās ar darbaspēka produktivitātes veicināšanu. Darba kvalitātes uzlabošana var palīdzēt uzlabot darba produktivitāti.
- **Sociālā iekļaušana un kohēzija** – nodarbinātības politikām ir jāveicina darba pieejamība visiem darbaspēka vecumā esošajiem vīriešiem un sievietēm, jānovērš diskriminācija darba tirgū un pēc iespējas jānotur strādājošie darba tirgū².

Lai īstenotu trīs augstākminētos mērķus dalībvalstīm jāievieš politikas, kas ir saskaņā ar ES Padomes nodarbinātības vadlīnijām 2003. – 2005. gadam un Integrētajām pamatnostādņēm izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam,, kurās ir ietverti prioritārie nodarbinātības virzieni..

Ņemot vērā to, ka tematiskās izvērtēšanas ietvaros tiek apskatīti 2004. – 2006. gada periodā definētie ESF un ERAF pasākumi un aktivitātes nodarbinātības veicināšanas jomā (skatīt levadu attiecībā uz projekta sfēru) un kā šie pasākumi un aktivitātes palīdz sasniegt atbilstošos politikas mērķus, tad, lai aptvertu 2004. – 2006. gada periodu, tika veikta ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu atbilstības novērtēšana pret šādiem ES un nacionālajiem dokumentiem nodarbinātības jomā:

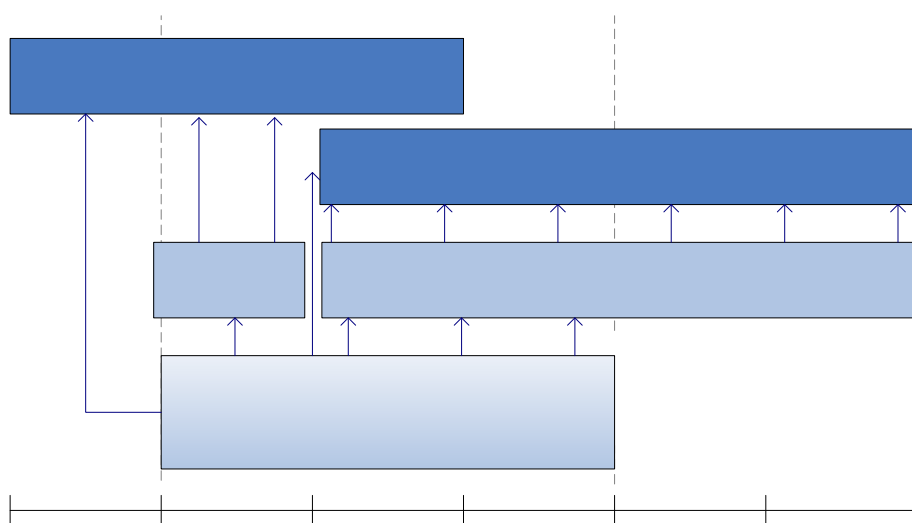
- Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam (3. sadaļa „Nodarbinātības veicināšana”: 17. – 24. pamatnostādne)³;
- ES Padomes nodarbinātības vadlīnijas 2003. – 2005. gadam (2003. gada 22. jūlija Padomes lēmums par dalībvalstu nodarbinātības politikas vadlīnijām) (10 vadlīnijas);
- Latvijas nacionālo 2004. gada rīcības plānu nodarbinātības veicināšanai (pasākumi, kas definēti 10 vadlīniju kontekstā);
- Latvijas nacionālo Lisabonas programmu 2005. – 2008. gadam (pasākumi, kas definēti 17. – 24. vadlīnijas kontekstā).

Pie ES struktūrfondu plānošanas dokumentu (VPD un PP) 2004. – 2006. gadam izstrādes tika vērsta uzmanība uz saskaņas nodrošināšanu ar attiecīgajā laika posmā pastāvošajām ES vadlīnijām (ES Padomes nodarbinātības vadlīnijas 2003. – 2005. gadam) un attiecīgajiem nacionālajiem politikas dokumentiem, taču šīs izvērtēšanas

² Informācijas avots: Eiropas Padomes 2003. gada 22. jūlija lēmums par vadlīnijām dalībvalstu nodarbinātības politikām (2003/578/EC).

³ Līdz 2004. gadam EK izstrādāja nodarbinātības vadlīnijas, taču izvērtējot situāciju nonāca pie secinājuma, ka nodarbinātības jautājumi ir jāskata daudz plašākā kontekstā, tādēļ laika posmam no 2005. - 2008. gadam tika pieņemtas Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai, kas apvienoja sevī līdz 2004. gadam pastāvošās tautsaimniecības izaugsmes vadlīnijas un nodarbinātības vadlīnijas (3. sadaļa 17. – 24. pamatnostādne Integrētajās pamatnostādņēs izaugsmei un nodarbinātībai).

Ietvaros ir apskatīta VPD un PP definēto ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu saikne arī ar turpmākajam periodam izstrādātajām ES vadlīnijām (Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai), kas konsekventi turpina noteikt turpmākus mērķus nodarbinātības veicināšanai.

Informācijas avots: Izvērtētāju izstrādāts shematisks attēlojums

Turpmāk tabulā ir atspoguļoti konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz pasākumu un aktivitāšu atbilstību augstāk minētajiem ES un nacionālajiem dokumentiem nodarbinātības jomā, kas tika gūti, pamatojoties uz veikto analīzi, kas sniegta 7.3.1. pielikumā.

7.3.1. pielikumā ir sniegta analīze attiecībā uz to, kā nodarbinātību veicinošie ESF un ERAF pasākumi un aktivitātes, kā arī atsevišķas ELVGF (Virzības daļas) aktivitātes pēc būtības saskan ar ES un nacionālajos dokumentos nodarbinātības veicināšanas jomā noteiktajiem virzieniem.

Analīze attiecībā uz to, kā nodarbinātību veicinošie pasākumi palīdz sasniegt ES un nacionālajā līmenī definētos sasniedzamos rezultātus nodarbinātības jomā, ir sniegta atsevišķā pielikumā (7.3.3. pielikums) un analīzes rezultātā iegūtie konstatējumi un rekomendācijas sniegti tematiskās izvērtēšanas 5. sadaļā „Nodarbinātību veicinošo pasākumu un aktivitāšu pārraudzības novērtējums”.

Tabulā ir iekļauti konstatējumi un rekomendācijas, kas izdarīti analizējot ES struktūrfondu izvēlēto nodarbinātību veicinošo aktivitāšu ietvaros atbalstītos projektus. Novērtējuma mērķis bija noteikt, vai izvēlēto nodarbinātību veicinošo aktivitāšu ietvaros atbalstītie projekti ir veicinājuši nodarbinātības mērķu un prioritāro pasākumu sasniegšanu, kas

definēti ES un nacionālajos plānošanas dokumentos nodarbinātības jomā (skatīt 7.3.5. pielikumu).

1. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieguldījuma nodarbinātības stratēģijas mērķu sasniegšanā		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
K.2.01.	<p>Starp nodarbinātību veicinošajiem ESF un ERAF pasākumiem un aktivitātēm netika ietverti pasākumi inovatīvu darba formu izveidē (piemēram, e-darbs), ko paredz ES nodarbinātības vadlīnijas, lai tādējādi pēc iespējas pavērtu darba iespējas tādām iedzīvotāju grupām, kurām ir visgrūtāk piekļūt darba tirgum (piemēram, invalīdiem).</p> <p>Tajā pašā laikā ir jāņem vērā fakts, ka Latvijai kā 1. mērķa teritorijai piemīt vairākas problēmjas, kas jārisina vispirms (piemēram, IKT trūkums attālajos reģionos) lai tiktu radīta iespēja ieviest tādas jaunas darba formas, kā piemēram, e- darbs.</p>	<p>Ņemot vērā to, ka viens no ES nodarbinātības stratēģijas galvenajiem virzieniem ir iekļaujoša darba tirgus veicināšana un tādējādi to iedzīvotāju grupu, kurām ir visgrūtāk piekļūt darba tirgum, integrācija, tad būtu nepieciešams sniegt valsts un ES fondu atbalstu inovatīvu darba formu izveidē (kā piemēram, e-darbs), lai spētu izveidot iekļaujošu darba tirgu.</p>
K.2.02	<p>Saskaņā ar tematiskās izvērtēšanas ietvaros pausto viedokli no organizācijas „Marta”, kas palīdz veicināt dzimumu līdztiesību, starp nodarbinātību veicinošajiem ESF un ERAF pasākumiem un aktivitātēm varētu būt ietverti vairāk pasākumi, kas ļautu sievietēm atgriezties ātrāk darba tirgū pēc bērna kopšanas atvaļinājuma, tādējādi palīdzot mazināt nodarbinātības līmeņa atšķirības starp vīriešiem un sievietēm. Varētu tikt vairāk veikti atbilstoši pasākumi, kā piemēram, bērnu aprūpes centru pakalpojumu nodrošināšana bērniem vecumā no 3 gadiem līdz obligātajam pirmsskolas vecumam, kā to paredz 2003. – 2005. gada ES Padomes nodarbinātības vadlīnijas (6. vadlīnija), kā arī Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai.</p>	<p>Šādi pasākumi ir ietverti Latvijas Nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam (zem 18. pamatnostādnes) un to īstenošanai šajā periodā ir paredzēti valsts līdzekļi.</p> <p>ES struktūrfondu plānošanas dokumentos dzimumu līdztiesības veicināšana ir ietverta kā horizontālā prioritāte, tādējādi to ir paredzēts ieviest caur visiem ES struktūrfondu pasākumiem un aktivitātēm, taču, lai pēc iespējas veicinātu dzimumu līdztiesību un nodrošinātu sieviešu pēc iespējas ātrāku atgriešanos darba tirgū, iespējams būtu nepieciešams paredzēt arī ES struktūrfondu līdzekļus, lai vēl vairāk attīstītu bērnudārzu, attīstības centru, aukļu pakalpojumus, dienas centru veidošanu darba vietās, lai tiektos uz nodarbinātības līmeņa mazināšanu starp sievietēm un vīriešiem darba tirgū, kas arī ir viens no ES vadlīnijās ietvertajiem mērķiem/virzieniem.</p>
K.2.03.	<p>ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. – 2006. gadam dzimumu līdztiesība tika definēta kā horizontālā prioritāte, taču tā netika pietiekami integrēta struktūrfondu līdzfinansēto projektu atlases procesā (vadlīnijas, atlases kritēriji). Nereti projektu atlases procesā</p>	<p>Dzimumu līdztiesības aspekts kā horizontālā prioritāte ir viennozīmīgi jāintegrē visos līmeņos (pasākuma aktivitātēs (piemēram, paredzot nevis vispārīgu bezdarbnieku pārkvalifikāciju, bet gan nodalīt sieviešu un vīriešu bezdarbnieku</p>

1. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieguldījuma nodarbinātības stratēģijas mērķu sasniegšanā		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
	<p>dzimumu līdztiesības jautājums pie lēmuma pieņemšanas tika skatīts ļoti formāli – netika pietiekami vērsta uzmanība uz to projektu atlasī, kas vairāk būtu vērsti uz dzimumu līdztiesības veicināšanu (piemēram, 3.1.3 aktivitātē tika nepietiekami vērsta uzmanība, vai uzņēmējdarbības konsultācijas, finansiāls atbalsts tiek sniegts sievietēm, tādējādi veicinot sieviešu iesaistīšanos uzņēmējdarbībā).</p>	<p>pārkvalifikāciju), projektu vadlīnijās, projektu atlases kritērijos), kā arī jāveicina projektu vērtētāju izpratne par dzimumu līdztiesības jautājumiem.</p> <p>Tāpat horizontālajām prioritātēm nākamajā plānošanas periodā būtu jānosaka arī sasniedzamie rādītāji.</p> <p>Dzimumu līdztiesības veicināšanas, kā arī citu horizontālo prioritāšu integrēšanas procesā, ir jānodrošina cieša ES struktūrfondu aktivitāšu savstarpējā sasaiste.</p> <p>Kā piemēram, veicinot sieviešu iesaistīšanu tālākizglītībā, ir saistīti jārisina tādi blakus jautājumi, kā piemēram, infrastruktūras pilnveidošana (bērnu aprūpes centru esamība tālākizglītības pakalpojumu sniegšanas vietās, transporta pakalpojumu nodrošināšana, u.c.).</p>
K.2.04.	<p>2004. – 2006. gada starp ESF un ERAF pasākumiem un aktivitātēm nav identificēti īpaši vērsti pasākumi uz nodarbinātības līmeņa atšķirību samazināšanu starp ES un ne-ES pilsoņiem Latvijā, ko paredz 2003. – 2005. gada ES Padomes nodarbinātības vadlīnijas (7. vadlīnija).</p>	<p>Lai nodrošinātu atbilstību ES noteiktajiem virzieniem, kas definēti ES nodarbinātības vadlīnijās un atspoguļo ES nodarbinātības stratēģijas mērķus, būtu nepieciešams paredzēt atbilstošus pasākumus (piemēram, valodas apmācības dažādu valstu pilsoņiem), kas vērsti uz nodarbinātības līmeņa atšķirību samazināšanu starp ES un ne-ES pilsoņiem Latvijā.</p>
K.2.05.	<p>Nav skaidrs, vai ESF un ERAF pasākumi un aktivitātes nodarbinātības veicināšanai 2004. – 2006. gada periodā bija īpaši vērsti uz to, lai integrētu tādas iedzīvotāju grupas darba tirgū, kā piemēram, cilvēki, kas agri pamet mācības, cilvēki ar zemām darba prasmēm, imigranti, etnisko minoritāšu pārstāvji, kā to paredz 2003. – 2005. gada ES Padomes nodarbinātības vadlīnijas (7. vadlīnija), kā arī Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam.</p> <p>ESF un ERAF pasākumi un aktivitātes ietver pasākumus sociālās integrācijas jomā un ietver invalīdu u.c. grupu integrāciju, taču nav viennozīmīgi skaidrs, vai tie ietver pasākumus, piemēram, imigrantu integrācijas, etnisko minoritāšu jomā.</p>	<p>Būtu nepieciešams nākamajā periodā aktivitātēs, kas vērstas uz sociālo iekļaušanu, ietvert darbības imigrantu un etnisko minoritāšu integrācijas jomā.</p>

1. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieguldījuma nodarbinātības stratēģijas mērķu sasniegšanā		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
K.2.06.	<p>Ne vienmēr ES struktūrfondu ieviešanas plānošanas dokumentos noteiktā par konkrētās aktivitātes ieviešanu atbildīgā institūcija ir spējīga nodrošināt konkrētās aktivitātes īstenošanu, tās LR normatīvajos aktos noteikto tiesību un atbildības jomu ierobežojumu dēļ.</p> <p>Kā piemēru var minēt NVA, kas bezdarbnieku apmācības, pārkvalifikācijas pasākumus ir tiesīga īstenot tikai attiecībā uz reģistrētajiem bezdarbniekiem, kamēr stratēģiskajos dokumentos īpaša nozīme piešķirta neregistrētā bezdarba apzināšanai un tā mazināšanas pasākumu īstenošanai.</p>	<p>Nākamajā plānošanas periodā būtu jāpārskata esošā normatīvo aktu bāze un pēc nepieciešamības un iespējas jāveic izmaiņas, lai institūcijas būtu tiesīgas veikt tām noteiktos pienākumus.</p> <p>Tāpat ir iespējams deleģēt funkcijas, ko pie esošās likumdošanas bāzes nevar veikt attiecīgā institūcija, citai institūcijai vai arī izveidot sadarbības modeli, kur divām vai vairākām institūcijām sadarbojoties, var kopā tikt nodrošināta visu noteikto funkciju izpilde.</p>
K.2.7.	<p>Viens no virzieniem, kas tiek noteikts ES līmenī ir reģionālās attīstības veicināšana, kas ietver nodarbinātības attīstību reģionos.</p> <p>Vērtējot ESF un ERAF atbalstītos projektus, ir vērojams, ka atbalsts ir ticis sniegts arī reģionu attīstības nodrošināšanai konkrētās jomās, piemēram, atbalsts komercsabiedrības uzsākšanai Latvijas reģionos, ir ticis sniegts atbalsts dažādām ar profesionālo izglītību un karjeras attīstību saistītajām aktivitātēm reģionos, taču saskaņā ar tematiskās izvērtēšanas ietvaros pausto viedokli 2004. – 2006. gada plānošanas periodā ESF un ERAF struktūrfondu finansējums ne vienmēr tika pietiekami koncentrēts uz reģionu attīstību. Lielā mērā ESF finansējums tika sniegts Rīgā un Rīgas teritorijā.</p>	<p>Nākamajā plānošanas periodā būtu vēlams vērst ESF un ERAF nodarbinātības pasākumu īstenošanu uz vājāk attīstītajiem reģioniem.</p>
K.2.8.	<p>Saskaņā ar tematiskās izvērtēšanas ietvaros iegūto informāciju, Latvijā ilgu laika posmu nebija pieejama pietiekama informācija par darba tirgu (statistika, pētījumi), līdz ar to ES struktūrfondu līdzekļi tika virzīti uz nepieciešamo pētījumu veikšanu par dažādām darba tirgus jomām. Nacionālā programma „Darba tirgus pētījumi”, kas tiek īstenota 3.1.5.1. aktivitātes ietvaros, iekļauj 13 LM pētījumu veikšanu, kā arī EM un NVA pētījumus. Papildus tam 3.1.5.2. aktivitātes „Atbalsts pētījumu veikšanai” (atklāta konkursa projekts) ietvaros dažādas institūcijas Latvijā veic pētījumus par darba tirgu, t.sk. par darba tirgus jautājumiem reģionos, kā arī 3.1.5.3. aktivitātes „Pētījumu veikšana par sociāli atstumto grupu iespējām darba tirgū”</p>	<p>Katras ES struktūrfondu aktivitātes izveidei visos gadījumos ir nepieciešams atbilstošs pamatojums. Pie tam, visos gadījumos būtu jāvērs uzmanība uz to, lai ES struktūrfondu līdzekļi tiktu izmantoti efektīvi un tādējādi sniegtu pēc iespējas būtiskāku ietekmi uz darba tirgu.</p>

1. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieguldījuma nodarbinātības stratēģijas mērķu sasniegšanā		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
	(grantu shēma) tiek īstenoti specifiski pētījumi par sociāli atstumtajām darba grupām. Nav viennozīmīgi skaidrs pamatojums tik skaitliski liela daudzuma pētījumu veikšanas nepieciešamībai ar ES struktūrfondu atbalstu laika posmā no 2004. – 2006. gadam. Tāpat saskaņā ar interviju laikā iegūto informāciju ne vienmēr tikusi nodrošināta veikto pētījumu savstarpējā koordinācija, lai nodrošinātu situāciju, kad divas institūcijas neveic pētījumus par vienu un to pašu tēmu.	
K.2.9.	Darba spēka kvalifikācijas celšanas jomā ne vienmēr tiek stimulēta darba spēka attīstība konkrētās nozarēs. Kā piemēram, aktivitātes 3.1.1. „Nodarbināto pārkvalifikācijas un kvalifikācijas paaugstināšanas veicināšana” ietvaros tiek sniegts atbalsts jebkura veida komercsabiedrībai (maza, vidēja vai liela) un jebkuras nozares komercsabiedrībai visā Latvijas teritorijā.	Nākamajā plānošanas periodā būtu ieteicams koncentrēt ES struktūrfondu finansējumu to nozaru attīstībā, kas Latvijai ir prioritāras, tādējādi panākot vājāk attīstīto, bet ekonomikai svarīgo nozaru attīstību.
K.2.10.	Nav skaidrs, kā atklāta konkursa projekts „Tālākizglītības programmas „ES struktūrfondu projektu sagatavošana un vadīšana” izveide un īstenošana Rīgas domes projektu koordinatoriem” palīdz sasniegt aktivitātes 3.2.4.2. „Tālākizglītības iespēju paplašināšana ekonomikai svarīgās nozarēs” mērķus no tāda aspekta, ka nav skaidri identificējama šīs aktivitātes virzība uz attīstību ekonomikai svarīgajām nozarēm. Pie tam, attiecībā uz aktivitāti 3.2.4.2. „Tālākizglītības iespēju paplašināšana ekonomikai svarīgās nozarēs” kopumā var vērot, ka aktivitātes ietvaros tiek atbalstīti projekti plaša skaita un savstarpēji atšķirīgās jomās. Aktivitātes ietvaros netiek koncentrēts atbalsts uz projektiem, kas tiktu īstenoti neliela skaita prioritārās jomās. Piemēram, aktivitātes ietvaros tiek atbalstīti tādi projekti, kā piemēram, tālākizglītības programma dārzu un ainavu arhitektūrā, tālākizglītības metodiskā materiāla izveide un aprobācija ēdināšanas nozares speciālo mācību priekšmetu skolotājiem, tālākizglītības kursu izstrāde IT profesionāļiem, auto apmācības kursi ekonomiskai attīstībai, moderno tehnoloģiju apguve autoservisa darbiniekiem, kultūras tūrisma apmācības programmas sagatavošana un apmācības pilotprojekta realizācija u.c.	<p>Lai arī iepriekš minētais saistās ar to, ka Latvijā uz ES fondu plānošanas brīdi nebija izstrādāts vienots dokuments, kas noteiktu Latvijas ekonomikai svarīgākās nozares, tomēr būtu nepieciešams plānošanas dokumentos precīzi definēt Latvijas ekonomikai svarīgās nozares, uz kurām būtu vērsts ES fondu atbalsts, lai nodrošinātu, ka ES fondu finansējums tiek koncentrēts uz tām jomām, kuru attīstībai tas visvairāk nepieciešams.</p> <p>Līdz ar to turpmāk šādos gadījumos būtu ieteicams veikt sekojošo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viennozīmīgi skaidri uzskaitīt plānošanas dokumentos un turpmāk izrietošajos darba dokumentos (piem., konkursu vadlīnijās, atlases kritērijos), kurās nozarēs konkrētā joma tiks atbalstīta un tādējādi nodrošināt, ka tiek atlasīti projekti tikai atbilstošajās nozarēs; • Vai arī gadījumā, ja aktivitāte neparedz atbalstu prioritārās nozarēs, precizēt aktivitātes nosaukumu, tādējādi norādot, ka aktivitātes ietvaros tiek veikta vispārīga tālākizglītības iespēju

1. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieguldījuma nodarbinātības stratēģijas mērķu sasniegšanā		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
	<p>Pie tam, ES struktūrfondu plānošanas dokumentos (VPD un PP) nav viennozīmīgi definētas tās nozares, kas uzskatāmas par Latvijas ekonomikai svarīgajām nozarēm un kuru attīstībai tādējādi ir būtiski nepieciešams ES struktūrfondu atbalsts. Līdz ar to, nav skaidrs, kādās jomās tika koncentrēts atbalsts 3.2.4.2. aktivitātes „Tālākizglītības iespēju paplašināšana ekonomikai svarīgās nozarēs”. Atbalstītie projekti liecina, ka atbalsts ticis sniegts vairākās jomās.</p>	<p>paplašināšana.</p> <p>leteicams būtu ņemt vērā pirmo risinājuma variantu, tādējādi nodrošinot ES fondu līdzekļu koncentrāciju konkrētās atbalsta jomās.</p>
K.2.11.	<p>Ne visos gadījumos projektu atlases kritēriji ir atbilstoši un pietiekami, lai spētu nodrošināt objektīvu projektu atlasībai atbilstoši aktivitātes mērķiem, sevišķi nacionālo programmu projektu gadījumā. Nacionālā programma ietver gan projektu atlases kritērijus, gan arī nacionālās programmas projektus un to īstenotājus, kas var novest pie situācijas, ka noteiktie atlases kritēriji ir izmantoti formāli. Kā piemēram, nacionālās programmas „Mūžizglītības stratēģijas izstrāde un ieviešana” ir minēts, ka mūžizglītības stratēģiju īsteno Latvijas Pieaugušo izglītības apvienība (LPIA) sadarbībā ar pašvaldību pārstāvjiem, augstskolām, sabiedrisko organizāciju pārstāvjiem un citiem ekspertiem. Projekta īstenotāja institūcija tiek izvēlēta pamatojoties uz projektu atlases kritērijiem, plānošanas reģionu attīstības aģentūru pārstāvju sanāksmes atzinuma un balstoties uz LPIA sadarbības līgumu ar IZM. Administratīvās atbilstības un kvalitātes atbilstības kritēriji nacionālajā programmā ir ļoti vispārīgi, taču starp specifiskajiem kritērijiem mūžizglītības stratēģijas jomā ir minēti tikai divi kritēriji, kur pēc punktu skalas ir jāpiešķir punkti kritērijam „Nodrošina mūžizglītībā iesaistīto pušu saskaņotu darbību mūžizglītības stratēģijas izstrādē” un „Nodrošina sabiedrības un sabiedrības līderu (politiku, valsts un pašvaldības darbinieku, nevalstisko organizāciju līderu, masu mediju darbinieku) informēšanu par mūžizglītības lomu sabiedrības demokrātijā un ilgspejīgā attīstībā”.</p>	<p>Nākamajā plānošanas periodā būtu jānosaka precīzi, kvalitatīvi kritēriji, lai to piemērošanas rezultātā varētu objektīvi identificēt labākos projektus un īstenotājus, kas vislabāk spētu sasniegt konkrētas ar ES struktūrfondu līdzfinansējumu īstenotās aktivitātes mērķus.</p> <p>Arī nacionālo programmu gadījumā šādi kritēriji būtu jānosaka, jo tādējādi palīdz novērtēt konkrētā projekta atbilstību un spēju īstenot projektu, lai tādā veidā nodrošinātu, ka projekta īstenošanas rezultātā ir dots ieguldījums konkrētās aktivitātes mērķu sasniegšanā.</p>

3. Nodarbinātības veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu pamatojamības novērtējums

Šis izvērtējuma sadaļas mērķis ir novērtēt ERAF un ESF pasākumu un aktivitāšu atbilstību ES struktūrfondu plānošanas dokumentos ietvertajai situācijas analīzei, kā arī noteikt, vai konkrētā aktivitāte izriet no plānošanas dokumentos identificētajām problēmām. Sadaļas ietvaros tika analizēti šādi plānošanas dokumenti:

- Vienotais programmdokuments (VPD);
- Programmas papildinājums (PP);

Vienotā programmdokumenta ietvaros ir iekļautas galvenās problēmas, kas būtu risināmas turpmākās ekonomiskās izaugsmes nodrošināšanai. **VPD identificētās problēmas bija šādas:**

- Strukturāla rakstura bezdarbs;
- Reģionālās atšķirības;
- Ražošanas attīstības problēmas;
- Ārvalstu tiešo investīciju apjoms.

Lai minētās problēmas tiktu risinātas, VPD ietvaros tika identificēti šādi vidēja termiņa mērķi:

- Konkurētspējas un nodarbinātības veicināšana;
- Cilvēkresursu attīstība;
- Infrastruktūras attīstība.

Vidējo termiņu mērķu sasniegšanai tika noteiktas šādas prioritātes:

1. prioritāte. Teritoriālās kohēzijas veicināšana;
2. prioritāte. Uzņēmējdarbības un inovāciju veicināšana;
3. prioritāte. Cilvēkresursu attīstība un nodarbinātības veicināšana;
4. prioritāte. Lauku un zivsaimniecības attīstības veicināšana;
5. prioritāte. Tehniskā palīdzība.

Katras prioritātes ietvaros tiek noteikti veicamie pasākumi un aktivitātes, kuru detalizēta realizēšana tika ietverta Programmas Papildinājuma dokumentā.

Programmas papildinājums ietver detalizētu informāciju par sasniedzamajiem mērķiem, īstenojamiem pasākumiem un aktivitātēm, struktūrfondu finansējuma saņēmējiem, mērķa grupām, finansēšanas nosacījumiem, projektu atlases kritērijiem, rezultātu un ietekmes rādītājiem, indikatīvu finansējuma plānu, ieviešanas un uzraudzības nosacījumiem.

Izvērtēšanas laikā tika analizēta aktivitāšu un pasākumu atbilstība PP un VPD ietvertajam problēmu pamatojumam. Tāpat tika veiktas intervijas ar aktivitāšu izstrādē iesaistītajām pusēm. Izvērtēšanas apjoms noteikts atbilstoši definētajai projekta sfērai.

Turpmāk ziņojuma pamattekstā tiek iekļautas tikai konstatētās problēmas un rekomendācijas, savukārt analīzes izejas dati ir apkopoti pielikumā Nr. 7.3.2.

2. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu pamatojamību		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
K.3.01	<p>Ne vienmēr ir skaidri redzama sasaiste starp VPD un PP ietvaros definētajām problēmām un PP definētajām aktivitātēm. Kā piemēru var minēt 1.4.8. aktivitāti:</p> <p>VPD situācijas apraksts galvenokārt koncentrējas uz problēmām VND (tagad NVA) ietvaros. PP ietvaros pie problēmas pamatojuma tiek papildus norādītas arī problēmas PKIC ietvaros. Tāpat PP definētā aktivitāte tiek noteikta kā „Darba tirgus institūciju pilnveidošana”, kas atbilstoši šādam definējumam ietver arī citas darba tirgū iesaistītās institūcijas ne tikai NVA – piemēram NVO. Tādējādi, nav redzama skaidra un precīza sasaiste starp VPD un PP ietverto problēmu aprakstu un PP norādītajām aktivitātēm.</p>	<p>Izskatīt iespēju nākamā perioda plānošanas dokumentos norādīt skaidru sasaisti starp definētajām problēmām un definētajām aktivitātēm (dažādos plānošanas dokumentos).</p>
K.3.02	<p>Saskaņā ar tematiskas izvērtēšanas ietvaros iegūto informāciju, ne vienmēr tika veikts padziļināts izvērtējums attiecībā uz to, kurās jomās ES struktūrfondu ieguldījums varētu radīt vislielāko vēlamu ietekmi uz sociālekonomisko situāciju. Tā rezultātā ne vienmēr tika radīti apstākļi tāda risinājuma izvēlei, kas vislabāk varētu risināt pastāvošās problēmas.</p> <p>Kā piemēram, pastāv iespēja, ka būtu bijis nepieciešams vairāk vērst ES struktūrfondu atbalstu uz tām nenodarbināto grupām, kurām piemīt lielāka varbūtība iekļauties (piemēram, jaunieši) vai atgriezties (piemēram, vecāka gadagājuma cilvēki) darba tirgū nekā citām nenodarbināto grupām, kuru motivācija atgriezties darba tirgū ir zemāka, kā piemēram, ilgstošie bezdarbnieki.</p>	<p>Nākamajā plānošanas periodā pie risinājumu izvēles, kas vislabāk varētu risināt pastāvošās problēmas, būtu ieteicams dažādiem alternatīviem risinājumiem novērtēt to spēju radīt visvēlamāko ietekmi uz konkrēto problēmjomu.</p>
K.3.03	<p>Saskaņā ar tematiskās izvērtēšanas laikā gūto informāciju uz 2004. – 2006. gada plānošanas periodu nepastāvēja stratēģisks dokuments cilvēkresursu attīstības jomā, līdz ar to nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF aktivitātes nebija kompleksas stratēģijas</p>	<p>Nākamajā plānošanas periodā būtu ieteicams ne tikai apzināt esošās un nākotnes vajadzības, bet arī skaidri noteikt konkrētās aktivitātes mērķi saskaņā ar nacionālajiem stratēģiskajiem dokumentiem konkrētajā aktivitātes darbības jomā.</p>

2. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu pamatojamību		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
	<p>sastāvdaļa. Katra no aktivitātēm risināja atsevišķas nodarbinātības problēmas. Kā piemēru var minēt 3.1.2.1 aktivitāti „Bezdarbnieku pārkvalifikācija un tālākizglītība”, kuras mērķis ir „sekmēt cilvēkresursu attīstību, uzlabot situāciju darba tirgū un paaugstināt darbaspēka konkurētspēju un kvalitāti, nodrošinot darba tirgus pieprasījumam atbilstošas apmācības un pārkvalifikācijas programmas un iesaistot bezdarbniekus apmācībasursos šo programmu apgūšanai”. Ņemot vērā faktu, ka vienota cilvēkresursu attīstības stratēģija nepastāvēja, aktivitātes ietvaros netika definētas precīzi tās nozares, kurās bezdarbnieki apmācāmi un kādas ir nākotnes prognozes par darba tirgus pieprasījumu.</p>	
K.3.04	<p>VPD ietvertais problēmu raksturojums ir ļoti plašs un nav viegli pārskatāms, tādējādi radot problēmas noteikt konkrētai PP definētajai aktivitātei atbilstošo pamatojumu.</p>	<p>Izskatīt iespēju nākamā perioda plānošanas dokumentos ietvert papildus sadaļu vai pielikumā pievienot tabulu, kurā tiktu skaidri norādīti fakti, balstoties uz kuriem tika definēta konkrētā aktivitāte.</p>
K.3.05	<p>Problēmu definējums PP ir ļoti vispārīgs un neietver vai tikai nedaudzās vietās ietver konkrētus faktus, kas varētu parādīt situācijas nopietnību un nepieciešamību pēc uzlabojumiem. Kā piemēru var minēt aktivitāti Nr. 3.1.1. „Nodarbināto pārkvalifikācijas un kvalifikācijas paaugstināšanas veicināšana”, kur problēmas pamatojums ir šāds „Latvijas ekonomikas pārstrukturizēšanas un globalizācijas procesu rezultātā ir izveidojusies situācija, kad daudzu iedzīvotāju prasmes un iemaņas ir neatbilstošas vai novecojušas, uz ko arī norāda augstais bezdarba un zemais ekonomiskās aktivitātes līmenis.”. Minētais problēmas pamatojums neietver informāciju ne par nozaru struktūru izmaiņām un nodarbinātību šajās nozarēs nedz arī citus faktus, kas liecinātu par situācijas nopietnību.</p>	<p>Izskatīt iespēju nākamā perioda identificētās problēmas pamatot plānošanas dokumentos ar galvenajiem faktiem (statistisko informāciju u.c.), tādējādi īsumā parādot problēmas būtību daudz uzskatāmāk.</p>

2. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu pamatojamību		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
K.3.06	Ne vienmēr definētajai aktivitātei piemērots adekvāts pamatojums. Kā piemēru var minēt aktivitāti Nr. 3.1.3, kuras pamatojumam izmantoti tikai viena gada statistiskie dati, kā rezultātā izdarīts secinājums par salīdzinoši zemo darba devēju un pašnodarbināto īpatsvaru. Viena gada statistisko datu izmantošana (kaut arī salīdzinājumā ar ES vidējiem rādītājiem) nav piemērojama šāda secinājuma izdarīšanai, tā kā svarīga ir valsts tendence nevis viena gada konkrētie dati.	Izskatīt iespēju nākamā perioda plānošanas dokumentos izmantot vairāku gadu salīdzinošos datus, tādējādi nodrošinot problēmas tendences novēršanu.
K.3.07	Ne vienmēr konkrētā aktivitāte un tās izvēle pamatota ar noteiktiem faktiem (gan VPD, gan PP ietvaros), kas liecinātu par valstī esošās problēmas nopietnību. Kā piemēru var minēt aktivitāti 1.4.5 „Augstākās izglītības iestāžu nodrošināšana ar mūsdienīgu mācību aprīkojumu, iekārtām un lieldatora tīkliem un telpu renovācija (ieskaitot to pielāgošanu personu ar fiziskiem traucējumiem vajadzībām)”, kuras ieviešanas pamatojums ietverts VPD sadaļā Nr. 2.6.5.2. VPD sadaļa Nr. 2.6.5.2. „Izglītības infrastruktūra” nosaka, ka „Galvenie augstākās izglītības mācību iestāžu trūkumi ir novecojušais laboratoriju aprīkojums un trūcīgā izpētes bāze, auditoriju un bibliotēku neatbilstība mūsdienu vajadzībām. Bez tam, reģionālās augstākās izglītības mācību iestādes ir nepietiekoši attīstītas.”. Tomēr šajā sadaļā nav noteikts, balstoties uz kādu pētījumu vai kādi dati izmantoti šāda secinājuma izdarīšanā.	Izskatīt iespēju nākamā perioda plānošanas dokumentos ietvert datus, kas tikuši izmantoti kā pamats lēmuma pieņemšanai par konkrētās aktivitātes nepieciešamību (norādot datu avotus), maksimāli izvairoties no vispārīgiem pamatojumiem, kas netiek balstīti uz situācijas analīzi.
K.3.08.	Sarunās ar sociālajiem partneriem tika pausts viedoklis, ka VPD aktivitāšu izstrādes laikā nebija pieejama pietiekama informatīvā bāze, kas ļautu novērtēt situācijas nopietnību darba tirgū un prognozēt nākotnes tendences (nepietiekams pētījumu skaits, statistikas dati par cilvēkresursu migrāciju, darba samaksas apmērs dažādos sektoros u.c.). Tāpat tika pausts viedoklis, ka lielākās daļas 2004. – 2006. gada plānošanas periodā veikto darba tirgus pētījumu tiek noslēgti 2006. gada beigās un to rezultāti būs pieejami tikai 2007. gadā,	Nākamajā plānošanas periodā būtu ieteicams apzināt jomas, kurās statistiskie dati netiek uzkrāti un, pamatojoties uz iegūtajiem rezultātiem, pieņemt lēmumu par nepieciešamo datu turpmāku uzkrāšanu. Gadījumos, kad dati nav pieejami, nodrošināt maksimālu to sociālo partneru un nozares speciālistu iesaisti izstrādes procesā, kuriem ir nepieciešamās zināšanas un pieredze attiecīgajā jomā.

2. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu pamatojamību		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
	kas nozīmē, ka arī nākamajam plānošanas periodam pieejamā informatīvā bāze ir ierobežota.	
K.3.09.	Sarunās ar sociālajiem partneriem tika pausts viedoklis, ka ne vienmēr aktivitāšu izstrādes laikā veikta padziļināta esošo un nākotnes vajadzību apzināšana, kā arī to patiesā apmēra izvērtēšana. Kā piemēru var minēt jautājumu par sieviešu atgriešanu darba tirgū pēc bērna kopšanas atvaļinājuma, proti, cik daudz bērnu aprūpes centru un bērnudārzu ir pieejami un cik vēl ir un būs nepieciešami konkrētā teritorijā.	Nākamajā plānošanas periodā būtu ieteicams veikt padziļinātu esošās situācijas analīzi, tādējādi radot iespējas novērtēt pastāvošās problēmas, to būtiskumu, kā arī nākotnes tendences.

4. Sadarbības ar nozares speciālistiem, sociālajiem partneriem novērtējums ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu izveidošanā

ES Padomes 1999. gada 21. jūnija regula (EK) Nr. 1260/1999, kas nosaka vispārīgus noteikumus par struktūrfondu (8. pants „Papildināmība un partnerība”), kas bija saistoša ES struktūrfondu plānošanas dokumentu 2004. – 2006. gadam sagatavošanā, nosaka, ka Kopienas rīcība papildina vai atbalsta attiecīgo darbību valsts līmenī, kuras izstrādē jānodrošina cieša sadarbība starp Komisiju un dalībvalsti, kā arī ar dalībvalsts izraudzītajām institūcijām.

Saskaņā ar VPD partnerība ES plānošanas dokumentu sagatavošanā tika paredzēta trijās pakāpēs:

- **Pirmajā partnerības pakāpē piedalās nozaru ministrijas un plānošanas reģioni**, kuri ikdienā kopīgi strādā pie VPD izstrādes, sniedz ieguldījumu savas kompetences sfērā ietilpstošo dokumentu sagatavošanā. Tādējādi tiek nodrošināta atsevišķu VPD daļu sagatavošana nelielās un elastīgās darba grupās. Pirmajā partnerības pakāpē parasti pārstāvētas ne vairāk kā trīs institūcijas.
- **Otrajā partnerības pakāpē piedalās institūcijas un organizācijas, kuras ir kompetentas noteiktās jomās**, tomēr šīs jomas neietilpst to primārās kompetences jomu lokā. Tās ir citas nozaru ministrijas, plānošanas reģionu padomes un attīstības aģentūras, nevalstiskās organizācijas un citas ieinteresētās organizācijas. Šajā partnerības pakāpē notiek plašākas diskusijas, kurās iesaistītas ne vairāk kā desmit organizācijas.
- **Trešā partnerības pakāpe ir sabiedrība**. Jebkura institūcija, organizācija vai uzņēmums, kurš jūtas kompetents attiecīgajā jomā, var piedalīties diskusijā, tādējādi iesaistoties partnerības principa iedzīvināšanā.

Pamatojoties uz darba uzdevumā definētajiem tematiskās izvērtēšanas jautājumiem, šīs tematiskās izvērtēšanas ietvaros ir nepieciešams izvērtēt, cik lielā mērā tika nodrošināta

koordinācija ar nozares speciālistiem un sociālajiem partneriem VPD un PP definēto nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu izveidē.

Attiecībā uz sadarbības novērtējumu ar nozares speciālistiem, sociālajiem partneriem ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu izveidošanā, tematiskās izvērtēšanas veikšanai tika izvēlēti šādi ierobežota skaita partneri, kas tika izvēlēti, ņemot vērā to darbības jomu vistiešāko sasaisti ar nodarbinātības veicināšanu:

- **Latvijas Darba devēju konfederācija**, kas pārstāv darba devēju intereses;
- **Resursu centrs sievietēm „Marta”**, kas veicina dzimumu līdztiesības nodrošināšanu;
- **Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība**, kas pārstāv darba ņēmēju intereses.

Turpmāk tabulā ir atspoguļoti konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz sadarbību ar sociālajiem partneriem un nozares speciālistiem nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu definēšanā, kas tika gūti, pamatojoties uz veiktajām intervijām ar augstāk minētajiem sociālajiem partneriem.

3. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz sadarbību ar nozares speciālistiem un sociālajiem partneriem		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
K.4.01.	LR normatīvajos aktos, kas attiecas uz ES struktūrfondu vadību laika periodā no 2004. – 2006. gadam, netika viennozīmīgi definēta sociālo partneru un nozares speciālistu loma, to pienākumi un atbildība ES struktūrfondu plānošanas dokumentu sagatavošanā, kā rezultātā nebija viennozīmīgi skaidrs, kurā brīdī katra institūcija piesaistāma un cik lielā mērā katrai institūcijai ir tiesības un pienākumi ietekmēt plānošanas dokumentu sagatavošanas procesu. Kā piemēru var minēt Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību, kas izstrādes procesā tika iesaistīta tikai tad, kad VPD jau bija izstrādāts un sagatavots apstiprināšanai.	Nākamajam plānošanas periodam ir viennozīmīgi jānodefinē sociālo partneru un nozares speciālistu loma, to pienākumi un atbildība ES struktūrfondu plānošanas dokumentu sagatavošanā.
K.4.02.	ES struktūrfondu plānošanas dokumentu 2004. – 2006. gadam izstrādes laikā ne vienmēr tika pietiekami pilnvērtīgi iesaistīti visi sociālie partneri un nozares speciālisti, kuru kompetences jomas attiecas uz struktūrfondu ieviešanu. Piemēram, resursu centrs sievietēm „Marta”, kura misija ir veicināt sieviešu tiesību aizstāvību un sociālekonomiskās situācijas uzlabošanu.	Ņemot vērā situāciju, ka ne vienmēr Latvijā ir pieejami oficiāli un pietiekami dati (statistiskā informācija, pētījumi) par darba tirgu un tajā pastāvošajām problēmām, ir svarīgi iesaistīt un nodrošināt ciešu sadarbību ar attiecīgajiem sociālajiem partneriem un nozares speciālistiem, kuriem piemīt nepieciešamās zināšanas un empīriskā pieredze attiecīgajās jomās. Piemēram, attiecībā uz jautājumiem, kas saistīti ar dzimumu līdztiesības veicināšanu darba tirgū (sieviešu uzņēmējdarbības veicināšana, sieviešu skaita palielināšana

3. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz sadarbību ar nozares speciālistiem un sociālajiem partneriem		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
		augstākajos vadības līmeņos, sievietu sociālā rehabilitācija u.c.).
K.4.03.	<p>Ne visās jomās starp nozaru ministrijām, kuru atbildības jomas ir vērstas uz nodarbinātības jautājumu risināšanu (Ekonomikas ministrija, Labklājības ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija) norit efektīva darbības koordinācija. Par šādu situāciju liecina fakts, ka nereti pētījumos analizētie jautājumi pārklājas starp dažādām ministrijām, jo netiek nodrošināta pietiekama informācijas aprīte.</p> <p>Taču saskaņā ar intervijās iegūto informāciju, ES struktūrfondu ieviešanas ir veicinājusi iepriekš minēto institūciju efektīvāku sadarbību.</p>	Nākamajā plānošanas periodā būtu ieteicams sekmēt informācijas apriti starp nozaru ministrijām, kuru atbildības jomas ir vērstas uz nodarbinātības jautājumu risināšanu (Ekonomikas ministrija, Labklājības ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija), tādējādi veicinot to darbības koordinācijas efektivitāti. Piemēram, apsvērt iespēju izstrādāt sistemātisku pieeju informācijas aprītes nodrošināšanai.
K.4.04.	<p>Ne vienmēr pie sociālo partneru un nozares speciālistu iesaistīšanas plānošanas dokumentu sagatavošanā tika ņemta vērā šo institūciju kapacitāte. Piemēram, pie dokumentu sagatavošanas sociālo partneru un nozares speciālistu dalība netika pietiekami savlaicīgi plānota, tika noteikti nepietiekami termiņi dokumenta izskatīšanai un viedokļa formulēšanai.</p> <p>Nepietiekama darbības plānošana apgrūtina sociālo partneru un nozares speciālistu pilnvērtīgu iesaistīšanos plānošanas dokumentu izstrādē.</p>	Nākamajā plānošanas periodā būtu ieteicams savlaicīgi plānot sociālo partneru un nozares speciālistu iesaistīšanos un viņu funkciju izpildei atbilstošus termiņus.
K.4.05.	<p>Saskaņā ar izvērtēšanas gaitā iegūto informāciju ES struktūrfondu plānošanas dokumentu izstrādes laikā nebija viennozīmīgi skaidra sadarbības kārtība starp dažādām dokumentu sagatavošanā iesaistītajām institūcijām, kas dažkārt apgrūtināja savstarpējo sadarbību starp sociālajiem partneriem, nozares speciālistiem un nozaru ministrijām. Iepriekš minētais daļēji skaidrojams ar to, ka ne visos gadījumos īstenojamās procedūras, t.sk. sadarbības kārtība starp dažādām dokumentu sagatavošanā iesaistītajām institūcijām, tika skaidri definētas.</p> <p>Kā piemēram, ne vienmēr bija skaidri definēta informācijas un dokumentu aprītes plūsma un laika termiņi, kas tādējādi sarežģīja sociālo partneru un</p>	Nākamajā plānošanas periodā būtu ieteicams izstrādāt maksimāli vienkāršu, bet strikti noteiktu informācijas aprītes plūsmu starp dokumentu sagatavošanā iesaistītajām institūcijām, tādējādi saīsinot dokumentu sagatavošanai nepieciešamo laiku.

3. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz sadarbību ar nozares speciālistiem un sociālajiem partneriem

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
	nozares speciālistu iesaistīšanos plānošanas dokumentu izstrādes procesā. Piemēram, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība netika pietiekami iesaistīta pirmo VPD projektu sagatavošanā.	

5. Nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieviešanas pārraudzības novērtējums

Izvērtēšanas sadaļas mērķis ir izvērtēt ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieviešanas pārraudzības mehānismu un identificēt tajā nepieciešamos uzlabojumus, kas dotu iespējas nākamajā plānošanas periodā nodrošināt efektīvāku ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieviešanas pārraudzību.

5.1. Iesaistītās institūcijas

Ministru kabineta noteikumos Nr. 200 (spēkā līdz 01/07/2006), kas attiecas uz 2004. – 2006. gada plānošanas periodu, tika noteiktas ES struktūrfondu vadībā iesaistītās puses, to tiesības un pienākumi.

Turpmāk tiks apskatītas tikai tās iestāžu funkcijas, kas attiecas uz ESF un ERAF struktūrfondu ieviešanas pārraudzību, ņemot vērā to, ka tematiskā izvērtēšana ir vērsta tieši uz šo fondu pasākumu un aktivitāšu novērtēšanu:

- **Vadošā iestāde** – Vadošās iestādes funkcijas pilda **Finanšu ministrija**, kas ir atbildīga par struktūrfondu ieviešanas efektivitāti, struktūrfondu vadību, kā arī Struktūrfondu atbilstību Eiropas Kopienas tiesību aktos un Latvijas normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.
- **Maksājumu iestāde** – Maksājumu iestādes funkcijas pilda **Valsts kase**, kas ir atbildīga par struktūrfondu finanšu vadību un izdevumu sertificēšanu.
- **Pirmā līmeņa starpniekinstitūcija** – Pirmā līmeņa starpniekinstitūcijas funkcijas pilda **10 nozares ministrijas**. Nozares ministrijas saskaņā ar VPD un PP nodrošina struktūrfonda finansēto aktivitāšu vadību atbilstoši attiecīgās nozares politikai un VPD noteiktajām prioritātēm.
- **Otrā līmeņa starpniekinstitūcija** – Otrā līmeņa starpniekinstitūciju pienākumus pilda **Centrālā finanšu un līgumu aģentūra** (pasākumiem, kurus finansē no ERAF), **Nodarbinātības valsts aģentūra un Profesionālās izglītības attīstības programmu aģentūra** (pasākumiem, kurus finansē no ESF). Otrā līmeņa starpniekinstitūcija nodrošina attiecīgā ES struktūrfonda finansēto pasākumu ieviešanu atbilstoši PP.
- **Uzraudzības komiteja** – Uzraudzības komiteja uzrauga VPD ieviešanu un tajā noteikto mērķu sasniegšanu. Vadošā iestāde apstiprina Uzraudzības komitejas sastāvu, kurā tiek iekļauti pārstāvji ar balsstiesībām no Vadošās iestādes, Maksājumu iestādes, pirmā līmeņa starpniekinstitūcijām, otrā līmeņa starpniekinstitūcijām, Latvijas Darba devēju konfederācijas, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības, nevalstiskajām organizācijām, plānošanas reģionu attīstības padomēm, Latvijas Pašvaldību savienības un pārstāvji ar

padomdevēja tiesībām no Ārlietu ministrijas, Eiropas lietu biroja, Saeimas Eiropas lietu komisijas, Eiropas Komisijas, starptautiskajām finanšu institūcijām.

- **Vadības komiteja** – Vadības komiteja uzrauga ES struktūrfonda ieviešanu. Atbilstoši attiecīgā ES struktūrfonda finansējamo pasākumu specifikai izveido vairākas Vadības komitejas - ERAF Vadības komiteju, ESF Vadības komiteju u.c. Vadības komitejas sastāvā iekļauj pārstāvjus ar balsstiesībām no Vadošās iestādes pirmā līmeņa starpniekinstitūcijas, otrā līmeņa starpniekinstitūcijas, plānošanas reģionu attīstības padomēm un pārstāvjus ar padomdevēja tiesībām no Maksājumu iestādes un grantu shēmas apsaimniekotāja.

5.2. Uzraudzības mehānisma novērtējums

Šīs izvērtēšanas apakšsadaļas mērķis ir novērtēt struktūrfondu ieviešanas uzraudzības mehānisma darbību, balstoties uz intervijās sniegto informāciju, normatīvajiem un plānošanas dokumentiem un izvērtēšanas ziņojumos ietverto informāciju. Turpmāk ir sniegta informācija, vai izveidotais uzraudzības mehānisms 2004. – 2006. gada periodā adekvāti ļauj novērtēt progresu (piemēram, noteikto sasniedzamo rādītāju izpildi). Apakšsadaļā (5.3. sadaļa) ir sniegts novērtējums par ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieviešanas rezultātiem (rādītāju izpildi, apgūto finansējumu).

Ministru kabineta noteikumos Nr. 501 ir noteikta kārtība, kādā struktūrfondu vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina struktūrfondu ieviešanas uzraudzību un izvērtēšanu.

Pirmā un otrā līmeņa starpniekinstitūcijas sagatavo ziņojumus par struktūrfondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ieviešanas gaitu vai struktūrfondu finansējuma izlietojumu, kā arī analizē problēmas struktūrfondu ieviešanā un sniedz priekšlikumus par struktūrfondu ieviešanas uzlabošanu (turpmāk tekstā - ziņojums). Ziņojumā tiek norādīta informācija par aktivitātēm, izņemot VPD 4. prioritātes 4.1., 4.2., 4.3., 4.8. un 4.9 pasākumus, kur informācija tiek norādīta par pasākumiem (4. prioritātes pasākumi un aktivitātes šajā tematiskajā izvērtēšanā tiek apskatīti ar mērķi konstatēt, kā netieši nodarbinātību ietekmējošie pasākumi un aktivitātes dod ieguldījumu nodarbinātības veicināšanā).

Pirmā un otrā līmeņa starpniekinstitūcijas sagatavo pēc satura savstarpēji atšķirīgus ziņojumus. Pirmā līmeņa starpniekinstitūcijas sagatavotajam ziņojumam jāapskata šādi jautājumi:

- **Rezultatīvie un ietekmes rādītāji;**
- Veiktās darbības pasākumu/aktivitāšu ieviešanas efektivitātes paaugstināšanai;
- Secinājumi un priekšlikumi aktivitātes ieviešanas efektivitātes paaugstināšanai;
- Apstiprinātie grozījumi struktūrfondu projektos;
- **Horizontālie jautājumi.**

Otrā līmeņa starpniekinstitūcijas ziņojumam jāietver šādi jautājumi:

- Finanšu līdzekļu apguve;
- Projektu ieviešanas apraksts;
- **Iznākuma rādītāji;**
- Veiktās darbības ieviešanas efektivitātes uzlabošanai;
- Secinājumi un priekšlikumi ieviešanas efektivitātes uzlabošanai.

Abu līmeņu starpniekinstitūcijas sagatavotos ziņojumus iesniedz Vadošajā iestādē.

Tā kā sava ziņojuma sagatavošanai pirmā līmeņa starpniekinstitūcijai nepieciešami otrā līmeņa starpniekinstitūcijas sagatavotā ziņojuma dati (saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 501), tad otrā līmeņa starpniekinstitūcija savu ziņojumu iesniedz arī pirmā līmeņa starpniekinstitūcijā.

Ziņojumi tiek sagatavoti un iesniegti šādos periodos:

- **Pirmā līmeņa starpniekinstitūcijas** sagatavoto ziņojumu Vadošajā iestādē iesniedz divas reizes gadā:
  - līdz 1. septembrim. Ziņojumā iekļauj informāciju par laikposmu no 1.janvāra līdz 30.jūnijam;
  - līdz 1. martam. Ziņojumā iekļauj informāciju par laikposmu no iepriekšējā saimnieciskā gada 1. jūlija līdz 31. decembrim.
- **Otrā līmeņa starpniekinstitūcija** ziņojumu sagatavo un iesniedz četras reizes gadā:
  - līdz 1. maijam. Ziņojumā iekļauj informāciju par laikposmu no 1.janvāra līdz 31. martam;
  - līdz 1. augustam. Ziņojumā iekļauj informāciju par laikposmu no 1.aprīļa līdz 30. jūnijam;
  - līdz 1. novembrim. Ziņojumā iekļauj informāciju par laikposmu no 1.jūlija līdz 30. septembrim;
  - līdz 1. februārim. Ziņojumā iekļauj informāciju par laikposmu no iepriekšējā saimnieciskā gada 1.oktobra līdz 31.decembrim.

Nepieciešamības gadījumā ziņojumu iesniegšanas termiņi var tikt koriģēti, ja Vadošā iestāde to ir pieprasījusi.

Vadošā iestāde iesniedz kārtējo gada ziņojumu un noslēguma ziņojumu par struktūrfondu ieviešanu Uzraudzības komitejā.

Uzraudzības darbības mehānisma vispārīgai novērtēšanai tika analizēti atbilstošie normatīvie akti, tika veiktas intervijas ar ES struktūrfondu vadībā iesaistītājām institūcijām ar mērķi novērtēt izstrādātā uzraudzības mehānisma lietderību un efektivitāti no iesaistīto institūciju viedokļa. Tāpat izvērtēšanas laikā tika veikta 2006. gada 1. pusgada uzraudzības ziņojumu analīze attiecībā uz tajos ietverto informāciju, lai izvērtētu, vai uzraudzības ziņojumos tiek uzkrāta uzraudzības veikšanai nozīmīga informācija, kas ļauj izvērtēt ES struktūrfondu pasākumu un aktivitāšu ieviešanas progresu.

Turpmāk tabulā ir sniegti konstatējumi un uzraudzības rekomendācijas, kas gūti izvērtējot ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieviešanas mehānismu.

4. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieviešanas uzraudzības mehānismu		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
K.5.2.01.	PP noteiktie rādītāji ir vispārīgi un, balstoties uz intervijās sniegtajiem atzinumiem, nepietiekoši, lai novērtētu pasākuma vai aktivitātes rezultātus pēc būtības. Tā rezultātā rodas situācija, kad iesaistītās institūcijas izstrādā savus detalizētākus rādītājus	Būtu ieteicams nākamajā periodā izstrādāt tādas sasniedzamos rādītājus, kas atspoguļotu katras aktivitātes kritiskās (galvenās) jomas, tādējādi nodrošinot, ka definēto rādītāju mērīšana atspoguļo patieso aktivitātes izpildes progresu.

4. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieviešanas uzraudzības mehānismu		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
	<p>aktivitātes ieviešanas progresa novērtēšanai.</p> <p>Tā kā katras ministrijas izstrādātie rādītāji nav standartizēti visām ministrijām, tie nav savstarpēji salīdzināmi.</p>	<p>Tāpat būtu jānodrošina, ka visu aktivitāšu sasniedzamo rādītāju definēšanā tiek piemērota vienlīdzīga pieeja, ar iespēju rādītājiem būt nedaudz atšķirīgiem, kas izrietētu no attiecīgās jomas. Tādējādi nākamajā plānošanas periodā ir jāizstrādā rādītāju definēšanas un novērtēšanas modelis, ietverot rādītāju definēšanu un novērtēšanu gan prioritātes, gan pasākuma, gan aktivitātes līmenī. Rādītāju modeļa izstrādes laikā ieteicams konsultēties ar nozares speciālistiem, kas nodrošinātu precīzāku rādītāju definēšanu un atbilstību nozares situācijai pēc būtības.</p>
K.5.2.02	<p>Saskaņā ar tematiskās izvērtēšanas laikā iegūto informāciju, ES struktūrfondu vienotā informācijas sistēma nepietiekami efektīvi atbalsta ES struktūrfondu ieviešanas pārraudzības procesu - ņemot vērā manuālo procedūru skaitu datu ievades procesā, informācijas sistēma nesniedz iespēju iegūt aktuālos datus par ieviešanas progresu.</p>	<p>Būtu nepieciešamas nākamajā plānošanas periodā nodrošināt tādu ES struktūrfondu un Kohēzijas fondu vadības informācijas sistēmu, kas ļautu veikt efektīvu ES fondu ieviešanas pārraudzību.</p>
K.5.2.03.	<p>Kaut arī pirmā līmeņa starpniekinstitūcijas ir atbildīgas par struktūrfondu pasākumu un aktivitāšu ieviešanu atbilstoši attiecīgo nozaru politikām, pirmā līmeņa starpniekinstitūciju ziņojumos nav iekļauta sadaļa par to, kāds ir struktūrfondu ieguldījums nozares politikas mērķu sasniegšanā.</p> <p>Nozaru ministriju pārstāvji atzīst, ka šādu novērtējumu veikt ir sarežģīti un struktūrfondu ieguldījuma novērtēšanu nozaru aspektā varēs veikt tikai pēc plānošanas perioda beigām. Tajā pašā laikā situācija, kad struktūrfondu pasākumu un aktivitāšu ietekme netiek monitorēta pastāvīgi, bet tikai plānošanas perioda beigās, nedod iespēju veikt savlaicīgas korekcijas pasākumu vai aktivitāšu ieviešanas laikā, lai tādējādi nodrošinātu, ka perioda beigās tiek panākta vēlāmā ietekme uz nozares attīstību.</p>	<p>Nākamajā plānošanas periodā būtu jāievieš mehānisms, kādā tiek mērīta un uzraudzīta struktūrfondu ietekme uz nozares mērķu sasniegšanu. Piemēram, ja tiek nolemts ar struktūrfondu palīdzību varētu tikt atbalstīta, piemēram, nozares stratēģijas rādītāja „sieviešu nodarbinātība X%” sasniegšana, tad plānošanas dokumentā noteikt analogu rādītāju, kas noteiktu, ka rādītājs „sieviešu nodarbinātība” ar struktūrfondu palīdzību jāsasniedz par Y%, kas ir noteikta daļa no nozares stratēģijā ietvertā mērķa. Būtu ieteicams nodrošināt, ka šāda uzraudzība tiek veikta periodiski, nevis tikai plānošanas perioda beigās, jo pretējā gadījumā, pastāv risks, ka faktiskā konstatētā ietekme perioda beigās var neatbilst vēlāmajai ietekmei. Tādējādi korektīvu darbību ieviešana būtu novēlota.</p>
K.5.2.04.	<p>Nav skaidrs vai visas institūcijas, kas atbildīgas par dažādām aktivitātēm viena pasākuma ietvaros izmanto</p>	<p>Izskatīt iespēju standartizēt rādītājus aktivitātēm, kas veido vienu pasākumu, tādējādi padarot</p>

4. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieviešanas uzraudzības mehānismu		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
	<p>vienus un tos pašus rādītājus, kas ļautu kopsummā novērtēt pasākuma izpildes progresu. Atšķirīgu rādītāju izmantošana rada problēmas datu apkopošanā.</p> <p>Kā piemēru var minēt pasākumu Nr. 3.3. „Sociālās atstumtības mazināšana”, par kura ieviešanu ir atbildīgas gan NVA, gan PIAA. 2006. gada 2. ceturkšņa ziņojumā norādīts, ka NVA uzskaita projektu skaitu un labumu guvušo cilvēku skaitu, savukārt PIAA uzskaita projektu skaitu sadalījumā pa dažādām jomām. Rezultātā, nevarēs tikt novērtēts, piemēram, labumu guvušo cilvēku skaits pasākuma līmenī, jo institūcijas datus uzkrāj atšķirīgos griezumos.</p>	<p>vienkāršāku rādītāju izpildes apstrādi un apkopošanu.</p>
K.5.2.05.	<p>PP ietvaros sasniedzamie iznākuma, rezultatīvie un ietekmes rādītāji definēti tikai pasākuma līmenī. Savukārt uzraudzības ziņojumā tiek pieprasīts iesniegt apkopotus rādītājus aktivitātes līmenī. Iepriekšminētā rezultātā rodas situācija, kad, piemēram, atsevišķos gadījumos otrā līmeņa starpniekinstitūcijas norāda sasniedzamos rādītājus aktivitātes līmenī vai arī sadala vienu pasākuma rādītāju starp vairākām aktivitātēm, balstoties uz savu pieredzi un izpratni, tādējādi radot gan interpretācijas iespējas, gan nevienlīdzīgas metodoloģiskās pieejas pielietošanu visās otrā līmeņa starpniekinstitūcijās. Kā vienu no piemēriem iepriekš minētā konstatējuma precīzākai attēlošanai var minēt CFLA 2006. gada 1. pusgada uzraudzības ziņojuma 1.4. pasākuma rādītāju „Atjaunoto izglītības iestāžu skaits” (PP noteikts sasniedzamais rādītājs 13), kas sadalīts vairākās aktivitātēs, norādot katrai aktivitātei citu sasniedzamā rādītāja skaitlisko vērtību.</p>	<p>Izskatīt iespēju nākamā perioda plānošanas dokumentos noteikt sasniedzamos rādītājus vairākos līmeņos, piemēram, prioritātes, pasākuma un iespējams pat aktivitātes līmeņos, lai nodrošinātu iespējas noteikt katras aktivitātes ieguldījumu plānošanas dokumentos noteikto mērķu sasniegšanā. Lai arī iepriekš minētais nav obligāta prasība, šādas sistēmas esamība spētu palīdzēt izveidot efektīvu uzraudzības mehānismu. ES metodoloģiskais dokuments „Rādītāji uzraudzībai un novērtēšanai: indikatīva metodoloģija”, kas bija izveidots plānošanas periodam no 2000. – 2006. gadam sniedz informāciju par efektīvas rādītāju sistēmas izveidi, nosakot gan iznākuma, rezultāta, arī ietekmes rādītājus (skat. metodoloģiskā dokumenta, piemēram, 2., 3. pielikumā, kas tabulas veidā parāda dažādu pamatrādītāju veidus). Līdzīgs dokuments izveidots arī jaunajam plānošanas periodam 2007. – 2013. gadam, kuru būtu ieteicams ievērot nākamā plānošanas periodā.</p> <p>Attiecībā uz līmeņiem, kuros rādītāji definēti, nākamā plānošanas perioda ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda plānošanas dokumentos rādītāji pašā dokumentā var būt noteikti augstākā līmenī, piemēram, prioritātes līmenī,</p>

4. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieviešanas uzraudzības mehānismu		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
		taču būtu ieteicams tos atvasināt un izveidot atbilstošus rādītājus arī, piemēram, pasākuma un iespējams arī aktivitāšu līmenī, kuriem ne obligāti būtu jāparādās tieši ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda plānošanas dokumentos, piemēram, Darbības programmās, bet tie var būt ietverti citos saistītos dokumentos, piemēram, darbības programmu papildinājuma dokumentā vai par aktivitātes ieviešanu atbildīgās institūcijas iekšējos dokumentos.
K.5.2.06.	<p>Tā kā PP sasniedzamie rādītāji noteikti tikai pasākuma līmenī, pastāv iespēja, ka pasākuma līmenī noteiktais rādītājs var tikt kopumā sasniegts arī gadījumos, ja vienas no vairākām aktivitātēm, kas kopā veido pasākumu, ieguldījums pasākuma līmeņa rādītāja sasniegšanā bijis zems, bet pārējo aktivitāšu ieguldījums augsts. Piemēram, ņemot vērā to, ka ir noteikts viens sasniedzamais rezultatīvais rādītājs pasākuma līmenī, piemēram, 3.3. pasākumam „Personu skaits, kuras iekļāvušās darba tirgū pēc apmācības vai pārkvalifikācijas saņemšanas – 5 500 personas”, tad šis rādītājs var tikt sasniegts gan pateicoties 3.3.3. aktivitātei „Konsultācijas un apmācības komercdarbības un pašnodarbinātības uzsākšanai”, kura paredz sociālās atstumtības riska grupu apmācību, gan arī aktivitātei 3.3.1.” Apmācību nodrošināšana sociāli atstumtajām grupām, ieskaitot IKT atbalstu invalīdiem”, jo nav specifisku rādītāju PP katrai aktivitātei).</p> <p>Pie šādas situācijas, ir apgrūtināta iespēja mērīt katras aktivitātes ieguldījumu PP noteikto rādītāju sasniegšanā, jo rādītāji noteikti tikai pasākuma līmenī, bet nav formāli definēti izrietoši rādītāji aktivitāšu līmenī.</p> <p>Saskaņā ar nozaru ministriju sniegto informāciju (piemēram, Ekonomikas ministrija) katrai aktivitātei tiek definēti vairāki papildus rādītāji, kas tādējādi ļauj institūcijai novērtēt tieši aktivitātes izpildes efektivitāti organizācijas iekšienē (piemēram, aktivitātei 2.4.3.</p>	<p>Izskatīt iespēju nākamā perioda plānošanas dokumentos noteikt sasniedzamos rādītājus šādos līmeņos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sasniedzamais rādītājs prioritātes līmenī; • sasniedzamais rādītājs pasākuma līmenī; • sasniedzamais rādītājs aktivitātes līmenī. <p>Tādējādi tiktu nodrošināta iespēja noteikt katras aktivitātes ieguldījumu plānošanas dokumentos noteikto mērķu sasniegšanā.</p>

4. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieviešanas uzraudzības mehānismu		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
	Riska kapitāla fonds, kur tiek atbalstīti pamatkapitāla ieguldījumi mazos un vidējos uzņēmumos, tiek definēti papildus rādītāji, kas vērsti uz investēto līdzekļu atdevi, apgrozījuma pieaugumu 2 gadu laikā utt.).	
K.5.2.07.	<p>Atsevišķos gadījumos ietekmes un rezultatīvie rādītāji PP ir definēti tikai prioritātes līmenī.</p> <p>Kā piemēru var minēt, ka pasākumiem 3.1., 3.2., 3.3 rezultatīvie un ietekmes rādītāji ir noteikti kopīgi visai trešajai prioritātei.</p> <p>PP ietvaros visām pārējām prioritātēm sasniedzamie rādītāji norādīti pasākuma līmenī, kas norāda uz nekonsekvenci dokumenta sagatavošanas laikā.</p>	<p>Izskatīt iespēju nākamā perioda plānošanas dokumentos noteikt sasniedzamos rādītājus prioritātes, pasākuma un aktivitātes līmeņos, lai nodrošinātu iespējas noteikt katras aktivitātes ieguldījumu plānošanas dokumentos noteikto mērķu sasniegšanā.</p> <p>Tāpat ieteicams saglabāt konsekvenci dokumenta sagatavošanas laikā – ja visām prioritātēm rādītāji norādīti pasākuma līmenī, tad neizdarīt izņēmumus, atsevišķām prioritātēm rādītājus norādot prioritātes līmenī.</p>
K.5.2.08	<p>Ne visos gadījumos ir skaidrs kā un vai Vadošā iestāde reaģē uz nepieciešamajām korekcijām pirmā līmeņa starpniekinstitūciju sagatavotajos ziņojumos.</p> <p>Piemēram, Labklājības ministrijas 2006. gada 1. pusgada ziņojuma 3.3. pasākuma iznākuma rādītājam „Personu skaits, kuras iekļāvušās darba tirgū pēc apmācības vai pārkvalifikācijas saņemšanas (sadalījumā pa dzimumiem un vecuma grupām”) nav norādīts sadalījums pa dzimumiem, kā to pieprasa PP. Pievienota atzīme, ka nepieciešamības gadījumā šādi dati var tikt sagatavoti, tomēr, tas nav saskaņā ar PP.</p>	<p>Izskatīt iespēju pēc uzraudzības ziņojumu saņemšanas no starpniekinstitūcijām pārbaudīt vai institūciju uzrādītie rādītāji ir atbilstoši PP norādītajiem, lai tādējādi varētu precīzi monitorēt atbilstību pret noteiktajiem rādītājiem.</p>
K.5.2.09.	<p>Nav viennozīmīgi skaidrs, kādus datus katra institūcija izmanto nepieciešamo rādītāju aprēķināšanai. Rādītāju aprēķināšanas kārtība ir būtiska rezultatīvo un ietekmes rādītāju novērtēšanā, tā kā tie nav momentāli un tieši izrietoši no aktivitātes ieviešanas, bet gan rodas aktivitātes ieviešanas rezultātā vēlākā laika posmā (piemēram, rezultatīvais rādītājs: personu skaits, kas iekļaujas darba tirgū pēc apmācības vai pārkvalifikācijas (%), ietekmes rādītājs: ilgstošo bezdarbnieku īpatsvara samazināšanās pret kopējo bezdarbnieku skaitu valstī (sadalījuma</p>	<p>Izskatīt iespēju nākamajā plānošanas periodā izstrādāt vadlīnijas vai metodiskos norādījumus novērtēšanas rādītāju noteikšanai un mērīšanai, tādējādi padarot rādītāju aprēķināšanas kārtību vienlīdzīgu un viennozīmīgi skaidru visām iesaistītajām institūcijām.</p>

4. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieviešanas uzraudzības mehānismu		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
	<p>pa dzimumiem, vecuma grupām, izglītības līmeņiem (%).</p> <p>Tāpat arī intervijās ar nozaru ministrijām tika atzīts, ka precīzas vadlīniju rādītāju mērīšanai 2004. – 2006. gada periodā netika sniegtas un tādējādi turpmāk būtu nepieciešama stingri noteikta sistēma rādītāju viennozīmīgai novērtēšanai.</p>	
K.5.2.10.	<p>Saskaņā ar intervijās iegūto informāciju, attiecībā uz nepieciešamajām izmaiņām aktivitāšu ieviešanas laikā, izmaiņas aktivitāšu ieviešanā tiek iniciētas, izejot no iesaistītās institūcijas (nozaru ministrijas – pirmā līmeņa starpniekinstitūcijas) pieredzes, izdarītajiem novērojumiem. Piemēram, iesaistītā institūcija izdara secinājumu, ka projektu atlases procedūra ir pārāk sarežģīta, birokrātiska projektu pieteicējiem, kas samazina projekta pieteicēju aktivitāti pieteikšanās procesā.</p> <p>Līdz ar to, lēmumu pieņemšanas procesu organizācijas (piemēram, pirmā līmeņa starpniekinstitūcijas) iekšienē neatbalsta formāls uzraudzības mehānisms (piemēram, regulāri pārskati par rādītāju izpildes statusu, kas nepieciešami lēmumu pieņemšanas procesā).</p> <p>Tāda situācija mazina rādītāju nozīmi un padara tos vairāk par formālu procedūru.</p>	<p>Būtu ieteicams nākamajā plānošanas periodā izstrādāt ES struktūrfondu pasākumu un aktivitāšu mērķu / sasniedzamo rādītāju visaptverošu pārraudzības modeli, kas nodrošinātu iespējas sekot līdzi faktiskajam ES struktūrfondu ieviešanas progresam (rādītāju izpildei, mērķu sasniegšanai) un tādējādi sniegtu atbalstu lēmumus pieņemšanai institūcijām, piemēram, par nepieciešamajām izmaiņām pasākumu un aktivitāšu ieviešanas procedūrās.</p>
K.5.2.11.	<p>Attiecībā uz otrā līmeņa starpniekinstitūciju sagatavoto ziņojumu iesniegšanu pirmā līmeņa starpniekinstitūcijā, interviju ietvaros tika pausts viedoklis, ka šāda procedūra ne vienmēr ir nepieciešama, jo ne vienmēr otrā līmeņa starpniekinstitūciju sagatavotajos ziņojumos ietvertā informācija tiek izmantota, lai pirmā līmeņa starpniekinstitūcijas sagatavotu savu ziņojumu.</p>	<p>Nākamajā plānošanas periodā būtu ieteicams pie visaptveroša pārraudzības mehānisma izveides, pieņemt lēmumu par to, ka tiek uzkrāta un nodota citām pusēm tikai nozīmīga un viennozīmīgi nepieciešama informācija.</p> <p>Būtu ieteicams šādos gadījumos nodrošināt tikai tās informācijas plūsmas, kas ir viennozīmīgi nepieciešamas.</p> <p>Nākamajā plānošanas periodā būtu jānodrošina, ka visi dati tiek regulāri ievadīti ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības informācijas sistēmā un ka tā satur tikai nozīmīgus, viennozīmīgi nepieciešamus datus.</p>

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
K.5.2.12.	Ne vienmēr tiek ievēroti MK noteikumos Nr. 501 definētie principi attiecībā uz katras ES fondu vadībā iesaistītās institūcijas sagatavojamajiem ziņojumiem un tajos ietveramo informāciju. Piemēram, Ekonomikas ministrijas 2006. gada 1. pusgada ziņojumā 2.4. pasākumam ietverti arī iznākuma rādītāji un to vērtības, kam saskaņā ar MK noteikumu prasībām būtu jābūt uzrādītām CFLA ziņojumā. Tajā pašā laikā CFLA ziņojumā analogie iznākuma rādītāji uzrādīti ar 0 vērtībām ⁴ .	Būtu ieteicams nākamajā plānošanas periodā pārskatīt ziņojumu struktūru un saturu, tā, lai tajos ietvertie dati būtu pilnībā nepieciešami saņēmēj institūcijām, kā arī skaidri definēt katras institūcijas ietveramo informāciju un nodrošināt tās nedublēšanos un skaidru atbildības sfēru nodalīšanu.

5.3. ES struktūrfondu pasākumu uzraudzības rādītāju izpildes novērtējums un atbilstības novērtējums ES un nacionālajiem stratēģiskajiem dokumentiem nodarbinātības jomā

Šajā apakšsadaļā tiks atspoguļota informācija par nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu izpildes gaitu, novērtējot sasniedzamo rādītāju izpildi uz 2006. gada 30. jūniju.

Tāpat tiks sniegta analīze attiecībā uz to, vai tiek nodrošināta PP ietvaros noteikto rādītāju izpilde, kā arī veikts novērtējums par pasākumu izpildes rādītāju atbilstību ES un nacionālajos stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības jomā noteiktajiem rādītājiem - kā un vai ES struktūrfondu noteiktie rādītāji ir bijuši orientēti uz ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai minēto rezultatīvo rādītāju sasniegšanu, kas ir viens no tematiskā izvērtējuma galvenajiem jautājumiem.

Izvērtēšanas laikā tika analizēti šādi dokumenti ES un nacionālā līmeņa dokumenti, kas izstrādāti saskaņā ar ES prasībām:

- ES Padomes nodarbinātības vadlīnijas 2003. – 2005. gadam;
- Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam (nosaka sasniedzamos rādītājus līdz 2010. gadam);
- Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai (nosaka sasniedzamos rezultātus 2004., 2005. gadā);
- Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam.

Tāpat tika izmantoti uzraudzības ziņojumi par 2006. gada 1. pusgada rezultātiem.

Attiecībā uz nacionālā līmeņa dokumentiem, izvērtēšanas laikā PP ietvertie rādītāji tika salīdzināti tikai ar Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai ietvertajiem rādītājiem, tā kā Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam sasniedzamie rezultāti nav atsevišķi izdalīti.

⁴ Saskaņā ar CFLA sniegto informāciju problēma ir novērsta 2006. gada 3. ceturkšņa ziņojuma ietvaros.

Izvērtēšanas laikā tika konstatēts, ka ne vienmēr tikusi nodrošināta ES struktūrfondu ieviešanas plānošanas dokumentos ietvertu rādītāju atbilstība ES un nacionālajiem stratēģiskajiem dokumentiem, kā arī ne vienmēr ir viennozīmīgi skaidrs, kā varēs noteikt ES struktūrfondu ieguldījumu ES un nacionālo stratēģisko dokumentu ietvaros noteikto rādītāju sasniegšanā. Attiecībā uz izvirzīto rādītāju sasniegšanu – vairāki rādītāji tikuši sasniegti lielākā mērā kā paredzēts ES struktūrfondu plānošanas dokumentos (piemēram, pasākuma 2.2. iznākuma rādītājs „Infrastrukturā investīciju projekti, lai modernizētu ražošanas procesus un produktus saskaņā ar tirgus standartiem un prasībām” – 353.3% salīdzinājumā ar plānoto), kā arī vairāku rādītāju izpilde uz 2006. gada 30. jūniju bijusi pat zem 20% no plānotā (piemēram, 1.4. pasākuma iznākuma rādītāji, 2.4. pasākuma iznākuma rādītāji).

Turpmāk tabulā ir atspoguļoti ziņojuma konstatējumi un rekomendācijas, savukārt analīzes dati ir apkopoti pielikumā Nr. 7.3.3

5. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz uzraudzības rādītāju atbilstību stratēģiskajiem dokumentiem		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
K.5.3.01.	ES struktūrfondu plānošanas periodā 2004. – 2006. gadam netika noteikti vienoti principi un metodika sasniedzamo rādītāju izveidošanā un periodiska progresa novērtēšanā. Sasniedzamie rādītāji dažādiem pasākumiem tika definēti atšķirīgi gan no sasniedzamo rādītāju detalizācijas pakāpes viedokļa, gan arī no sasniedzamo rādītāju skaita. Institūcijas rādītāju definēšanā balstījās uz konkrētās institūcijas zināšanām un pieredzi.	Nākamajā plānošanas periodā būtu ieteicams izstrādāt vienotu sasniedzamo rādītāju definēšanas metodiku, kas būtu vienlīdz jāpiemēro visām ES struktūrfondu vadībā iesaistītajām institūcijām. Tā būtu jāizstrādā ievērojot Eiropas Komisijas metodoloģiskajā dokumentā 2007. – 2013. gadam "Indikatoru uzraudzībai un novērtēšanai: praktiskas vadlīnijas" (<i>Working Paper „Indicators for monitoring and evaluation: A practical Guide”</i>) noteikto.
K.5.3.02	Ne vienmēr ES struktūrfondu plānošanas periodā 2004. – 2006. gadam bija viennozīmīgi skaidra rezultātu izvērtēšanas metodika pret ES struktūrfondu plānošanas dokumentos noteiktajiem sasniedzamajiem rādītājiem. Kā piemēram, ne vienmēr bija skaidra metodika, kā novērtēt ES struktūrfondu ieviešanas radīto ietekmi konkrētajās jomās saskaņā ar definētajiem ietekmes rādītājiem. Tāpat nereti pastāvēja uzskats, ka ietekmes mērīšana jāveic ES struktūrfondu plānošanas perioda beigās.	Nākamajam plānošanas periodam būtu nepieciešams noteikt vienotu ES struktūrfondu ieviešanas izpildes novērtēšanas metodiku. Būtu jānodrošina, ka visām ES struktūrfondu vadībā iesaistītajām institūcijām ir pilnīga izpratne par sasniedzamo rādītāju veidiem, to definēšanu un izpildes novērtēšanu. Attiecībā uz ietekmes mērīšanu, arī izpilde pret ietekmes rādītājiem būtu jāveic periodiski, lai spētu izsekot tam, kā pakāpeniski tiek sasniegta vēlamā ietekme no ES struktūrfondu ieviešanas, kas ietvertu ārējo datu iegūšanu, kā piemēram, statistisko datu periodisku analīzi un tendenču novērtēšanu, aptauju veikšanu, piemēram, par pedagogu kvalifikācijas uzlabošanu, cik lielā kvalifikācijas uzlabošanas programmas apmierināja pedagogu vajadzības.

5. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz uzraudzības rādītāju atbilstību stratēģiskajiem dokumentiem		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
K.5.3.03	<p>ES struktūrfondu plānošanas dokumenti Latvijā un ES un nacionālie plānošanas dokumenti nodarbinātības jomā ir izstrādāti atšķirīgiem periodiem, jo ES struktūrfondu plānošanas periods Latvijā ir 2004. – 2006. gads, savukārt plānošanas dokumentiem nodarbinātības jomā, piemēram, Latvijā līdz 2004. gadam tika izstrādāts rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai vienam gadam, savukārt Nacionālā Lisabonas programma - 2005. – 2008. gadam.</p> <p>Šādas atšķirības rada grūtības ES struktūrfondu ieguldījuma novērtēšanā nodarbinātības mērķu sasniegšanā.</p>	<p>Izskatīt iespēju nākamajā plānošanas periodā abos dokumentu veidos sasniedzamos rādītājus definēt par katru darbības gadu, tādējādi radot iespējas adekvāti novērtēt sasniegtos rādītājus.</p>
K.5.3.04	<p>PP definētajos ietekmes rādītājos netiek atspoguļoti ES līmenī uzstādītie sasniedzamie rādītāji, kas nozīmē, ka to sasniegšanas līmeņa novērtējumam būs nepieciešami papildus aprēķini.</p> <p>Piemēram, ja ES līmenī ir noteikts rādītājs līdz 2005. gadam sasniegt sievietes nodarbinātības līmeni vismaz 57% (līdz 2010. gadam – 60%) vai, piemēram, vecāku darba ņēmēju (55 – 64 gadi) nodarbinātības līmeni 50%, kas ir vieni no galvenajiem ES nodarbinātības stratēģijas sasniedzamajiem rādītājiem Starp 3. prioritātes ietekmes rādītājiem nav definēti pilnīgi atbilstīgi rādītāji, piemēram, līdz 2004. – 2006. gada programmēšanas periodā paaugstināt sievietes nodarbinātības līmeni no X% uz Y%, tādējādi ļaujot noteikt, cik lielā mērā Latvija kā ES dalībvalsts tuvinās ES līmenī noteiktajiem mērķiem.</p>	<p>Izskatīt iespēju nākamajā plānošanas periodā integrēt ES līmeņa rādītājus vismaz prioritātes līmenī kā ietekmes rādītājus.</p>
K.5.3.05	<p>PP definētie rezultātie, iznākuma un ietekmes rādītāji ne vienmēr ir viennozīmīgi vērsti uz sasniedzamo mērķi. Ņemot vērā to, ka tie ne vienmēr atspoguļo kritiskās mērķa sasniegšanas jomas, tad šāda mērījumu sistēma nav funkcionētspējīga un tādējādi tiek izmantota tikai formāli.</p>	<p>Nākamajā plānošanas periodā ir jāpievērš būtiska uzmanība rādītāju definēšanai un mērījumu sistēmas izveidei.</p> <p>Ir jānodrošina, ka sasniedzamie rādītāji ir cieši sasaistīti ar mērķi, tātad - nozīmīgi, kā arī specifiski, izmērāmi, reāli sasniedzami, noteikti konkrētam laika posmam.</p> <p>Tāpat ir jānodrošina, ka ES struktūrfondu plānošanas stratēģiskajā dokumentā noteiktajiem augsta līmeņa rādītājiem, kas noteikti sasniegšanai līdz programmas</p>

5. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz uzraudzības rādītāju atbilstību stratēģiskajiem dokumentiem		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
		<p>darbības beigām, ir izveidota detalizēta atvasinātu rādītāju sistēma ne tikai prioritātes, pasākuma, aktivitātes līmenī, bet arī starp dažādām institūcijām, kā arī pa visiem programmas darbības gadiem, lai ikgadēji varētu izsekot progresam.</p> <p>Ir jāpanāk, ka uzraudzības un mērījumu veikšanas sistēmu akceptē visas iesaistītās puses, lai nodrošinātu šīs uzraudzības un mērījumu sistēmas efektivitāti.</p>
K.5.3.06	<p>Ne vienmēr Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā sasniedzamie rezultātīvie rādītāji definēti kā izmērāmas vienības.</p> <p>Piemēram, 2. vadlīnijas rādītājs „Dibināto uzņēmumu skaits noteiktā laika periodā” – šādi definētu rādītāju nav iespējams iestrādāt struktūrfondu plānošanas dokumentos kā sasniedzamu, jo nav definēts ne laika posms, nedz arī rādītāja izmērāma vērtība.</p> <p>Iepriekšminētā rezultātā rodas situācija, kad ne vienmēr ir iespējams novērtēt kā, vai un cik lielā mērā tiek sasniegti nacionālajos dokumentos definētie mērķi.</p>	<p>Nacionālajos dokumentos definētajiem mērķiem būtu jābūt kvantificētiem, lai nodrošinātu iespējas noteikt to sasniegšanas pakāpi.</p>
K.5.3.07	<p>Ne visos gadījumos ir skaidri redzama saikne starp nacionālajos dokumentos nodarbinātības veicināšanā ietvertajiem rezultatīvajiem rādītājiem un PP.</p> <p>Kā piemēru var minēt 1.4. pasākumu „Izglītības, veselības aprūpes un sociālās infrastruktūras attīstība”. 1.4. aktivitāte vērsta uz esošo izglītības un sociālo iestāžu infrastruktūras uzlabošanu, kā rezultātā arī visi izmērāmie rādītāji aplūkoti caur <u>uzlabotās infrastruktūras prizmu</u> (piemēram, <u>aģunoto izglītības iestāžu skaits</u>).</p> <p>Nacionālā rīcības plāna 2004. gadam nodarbinātības veicināšanai 4. vadlīnijas rādītāji savukārt vērsti uz pieaugumu, piemēram, jaunizveidoto izglītības iestāžu skaits. Tādējādi rodas situācija, kad var rasties sarežģījumi novērtēt struktūrfondu sasniegto</p>	<p>Izskatīt iespējas nākamajā plānošanas periodā radīt viennozīmīgu saikni starp stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanā un struktūrfondu plānošanas dokumentos noteiktajiem rādītājiem, tādējādi radot izsekojamības iespējas un vienkāršojot struktūrfondu ieguldījuma novērtēšanu.</p>

5. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz uzraudzības rādītāju atbilstību stratēģiskajiem dokumentiem		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
	rādītāju ieguldījumu stratēģisko dokumentu rādītāju sasniegšanā.	
K.5.3.08	<p>Ne vienmēr PP norādīto rādītāju skaitliskā vērtība ir saskaņā ar stratēģiskajos dokumentos ietvertu skaitlisko vērtību.</p> <p>Kā piemēru var minēt 3.2. pasākuma „Izglītības un tālākizglītības attīstība” rezultatīvo rādītāju „Cilvēku skaits, kas pabeiguši doktorantūras vai pēcdoktorantūras studijas (pēc dzimuma un vecuma) – 450”. Savukārt Nacionālā rīcības plāna 2004. gadam nodarbinātības veicināšanai 4. vadlīnijas atbilstošais rādītājs ir „Doktora grādu ieguvušo skaits: 2004. gadā – 100, 2005. gadā – 120”.</p> <p>Tā kā PP darbības periods ir līdz 2006. gadam, tad atbilstoši minētajiem faktiem 2006. gadā doktorantūras studijas jābeidz 230 studentiem, kas ir vairāk kā abos iepriekšējos gados un tādējādi šāda rādītāja sasniegšana ir ievērojami apgrūtināta, pat nereāli izpildāma.</p>	<p>Izskatīt iespēju nākamajā plānošanas periodā pārliecināties par plānošanas dokumentos noteikto rādītāju atbilstību nozares stratēģiskajiem dokumentiem.</p> <p>Gadījumos, kad tiek noteikti sasniedzamie rādītāji konkrētā jomā, kas atrunāta dažādos plānošanas dokumentos (Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam un ES struktūrfondu plānošanas dokumenti), būtu nepieciešams pielietot vienotus principus sasniedzamo rādītāju definēšanā, lai nodrošinātu, ka noteiktie rādītāji ir savstarpēji atbilstoši un salīdzināmi.</p> <p>Gadījumos, kad sasniedzamie rādītāji dažādos plānošanas dokumentos nav viennozīmīgi skaidri salīdzināmi, būtu nepieciešams sniegt skaidrojumu par apstākļiem, kā rezultātā atšķirības ir radušās (piemēram, piekļuve papildus finansējumam).</p>
K.5.3.09	<p>Ne visos gadījumos PP norādītie rādītāji ļauj novērtēt ES struktūrfondu pasākuma ieguldījumu stratēģiskajos dokumentos noteikto mērķu un to rezultatīvo rādītāju sasniegšanā.</p> <p>Kā piemēru var minēt pasākumu Nr. 3.3. „Sociālās atstumtības mazināšana”, kura ietvaros ar struktūrfondu palīdzību plānots uzlabot ne tikai ar bezdarbu saistīto situāciju, bet arī īpašu uzmanību pievērst invalīdu profesionālajai rehabilitācijai un iekļaušanai darba tirgū. Tomēr 3.3 pasākuma ietvaros nav izdalīts neviens rādītājs, kas būtu vērsts tieši uz situācijas novērtēšanu attiecībā uz invalīdiem. Nacionālā rīcības plāna 2004 nodarbinātības veicināšanai 6. vadlīnijas atbilstošais rādītājs ir „profesionālo rehabilitāciju saņēmušo invalīdu skaits”. Iepriekšminētā rezultātā būs sarežģīti novērtēt struktūrfondu ieguldījumu konkrētā rādītāja sasniegšanā.</p>	<p>Kaut arī vairumā gadījumu pastāv iespēja aprēķināt stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanā noteiktos rādītājus struktūrfondu aspektā (noteikt projektu skaitu, veikt atsevišķu datu aprēķinu), būtu ieteicams nākamajā plānošanas periodā nodrošināt maksimālu plānošanas dokumentu sasaisti ar nozares politikas dokumentiem, tādējādi sasniegto rādītāju novērtēšanu padarot efektīvāku visos vērtēšanas līmeņos.</p>

5. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz uzraudzības rādītāju atbilstību stratēģiskajiem dokumentiem		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
K.5.3.10	<p>Ne vienmēr ir skaidri redzama sasaiste starp ES un nacionālajā līmenī sasniedzamajiem rādītājiem, jo ne vienmēr Latvijas līmenī paredzētās atbalsta jomas sakrīt ar ES vadlīnijās noteiktajām jomām.</p> <p>Kā piemēru var minēt 1.4. pasākumu, kura ietvaros paredzēts atbalsts izglītības, veselības aprūpes un sociālās aprūpes infrastruktūras attīstībai. Gan nacionālajā līmenī 4. vadlīnijas ietvaros nav izcelta atbalsta nepieciešamība infrastruktūrai, gan arī ES līmenī šādi rādītāji nav noteikti.</p>	Ar struktūrfondu palīdzību finansētajiem projektiem būtu jābūt saistītiem ar konkrētās nozares politikas noteiktajiem rādītājiem un ES noteiktajiem rādītājiem konkrētajā nozarē.
K.5.3.11	<p>Ne vienmēr ir skaidrs, uz kādu datu pamata tika definēti sasniedzamie rādītāji.</p> <p>Piemēram, 3.2. pasākuma iznākuma rādītājiem nav norādīts datu avots.</p>	Izskatīt iespējas nākamajā plānošanas periodā norādīt datu avotus visām sasniedzamo rādītāju bāzes vērtībām.
K.5.3.12	Ne vienmēr ir skaidra konsekvence izstrādāto rādītāju daudzumā dažādu pasākumu līmenī. Piemēram, 3.2. pasākumam norādīti 14 rezultatīvie rādītāji, kamēr 3.1. pasākumam tikai 2.	<p>Būtu ieteicams nākamajā plānošanas periodā saglabāt rādītāju izstrādes laikā noteiktu konsekvenci, piemēram, nosakot rādītāju skaita intervālu uz pasākumu vai aktivitāti, tādējādi nodrošinot, ka tiek mērītas patiešām valstij svarīgas lietas. Neliels rādītāju skaits īpaši būtisks ir prioritātes un pasākumu līmenī, kur nav nepieciešama pārmērīga detalizācija.</p> <p>Nākamajā plānošanas periodā ieteicams ņemt vērā EK metodoloģisko dokumentu „Uzraudzības un novērtēšanas rādītāji: Praktiskas vadlīnijas”.</p>
K.5.3.13	Ne vienmēr rādītāji ir viennozīmīgi izmērāmi. Kā piemēru var minēt 3.2. pasākuma rādītāju „Vidējās profesionālās izglītības studentu, kas studē jaunizveidotās vai uzlabotās programmās ekonomiski svarīgās nozarēs, skaita palielinājums (pēc dzimuma un vecuma) – Palielinājums līdz 58%”. Rādītāja ietvaros norādīts, ka nepieciešams novērtēt studentu skaitu ekonomiski svarīgās nozarēs, bet nav definētas nozares. Šāda situācija var novest pie rādītāja neviennozīmīgas izpratnes un interpretācijas iespējām rādītāja mērīšanas laikā.	<p>Nākamajā plānošanas periodā ir jāpievērš būtiska uzmanība rādītāju definēšanai un mērījumu sistēmas izveidei.</p> <p>Ir jānodrošina, ka sasniedzamie rādītāji ir cieši sasaistīti ar mērķi, tātad - nozīmīgi, skaidri definēti, kā arī specifiski, izmērāmi, reāli sasniedzami, noteikti konkrētam laika posmam.</p>
K.5.3.14	Plānošanas dokumentos, kas attiecas uz 2004. – 2006. gada plānošanas periodu, nav noteikti sasniedzamie	Nākamajā plānošanas periodā būtu nepieciešamas noteikt izmērāmus sasniedzamos rādītājus arī

5. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz uzraudzības rādītāju atbilstību stratēģiskajiem dokumentiem		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
	rādītāji horizontālajām prioritātēm, tādējādi perioda beigās nav iespējams noteikt vai vispār un cik lielā mērā horizontālā prioritāte tika īstenota.	horizontālajām prioritātēm.

5.4. ES struktūrfondu plānoto un sasniegto rezultātu, un to radītās ietekmes novērtēšana

Šajā apakšsadaļā ietvertā analīze vērsta uz to, lai noteiktu:

- Kā nacionālajā līmenī ir tikuši sasniegti ES un nacionālajos stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai definētie mērķi nodarbinātības jomā;
- Kāds ir ES struktūrfondu ieguldījums nodarbinātības ES un nacionālajos stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai definēto mērķu sasniegšanā.

Lai veiktu šādu analīzi, tika veiktas šādas darbības:

- Identificēti ES nodarbinātības stratēģijas kvantitatīvi izteiktie sasniedzamie mērķi;
- Novērtēts, vai ES nodarbinātības stratēģijas kvantitatīvi izteiktie mērķi ir atbilstīgi noteikti nacionālajos stratēģiskajos plānošanas dokumentos nodarbinātības jomā;
- Novērtēts, vai ES nodarbinātības stratēģijas kvantitatīvi izteiktie mērķi ir atbilstīgi noteikti nacionālajos ES struktūrfondu plānošanas dokumentos (PP), lai tādējādi noteiktu, vai tiek atbilstīgi mērīts ES struktūrfondu ieguldījums šo mērķu sasniegšanā;
- Analizēti EUROSTAT⁵ statistikas dati, kas sniedz informāciju par faktisko izpildi ES nodarbinātības stratēģijas kvantitatīvi izteikto mērķu griezumā.

Analīzes veikšanai tika izmantoti šādi dokumenti:

1) **Plānoto** kvantitatīvo mērķu noteikšanai tika izmantoti:

- **ES līmeņa dokumenti**, kuros kvantitatīvi atspoguļoti ES nodarbinātības stratēģijas mērķi:
  - ES Padomes nodarbinātības vadlīnijas 2003. – 2005. gadam (2003. gada 22. jūlija Padomes lēmums par dalībvalstu nodarbinātības politikas vadlīnijām) (10 vadlīnijas);
  - Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam (3. sadaļa „Nodarbinātības veicināšana”: 17. – 24. pamatnostādne).
- **Nacionālie dokumenti**, kuros kvantitatīvi noteikti sasniedzamie mērķi jeb rādītāji:
  - Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai (pasākumi, kas definēti 10 vadlīniju kontekstā);

⁵http://epp.eurostat.cec.eu.int/portal/page?_pageid=1996,45323734&_dad=portal&_schema=PORTAL&screen=welcomeref&open=/basic/strind/emploi&language=en&product=EU_MAIN_TREE&root=EU_MAIN_TREE&scrollto=0

- Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam (pasākumi, kas definēti 17. – 24. vadlīnijas kontekstā).

• **Nacionālie ES struktūrfondu plānošanas dokumenti:** Programmas papildinājums (PP).

2) Faktiskās izpildes noteikšanai pret kvantitatīvi izteiktajiem ES nodarbinātības mērķiem noteikšanai tika izmantoti EUROSTAT statistikas dati.

Analīzes rezultātā tika iegūti šādi galvenie secinājumi, kuriem detalizēts pamatojums sniegts 7.3.6. tabulā:

- Ne vienmēr struktūrfondu plānošanas dokumentos tiek ietverts rādītājs, kas viennozīmīgi ļautu novērtēt ES struktūrfondu ieguldījumu ES līmeņa stratēģiskajos dokumentos noteiktajos sasniedzamajos rādītājos. Pastāv iespēja, ka, veicot papildus aprēķinus, piemēram, izmantojot pirmā līmeņa sarpniekinstitūcijām pieejamos datus, struktūrfondu sasniegto rādītāju ieguldījums ES līmeņa rādītāju sasniegšanā var tikt aprēķināts, tomēr no starpniekinstitūciju uzraudzības ziņojumiem tas nav viennozīmīgi redzams, kā arī rādītāju savstarpējā saistība nav viennozīmīgi skaidra.
- Pamatojoties uz statistisko informāciju, vairāku rādītāju izpilde Latvijas līmenī ir pārsniegusi ES līmenī plānoto izpildi, kā arī tikuši apsteigti ES vidējie faktiski sasniegtie rādītāji. Piemēram, sieviešu nodarbinātība uz 2005. gadu Latvijā par 2.3 procentpunktiem pārsniedz plānoto sieviešu nodarbinātības līmeni ES līmenī, kā arī par 3 procentpunktiem pārsniedz ES līmenī faktiski sasniegto vidējo rādītāju.
- Pamatojoties uz statistisko informāciju, vairāku rādītāju izpilde Latvijas līmenī atpaliek no ES līmenī plānotās un faktiski sasniegtās rādītāju izpildes. Kā piemēru var minēt rādītāju, kas attiecas uz iedzīvotāju priekšlaicīgu mācību atstāšanu - Uz 2005. gadu jauniešu skaits, kas priekšlaicīgi pamet mācības Latvijā sastādīja 19.0%, kas ir par 3.9 procentpunktiem vairāk kā ES līmenī (25 valstis). Pie nosacījuma, ka līdz 2010. gadam ES līmenī jāsasniedz 10.0% rādītājs, lai Latvijā sasniegtu šo rādītāju, līdz 2010. gadam priekšlaicīgi mācības pametušo skaits jāsamazina par 9.0 procentpunktiem no esošā līmeņa.
- Izvērtējot statistisko informāciju, vairāku rādītāju ietvaros gadu griezumā vērojamas negatīvas tendences. Kā piemēru var minēt iedzīvotāju iesaistīšanos mūžizglītībā – 2004. gadā šis rādītājs tika sasniegts 8.4% līmeni, kamēr 2005. gadā samazinājies līdz 7.9%.

5.5. ES struktūrfondu finansējuma apguves novērtējums

Šajā apakšsadaļā tiks atspoguļota informācija par nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu izpildes gaitu, novērtējot ESF un ERAF struktūrfondu finansējuma apguvi uz 2006. gada 30. martu attiecībā uz izvēlētajām nodarbinātību veicinošajām ESF un ERAF aktivitātēm.

Izvērtēšanas laikā tika konstatēts, ka analizēto aktivitāšu ietvaros apgūtais finansējums (kā noslēgtie līgumi par attiecināmajām izmaksām) vairumā gadījumu pārsniedz 50% no plānotā finansējuma un ir tikai nedaudzi izņēmumi, kā piemēram 3.1.1.1.aktivitāte „Nodarbināto personu kvalifikācijas un pārkvalifikācijas veicināšana”, kuras ietvaros līdz 2006. gada 30. martam apgūts tikai 3.46% no plānotā finansējuma. Tomēr, vērtējot apgūto finansējumu, jāņem vērā ieviesto aktivitāšu ietvaros sasniegtie mērķi un novērtēšanas rādītāji. Saskaņā ar tematiskā ziņojuma pielikumā Nr. 7.3.6. ietverto informāciju, sasniedzamie nodarbinātības mērķi nacionālā līmenī ne vien tuvojas ES noteiktajam līmenim, bet atsevišķos gadījumos arī pārsniedz ES noteiktos rādītājus. Tādējādi, ņemot vērā pieejamo ES struktūrfondu atbalsta apjomu nodarbinātības mērķu

sasniegšanā plānošanas periodā no 2004. – 2006. gadam, jāsecina, ka struktūrfondu atbalstam nodarbinātības mērķu sasniegšanā konkrētajā plānošanas periodā ir bijusi būtiska nozīme.

Turpmāk tabulā ir atspoguļoti ziņojuma konstatējumi un rekomendācijas, savukārt analīzes dati ir apkopoti pielikumā Nr. 7.3.4

6. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas attiecībā uz ES struktūrfondu finansējuma apguvi		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
K.5.4.01.	Ne visos gadījumos PP tiek norādīts konkrētai aktivitātei pieejamais finansējums. Kā piemēru var minēt aktivitāti 1.4.6.2. „Alternatīvo sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstība”, kurai pieejamais finansējums norādīts kopā ar aktivitātēm Nr. 1.4.6.1, 1.4.7., 1.4.8. Kā redzams pielikumā Nr. 7.2.4, noslēgto līgumu summa šajā aktivitāšu grupā ir 101% attiecībā pret kopējo pieejamo finansējumu, kas var tikt uzskatīts par labi izpildītu rādītāju. Tomēr, šādas metodes izmantošanā ir sarežģīti noteikt, vai konkrētās aktivitātes ietvaros ir apgūts nepieciešamais finansējums aktivitātei noteikto mērķu sasniegšanai un vai uz kādas no konkrētās grupas aktivitātes rēķina nav pietrūcis finansējums kādai citai aktivitātei (Piemēram, aktivitātes 1.4.6.2. ietvaros apgūtais finansējums sastāda tikai ~16% no pieejamās summas, kamēr aktivitātes Nr. 1.4.6.1 ietvaros apgūtais finansējums veido~ 52% no pieejamās summas).	Nākamajā plānošanas periodā būtu ieteicams nodalīt piešķirto finansējumu katrai aktivitātei, tādējādi nodrošinot iespējas izvērtēt katras aktivitātes sasniegtos rādītājus un apgūto finansējumu.
K.5.4.02.	Vairāku aktivitāšu ietvaros apgūtais finansējums uz 2006. gada 30. martu (attiecināmo izmaksu summa par kādu noslēgti līgumi) ir zem 50% no pieejamā finansējuma apjoma. Tā kā attiecināmo izmaksu summa pēc projektu beigām var vēl samazināties (daļa izmaksu var izrādīties neattiecināmas), tad apgūtais finansējuma procents konkrētajās aktivitātēs var kļūt vēl zemāks.	Nākamajā plānošanas periodā būtu ieteicams veidot vairākpakāpju projektu izsludināšanas procedūru vienas programmas ietvaros, tādējādi ļaujot novērtēt pieteicēju aktivitāti un identificēt nepieciešamos uzlabojumus pieteicēju aktivitātes palielināšanai. Tādējādi tiktu nodrošināta regulāra uzraudzība finansējuma apguves progresam.

5.6. ES fondu atbalsta nozīme nodarbinātības mērķu sasniegšanā

Ņemot vērā to, ka šīs tematiskās izvērtēšanas galvenais uzdevums ir veikt izvērtējumu attiecībā uz sasaistes novērtēšanu starp nodarbinātību veicinošajiem ES fondu līdzfinansētajiem pasākumiem, aktivitātēm un ES un nacionālajiem plānošanas dokumentiem, tad ES fondu atbalsta nozīmes izvērtējums šīs tematiskās izvērtēšanas ietvaros tika veikts ierobežotā apmērā un tikai attiecībā uz neliela skaita aktivitātēm.

Visaptverošu ES fondu atbalsta nozīmes novērtējumu nodarbinātības mērķu sasniegšanai būtu ieteicams veikt turpmākajos periodos.

Iepriekš minētā ES fondu atbalsta nozīmīguma izvērtējuma veikšanai šīs tematiskās izvērtēšanas ietvaros tika veiktas šādas darbības:

- Novērtēts valsts budžeta līdzekļu apmērs, kas izlietots aktīvo nodarbinātības pasākumu īstenošanai 2004., 2005. un 2006. gadā (Informācijas avots: NVA Budžeta un finanšu vadības departamenta sniegtie dati uz 2006. gada decembri);
- Novērtēti rezultatīvie rādītāji, kurus tika plānots sasniegt ar aktīvajiem nodarbinātības pasākumiem 2004., 2005. un 2006. gadā, izmantojot valsts budžeta līdzekļus, un to izpilde (Informācijas avots: MK noteikumi par ministriju un citu centrālo iestāžu programmu un apakšprogrammu rezultatīvajiem rādītājiem 2004. gadam, 2005. gadam un 2006. gadam; Labklājības ministrijas 2004. gada, 2005. gada pārskati un Labklājības ministrijas Budžeta nodaļas sniegtā informācija);
- Novērtēts ESF finansējums, kas vērsts uz aktīvajiem nodarbinātības pasākumiem plānošanas periodam no 2004. – 2006. gadam (Informācijas avots: PP);

Novērtēti rezultatīvie rādītāji, kurus tika plānots sasniegt ar aktīvajiem nodarbinātības pasākumiem 2004., 2005. un 2006. gadā, izmantojot ESF līdzekļus, un to izpilde (Informācijas avots: PP, NVA ceturkšņa pārskati; skatīt turpmāk tekstā minētos ierobežojumus, kas sniegti apakšsadaļā „Valsts budžeta finansēto aktīvo nodarbinātības pasākumu īstenošanas rezultātā sasniegto rezultātu salīdzinājums ar rezultātiem, kas sasniegti ES struktūrfondu finansēto aktivitāšu īstenošanas rezultātā”, kas vērsti uz ierobežoto spēju veikt salīdzinājumu starp rezultatīvajiem rādītājiem, kas definēti ES struktūrfondu plānošanas dokumentos, un rezultatīvajiem rādītājiem, kas definēti sasniegšanai ar valsts budžeta finansējumu).

5.6.1. No valsts budžeta finansēto aktīvo nodarbinātības pasākumu analīze pret pasākumiem, kas tiek finansēti ar ES struktūrfondu atbalstu

Saskaņā ar LR likumu „Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likums” (turpmāk tekstā – Likums) aktīvie nodarbinātības pasākumi ir šādi:

- profesionālā apmācība, pārkvalifikācija un kvalifikācijas paaugstināšana;
- algoti pagaidu darbi;
- pasākumi konkurētspējas paaugstināšanai, jo īpaši pasākumi sociālo un funkcionālo prasmju pilnveidei un psiholoģiskā atbalsta pasākumi, pasākumi darba tirgum nepieciešamo pamatprasmju un iemaņu, kā arī darba meklēšanas metožu apguvei, neformālās izglītības ieguvei, tai skaitā valsts valodas apguvei un tālākizglītības izvēlei, nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs, kā arī citi pasākumi, kas veicina bezdarbnieku un darba meklētāju konkurētspēju darba tirgū;
- pasākumi noteiktām personu grupām, jo īpaši personām no 15 līdz 24 (ieskaitot) gadu vecumam; personām, kurām ir noteikta invaliditāte; personām ar garīga rakstura traucējumiem (pasākums “Atbalstītais darbs”); personām sešu mēnešu laikā pēc bērna kopšanas atvaļinājuma (bērna kopšanas perioda) beigām; personām, kurām līdz valsts vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamā vecuma sasniegšanai atlikuši ne vairāk kā pieci gadi; personām, kuras Nodarbinātības valsts aģentūras uzskaitē ir ilgāk par vienu gadu (turpmāk — ilgstošie bezdarbnieki); personām pēc soda izciešanas brīvības atņemšanas iestādēs un citām mērķa grupām saskaņā ar Latvijas Nacionālo rīcības plānu nodarbinātības veicināšanai;

- pasākumi komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai. Nodarbinātības valsts aģentūra, kas saskaņā ar Likumu īsteno valsts politiku bezdarba samazināšanas un bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta jomā, veic augstāk minētos aktīvās nodarbinātības pasākumus.

Aktīvos nodarbinātības pasākumus saskaņā ar Likumu finansē no valsts pamatbudžeta un no nodarbinātības speciālā budžeta. Valsts pamatbudžeta un speciālā budžeta finansējuma apmēru 2004., 2005. un 2006. gadā aktīvajiem nodarbinātības pasākumiem skatīt 7.3.7. pielikumā.

Detalizēti aktīvie nodarbinātības pasākumi noteiktām personu grupām, kas tiek finansēti ar valsts budžeta līdzekļiem valsts pamatbudžeta programmas „Darba prasmju apguve un atjaunošana” ir ietverti zemāk esošajā tabulā:

2004. gads	2005. gads
<ul style="list-style-type: none"> • Jauniešu – bezdarbnieku darba prakse pie darba devēja; • Subsidētās darba vietas pirmspensijas vecuma bezdarbniekiem; • Invalīdu subsidētās nodarbinātības pasākumi; • Pasākums invalīdu – bezdarbnieku mobilitātes veicināšanai; • Sociālie uzņēmumi darba tirgū mazāk konkurētspējīgo bezdarbnieku nodarbināšanai.	<ul style="list-style-type: none"> • Mērķgrupu bezdarbnieku subsidētā nodarbinātība; • Jauniešu – bezdarbnieku darba prakse pie darba devēja; • Subsidētās darba vietas pirmspensijas vecuma bezdarbniekiem; • Invalīdu – bezdarbnieku subsidētā nodarbinātība; • Sociālie uzņēmumi darba tirgū mazāk konkurētspējīgo bezdarbnieku nodarbināšanai.

Savukārt, saskaņā ar PP **aktīvie nodarbinātības pasākumi**, kas tiek īstenoti ar ES struktūrfondu atbalstu ir šādi:

- 3.1.2. aktivitāte „Aktīvie nodarbinātības pasākumi bezdarbniekiem”:
  - 3.1.2.1. Bezdarbnieku pārkvalifikācija un tālākizglītība;
  - 3.1.2.2. Darba prakšu vietu nodrošināšana jauniešiem bezdarbniekiem;
  - 3.1.2.3. Bezdarbnieku un darba meklētāju konkurētspējas paaugstināšana;
- 3.3.1.2. Apmācību nodrošināšana sociālās atstumtības riska grupām, iekļaujot informācijas un komunikāciju tehnoloģiju atbalstu invalīdiem;
- 3.3.2. Subsidētu darba vietu nodrošināšana sociālās atstumtības riska grupām.

Aktivitātes 3.1.2.1. Bezdarbnieku pārkvalifikācija un tālākizglītība, 3.1.2.3. Bezdarbnieku un darba meklētāju konkurētspējas paaugstināšana, 3.3.1.2. Apmācību nodrošināšana sociālās atstumtības riska grupām, iekļaujot informācijas un komunikāciju tehnoloģiju atbalstu invalīdiem tiek ieviestas vienas nacionālās programmas „Atbalsts aktīvo nodarbinātības pasākumu ieviešanai” ietvaros.

3.1.2.2. un 3.3.2. aktivitātes tiek ieviestas kā atklāta projekta konkursi.

Savstarpējās sasaistes analīzes starp aktīvajiem nodarbinātības pasākumiem, kas finansēti no valsts budžeta, pret pasākumiem, kas tiek finansēti ar ES struktūrfondu atbalstu, apraksts un secinājumi

Projekta ietvaros tika veikta aktīvo nodarbinātības pasākumu aktivitāšu, kas finansētas no valsts budžeta, salīdzinājums ar pasākumu aktivitātēm, kas tiek finansētas no ES struktūrfondu līdzekļiem.

Informācija par aktīvajiem nodarbinātības pasākumiem, kas tiek īstenoti ar valsts budžeta līdzekļiem tika iegūta no NVA pārstāvjiem interviju rezultātā, NVA gada pārskata par 2004. gada rezultātiem, NVA gada pārskata par 2005. gada rezultātiem un NVA Budžeta departamenta.

Informācija par pasākumiem, kas tiek īstenoti ar ES struktūrfondu atbalstu, tika iegūta no ES struktūrfondu plānošanas dokumentiem (VPD un PP), kā arī intervijās, kas tika organizētas šī projekta ietvaros, sevišķi no pārstāvjiem no Labklājības ministrijas un NVA pārstāvjiem.

Analīzes rezultātā tika iegūti šādi galvenie secinājumi.

7. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas, pamatojoties uz no valsts budžeta finansēto aktīvo nodarbinātības pasākumu analīzi pret pasākumiem, kas tiek finansēti ar ES struktūrfondu atbalstu		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
K.5.6.01.	<p>Ir vērojams, ka ar valsts budžeta un ES struktūrfondu līdzekļiem tiek finansētas līdzīgas aktivitātes, kā piemēram, prakses vietu nodrošināšana jauniešiem bezdarbniekiem, pasākumi bezdarbnieku konkurētspējas paaugstināšanai. Saskaņā ar Labklājības ministrijas un NVA sniegto informāciju, lai arī aktivitātes, kas īstenošanas no valsts budžeta un ES struktūrfondu līdzekļiem ir līdzīgas, ir tikusi vērsta uzmanība uz papildinātības principa ieviešanu. Saskaņā ar šo pasākumu ieviešanas izpildinstitūcijas NVA sniegto informāciju, šīs līdzīgas aktivitātes ir uzskatāmas par savstarpēji papildinošām, jo, piemēram, līdzīgu aktivitāšu gadījumā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • valsts budžeta finansējuma un ES struktūrfondu finansējuma izlietojumam ir bijušas atšķirīgas mērķa grupas. Piemēram, valsts budžeta finansējuma ietvaros tiek sniegts atbalsts darba devējam, kuriem nepieciešams salīdzinoši neliels skaits darbinieku. Darba devējam tiek piešķirtas ikmēneša dotācijas par katru pasākumā nodarbināto bezdarbnieku (dotācija bezdarbnieka darba samaksai minimālās mēnešalgas apmērā, ja viņš strādājis pilnu darba laiku un dotācija 40 Ls apmērā samaksai par darba vadītājam par bezdarbnieka darba vadīšanu). Savukārt, ar ES struktūrfondu finansējumu tiek sniegts atbalsts uzņēmumiem, kam nepieciešamas visbiežāk salīdzinoši lielāks skaits darbinieku. • Pie tam, ES struktūrfondu projektu ietvaros tiek sniegts atbalsts ne tikai primārajām vajadzībām (kā piemēram, dotācija bezdarbnieka darba samaksai minimālās mēnešalgas apmērā), bet arī papildus nepieciešamajām vajadzībām, kā piemēram, darba vietas 	<p>Būtu ieteicams nākamajā plānošanas periodā vienmēr nodrošināt papildinātības principa ieviešanu aktivitātēm, kas ir līdzīgas un tiek atbalstītas gan ar ES struktūrfondu palīdzību, gan arī īstenošanas valsts budžeta programmu ietvaros.</p>

7. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas, pamatojoties uz no valsts budžeta finansēto aktīvo nodarbinātības pasākumu analīzi pret pasākumiem, kas tiek finansēti ar ES struktūrfondu atbalstu

Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
	<p>iekārtošanai, kas ietver papildus aprīkojuma iegādi u.c.</p> <ul style="list-style-type: none"> Nākamajā plānošanas periodā ir plānots vērst uzmanību arī uz to, lai valsts budžeta finansētās aktivitātes un ES struktūrfondu aktivitātes būtu vērstas arī uz atšķirīgiem reģioniem, piemēram, reģionos, kur tiek ieviestas aktivitātes, kas tiek finansētas ar ES struktūrfondu atbalstu, paralēli netiktu īstenotas līdzīgas aktivitātes, kas tiek finansētas ar valsts budžeta līdzekļiem. Daļēji šis tika nodrošināts arī 2004. – 2006. gada plānošanas periodā, par darba tirgus attīstību atbildīgajām institūcijām esot spējīgām reaģēt uz attīstību nodarbinātības jomā un tādējādi vadīt valsts finansētās aktivitātes uz reģioniem, kur ES struktūrfondu finansētie projekti tiek mazāk īstenoti. 	

Turpinot augstāk minēto konstatējumu par līdzīgu aktivitāšu finansēšanu no valsts budžeta līdzekļiem un no ES struktūrfondu, apskatot vienu konkrētu aktivitāti, darba prakšu vietu nodrošināšana jauniešiem bezdarbniekiem, saskaņā ar NVA ziņojumu par 2004. gada darba rezultātiem ir vērojams, ka ar valsts budžeta finansējumu tiek nodrošināts salīdzinoši liels skaits prakses vietu jauniešiem – bezdarbniekiem. Piemēram, 2004. gadā ar valsts budžeta līdzekļiem tika nodrošinātas 301 darba prakses vieta. Taču līdz ar ES fondu atbalsta pieejamību, valstī tika radītas iespējas ievērojami palielināt prakses vietu skaitu jauniešiem – bezdarbniekiem. 2004. – 2006. gada periodā īstenojot 3.1.2.2. aktivitāti „Darba prakšu vietu nodrošināšana jauniešiem bezdarbniekiem” tika plānots nodrošināt darba prakses vietas 49 organizācijās 608 jauniešiem bezdarbniekiem (kopumā tika plānots, ka apstiprināto 49 projektu īstenošana izmaksās 2,15 miljonus latu (75% no projektu izmaksām sedz ESF, bet 25% - valsts budžets⁶)). Turklāt darba prakšu vietu nodrošināšana jauniešiem bezdarbniekiem ES fondu projektu ietvaros ietver ne tikai atbalstu darba samaksas segšanai praksē iesaistītajiem jauniešiem bezdarbniekiem un dotāciju darba devējam, bet arī sniedz iespēju segt citas ar praksē iesaistīšanu saistītās darba devēja izmaksas, kā piemēram, darba prakses vietas izveidošanai (pielāgošanai) nepieciešamo pakalpojumu apmaksu, darba prakses vietas nodrošināšanai nepieciešamo kancelejas preču, materiālu un spectērpu izmaksas u.c. Līdz ar to, ir vērojams, ka īstenojot līdzīgas aktivitātes gan ar valsts budžeta finansējumu, gan ar ES struktūrfondu finansējumu, ir bijusi iespēja apmierināt mērķa grupas vajadzības lielākā mērā, nekā tas būtu bijis iespējams izmantojot tikai valsts budžeta līdzekļus.

- ES fondu finansējums ir bijis nozīmīgs Latvijai, jo līdz ar būtisku papildus finanšu resursu pieplūdumu 2004. – 2006. gada periodā, kuru **valstij ir bijis iespējams koncentrēt uz tajā pastāvošo strukturālo problēmu risināšanu, valsts ir varējusi veicināt ātrāku un būtiskāku ietekmi atbalsta jomās** (kā piemēram, valsts ir spējusi nodarbināt lielāku skaitu bezdarbnieku, nekā tai bija iespēja nodarbināt bezdarbniekus pirms 2004. – 2006. gada perioda, ņemot vērā pieejamo būtisko finanšu resursu apmēru). Saskaņā ar NVA Budžeta un finanšu departamenta sniegto informāciju laika

⁶ Informācijas avots: <http://www.nva.lv/esf/>

periodā no 2004. – 2006. gadam visiem aktīvajiem nodarbinātības pasākumiem (piemēram, profesionālā apmācība, pārkvalifikācija un kvalifikācijas paaugstināšana, pasākumi konkurētspējas paaugstināšanai, algotie pagaidu darbi, pasākumi noteiktām personu grupām (t.sk. prakses vietas jauniešiem bezdarbniekiem, subsidētās darba vietas utt.), tika izlietoti vairāk kā 9 miljoni LVL. Pamatojoties uz PP un ES struktūrfondu VIS pieejamo informāciju jau atsevišķām aktīvās nodarbinātības pasākumu aktivitātēm piešķirtais un apgūtais ES struktūrfondu finansējums ievērojami pārsniedz to valsts budžeta līdzekļu apmēru, kas novirzīti visiem aktīvās nodarbinātības pasākumiem kopumā, piemēram, bezdarbnieku konkurētspējas palielināšanai kopējais aktivitātei paredzētais finansējums sasniedz 8,9 miljonus LVL, tāpat arī aktivitātei darba prakšu vietu nodrošināšana jauniešiem bezdarbniekiem sasniedz 6,9 miljonus LVL. Līdz ar to, ES struktūrfondu finansējums no finanšu resursu apmēra ir bijis nozīmīgs.

- Aktīvie nodarbinātības pasākumi, kurus valsts īsteno, izmantojot valsts budžeta līdzekļus salīdzinājumā ar pasākumiem, kas tiek īstenoti ar ES struktūrfondu atbalstu, **valsts budžeta finansētie pasākumi starp citiem pasākumiem ietver tādus pasākumus, kas risina problēmu īslaicīgi**, piemēram, algotie pagaidu darbi. ES struktūrfondu aktivitātes ir vairāk vērstas uz ilgspējīgas attīstības nodrošināšanu, piemēram, bezdarbnieku apmācības un pārkvalifikācija, darbinieka darba vietas pilnvērtīgu iekārtošanu.
- Kopumā salīdzinot aktivitātes, kas nodarbinātības veicināšanas jomā īstenošanas ar valsts budžeta līdzekļiem, un aktivitātes, kas 2004. – 2006. gada plānošanas periodā īstenošanas ar ES struktūrfondu līdzekļu atbalstu, tad ir vērojams, ka tās aktivitātes papildus iepriekš analizētajām, kur ES struktūrfondu ir devuši būtisku ieguldījumu, ņemot vērā to, ka iepriekš attiecīgās aktivitātes netika īstenošanas vai arī tika īstenošanas salīdzinoši nelielā mērā, ir darba tirgus pētījumu veikšana un administratīvās kapacitātes stiprināšana.

Valsts budžeta finansēto aktīvo nodarbinātības pasākumu īstenošanas rezultātā sasniegto rezultātu salīdzinājums ar rezultātiem, kas sasniegti ES struktūrfondu finansēto aktivitāšu īstenošanas rezultātā

Saskaņā ar MK noteikumiem budžeta programmām ik gadu ir jānosaka rezultatīvie rādītāji, kādus plānots sasniegt ar budžetā paredzētajiem finanšu resursiem.

Turpmāk sniegtajā tabulā ir attēloti rezultatīvie rādītāji, kuri tika noteikti sasniegšanai ar budžeta apakšprogrammā 07.03.00 „Darba prasmju apguve un atjaunošana” paredzētajiem resursiem. Informācija par plānotajiem rādītājiem tika iegūta no MK noteikumiem par rezultatīvajiem rādītājiem 2004. un 2005. gadam un informācija par to izpildi tika iegūta no NVA 2004. un 2005. gada pārskatiem par gada rezultātiem. Netika apskatīti 2006. gada rezultāti.

07.03.00 Apakšprogramma: Darba prasmju apgūve un atjaunošana	2004			2005			2006
	Plāns	Izpilde	Izpilde pret plānu %	Plāns	Izpilde	Izpilde pret plānu %	Plāns
Nodarbināto bezdarbnieku skaits (arī pasākumos noteiktām personu grupām) vidēji mēnesī	3000	3 374	112,5	2 460	3 451	140,28	2 080
Pagaidu sabiedrisko	14 500	16 071	110,8	13 000	15 532	119,48	10 500

	2004			2005			2006
darbos (arī pasākumos noteiktām personu grupām) nosūtītie bezdarbnieki							

Kā redzams tabulā rezultatīvo rādītāju, kas tika noteikti sasniegšanai 2004. un 2005. gadam, izpilde ir pārsniegusi sākotnēji plānotos rezultatīvos rādītājus. Detalizēta analīze attiecībā uz sasniegtajiem rādītājiem aktīvajos nodarbinātības pasākumos, kas sasniegti ar ES struktūrfondu atbalstu, ietverta tematiskā ziņojuma pielikumā Nr. 7.3.3.

8. tabula: Konstatējumi un rekomendācijas, pamatojoties uz Valsts budžeta finansēto aktīvo nodarbinātības pasākumu īstenošanas rezultātā sasniegto rezultātu salīdzinājumu ar rezultātiem, kas sasniegti ES struktūrfondu finansēto aktivitāšu īstenošanas rezultātā		
Konstatējuma ID	Konstatējums	Rekomendācija
K.5.6.02.	Nav iespējams veikt salīdzinošu analīzi starp rādītājiem, kas noteikti sasniegšanai ar aktīvajiem nodarbinātības pasākumiem bezdarbniekiem, kas finansēti ar ES struktūrfondu atbalstu un rādītājiem, kas noteikti sasniegšanai ar valsts budžeta finansējumu, jo tie ir atšķirīgi definēti (skatīt ierobežojumus).	Būtu ieteicams turpmāk pārskatīt iespēju piemērot vienu pieeju rādītāju definēšanā un mērīšanā, lai tādējādi nodrošinātu viennozīmīgu saikni starp rādītājiem, kas tiek noteikti uzraudzībai vienā konkrētā jomā, bet dažādos plānošanas dokumentos. Tā rezultātā varētu tikt nodrošināta spēja veikt izpildes novērtējuma savstarpēju salīdzināšanu.

Pastāv šādi ierobežojumi attiecībā uz spēju veikt salīdzinošu analīzi starp rādītājiem, kas noteikti sasniegšanai ar aktīvajiem nodarbinātības pasākumiem bezdarbniekiem, kas finansēti ar ES struktūrfondu atbalstu un rādītājiem, kas noteikti sasniegšanai ar valsts budžeta finansējumu:

- Rezultatīvie rādītāji, kas paredzēti sasniegšanai ar ES struktūrfondu atbalstu ir noteikti uz plānošanas periodu 2004. – 2006. gadam, nevis gadu griezumā, kā tas tiek noteikts pasākumiem, kas īstenojami ar valsts budžeta finansējumu. Saskaņā ar Labklājības ministrijas sniegto informāciju uzraudzība pār rezultatīvo rādītāju izpildi tiek veikta nepārtraukti, rezultātus atspoguļojot ceturkšņa un pusgada uzraudzības ziņojumos.
- Rezultatīvie rādītāji, kas paredzēti sasniegšanai ar ES struktūrfondu atbalstu ir formāli noteikti tikai pasākuma (atsevišķos gadījumos pat prioritātes) līmenī; Saskaņā ar Labklājības ministrijas sniegto informāciju sasniedzamie rādītāji tiek definēti arī aktivitātes līmenī konkrētās atbildīgās institūcijas ietvaros, kas šīs tematiskās izvērtēšanas laikā netika pārbaudīts.
- Rezultatīvie rādītāji sasniegšanai ar valsts budžetu un ES struktūrfondu finansējumu nav savstarpēji salīdzināmi, jo ir definēti savstarpēji atšķirīgos griezumos (piemēram, rezultatīvais rādītājs ar valsts budžeta līdzekļiem ir noteikts kā „darbā iekārtotie bezdarbnieki”, kamēr rezultatīvais rādītājs ir definēts kā „personu skaits, kas iekļaujas darba tirgū pēc apmācības vai pārkvalifikācijas”, līdz ar to netiek mērīti darbinieki, kas iekļaujas darbā, piemēram, saņemot subsidēto darba vietu.). Saskaņā ar Labklājības ministrijas sniegto informāciju, abi rādītāji varētu tikt uzskatīti par savstarpēji salīdzināmiem. Gadījumā, ja rādītāji ir savstarpēji salīdzināmi, būtu nepieciešams nākamajā plānošanas periodā nodrošināt viennozīmīgu konsekvenci rādītāju definēšanā.
- Aktīvās nodarbinātības pasākumi, kas tikuši finansēti no valsts budžeta līdzekļiem un tie aktīvās nodarbinātības pasākumi, kas tikuši finansēti ar ES struktūrfondu atbalstu savstarpēji atšķiras to ietvaros atbalstāmo elementu sfērā (ES struktūrfondu projektu ietvaros tiek finansētas ne tikai primārās vajadzības, bet arī papildus vajadzības,

piemēram, darba vietas iekārtošana, kas netiek paredzēts finansēšanai ar valsts budžeta līdzekļiem). Līdz ar to, arī gadījumos, ja atbalstu būtu saņēmuši vienāda skaita atbalsta saņēmēji, ES struktūrfondu ieguldījums būtu lielāks salīdzinot ar valsts budžeta ieguldījumu, jo tas ietver plašāku atbalstāmo elementu sfēru.

6. Kopsavilkums - atbildes uz tematiskās izvērtēšanas jautājumiem

N.p.k.	Tematiskās izvērtēšanas jautājumi, novērojumu un rekomendāciju kopsavilkums	
	Tematiskās izvērtēšanas jautājums	Konstatējuma kopsavilkums
NOZĪMĪGUMS		
Cik lielā mērā Eiropas Savienības struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004.-2006. gadam ietverti, nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieviešanas sagatavošana:		
1.	ir bijusi orientēta uz ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteiktās politikas izpildi;	ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. – 2006. gadam nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu definēšanā tika nodrošināta cieša definēto attīstības virzienu sasaiste ar ES nodarbinātības stratēģijā noteiktajiem mērķiem, kuri atspoguļoti ES nodarbinātības vadlīnijās, kā arī tika nodrošināta sasaiste ar Latvijas nacionālo 2004. gada rīcības plānu nodarbinātības veicināšanai, kuru vēlāk aizstāja Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam. Taču ir jomas, kuras nodarbinātību ESF un ERAF pasākumi pilnībā neaptver, kā piemēram, ESF un ERAF pasākumi un aktivitātes varēja ietvert vairāk pasākumus sieviešu pēc iespējas ātrākai atgriešanai darba tirgū, izveidojot bērnu aprūpes centrus un bērnodārzus nepieciešamajās teritorijās un nepieciešamajā daudzumā.
2.	ir bijusi orientēta uz ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai minēto rezultātīvo rādītāju sasniegšanu;	Sasaiste starp nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu sasniedzamajiem rādītājiem un ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai minētajiem rezultātīvajiem rādītājiem ne vienmēr bija viennozīmīgi skaidra, ņemot vērā to, ka PP definētie sasniedzamie rādītāji nav viennozīmīgi atbilstīgi ES līmenī definētajiem rādītājiem (piemēram, ja sasniedzamai sieviešu nodarbinātības līmenis līdz 2005. gadam ES stratēģiskajos dokumentos ir definēts 57%, tad PP šādam rādītājam atbilstīgs sasniedzamais rādītājs nav definēts, piemēram, sieviešu nodarbinātības līmenis līdz 2006. gadam X%).
3.	ir bijusi balstīta uz kvalitatīviem pētījumiem un analīzi nodarbinātības jomā, objektīvi pārbaudāmu statistiku;	Ne vienmēr nodarbinātību veicinošie ESF un ERAF pasākumi bija balstīti uz pētījumiem, analīzi un pietiekamu statistiku. Attiecībā uz pētījumiem, ne vienmēr pētījumi vajadzīgajās jomās Latvijā tika veikti, līdz ar to nebija pētījumu datu, kurus varētu izmantot aktivitāšu definēšanā. Attiecībā uz statistikas datiem – ne vienmēr statistiskā informācija tikusi piemērota vai arī dažkārt tikusi piemērota neatbilstošā veidā, piemēram, izmantojot tikai viena gada statistikas datus, kas neparāda problēmas tendences.
4.	ir bijusi vērsta uz ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai minēto mērķa grupu patieso vajadzību risināšanu;	Tā kā ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu sagatavošanas laikā nebija pieejama pietiekama informatīvā bāze (pētījumi, statistikas dati), kas nodrošinātu kvalitatīvākas patieso vajadzību identificēšanas iespējas, nav iespējams izvērtēt, vai minētie pasākumi un aktivitātes ir bijušas vērstas uz mērķa grupu patieso vajadzību risināšanu.
5.	ir bijusi orientēta uz efektīvāko un resursus vismazāk prasošo risinājumu izvēli;	Īso plānošanas dokumentu sagatavošanas termiņu rezultātā, ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. – 2006. gadam nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu definēšanas laikā netika veikts alternatīvu iespējamo risinājumu izvērtējums, kā arī netika veikta padziļināta analīze par izvēlēto risinājumu efektivitāti. Bieži vien tika izvēlēts risinājums, kas, pamatojoties uz zināšanām par pastāvošo situāciju, tika uzskatīts par vispiemērotāko.
6.	ir bijusi orientēta uz ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai identificētajām problēmām atbilstošu risinājumu izvēli;	ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. – 2006. gadam nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu definēšanas laikā netika veikts alternatīvu iespējamo risinājumu izvērtējums. To, vai izvēlētie risinājumi bijuši atbilstoši identificētajām problēmām un kādā mērā problēmas tikušas risinātas, var noteikt, izvērtējot ESF un ERAF aktivitāšu ieviešanas rezultātā sasniegtos ietekmes rādītājus. Tomēr, ietekmes rādītāju novērtēšana paredzēta tikai pēc plānošanas perioda beigām, kas pēc būtības samazina iespējas izsekot ESF un ERAF aktivitāšu radītajai ietekmei uz identificēto problēmu novēršanu, kā arī aktivitāšu ieviešanas laikā noteikt,

N.p.k.	Tematiskās izvērtēšanas jautājumi, novērojumu un rekomendāciju kopsavilkums	
	Tematiskās izvērtēšanas jautājums	Konstatējuma kopsavilkums
		vai netiek radīta nevēlama ietekme uz konkrēto problēmu.
7.	ir bijusi orientēta uz ciešas sasaistes izveidošanu ar Nacionālo rīcības plānu nodarbinātības veicināšanai;	ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. – 2006. gadam nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu definēšanā tika nodrošināta cieša sasaiste ar Latvijas nacionālo 2004. gada rīcības plānu nodarbinātības veicināšanai, kuru vēlāk aizstāja Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam.
8.	ir tikusi pārrunāta un saskaņota ar nozares speciālistiem un sociālajiem partneriem.	Plānošanas dokumentu sagatavošanas posmā LR normatīvajos aktos nebija noteikta sociālo partneru loma, tiesības un pienākumi, kā rezultātā ne visos gadījumos ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieviešana tikusi pārrunāta un saskaņota ar sociālajiem partneriem. Tāpat ne vienmēr pasākumu un aktivitāšu sagatavošanas laikā tikusi ņemta vērā sociālo partneru kapacitāte un iespējas iesaistīties plānošanas dokumentu sagatavošanā (piemēram, pārāk īsi termiņi dokumenta izskatīšanai, rekomendāciju sagatavošanai). Tomēr, atsevišķi sociālie partneri (piemēram, Latvijas Darba devēju konfederācija) sadarbību plānošanas dokumentu sagatavošanas laikā atzīst par labu.
Cik lielā mērā Latvijas Nacionālā 2004. gada rīcības plāna nodarbinātības veicināšanai un attiecīgi Latvijas nacionālās Lisabonas programmas 2005. – 2008. gadam sagatavošana:		
9.	ir bijusi orientēta uz sasaistes ar Eiropas Savienības struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004.-2006. gadam ietvertajiem, nodarbinātību veicinošajiem ESF un ERAF pasākumiem un aktivitātēm nodrošināšanu;	ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. – 2006. gadam nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu definēšanā tika nodrošināta cieša definēto attīstības virzienu sasaiste ar ES nodarbinātības stratēģijā noteiktajiem mērķiem, kuri atspoguļoti ES nodarbinātības vadlīnijās, kā arī tika nodrošināta sasaiste ar Latvijas nacionālo 2004. gada rīcības plānu nodarbinātības veicināšanai, kuru vēlāk aizstāja Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam. Taču ir jomas, kuras nodarbinātību ESF un ERAF pasākumi pilnībā neaptver, kā piemēram, varēja būt vairāk nodrošināti pasākumi sieviešu pēc iespējas ātrākai atgriešanai darba tirgū, izveidojot nepieciešamā bērnu aprūpes centrus un bērnodarzus nepieciešamajās teritorijās un nepieciešamajā daudzumā.
10.	ir bijusi orientēta uz plānā identificētajām problēmām atbilstošu risinājumu izvēli;	Nodarbinātības problēmu risināšanai vairumā gadījumu ir tikusi izvēlēti risinājumi, kas palīdz risināt identificētās nodarbinātības problēmas (piemēram, bezdarbnieku iekļaušanai darba tirgū kā viens no pasākumiem tika izvēlēts bezdarbnieku apmācības un pārkvalifikācija ar mērķi tos sagatavot atbilstoši darba tirgus vajadzībām). Taču ne vienmēr starp dažādām aktivitātēm ir nodrošināta pietiekama sinerģija, kā piemēram, ja mērķis ir veicināt sieviešu iesaistīšanos tālākizglītības programmās, tad attiecīgi cieši saistīti ir jāparedz aktivitātes, kas risinātu tādus jautājumus, kā bērnu aprūpes centru esamība tālākizglītības vietās, lai nodrošinātu kvalitatīvu tālākizglītības pakalpojumu sievietēm.
11.	ir bijusi orientēta uz elastīga sasaistes mehānisma izveidi.	Analizējot ES struktūrfondu plānošanas dokumentus Latvijā (VPD un PP) un nacionālos dokumentus nodarbinātības veicināšanas jomā, ka lai arī uzmanība ir bijusi vērsta uz sasaistes nodrošināšanu starp šajos dokumentos ietvertajiem pasākumiem un aktivitātēm, ne vienmēr ir tikusi nodrošināta iespēja ikvienam gūt viennozīmīgi skaidru izpratni par dokumentu savstarpējo sasaisti. Piemēram, nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai ir definēts konkrēts mērķis (piem. gados vecāku iedzīvotāju (55 – 64 gadi) nodarbinātības līmenis 2006. gadā – 45%), tad VPD un PP atbilstošs mērķis nav definēts, kaut arī paredzētā aktivitāte bezdarbnieku apmācībām un pārkvalifikācijai saskaņā ar tematiskās izvērtēšanas ietvaros iegūto informāciju ietver arī gados vecāku iedzīvotāju nodarbinātības veicināšanu.

N.p.k.	Tematiskās izvērtēšanas jautājumi, novērojumu un rekomendāciju kopsavilkums	
	Tematiskās izvērtēšanas jautājums	Konstatējuma kopsavilkums
REZULTATIVITĀTE		
Cik kvalitatīvi Eiropas Savienības struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. - 2006. gadam ietvertie, nodarbinātību veicinošie ESF un ERAF pasākumi un aktivitātes, un ar to ieviešanu saistītie dokumenti (vadlīnijas, vērtēšanas kritēriji u.c.):		
12.	atbilst ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteiktajiem mērķiem un prioritārajiem pasākumiem;	ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. – 2006. gadam nodarbinātību veicinošie ESF un ERAF pasākumi un aktivitātes vairumā gadījumu atbilst ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos noteiktajiem mērķiem un prioritārajiem pasākumiem.
13.	atbilst ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai minētajiem rezultatīvajiem rādītājiem;	ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. – 2006. gadam ietvērto rezultatīvo rādītāju atbilstība ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai definētajiem rādītājiem ne vienmēr ir viennozīmīgi skaidra: <ol style="list-style-type: none"> ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos noteiktie rādītāji ne vienmēr ir atspoguļoti struktūrfondu ieviešanas plānošanas dokumentos ietvertajos rādītājos, kas rada nepieciešamību pēc būtiskiem papildus aprēķiniem šo rādītāju novērtēšanā; Ne vienmēr struktūrfondu ieviešanas plānošanas dokumentos ietvertie rādītāji ir skaidri un viennozīmīgi definēti. Dažkārt rādītāji ir pārāk vispārīgi, kā rezultātā pastāv iespēja, ka ESF un ERAF aktivitāšu ieviešanas ieguldījumu ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos noteiktajos rezultatīvajos rādītājos noteikt būs sarežģīti. Ne vienmēr konstatējama atbilstība skaitliskajās vērtībās starp struktūrfondu plānošanas dokumentos un Latvijas stratēģiskajos dokumentos ietvertajiem rādītājiem;
14.	atbilst ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai minētajām mērķa grupām un ir vērsti uz šo mērķa grupu patieso vajadzību risināšanu;	ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. – 2006. gadam nodarbinātību veicinošie ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu izstrādes laikā nebija pieejama pietiekama informatīvā bāze (piemēram, pētījumi), kas ļautu veikt padziļinātu problēmu analīzi un identificēt mērķa grupu patiesās vajadzības un to labākos risināšanas veidus. Tāpat plānošanas dokumentu izstrādes laikā ne vienmēr tika pilnvērtīgi iesaistīti sociālie partneri un nozares speciālisti, kam piemīt attiecīgā pieredze, kompetence un zināšanas, kas ne pilnībā, bet daļēji varētu sniegt nepieciešamo informāciju situācijas izpratnei.
15.	piedāvā ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai identificētajām problēmām atbilstošus risinājumus;	ES struktūrfondu plānošanas dokumentu 2004. – 2006. gadam ietvaros izstrādātās ESF un ERAF aktivitātes vairumā gadījumu ir vērstas uz ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai identificēto problēmu risināšanu. Tomēr, tā kā ESF un ERAF aktivitāšu noteikšanas laikā nebija pieejama pietiekama informatīvā bāze (piemēram, pētījumi), netika veikts novērtējums par to radīto ietekmi uz identificētajām problēmām, tādēļ pastāv iespēja, ka sākotnēji definētie pasākumi un aktivitātes rada pavisam atšķirīgu un sākotnēji neparedzētu negatīvu vai nevēlamu ietekmi, tādējādi iespējams pat pastiprinot ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos identificētās problēmas. Precīzāk konkrēto izvēlēto risinājumu radītais efekts varēs tikt novērtēts pēc plānošanas perioda beigām, kad paredzēta visu ietekmes rādītāju izvērtēšana.
16.	ir sasaistīti ar Nacionālo 2004. gada rīcības plānu nodarbinātības veicināšanai.	ES struktūrfondu plānošanas dokumentu 2004. – 2006. gadam ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ietvaros izvirzītie sasniedzamie mērķi vairumā gadījumu atbilst Nacionālā 2004. gada rīcības plāna nodarbinātības veicināšanai ietvaros definētajiem mērķiem, kas nozīmē, ka plānošanas dokumentu izstrādes laikā ir tikusi nodrošināta konsekvence nodarbinātības mērķu sasniegšanā nacionālā līmenī. Savukārt attiecībā uz ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ietvaros sasniedzamajiem rādītājiem – saistība ar Nacionālā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai definētajiem rādītājiem ne vienmēr tiek viennozīmīgi nodrošināta. Vairumā gadījumu abu dokumentu rezultatīvie rādītāji nav savstarpēji salīdzināmi.

N.p.k.	Tematiskās izvērtēšanas jautājumi, novērojumu un rekomendāciju kopsavilkums	
	Tematiskās izvērtēšanas jautājums	Konstatējuma kopsavilkums
Cik kvalitatīvi Latvijas Nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai un attiecīgi Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam:		
17.	iestrādāta sasaiste ar Eiropas Savienības struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004.-2006. gadam ietvertajiem, nodarbinātību veicinošajiem ESF un ERAF pasākumiem un aktivitātēm;	ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. – 2006. gadam nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu definēšanā tika nodrošināta cieša definēto attīstības virzienu sasaiste ar ES nodarbinātības stratēģijā noteiktajiem mērķiem, kuri atspoguļoti ES nodarbinātības vadlīnijās, kā arī tika nodrošināta sasaiste ar Latvijas nacionālo 2004. gada rīcības plānu nodarbinātības veicināšanai, kuru vēlāk aizstāja Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam. Taču ir jomas, kuras nodarbinātību ESF un ERAF pasākumi pilnībā neaptver, kā piemēram, varēja būt vairāk nodrošināti specifiski pasākumi sieviešu pēc iespējas ātrākai atgriešanai darba tirgū, izveidojot nepieciešamā bērnu aprūpes centrus un bērnudārzus nepieciešamajās teritorijās un nepieciešamajā daudzumā.
18.	ir ietvertas atsauces uz nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieviešanas mehānismiem;	Latvijas Nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai ir ietvertas atsauces uz ESF un ERAF pasākumiem un aktivitātēm, ar kuru palīdzību tiks sasniegts noteikts mērķis. Attiecīgi arī Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam ir ietvertas norādes uz to, ka noteikta mērķa sasniegšanai tiks piesaistīts ES fondu finansējums, taču nav precīzi norādīts, kuru ES struktūrfondu aktivitāšu ietvaros tiks veicināta mērķa sasniegšana.
19.	ietvertās atsauces ir atbilstošas problēmas risinājumam;	Ne vienmēr ir iespējams konstatēt, vai ietvertās atsauces ir atbilstošas problēmas risinājumam, ņemot vērā to, ka, piemēram, Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam ir ietvertas norādes uz to, ka noteikta mērķa sasniegšanai tiks piesaistīts ES fondu finansējums, taču nav precīzi norādīts, kuru ES struktūrfondu aktivitāšu ietvaros tiks veicināta mērķa sasniegšana.
20.	iestrādāta sasaiste ar nodarbinātību veicinošajiem ESF un ERAF pasākumiem un aktivitātēm ir bijusi elastīga un spējusi reaģēt uz negaidītām izmaiņām struktūrfondu ieviešanas procesā.	Nemot vērā to, ka ES struktūrfondu pasākumu un aktivitāšu ieviešanas uzraudzība ir bijusi pietiekami sarežģīti pārskatāma un uzraudzības mehānisms institūciju darbības procesos nav bijis pilnībā ieviests kā sistemātisks pasākums, tad ne vienmēr var tikt radīti apstākļi ātrai izmaiņu identificēšanai. Saskaņā ar tematiskās izvērtēšanas ietvaros iegūto informāciju, plānošanas periodā no 2004. – 2006. gadam ne vienmēr bija iespējams ātri reaģēt uz izmaiņām struktūrfondu ieviešanas procesā arī tādēļ, ka nereti struktūrfondu ieviešanas mehānisms ir bijis pietiekami sarežģīts noteiktu procedūru veikšanai (piemēram, attiecībā uz finansējuma pārdali no vienas aktivitātes uz otru, pie gadījumiem, ka tiek konstatēta iespēja efektīvāk izmantot ES struktūrfondu līdzekļus).
EFEKTIVĪTĀTE		
Vai Eiropas Savienības struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004.-2006. gadam ietvertie nodarbinātību veicinošie ESF un ERAF pasākumi un aktivitātes, un ar to ieviešanu saistītie dokumenti (vadlīnijas, vērtēšanas kritēriji u.c.):		
21.	ir veicinājuši ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteikto mērķu un prioritāro pasākumu izpildi;	Eiropas Savienības struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004.-2006. gadam ietvertie nodarbinātību veicinošie ESF un ERAF pasākumi un aktivitātes lielā mērā ir bijušas vērstas uz nodarbinātības mērķu sasniegšanu ES un nacionālajā līmenī (skat. iepriekšējos punktus). Taču attiecībā uz projektu atlases kritērijiem, ne vienmēr projektu atlases kritēriji ir bijuši pietiekami un specifiski, lai nodrošinātu tādu kritēriju kopu, kas varētu vislabāk atlasīt atbalstāmos projektus. Nereti izstrādātie projektu atlases kritēriji ir tikuši piemēroti formāli.
22.	ir veicinājuši ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai minēto rezultātīvo rādītāju sasniegšanu;	ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. – 2006. gadam ietvertie rezultātīvo rādītāju atbilstība ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai definētajiem rādītājiem ne vienmēr ir viennozīmīgi skaidra: <ul style="list-style-type: none"> • ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos noteiktie rādītāji ne vienmēr ir atspoguļoti struktūrfondu ieviešanas plānošanas dokumentos ietvertajos rādītājos, kas radīs nepieciešamību pēc būtiskiem papildus aprēķiniem šo rādītāju novērtēšanā; • Ne vienmēr struktūrfondu ieviešanas plānošanas dokumentos ietvertie rādītāji ir skaidri un viennozīmīgi definēti. Dažkārt rādītāji ir

N.p.k.	Tematiskās izvērtēšanas jautājumi, novērojumu un rekomendāciju kopsavilkums	
	Tematiskās izvērtēšanas jautājums	Konstatējuma kopsavilkums
		<p>pārāk vispārīgi, kā rezultātā pastāv iespēja, ka ESF un ERAF aktivitāšu ieviešanas ieguldījumu ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos noteiktajos rezultatīvajos rādītājos noteikt būs sarežģīti.</p> <p>Ne vienmēr konstatējama atbilstība skaitliskajās vērtībās starp struktūrfondu plānošanas dokumentos un Latvijas stratēģiskajos dokumentos ietvertajiem rādītājiem.</p>
23.	ir risinājuši ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai minēto mērķa grupu patiesās vajadzības;	ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. – 2006. gadam nodarbinātību veicinošie ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu izstrādes laikā nebija pieejama pietiekama informatīvā bāze (piemēram, pētījumi), kas ļautu veikt padziļinātu problēmu analīzi un identificēt mērķa grupu patiesās vajadzības un to labākos risināšanas veidus. Tāpat plānošanas dokumentu izstrādes laikā ne vienmēr tika pilnvērtīgi iesaistīti sociālie partneri un nozares speciālisti, kam piemīt attiecīgā pieredze, kompetence un zināšanas, kas ne pilnībā, bet daļēji varētu sniegt nepieciešamo informāciju situācijas izpratnei. Tādēļ nav iespējams viennozīmīgi apgalvot, ka mērķa grupu patiesās vajadzības tikušas atbilstoši risinātas.
24.	ir atbilstoši risinājuši ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai identificētās problēmas;	ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. – 2006. gadam nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu definēšanā tika nodrošināta cieša definēto attīstības virzienu sasaiste ar ES nodarbinātības stratēģijā noteiktajiem mērķiem, kuri atspoguļoti ES nodarbinātības vadlīnijās, kā arī tika nodrošināta sasaiste ar Latvijas nacionālo 2004. gada rīcības plānu nodarbinātības veicināšanai, kuru vēlāk aizstāja Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam. Taču ir jomas, kuras nodarbinātību ESF un ERAF pasākumi pilnībā neaptver, kā piemēram, varēja būt vairāk nodrošināti pasākumi sieviešu pēc iespējas ātrākai atgriešanai darba tirgū, izveidojot nepieciešamā bērnu aprūpes centrus un bērnuudārzus nepieciešamajās teritorijās un nepieciešamajā daudzumā.
25.	ir bijuši sasaistīti ar ES un Latvijas stratēģisko dokumentu nodarbinātības veicināšanai izpildes uzraudzību;	Saskaņā ar tematiskās izvērtēšanas ietvaros iegūto informāciju, nacionālajiem plāniem nodarbinātības veicināšanā ir atsevišķa uzraudzības sistēma, kas nav cieši sasaistīta ar ES struktūrfondu ieviešanas sistēmu. Nepieciešamos datus ir iespējams iegūt, taču tas bieži vien prasa papildus darbu, jo pārraudzības sistēmas un to sasaiste nav efektīva.
26.	nav veicinājuši negaidītu, nodarbinātību negatīvi ietekmējošu efektu rašanos? Ja jā, tad kādam jābūt šo problēmu risinājumam?	Saskaņā ar tematiskās izvērtēšanas ietvaros iegūto informāciju, ES struktūrfondu plānošanas periodā laika posmā no 2004. – 2006. gadam ir liels atbalsts sniegts gan valsts sektora attīstībā, gan privātā sektora attīstībā. Taču, ja turpmākajos periodos tiek līdzīgi būtiski stimulēta valstiskā sektora attīstība, tad saskaņā ar tematiskās izvērtēšanas ietvaros pausto viedokli, pastāv iespēja, ka ilgtermiņā valstiskais sektors varētu pāraugt privāto sektoru, kā rezultātā var tikt radīta nelabvēlīga uzņēmējdarbības vide uzņēmumu attīstībai un dzīvotspējai.
Vai Latvijas Nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai un attiecīgi Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam:		
27.	iestrādātā sasaiste ar Eiropas Savienības struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004.-2006. gadam ietvertajiem, nodarbinātību veicinošajiem ESF un ERAF pasākumiem un aktivitātēm ir bijusi operacionāla un efektīva;	ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. – 2006. gadam nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu definēšanā tika nodrošināta cieša definēto attīstības virzienu sasaiste ar ES nodarbinātības stratēģijā noteiktajiem mērķiem, kuri atspoguļoti ES nodarbinātības vadlīnijās, kā arī tika nodrošināta sasaiste ar Latvijas nacionālo 2004. gada rīcības plānu nodarbinātības veicināšanai, kuru vēlāk aizstāja Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam. Taču ir jomas, kuras nodarbinātību ESF un ERAF pasākumi pilnībā neaptver, kā piemēram, varēja būt vairāk nodrošināti pasākumi sieviešu pēc iespējas ātrākai atgriešanai darba tirgū, izveidojot nepieciešamā bērnu aprūpes centrus un bērnuudārzus nepieciešamajās teritorijās un nepieciešamajā daudzumā, tāpat arī pasākumi, kas ļautu migrantiem labāk iekļauties darba tirgū. Latvijas Nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai ir ietvertas atsauces uz ESF un ERAF pasākumiem un aktivitātēm, ar kuru palīdzību tiks sasniegts noteikts mērķis.

N.p.k.	Tematiskās izvērtēšanas jautājumi, novērojumu un rekomendāciju kopsavilkums	
	Tematiskās izvērtēšanas jautājums	Konstatējuma kopsavilkums
		Attiecīgi arī Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam ir ietvertas norādes uz to, ka noteikta mērķa sasniegšanai tiks piesaistīts ES fondu finansējums, taču nav precīzi norādīts, kuru ES struktūrfondu aktivitāšu ietvaros tiks veicināta mērķa sasniegšana.
28.	iestrādātā sasaiste ar nodarbinātību veicinošajiem ESF un ERAF pasākumiem un aktivitātēm ir bijusi elastīga un spējusi reaģēt uz negaidītām izmaiņām struktūrfondu ieviešanas procesā.	Nemot vērā to, ka ES struktūrfondu pasākumu un aktivitāšu ieviešanas uzraudzība ir bijusi pietiekami sarežģīti pārskatāma un uzraudzības mehānisms institūciju darbības procesos nav bijis pilnībā ieviests kā sistemātisks pasākums, tad ne vienmēr var tikt radīti apstākļi ātrai izmaiņu identificēšanai. Saskaņā ar tematiskās izvērtēšanas ietvaros iegūto informāciju, plānošanas periodā no 2004. – 2006. gadam ne vienmēr bija iespējams ātri reaģēt uz izmaiņām struktūrfondu ieviešanas procesā arī tadēļ, ka nereti struktūrfondu ieviešanas mehānisms ir bijis pietiekami sarežģīts noteiktu procedūru veikšanai (piemēram, attiecībā uz finansējuma pārdali no vienas aktivitātes uz otru, pie gadījumiem, ka tiek konstatēta iespēja efektīvāk izmantot ES struktūrfondu līdzekļus).
Vai nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ietvaros atbalstītie projekti:		
29.	ir veicinājuši ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteikto mērķu un prioritāro pasākumu izpildi;	Nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF aktivitāšu ietvaros ir atbalstīti projekti, kas vērsti uz aktivitātes mērķa sasniegšanu, taču ir konstatēti gadījumi, kad ne vienmēr atbalstītais projekts ir tieši atbilstīgs ESF aktivitātei, kā piemēram, atklāta konkursa projekts „Tālākizglītības programmas „ES struktūrfondu projektu sagatavošana un vadīšana” izveide un īstenošana Rīgas domes projektu koordinatoriem” attiecībā uz kuru nav viennozīmīgi skaidrs, kā tas palīdz sasniegt aktivitātes 3.2.4.2. „Tālākizglītības iespēju paplašināšana ekonomikai svarīgās nozarēs” mērķus. Kopumā vērtējot ESF un ERAF fondu atbalsta rezultātā panākto ieguvumu, ES fondu finansējums ir bijis nozīmīgs Latvijai, jo līdz ar būtisku papildus finanšu resursu pieplūdumu 2004. – 2006. gada periodā, kuru valstij ir bijis iespējams koncentrēt uz tajā pastāvošo strukturālo problēmu risināšanu, valsts ir varējusi veicināt ātrāku un būtiskāku ietekmi atbalsta jomās (kā piemēram, valsts ir spējusi nodarbināt lielāku skaitu bezdarbnieku, nekā tai bija iespēja nodarbināt bezdarbniekus pirms 2004. – 2006. gada perioda, ņemot vērā pieejamo būtisko finanšu resursu apmēru). Salīdzinot, piemēram, aktīvās nodarbinātības pasākumu aktivitātes, kas tiek īstenotas valsts budžeta programmu ietvaros un ES struktūrfondu pasākumu un aktivitāšu ietvaros, tad ir vērojams, ka valsts budžeta līdzekļi un ES struktūrfondu līdzekļi ir tikuši izmantoti līdzīgu aktivitāšu finansēšanai, kā piemēram, prakses vietu nodrošināšana jauniešiem bezdarbniekiem, pasākumi bezdarbnieku konkurētspējas paaugstināšanai. Saskaņā ar Labklājības ministrijas un NVA sniegto informāciju, lai arī aktivitātes, kas īstenotas no valsts budžeta un ES struktūrfondu līdzekļiem ir līdzīgas, ir tikusi vērsta uzmanība uz papildinātības principa ievērošanu.
30.	ir veicinājuši ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai minēto rezultātīvo rādītāju sasniegšanu;	Nemot vērā to, ka ES struktūrfondu plānošanas dokumentos (VPD un PP) definētie rezultātīvie rādītāji nav viennozīmīgi atbilstīgi un skaidri sasaistīti ar Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai un Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam noteiktajiem rezultātīvajiem rādītājiem (piemēram, Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā pie darba vietu radīšanas un uzņēmējdarbības attīstīšanas jomas ir noteikti rādītājs „ 5 – 7% uzņēmumu skaita pieaugums uz 1000 iedzīvotājiem gadā”, tad ES struktūrfondu plānošanas dokumentos nav atbilstoša rādītāja, bet ir tādi rādītāji, kā piemēram, piešķirto aizdevumu skaits (t.sk. mikrokredītu) – 600, izsniegto aizdevumu garantiju apjoms – 40 milj. Euro, Nodrošinātas vai izveidotas darba vietas – 3000. Līdz ar to, analizējot ESF un ERAF aktivitātes pret ES un nacionālajiem nodarbinātības mērķiem var secināt, ka virzieni un tajos atbalstītie projekti visnotaļ ir devuši savu ieguldījumu, taču ņemot vērā to, ka nav viennozīmīgi skaidrās saiknes starp plānošanas dokumentiem, ir apgrūtināti pateikt, cik lielā mērā. Tam nepieciešami papildus aprēķini.

N.p.k.	Tematiskās izvērtēšanas jautājumi, novērojumu un rekomendāciju kopsavilkums	
	Tematiskās izvērtēšanas jautājums	Konstatējuma kopsavilkums
31.	ir risinājuši ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai minēto mērķa grupu patiesās vajadzības;	Ņemot vērā to, ka 2004. – 2006. gada plānošanas periodā bija maz pieejami pētījumi un statistiskie dati par darba tirgu, tad nereti aktivitātes, kuru ietvaros tika atbalstīti projekti, tika definētas, pamatojoties uz institūcijām pieejamajām zināšanām par darba tirgus pasākumu un aktivitāšu mērķa grupu vajadzībām.
32.	ir atbilstoši risinājuši ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai identificētās problēmas.	Ņemot vērā to, ka ES struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004. – 2006. gadam nodarbinātību veicinošās ESF un ERAF, kā arī atsevišķas citu fondu aktivitātes ir izveidotas ņemot vērā ES un Latvijas plānošanas dokumentos noteiktos virzienus, tad attiecīgi arī nodarbinātību veicinošo aktivitāšu ietvaros ir atbalstīti projekti, kas vērsti uz nodarbinātību veicinošo aktivitātes mērķa sasniegšanu. Taču ir vērojami gadījumi, kad ne vienmēr atbalstītais projekts ir tieši atbilstīgs ESF aktivitātei, kā piemēram, atklāta konkursa projekts „Tālākizglītības programmas „ES struktūrfondu projektu sagatavošana un vadīšana” izveide un īstenošana Rīgas domes projektu koordinātoriem” un citi 3.2.4.2. aktivitātes „Tālākizglītības iespēju paplašināšana ekonomikai svarīgās nozarēs”, kas nav tieši vērsti uz tālākizglītības attīstību tieši ekonomikai svarīgajās nozarēs. ES struktūrfondu plānošanas dokumentos nav viennozīmīgi uzskaitītas tās jomas, kas būtu uzskatāmas par Latvijas ekonomikai svarīgajām nozarēm. Dokumentos ir atsevišķos gadījumos minētas jomas, kurās atbalsts tiks sniegts, taču nav uzskaitītas ekonomikai svarīgās nozares. Iepriekš minētais sasauca ar to, ka Latvijā uz plānošanas dokumentu izveidošanas laiku nepastāvēja vienots dokuments, kas definētu Latvijas ekonomikai prioritārās nozares, uz kuru attīstību koncentrējams pieejamais finansējums.
IETEKME		
Cik lielā mērā Latvijas Nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai un attiecīgi Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam iestrādātā sasaiste ar Eiropas Savienības struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004.-2006. gadam ietvertajiem, nodarbinātību veicinošajiem ESF un ERAF pasākumiem un aktivitātēm:		
33.	ir veicinājusi ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteikto prioritāro pasākumu izpildi;	Saskaņā ar tematiskās izvērtēšanas ietvaros gūto informāciju ES struktūrfondi ir palīdzējuši virzīties uz Latvijas Nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai un attiecīgi Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam noteikto mērķu sasniegšanu, taču ne visi ES līmenī noteiktie pasākumi ir bijuši ietverti nacionālajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai, kā arī starp nodarbinātību veicinošajiem ESF un ERAF pasākumiem, piemēram, pietiekami pasākumi migrantu piekļuvei darba tirgum, ES un ne-ES nodarbinātības līmeņa atšķirību samazināšana Latvijā.
34.	ir veicinājusi ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai minēto rezultātīvo rādītāju sasniegšanu;	Ņemot vērā to, ka ES struktūrfondu plānošanas dokumentos (VPD un PP) definētie rezultatīvie rādītāji nav viennozīmīgi atbilstīgi un skaidri sasaistīti ar Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai un Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam noteiktajiem rezultatīvajiem rādītājiem (piemēram, Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā pie darba vietu radīšanas un uzņēmējdarbības attīstīšanas jomas ir noteikti rādītājs „5 – 7% uzņēmumu skaita pieaugums uz 1000 iedzīvotājiem gadā”, tad ES struktūrfondu plānošanas dokumentos nav atbilstoša rādītāja, bet ir tādi rādītāji, kā piemēram, piešķirto aizdevumu skaits (t.sk. mikrokredītu) – 600, izsniegto aizdevumu garantiju apjoms – 40 milj. Euro, Nodrošinātas vai izveidotas darba vietas – 3000. Līdz ar to, analizējot ESF un ERAF aktivitātes pret ES un nacionālajiem nodarbinātības mērķiem var secināt, ka virzieni un tajos atbalstītie projekti visnotaļ ir devuši savu ieguldījumu, taču ņemot vērā to, ka nav viennozīmīgi skaidrās saiknes starp plānošanas dokumentiem, ir apgrūtināti pateikt, cik lielā mērā. Tam nepieciešami papildus aprēķini.
35.	ir risinājusi ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai minēto	Ņemot vērā to, ka 2004. – 2006. gada plānošanas periodā bija maz pieejami pētījumi un statistiskie dati par darba tirgu, tad nereti aktivitātes, kuru ietvaros tika atbalstīti projekti, tika definētas, pamatojoties uz institūcijām pieejamajām zināšanām par darba tirgus pasākumu un aktivitāšu mērķa grupu vajadzībām.

N.p.k.	Tematiskās izvērtēšanas jautājumi, novērojumu un rekomendāciju kopsavilkums	
	Tematiskās izvērtēšanas jautājums	Konstatējuma kopsavilkums
	mērķa grupu patiesās vajadzības;	
36.	ir nodrošinājusi ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai identificēto problēmu adekvātu risināšanu;	Saskaņā ar tematiskās izvērtēšanas ietvaros gūto informāciju ES struktūrfondu sasaistes ar Latvijas Nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai un attiecīgi Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam noteikto rezultātā ir kopumā risinātas ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteiktās problēmas, taču ne visos gadījumos Latvijā ir bijusi pieejama pietiekama informācija, lai apzinātu visas pastāvošās ar nodarbinātību saistītās problēmas, kā arī ne vienmēr bijusi pietiekama informācija, lai noteiktu visu pastāvošo problēmu būtiskumu, piemēram, problēmas, kas saistās ar darbaspēka emigrāciju un līdz ar to arī attiecīgu pasākumu izveidošanu utt.
37.	ir veicinājusi ES un Latvijas stratēģisko dokumentu nodarbinātības veicināšanai izpildes uzraudzību;	Ņemot vērā to, ka Latvijas Nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai un attiecīgi Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam noteikto pasākumu un ESF un ERAF pasākumu uzraudzības mehānisms (sasniežamie rādītāji, rādītāju novērtēšanas kārtība, periodiskums utt.) nav viennozīmīgi cieši sasaistīts, tad ne vienmēr ir iespējams viegli konstatēt nodarbinātības mērķu sasniegšanas izpildi. Nereti ir nepieciešami vairāki papildus pasākumi, lai konstatētu izpildi attiecībā pret ES un nacionālajā līmenī noteiktajiem mērķiem nodarbinātības jomā.
38.	ir bijusi elastīga un piemērojama negaidītām situācijās izmaiņām.	Ņemot vērā to, ka ES struktūrfondu pasākumu un aktivitāšu ieviešanas uzraudzība ir bijusi pietiekami sarežģīti pārskatāma un uzraudzības mehānisms institūciju darbības procesos nav bijis pilnībā ieviests kā sistemātisks pasākums, tad ne vienmēr var tikt radīti apstākļi ātrai izmaiņu identificēšanai. Saskaņā ar tematiskās izvērtēšanas ietvaros iegūto informāciju, plānošanas periodā no 2004. – 2006. gadam ne vienmēr bija iespējams ātri reaģēt uz izmaiņām struktūrfondu ieviešanas procesā arī tādēļ, ka nereti struktūrfondu ieviešanas mehānisms ir bijis pietiekami sarežģīts noteiktu procedūru veikšanai (piemēram, attiecībā uz finansējuma pārdali no vienas aktivitātes uz otru, pie gadījumiem, ka tiek konstatēta iespēja efektīvāk izmantot ES struktūrfondu līdzekļus).
Cik lielā mērā nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ietvaros atbalstītie projekti:		
39.	ir veicinājuši ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteikto mērķu un prioritāro pasākumu izpildi;	Nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ietvaros atbalstītie projekti ir veicinājuši noteikto nodarbinātības mērķu sasniegšanu, piemēram, bezdarbnieku pārkvalifikācija un tādējādi to spēju paaugstināšana iekļauties darba tirgū, tāpat arī jauniešu piekļuves darba tirgum veicināšana, nodrošinot tiem, piemēram, prakses vietas.
40.	ir veicinājuši ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai minēto rezultatīvo rādītāju sasniegšanu;	Nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ietvaros atbalstītie projekti ir veicinājuši noteikto nodarbinātības rādītāju sasniegšanu. Atsevišķos gadījumos atbalstīto projektu rezultātā plānotie sasniežamie rādītāji pat ir pārsniegti, savukārt ir gadījumi, kad plānotie rādītāji nav tikuši sasniegti.
41.	ir risinājuši ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai minēto mērķa grupu patiesās vajadzības;	Ņemot vērā to, ka pie ESF un ERAF nodarbinātību veicinošo pasākumu un aktivitāšu definēšanas ne vienmēr tika veikti pētījumi, pietiekama analīze un tieši analīze, kas vērsta uz potenciālo mērķa grupu vajadzību izpēti, tad pastāv iespēja, ka nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ietvaros atbalstītie projekti ne vienmēr ir risinājuši visu mērķa grupu patiesās vajadzības.
42.	ir atbilstoši risinājuši ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai	Nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ietvaros atbalstīto projektu rezultātā ir kopumā risinātas ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteiktās problēmas, taču ne visos gadījumos Latvijā ir bijusi pieejama pietiekama informācija, lai apzinātu visas pastāvošās ar nodarbinātību saistītās problēmas, kā arī ne vienmēr bijusi pietiekama informācija, lai noteiktu

N.p.k.	Tematiskās izvērtēšanas jautājumi, novērojumu un rekomendāciju kopsavilkums	
	Tematiskās izvērtēšanas jautājums	Konstatējuma kopsavilkums
	identificētās problēmas.	visu pastāvošo problēmu būtiskumu, piemēram, problēmas, kas saistās ar darbaspēka emigrāciju un līdz ar to arī attiecīgu pasākumu izveidošanu utt.
PAMATOTĪBA		
Vai:		
43.	Nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai un attiecīgi Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam iestrādātā sasaiste ar Eiropas Savienības struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004.-2006. gadam ietvertajiem, nodarbinātību veicinošajiem ESF un ERAF pasākumiem un aktivitātēm ir bijis visoptimālākais risinājums ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteikto mērķu sasniegšanai? Ja nē, tad kādi risinājumi būtu atbilstoši?	Attiecībā uz sasaisti starp Nacionālo 2004. gada rīcības plānu nodarbinātības veicināšanai un attiecīgi Latvijas nacionālo Lisabonas programmu 2005. – 2008. gadam un Eiropas Savienības struktūrfondu plānošanas dokumentos 2004.-2006. gadam ietvertajiem, nodarbinātību veicinošajiem ESF un ERAF pasākumiem un aktivitātēm, ne vienmēr ir tikusi nodrošināta viennozīmīgi skaidra sasaiste attiecībā uz sasniedzamajiem mērķiem un no tiem izrietošajiem rezultatīvajiem rādītājiem. Nākamajā plānošanas periodā būtu ieteicams iekļaut un nodrošināt lielāku saskaņu attiecībā uz sasniedzamajiem rādītājiem Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam un ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda plānošanas dokumentiem. Tāpat būtu ieteicams nodrošināt, ka šajos dokumentos noteiktie sasniedzamie rādītāji ir tieši izrietoši no ES līmenī noteiktajiem rādītājiem (piemēram, ja mērķis ir līdz 2010. gadam sasniegt 70% vispārīgo nodarbinātības līmeni Eiropā, tad atbilstošs vispārīgā nodarbinātības līmeņa rādītājs ir jāietver nacionālā līmeņa dokumentā (gan nacionālajā Lisabonas programmā, gan ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda plānošanas dokumentā), ja noteikts sieviešu nodarbinātības līmenis līdz 2010. gadam ES līmenī ir 60%, tad atbilstošs rādītājs un Latvijai atbilstošais kvantitatīvais mērķis jāietver nacionālā līmeņa dokumentā, utt.).
44.	nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ieviešanas metodes ir bijušas visoptimālākās, lai panāktu ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai mērķu sasniegšanu? Ja nē, tad kādi risinājumi būtu bijuši efektīvāki?	Nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu definēšanā ir tikusi vērsta liela uzmanība uz to, lai panāktu atbilstību ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteiktajiem mērķiem. Kas attiecas uz ieviešanas metodēm, tad plānošanas periodā no 2004. – 2006. gadam ne visām ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām bija vienlīdzīga pieredze un zināšanas par šāda veida ES pasākumu un aktivitāšu ieviešanu, taču institūcijas pie ieviešanas metožu definēšanas, balstījās uz tām pieejamo informāciju, tām esošo pieredzi un zināšanām, lai pēc iespējas noteiktu atbilstošākas aktivitāšu ieviešanas metodes. Nākamajā plānošanas periodā būtu ieteicams Vadošajai iestādei pirms pasākumu un aktivitāšu definēšanas palīdzēt nodrošināt, ka visām iesaistītajām institūcijām ir pietiekama izpratne par visām aktivitāšu ieviešanas metodēm, lai tās pēc iespējas spētu izvēlēties labākās ieviešanas metodes.
45.	Nacionālā 2004. gada rīcības plāna nodarbinātības veicināšanai un attiecīgi Latvijas nacionālās Lisabonas programmas 2005. – 2008. gadam spēja reaģēt uz izmaiņām	Ņemot vērā to, ka ES struktūrfondu pasākumu un aktivitāšu ieviešanas uzraudzība ir bijusi pietiekami sarežģīti pārskatāma un uzraudzības mehānisms institūciju darbības procesos nav bijis pilnībā ieviests kā sistemātisks pasākums, tad ne vienmēr var tikt radīti apstākļi ātrai izmaiņu identificēšanai. Saskaņā ar tematiskās izvērtēšanas ietvaros iegūto informāciju, plānošanas periodā no 2004. – 2006. gadam ne vienmēr bija iespējams

N.p.k.	Tematiskās izvērtēšanas jautājumi, novērojumu un rekomendāciju kopsavilkums	
	Tematiskās izvērtēšanas jautājums	Konstatējuma kopsavilkums
	struktūrfondu ieviešanas procesā ir bijusi pietiekami elastīga un ļāvusi saglabāt sasaisti ar ESF un ERAF pasākumiem un aktivitātēm? Ja nē, tad kādi uzlabojumi turpmāk būtu nepieciešami?	ātri reaģēt uz izmaiņām struktūrfondu ieviešanas procesā arī tādēļ, ka nereti struktūrfondu ieviešanas mehānisms ir bijis pietiekami sarežģīts noteiktu procedūru veikšanai (piemēram, attiecībā uz finansējuma pārdali no vienas aktivitātes uz otru, pie gadījumiem, ka tiek konstatēta iespēja efektīvāk izmantot ES struktūrfondu līdzekļus).
46.	nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ietvaros atbalstītie projekti ir spējuši veicināt ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteikto mērķu sasniegšanu? Ja nē, tad kas to ir kavējis?	<p>Nodarbinātību veicinošo ESF un ERAF pasākumu un aktivitāšu ietvaros atbalstītie projekti ir veicinājuši noteikto nodarbinātības mērķu sasniegšanu, piemēram, bezdarbnieku pārkvalifikācija un tādējādi to spēju paaugstināšana iekļauties darba tirgū, tāpat arī jauniešu piekļuves darba tirgum veicināšana, nodrošinot tiem, piemēram, prakses vietas.</p> <p>Lai uzlabotu spēju pēc iespējas labāk sasniegt ES un Latvijas stratēģiskajos dokumentos nodarbinātības veicināšanai noteikto mērķu sasniegšanu, pie nodarbinātības veicinošo aktivitāšu un pasākumu noteikšanas ir nepieciešams vienmēr pēc iespējas padziļināti skatīt visas galvenās problēmas, veicot pietiekamu analīzi un izpēti. Tajā pašā laikā ir nepieciešams nodrošināt ciešu sadarbību ar visām ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām, kā arī ar sociālajiem partneriem un nozares speciālistiem, lai kopīgi varētu noteikt tos pasākumus un aktivitātes, kas kompleksi un vislabāk varētu risināt pastāvošās Latvijas problēmas.</p>

7. Pielikumi

7.1. Izmantotās literatūras saraksts

1. Eiropas Padomes 2003. gada 22. jūlija lēmums par vadlīnijām dalībvalstu nodarbinātības politikām (2003/578/EC)
2. Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam
3. Latvijas attīstības plāns, Vienotais programmdokuments 1. mērķa programma 2004. - 2006.gadam
4. Programmas papildinājums Latvija Mērķa 1 programma 2004.-2006.g.
5. Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai
6. Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam
7. MK noteikumi Nr. 200 „Noteikumi par Eiropas Savienības struktūrfondu vadību”
8. MK noteikumi Nr. 501 „Kārtība, kādā struktūrfondu vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina struktūrfondu uzraudzību un izvērtēšanu”
9. ES struktūrfondu Uzraudzības Komitejas 01.06.2006. sanāksmes darba materiāli / struktūrfondu ieviešana uz 31.03.2006.
10. Labklājības ministrijas ziņojums par Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ieviešanu par pārskata periodu no 01.01.2006. līdz 30.06.2006
11. Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas ziņojums par Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ieviešanu par pārskata periodu no 01.01.2006. līdz 30.06.2006.
12. Centrālās finanšu un līgumu aģentūras ziņojums par Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ieviešanu par pārskata periodu no 01.04.2006. līdz 30.06.2006.
13. Lauku atbalsta dienesta ziņojums par Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ieviešanu par pārskata periodu no 01.04.2006. līdz 30.06.2006.
14. Nodarbinātības valsts aģentūras ziņojums par Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ieviešanu par pārskata periodu no 01.04.2006 līdz 30.06.2006
15. Valsts aģentūras „Profesionālās izglītības attīstības aģentūra” ziņojums par Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ieviešanu par pārskata periodu no 01.04.2006. līdz 30.06.2006.
16. Ekonomikas ministrijas ziņojums par Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ieviešanu par pārskata periodu no 01.01.2006. līdz 30.06.2006
17. Zemkopības ministrijas ziņojums par Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ieviešanu par pārskata periodu no 01.01.2006. līdz 30.06.2006
18. ES struktūrfondu vadības informācijas sistēmas dati

19. ES struktūrfondu uzraudzības un vadības komiteju dokumentu glabātuves dati

7.2. Aptaujāto institūciju un personu saraksts

Institūcijas nosaukums	Personas ieņemamais amats	Personas vārds, uzvārds
Finanšu ministrija	ES fondu departamenta direktore	Iveta Baltiņa
Finanšu ministrija	ES fondu departamenta direktores vietnieks	Aleksandrs Antonovs
Finanšu ministrija	ES fondu departamenta Stratēģiskās plānošanas nodaļas vadītāja	Dace Grūberte
Izglītības un zinātnes ministrija	Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts sekretāra vietnieks struktūrfondu jautājumos un Eiropas lietās	Lauma Sīka
Labklājības ministrija	Eiropas Savienības struktūrfondu departamenta direktores vietiece	Inese Kalvāne
Labklājības ministrija	Struktūrfondu politikas nodaļas vadītāja	Sanita Zaksa
Labklājības ministrija	Darba departamenta direktora vietnieks	Imants Lipskis
Ekonomikas ministrija	Ekonomikas ministrijas Struktūrfondu programmu izstrādes un vērtēšanas nodaļas vadītājs	Mārtiņš Jansons
Latvijas Darba Devēju konfederācija	Ģenerāldirektore	Elīna Egle
Latvijas brīvo arodbiedrību savienība	Priekšsēdētāja vietiece	Līviņa Marcinkēviča
Latvijas brīvo arodbiedrību savienība	Projektu vadītāja	Linda Romele
Resursu centrs sievietēm „Marta”	Valdes priekšsēdētāja	Iluta Lāce
Nodarbinātības valsts aģentūra	Nodarbinātības koordinācijas departamenta nodarbinātības pasākumu nodaļas vadītāja	Ilga Mertena
Nodarbinātības valsts aģentūra	Eiropas Sociālā fonda departamenta direktore	Ilze Latviete
Nodarbinātības valsts aģentūra	Budžeta un finanšu vadības departamenta Budžeta un nacionālo programmu finanšu plānošanas nodaļas vadītāja	Indra Kārkliņa

7.3. Tehniskie pielikumi

7.3.1 ESF, ERAF un ELVGF pasākumu un aktivitāšu atbilstības novērtējums ES Padomes nodarbinātības vadlīnijām 2003. – 2005. gadam un Latvijas nacionālajam 2004. gada rīcības plānam nodarbinātības veicināšanai

ES noteiktie virzieni		Nacionālais dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam		
1	2	3	4	5	6
1.4. PASĀKUMS: IZGLĪTĪBAS, VESELĪBAS APRŪPES UN SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBA					
<p>7. vadlīnija: Veicināt integrāciju un cīnīties pret diskrimināciju pret cilvēkiem, kuri ir nelabvēlīgā situācijā</p> <p><u>Dalībvalstīm ir jāveicina tādu cilvēku grupu integrācija darba tirgū, kā piemēram, cilvēki, kas agri pamet mācības, cilvēki ar zemām darba prasmēm, cilvēki ar traucējumiem, imigranti, etnisko minoritāšu pārstāvji. Ir jāveicina šo grupu nodarbinātība, palielinot darba iespējas un novēršot jebkāda veida diskrimināciju pret tiem.</u></p>	<p>23. pamatnostādne: palielināt un uzlabot ieguldījumu cilvēkkapitālā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • īstenojot iekļaujošu izglītības un apmācību politiku un veicot darbības, kas būtiski <u>atvieglo pieeju sākotnējai profesionālajai, vidējai un augstākai izglītībai</u>, tostarp praksei un apmācībām uzņēmējdarbībā; • būtiski samazinot to jauniešu skaitu, kas agri pamet skolu; • īstenojot efektīvas mūžizglītības stratēģijas, kas pieejamas visiem skolās, uzņēmumos, valsts iestādēs un māsaimniecībās saskaņā ar Eiropas nolīgumiem, ietverot atbilstīgus stimulus un izmaksu dalīšanas mehānismus, lai veicinātu līdzdalību pastāvīgās apmācībās un apmācībās darba vietā visa mūža garumā, īpaši zemas kvalifikācijas un gados vecākiem darba ņēmējiem. 	<p>7. vadlīnija: Sociālās atstumtības riska grupu iedzīvotāju integrācijas darba tirgū veicināšana un jebkura veida diskriminācijas izskaušana</p> <p><u>Plānā definētie mērķi: Palielināt sociālās atstumtības riska grupu iedzīvotāju iesaistīšanos darba tirgū; nodrošināt priekšnosacījumus invalīdu – bezdarbnieku un citu darba tirgū mazāk konkurētspējīgo bezdarbnieku darbspēju uzlabošanai; nodrošināt notiesātos ar darbu, ņemot vērā režīma nosacījumus, notiesāto profesionālo kvalifikāciju, darba iemaņas, iepriekšējo darba pieredzi, intereses, kā arī cietumu iespējas un vajadzības.</u></p>	<p>3. Izglītība un prasmes</p> <p>3.1. Ieguldījumi cilvēkkapitālā</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam ieguldījumiem cilvēkkapitālā (23.pamatnostādne).</p> <p>Palielināt augstākās izglītības pieejamību un atbilstību darba tirgus vajadzībām (atbildīgā – Izglītības un zinātnes ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • palielinot valsts budžeta finansēto studiju vietu skaitu dabas zinātnēs, inženierzinātnēs, vides zinātnēs (2005.-2008.gads); • palielinot studējošā kredīta apjomu un stipendiju fondu augstākās izglītības iestādēs (2005.-2008.gads) (atbildīgā – Izglītības un zinātnes ministrija); • izveidojot normatīvo pasākumu kopumu studējošo prakses nodrošināšanai, veicot modernu tehnoloģiju iegādi pētniecības institūtiem, kuros tiek nodrošināts izglītības process un inovācijas, atbalstot uzņēmējus, kas nodrošina prakses vietas, izveidojot darba devēju un darbinieku sadarbības līgumu sistēmu; • <u>attīstot augstākās izglītības pieejamību un programmu apguves tehnisko nodrošinājumu invalīdiem, nodrošināt studiju vides pieejamību invalīdiem ar kustību traucējumiem vismaz divās augstākās izglītības iestādēs.</u> <p>Uzlabot visu līmeņu izglītības</p>	<p>1.4.4. aktivitāte. Ēku renovācija (ieskaitot to pielāgošanu personu ar fiziskiem traucējumiem vajadzībām) un nodrošināšana ar mūsdienīgu praktiskās apmācības aprīkojumu un iekārtām sākotnējās profesionālās izglītības iestādēs</p> <p>1.4.5. aktivitāte. Augstākās izglītības iestāžu nodrošināšana ar mūsdienīgu mācību aprīkojumu, iekārtām un lieldatora tīkliem un telpu renovācija (ieskaitot to pielāgošanu personu ar fiziskiem traucējumiem vajadzībām)</p>	<p>Lai arī starp ES nodarbinātības vadlīnijām 2003. – 2005. gadam nav precīzi noteikta infrastruktūras pilnveidošana, 1.4.4. aktivitāte un 1.4.5. aktivitāte vistiešāk saistās ar sociāli atstumto grupu integrāciju, nodrošinot tām izglītības iestāžu pieejamību, pieejamību izglītībai un tādējādi arī vēlāk darba tirgum.</p>

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
			<p>pieejamību, samazināt no izglītības iestādēm atskaitīto audzēkņu skaitu (atbildīgās – Izglītības un zinātnes ministrija un Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> integrējot jauniešus izglītības sistēmā, veidojot pedagoģiskās korekcijas programmas, iesaistot jauniešus ar speciālām vajadzībām (2005.-2007.gads) ar ES fondu finansējumu 0,1 milj. latu apjomā; piemērojot izglītības pakalpojumus sociāli atstumtajām iedzīvotāju grupām (skatīt 3.4.2. nodaļu). 		
<p>1. vadlīnija: Aktīvie un preventīvie pasākumi bezdarbniekiem un neaktīvajiem iedzīvotājiem:</p> <p>Dalībvalstīm jānodrošina:</p> <p>c) <u>darba tirgus institūciju modernizēšana un stiprināšana, sevišķi attiecībā uz nodarbinātības pakalpojumiem;</u></p> <p>d) regulāra darba tirgus programmu efektivitātes novērtēšana un pārskatīšana.</p>	<p>19. pamatnostādne: nodrošināt iekļaujošus darba tirgus, vairot darba pievilcīgumu un to, lai darba meklētājiem, tostarp nelabvēlīgā situācijā esošajiem un neaktīvajiem, darbs atmaksātos:</p> <ul style="list-style-type: none"> Istenojot aktīvus un preventīvus darba tirgus pasākumus, tostarp vajadzību laicīgu apzināšanu, <u>atbalsta konsultāciju un apmācību nodrošināšanu darba meklēšanā</u> kā daļu no individuāla rīcības plāna, <u>sniedzot vajadzīgos sociālos pakalpojumus, lai atbalstītu to personu iekļaušanos, kas ir vistālāk no darba tirgus</u> un lai veicinātu nabadzības izskaušanu; turpinot izvērtēt stimulus un šķēršļus, ko rada nodokļu un pabalsta sistēmas, tostarp pabalstu pārvaldība un to saņemšanas nosacījumi, un būtiski samazinot marginālās efektīvās nodokļu likmes, īpaši tiem, kuriem ir nelieli ienākumi, vienlaikus nodrošinot atbilstīgu sociālās aizsardzības līmeni; attīstot jaunas darba iespējas pakalpojumu jomā privātpersonām un uzņēmumiem, jo īpaši vietējā līmenī. 	<p>1. vadlīnija: Aktīvie un preventīvie pasākumi darba meklētājiem (bezdarbniekiem) un neaktīviem iedzīvotājiem (18.lpp)</p> <p>Lai nodrošinātu ES nodarbinātības politikas ieviešanu, <u>nepieciešama par nodarbinātības politiku ieviešanu atbildīgo institūciju kapacitātes stiprināšana un to pakalpojumu kvalitātes un pieejamības nodrošināšana ES prasībām.</u></p>	<p>1.2. Iekļaušanās darba tirgū</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam, kuri veicina un atbalsta iekļaušanos darba tirgū (19.pamatnostādne).</p> <p>Attīstīt sociālo pakalpojumu sistēmu (atbildīgā – Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>uzlabojot profesionālās un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pieejamību</u> (2005.-2008.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 8,6 milj. latu apjomā; integrējot sabiedrībā personas ar funkcionāliem traucējumiem, nodrošinot viņus ar tehniskajiem palīgīdzekļiem (2005.-2008.gads); izglītojot un apmācot sociālā darba speciālistus (2005.-2008.gads); <u>uzlabojot sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju infrastruktūru</u> (2005.-2008.gads) ar valsts līdzekļu un ERAF kopējo finansējumu 5,6 milj. latu apjomā; nodrošinot daļēju sociālo darbinieku atalgojumu profesionāla sociālā darba ar ģimenēm un bērniem attīstībai un ieviešanai pašvaldībās (2005.-2008.gads). 	<p>1.4.6. aktivitāte. Sociālās infrastruktūras uzlabošana un alternatīvo sociālo pakalpojumu attīstība:</p> <p>1.4.6.1. aktivitāte: Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošana</p> <p>1.4.6.2. aktivitāte: Alternatīvo sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstība</p>	<p>Aktivitātes sasaucas ar ES un nacionālajā līmenī noteiktajiem virzieniem</p>

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
<p>1. vadlīnija: Aktīvie un preventīvie pasākumi bezdarbniekiem un neaktīvajiem iedzīvotājiem:</p> <p>Dalībvalstīm jānodrošina:</p> <p>c) <u>darba tirgus institūciju modernizēšana un stiprināšana, sevišķi attiecībā uz nodarbinātības pakalpojumiem;</u></p> <p>d) regulāra darba tirgus programmu efektivitātes novērtēšana un pārskatīšana.</p>	<p>20. pamatnostādne: uzlabot saskaņotību starp darba tirgus vajadzībām:</p> <ul style="list-style-type: none"> modernizējot un stiprinot darba tirgus institūcijas, jo īpaši nodarbinātības dienestus, arī lai nodrošinātu labāku nodarbinātības un apmācības iespēju pārskatāmību valsts un Eiropas līmenī; novēršot šķēršļus darba ņēmēju mobilitātei Eiropā atbilstīgi Līgumiem; labāk prognozējot pieprasījumu pēc konkrētas kvalifikācijas, darba tirgus iztrūkumus un pārpalikumus; pienācīgi vadot ekonomisko migrāciju. 	<p>1. vadlīnija: Aktīvie un preventīvie pasākumi darba meklētājiem (bezdarbniekiem) un neaktīviem iedzīvotājiem (18.lpp)</p> <p>Lai nodrošinātu ES nodarbinātības politikas ieviešanu, nepieciešama par nodarbinātības politiku ieviešanu atbildīgo institūciju kapacitātes stiprināšana un to pakalpojumu kvalitātes un pieejamības nodrošināšana ES prasībām.</p>	<p>1.3. Darba tirgus vajadzības</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam, lai veicinātu darba tirgus pieprasījuma un piedāvājuma tuvināšanu (20.pamatnostādne):</p> <p>Attīstīt un stiprināt darba tirgus institūcijas, nodarbinātības partnerības un sociālo dialogu reģionālajā, nozaru un uzņēmumu līmenī (atbildīgās – Labklājības ministrija un pašvaldības):</p> <ul style="list-style-type: none"> stiprinot darba tirgus institūcijas, t.sk., NVA kapacitāti un Latvijas pašvaldību un Pašvaldību savienības kapacitāti Nacionālās programmas „Atbalsts kapacitātes stiprināšanai par darba tirgus un dzimumu līdztiesības politikas ieviešanu atbildīgajās institūcijās, informācijas izplatīšanai un izpratnes paaugstināšanai” ietvaros (2005.-2007.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 2,9 milj. latu apjomā; stiprinot nevalstiskās institūcijas (skatīt 3.3.1. sadaļu). 	<p>1.4.8. aktivitāte. Darba tirgus institūciju pilnveidošana</p>	<p>Aktivitāte sasaucas ar ES un nacionālajā līmenī noteiktajiem virzieniem</p>
<p>2.2. PASĀKUMS: UZŅĒMĒJDARBĪBAS INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBA</p>					
<p>2. vadlīnija: Darba vietu radīšana un uzņēmējdarbība: Dalībvalstīm jāveicina uzņēmējdarbība, inovācijas, jārada labvēlīga uzņēmējdarbības vide visiem uzņēmumiem. Īpaša uzmanība jāpievērš darba vietu radīšanas potenciālam jaunos uzņēmumos, pakalpojumu sektorā un izpētes un attīstības nozarē.</p> <p>Dalībvalstīm jāfokusējas uz sekojošo:</p>	<p>21. pamatnostādne: veicināt elastīgumu vienlaikus ar nodarbinātības drošību un samazināt darba tirgus segmentāciju, pienācīgi ņemot vērā sociālo partneru lomu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pielāgojot nodarbinātības tiesību aktus, vajadzības gadījumā izvērtējot dažādās darba līgumu formas un darba laika noteikumus; Risinot nedeklarētās nodarbinātības jautājumus; 	<p>2. vadlīnija. Darba vietu radīšana un uzņēmējdarbības attīstīšana (24. lpp)</p> <p>Plānā definētie mērķi: Panākt uzņēmumu skaita pieaugumu līdz 32 uzņēmumiem uz 1000 iedzīvotājiem, paaugstināt MVU konkurētspēju un izaugsmes potenciālu, atbalstīt MVU attīstību, sevišķi attālos un mazāk</p>	<p>21. pamatnostādne</p> <p>Veicināt uzņēmējdarbības uzsākšanu un ģeogrāfisko mobilitāti vāji attīstītos reģionos (atbildīgās – Ekonomikas ministrija, Satiksmes ministrija un Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> veicot uzņēmējdarbības uzsākšanas pasākumus (skatīt 2.2.nodaļu); veicot pētījumu par darbaspēka 	<p>2.2.1.Atbalsts privātās infrastruktūras investīcijām ražošanas procesu un produkcijas modernizēšanai atbilstoši tirgus standartiem un prasībām attiecībā uz vides aizsardzību, darba drošību un patērētāju tiesību aizsardzību (ieskaitot nepieciešamā aprīkojuma iegādi un ēku</p>	

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam		
1	2	3	4	5	6
<ul style="list-style-type: none"> jāvienkāršo un jāmazina administratīvās un regulējošās prasības, kas ir kā šķēršļi uzņēmējdarbības uzsākšanai un MVU, kā arī attiecībā uz cilvēku pieņemšanu darbā, <u>uzlabojot pieeju kapitālam jaunu uzņēmumu radīšanai, esošajiem MVU un uzņēmumiem ar augstu attīstības un darba vietu nodrošināšanas potenciālu</u> (papildus skatīt <i>Broad Employment Policy Guidelines, guideline 11</i>); <u>jāuzlabo apmācības un jāsniedz atbalsts uzņēmējdarbības un vadības jomā.</u> 	<ul style="list-style-type: none"> Labāk prognozējot un vadot pārmaiņas, tostarp ekonomikas pārstrukturizēšanos, jo īpaši pārmaiņas, kas saistītas ar tirdzniecības atvēršanu, lai samazinātu to radītās sociālās izmaksas un atvieglotu pielāgošanos; Veicinot un izplatot novatoriskas un pielāgojamas darba organizācijas formas, lai uzlabotu darba kvalitāti un paaugstinātu darba ražīgumu, tostarp veselību un drošību; <u>Atbalstot izmaiņas nodarbinātā statusā, tostarp apmācību, pašnodarbinātību, uzņēmumu veidošanu un ģeogrāfisko mobilitāti.</u> 	<p><u>attīstītajos reģionos.</u></p> <p>Turpināsies MVU attīstības kreditēšanas programmas (otrais posms) īstenošana, kā arī mazo un vidējo uzņēmumu attīstības programmas 2004. – 2006. gadam pasākumu īstenošana. Tiek plānots turpināt valsts atbalsta programmu MVU konsultēšanai. Tiek plānots piesaistīt ES fondu finansējumu. VPD 3. prioritātes ietvaros, precīzāk, grantu shēmas ietvaros atbalstu apstiprinās <u>mācībām un konsultācijām.</u></p>	<p>ģeogrāfisko mobilitāti (2005.-2006.gads) ar valsts līdzekļu finansējumu 0,1 milj. latu apjomā;</p> <ul style="list-style-type: none"> nodrošinot valsts autoceļu tīkla stāvokļa uzlabošanu (<i>skatīt 2.2.nodaļu</i>). 	<p>celtniecību un rekonstrukciju).</p> <p>2.2.1.1. Investīcijas privātajā infrastruktūrā ražošanas procesu un produkcijas modernizēšanai. Šīs apakšaktivitātes ietvaros tiks sniegts atbalsts privātās infrastruktūras investīcijām ražošanas procesu un produkcijas modernizēšanai atbilstoši tirgus standartiem un prasībām attiecībā uz vides aizsardzību, darba drošību un patērētāju tiesību aizsardzību (ieskaitot nepieciešamā aprīkojuma iegādi un ēku celtniecību un rekonstrukciju). Apakšaktivitāte tiks īstenota visā Latvijas teritorijā.</p>	
<p>2. vadlīnija: Darba vietu radīšana un uzņēmējdarbība: Dalībvalstīm jāveicina uzņēmējdarbība, inovācijas, jārada labvēlīga uzņēmējdarbības vide visiem uzņēmumiem. Īpaša uzmanība jāpievērš darba vietu radīšanas potenciālam jaunos uzņēmumos, pakalpojumu sektorā un izpētes un attīstības nozarē.</p> <p>Dalībvalstīm jāfokussējas uz sekojošo:</p> <ul style="list-style-type: none"> jāvienkāršo un jāmazina administratīvās un regulējošās prasības, kas ir kā šķēršļi uzņēmējdarbības uzsākšanai un MVU, kā arī attiecībā uz cilvēku pieņemšanu darbā, <u>uzlabojot pieeju kapitālam jaunu uzņēmumu radīšanai, esošajiem MVU un uzņēmumiem ar augstu attīstības un darba vietu nodrošināšanas potenciālu</u> 	<p>21. pamatnostādne: veicināt elastīgumu vienlaikus ar nodarbinātības drošību un samazināt darba tirgus segmentāciju, pienācīgi ņemot vērā sociālo partneru lomu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pielāgojot nodarbinātības tiesību aktus, vajadzības gadījumā izvērtējot dažādās darba līgumu formas un darba laika noteikumus; Risinot nedeklarētās nodarbinātības jautājumus; Labāk prognozējot un vadot pārmaiņas, tostarp ekonomikas pārstrukturizēšanos, jo īpaši pārmaiņas, kas saistītas ar tirdzniecības atvēršanu, lai samazinātu to radītās sociālās izmaksas un atvieglotu pielāgošanos; Veicinot un izplatot novatoriskas un 	<p>2. vadlīnija. Darba vietu radīšana un uzņēmējdarbības attīstīšana (24. lpp)</p> <p>Plānā definētie mērķi: Panākt uzņēmumu skaita pieaugumu līdz 32 uzņēmumiem uz 1000 iedzīvotājiem, paaugstināt MVU konkurētspēju un izaugsmes potenciālu, <u>atbalstīt MVU attīstību, sevišķi attālos un mazāk attīstītajos reģionos.</u></p> <p>Turpināsies MVU attīstības kreditēšanas programmas (otrais posms) īstenošana, kā arī mazo un vidējo uzņēmumu attīstības programmas 2004. – 2006. gadam pasākumu īstenošana. Tiek plānots</p>	<p>21. pamatnostādne</p> <p>Veicināt uzņēmējdarbības uzsākšanu un ģeogrāfisko mobilitāti vāji attīstītos reģionos (atbildīgās – Ekonomikas ministrija, Satiksmes ministrija un Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>veicot uzņēmējdarbības uzsākšanas pasākumus</u> (<i>skatīt 2.2.nodaļu</i>); veicot pētījumu par darbaspēka ģeogrāfisko mobilitāti (2005.-2006.gads) ar valsts līdzekļu finansējumu 0,1 milj. latu apjomā; nodrošinot valsts autoceļu tīkla stāvokļa uzlabošanu (<i>skatīt 2.2.nodaļu</i>). 	<p>2.2.1.2. Atbalsts ieguldījumiem uzņēmumu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās. Šīs apakšaktivitātes ietvaros tiks sniegts atbalsts uzņēmumiem, kas ir reģistrēti un darbojas īpaši atbalstāmajās teritorijās. Tiks finansēti projekti, kuru mērķis ir jaunu tehnoloģiju un inovāciju ieviešana vai pievienotās vērtības pieauguma veicināšana.</p>	

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
(papildus skatīt <i>Broad Employment Policy Guidelines, guideline 11</i>); • <u>jāuzlabo apmācības un jāsniedz atbalsts uzņēmējdarbības un vadības jomā.</u>	pielāgojamas darba organizācijas formas, lai uzlabotu darba kvalitāti un paaugstinātu darba ražīgumu, tostarp veselību un drošību; • <u>Atbalstot izmaiņas nodarbinātā statusā, tostarp apmācību, pašnodarbinātību, uzņēmumu veidošanu un ģeogrāfisko mobilitāti.</u>	turpināt valsts atbalsta programmu MVU konsultēšanai. Tiek plānots piesaistīt ES fondu finansējumu. VPD 3. prioritātes ietvaros, precīzāk, grantu shēmas ietvaros atbalstu apstiprinās mācībām un konsultācijām.			
2.4. PASĀKUMS: PIEEJA FINANSĒJUMAM MAZIEM UN VIDĒJIEM UZŅĒMUMIEM					
2. vadlīnija: Darba vietu radīšana un uzņēmējdarbība: Dalībvalstīm jāveicina uzņēmējdarbība, inovācijas, jārada labvēlīga uzņēmējdarbības vide visiem uzņēmumiem. Īpaša uzmanība jāpievērš darba vietu radīšanas potenciālam jaunos uzņēmumos, pakalpojumu sektorā un izpētes un attīstības nozarē. Dalībvalstīm jāfokussējas uz sekojošo: • jāvienkāršo un jāmazina administratīvās un regulējošās prasības, kas ir kā šķēršļi uzņēmējdarbības uzsākšanai un MVU, kā arī attiecībā uz cilvēku pieņemšanu darbā, <u>uzlabojot pieeju kapitālam jaunu uzņēmumu radīšanai, esošajiem MVU un uzņēmumiem ar augstu attīstības un darba vietu nodrošināšanas potenciālu</u> (papildus skatīt <i>Broad Employment Policy Guidelines, guideline 11</i>);	21. pamatnostādne: veicināt elastīgumu vienlaikus ar nodarbinātības drošību un samazināt darba tirgus segmentāciju, pienācīgi ņemot vērā sociālo partneru lomu: • Pielāgojot nodarbinātības tiesību aktus, vajadzības gadījumā izvērtējot dažādās darba līgumu formas un darba laika noteikumus; • Risinot nedeklarētās nodarbinātības jautājumus; • Labāk prognozējot un vadot pārmaiņas, tostarp ekonomikas pārstrukturizēšanos, jo īpaši pārmaiņas, kas saistītas ar tirdzniecības atvēršanu, lai samazinātu to radītās sociālās izmaksas un atvieglotu pielāgošanos; • Veicinot un izplatot novatoriskas un pielāgojamas darba organizācijas formas, lai uzlabotu darba kvalitāti un paaugstinātu darba ražīgumu, tostarp veselību un drošību; • <u>Atbalstot izmaiņas nodarbinātā statusā, tostarp apmācību, pašnodarbinātību, uzņēmumu veidošanu un ģeogrāfisko mobilitāti.</u>	2. vadlīnija. Darba vietu radīšana un uzņēmējdarbības attīstīšana (24. lpp) Plānā definētie mērķi: Panākt uzņēmumu skaita pieaugumu līdz 32 uzņēmumiem uz 1000 iedzīvotājiem, paaugstināt MVU konkurētspēju un izaugsmes potenciālu, <u>atbalstīt MVU attīstību, sevišķi attāļajos un mazāk attīstītajos reģionos.</u> Turpināsies MVU attīstības kreditēšanas programmas (otrais posms) īstenošana, kā arī mazo un vidējo uzņēmumu attīstības programmas 2004. – 2006. gadam pasākumu īstenošana. Tiek plānots turpināt valsts atbalsta programmu MVU konsultēšanai. Tiek plānots piesaistīt ES fondu finansējumu. VPD 3. prioritātes ietvaros, precīzāk, grantu shēmas ietvaros atbalstu apstiprinās mācībām un konsultācijām.	21. pamatnostādne Veicināt uzņēmējdarbības uzsākšanu un ģeogrāfisko mobilitāti vāji attīstītos reģionos (atbildīgās – Ekonomikas ministrija, Satiksmes ministrija un Labklājības ministrija): • <u>veicot uzņēmējdarbības uzsākšanas pasākumus (skatīt 2.2.nodaļu);</u> • veicot pētījumu par darbaspēka ģeogrāfisko mobilitāti (2005.-2006.gads) ar valsts līdzekļu finansējumu 0,1 milj. latu apjomā; • nodrošinot valsts autoceļu tīkla stāvokļa uzlabošanu (skatīt 2.2.nodaļu).	2.4.1. Aizdevumi (tajā skaitā mikrokredīti) komercdarbības uzsākšanai. Aktivitātes ietvaros tiks nodrošināts līdzfinansējums aizdevumiem MVK (t.sk. mikrokredītiem) un komercdarbības uzsākšanai (struktūrfonda un no bankas saņemto līdzekļu attiecībai jābūt vismaz 1:1), kā arī daļēji tiks segtas banku pakalpojumu izmantošanas administratīvās izmaksas.	
3.1. PASĀKUMS: NODARBINĀTĪBAS VEICINĀŠANA					
3. vadlīnija: Pielāgošanās spējas un mobilitātes sekmēšana darba tirgū:	19. pamatnostādne: nodrošināt iekļaujošus darba tirgus, vairojot darba	3. vadlīnija: Pielāgošanās spējas un mobilitātes sekmēšana darba	1.2. Iekļaušanās darba tirgū	3.1.1.Nodarbināto pārkvalifikācijas un	Aktivitāte sasauca ar ES

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
<p>Dalībvalstīm ir jānodrošina atbalsts darbiniekiem un uzņēmumiem to spējai piemēroties izmaiņām. Dalībvalstīm ir jāpārskata, un, kur nepieciešams, jāveic izmaiņas likumdošanā, novēršot prasības, kas ierobežo darba tirgus dinamiku un nodarbinātību tām iedzīvotāju grupām, kurām ir grūtības piekļūt darba tirgum. Jāveicina sociālais dialogs, jāuzlabo korporatīvā sociālā atbildība un jāpiemēro citi mēri, lai uzlabotu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • darba veikšanas nosacījumu diversifikāciju, iekļaujot nosacījumus attiecībā uz darba laiku, <u>karjeras attīstību</u>, sabalansētību starp darba un privāto dzīvi, kā arī starp spēju piemēroties un drošību; • <u>piekļuvi apmācībām, sevišķi darbiniekiem ar zemām prasmēm</u>; • darba apstākļus, t.sk. veselību un drošību; dalībvalstīm ir jāvērs uzmanība uz incidentu skaita samazināšanu darba vietās un aroda slimību skaita samazināšanu; • inovatīvas darba formas, kas pilnveido produktivitāti un kvalitāti darbā; • ekonomisku izmaiņu vadība. <p>10. vadlīnija: Reģionālo atšķirību mazināšana</p> <p>Dalībvalstīm ir jāveic nepieciešamie pasākumi, lai mazinātu reģionālās atšķirības nodarbinātības jomā. Dalībvalstīm:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jāveicina labvēlīgi apstākļi, kas veicinātu privātā sektora aktivitāti un investīcijas mazāk attīstītajos reģionos; • Jānodrošina, ka publiskais atbalsts atpalikušajos reģionos ir vērst uz investīcijām cilvēkresuros, kā arī infrastruktūrā. 	<p>pievilcīgumu un to, lai darba meklētājiem, tostarp nelabvēlīgā situācijā esošajiem un neaktīvajiem, darbs atmaksātos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iestenojot aktīvus un preventīvus darba tirgus pasākumus, tostarp vajadzību laicīgu apzināšanu, atbalsta, konsultāciju un <u>apmācību nodrošināšanu darba meklēšanā</u> kā daļu no individuāla rīcības plāna, sniedzot vajadzīgos sociālos pakalpojumus, lai atbalstītu to personu iekļaušanos, kas ir vistālāk no darba tirgus un lai veicinātu nabadzības izskaušanu; • turpinot izvērtēt stimulus un šķēršļus, ko rada nodokļu un pabalsta sistēmas, tostarp pabalstu pārvaldība un to saņemšanas nosacījumi, un būtiski samazinot marginālās efektīvās nodokļu likmes, īpaši tiem, kuriem ir nelieli ienākumi, vienlaikus nodrošinot atbilstīgu sociālās aizsardzības līmeni; • attīstot jaunas darba iespējas pakalpojumu jomā privātpersonām un uzņēmumiem, jo īpaši vietējā līmenī. 	<p>tirgū (26. lpp) Plānā definētie mērķi: <u>Paaugstināt darbspēka un ģeogrāfisko mobilitāti; uzlabot darbinieku darba apstākļus</u>, veicināt sociālā dialoga attīstību starp darba devējiem un darbiniekiem.</p> <p>ESF ietvaros ir izstrādāta valsts atbalsta programma „Atbalsts nodarbināto kvalifikācijas celšanai, pārkvalifikācijai un tālākizglītībai”, kas ir vērstā uz <u>uzņēmumu konkurētspējas celšanu, attīstot cilvēkresursus un investējot nodarbināto kvalifikācijas celšanā.</u></p>	<p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam, kuri veicina un atbalsta iekļaušanos darba tirgū (19.pamatnostādne).</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>uzlabojot bezdarbnieku profesionālo apmācību un pārkvalifikāciju un paaugstinot kvalifikāciju</u> (2005.-2007.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 1,1 milj. latu apjomā; • <u>veicot pasākumus konkurētspējas paaugstināšanai</u>, tai skaitā valsts valodas apmācībai, (2005.-2007.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 15,6 milj. latu apjomā; • izveidojot algotus pagaidu darbus (2005.-2008.gads); • izveidojot subsidētās nodarbības un darba vietas invalīdiem un citām sociālās atstumtības riska grupām (2005.-2008.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 5,9 milj. latu apjomā; • dažādojot nodarbinātības aktīvos pasākumus, atbilstoši reģionu vajadzībām PHARE 2003 Nacionālās programmas „Ekonomiskās un sociālās kohēzijas pasākumi Latvijā” ietvaros (2005-2006) ar valsts budžeta finansējumu 0,4 milj. latu un ES finansējumu 1,3 milj. latu. 	<p>kvalifikācijas paaugstināšanas veicināšana</p> <p>letver: Specifiskās apmācības – apmācības, kas ir tieši un galvenajos vilcienos atbilstošas nodarbinātā pašreizējam vai paredzamajam amatam uzņēmumā; Vispārējās apmācības – apmācības, kas nav tieši un galvenajos vilcienos atbilstošas nodarbinātā pašreizējam vai paredzamajam amatam uzņēmumā, kas palīdz paaugstināt nodarbinātā konkurētspēju darba tirgū.</p>	<p>un nacionālajā līmenī noteiktajiem virzieniem</p>

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
<p>1. vadlīnija: Aktīvie un preventīvie pasākumi bezdarbniekiem un neaktīvajiem iedzīvotājiem:</p> <p>Dalībvalstīm ir jāizstrādā un jāievieš aktīvie un preventīvie pasākumi, kas nodrošinātu, ka <u>bezdarbnieki un neaktīvie iedzīvotāji nenokļūtu ilgstošā bezdarba stāvoklī, un lai veicinātu šo cilvēku ilgtspējīgu integrāciju darba tirgū.</u></p> <p>Dalībvalstīm:</p> <p>a) <u>jānodrošina, ka tiek savlaicīgi identificētas bezdarba stāvoklī nonākušo vajadzības un sniegtas konsultācijas, palīdzība darba meklēšanā un tiek izstrādāti personīgi attīstības plāni;</u></p> <p>b) <u>balstoties uz identificētajām vajadzībām, piedāvāt darba meklētājam nodarbinātības risinājumus un palīdzēt integrēties darba tirgū. Īpaši cilvēkiem, kas saskaras ar vislielākajām grūtībām darba tirgū;</u></p>	<p>17. pamatnostādne: Īstenot tādu nodarbinātības politiku, kuras mērķis ir pilnīgas nodarbinātības sasniegšana, darba kvalitātes uzlabošana un darba ražīguma paaugstināšana, un sociālās un teritoriālās kohēzijas stiprināšana.</p> <p>Politikai būtu jāveicina šādu nodarbinātības līmeņu sasniegšana līdz 2010. gadam – vidējais nodarbinātības līmenis ES kopumā – 70%, sievietes nodarbinātības līmenis – vismaz 60% un gados vecāku darba ņēmēju (55 – 64 gadi) nodarbinātības līmenis – 50%, kā arī bezdarba un neaktivitātes mazināšana. Dalībvalstīm būtu jāapsver valsts nodarbinātības līmeņa mērķu noteikšana. Tiecoties sasniegt šos mērķus, darbībai būtu jākoncentrējas uz šādām prioritātēm:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>iesaistīt un noturēt vairāk cilvēku darba tirgū, palielināt darbaspēka piedāvājumu un modernizēt sociālās aizsardzības sistēmas;</u> • <u>uzlabot darba ņēmēju un uzņēmumu pielāgošanās spējas;</u> • <u>palielināt ieguldījumu cilvēkkapitālā, uzlabojot izglītību un prasmes.</u> <p>18. pamatnostādne: veicināt „dzīves cikla” pieeju nodarbinātībai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • no jauna meklējot ceļus, kā sniegt nodarbinātības iespējas jauniešiem un samazināt jauniešu bezdarbu, kā aicināts Eiropas Jaunatnes paktā; • mērķtiecīgi palielinot sieviešu līdzdalību un samazinot dzimumu atšķirības nodarbinātības, bezdarba un atalgojuma jomā; • labāk saskaņojot darba un ģimenes dzīvi un nodrošinot izmaksu ziņā pieejamas bērnu aprūpes un citu 	<p>1. vadlīnija: Aktīvie un preventīvie pasākumi darba meklētājiem (bezdarbniekiem) un neaktīviem iedzīvotājiem (18.lpp)</p> <p>Plānā definētie mērķi: Ilgstoša bezdarba prevencija, aktīvo nodarbinātības pasākumu kvalitātes un efektivitātes paaugstināšana, darba meklētāju nodarbinātības un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju iekļaušanas darba tirgū veicināšana.</p> <p>Šo jautājumu kvalitatīvai risināšanai tiek plānots piesaistīt ES fondu līdzekļus. ESF līdzfinansētās VPD prioritātes „Cilvēkresursu attīstība un nodarbinātības veicināšana” ietvaros <u>plānotas aktivitātes jauniešu – bezdarbnieku iesaistīšanai aktīvajos nodarbinātības pasākumos un to integrācijai darba tirgū.</u> Prioritātes ietvaros paredzēts īstenot ESF nacionālo programmu „Atbalsts aktīvo nodarbinātības pasākumu ieviešanai”, grantu shēmas ietvaros plānots nodrošināt <u>apmācību un konsultāciju nodarbinātājiem, bezdarbniekiem, darba meklētājiem.</u></p>	<p>1. Darba spēka piedāvājums 1.1. Dzīves cikla pieeja nodarbinātībai</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam dažādu iedzīvotāju grupu nodarbinātības veicināšanā (18.pamatnostādne):</p> <p>Atbalstīt jauniešu bezdarbnieku un darba meklētāju integrāciju darba tirgū (atbildīgā – Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>nodrošinot prakses vietas jauniešiem bezdarbniekiem (2005.-2008.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 2,5 milj. latu apjomā;</u> • <u>subsidējot nodarbinātības pasākumus jauniešiem bezdarbniekiem (darba prakse pie darba devēja) ar valsts līdzekļu finansējumu 1,3 milj. latu apjomā;</u> • <u>nodrošinot darba vietas 15-18 gadus veciem jauniešiem vasaras brīvdienās (2005.-2006.gads) ar valsts līdzekļu finansējumu 1 milj. latu apjomā.</u> <p>1.2. Iekļaušanās darba tirgū</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam, kuri veicina un atbalsta iekļaušanos darba tirgū (19.pamatnostādne).</p> <p>Uzlabot un dažādot aktīvos nodarbinātības un bezdarba samazināšanas preventīvos pasākumus (atbildīgā – Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>uzlabojot bezdarbnieku profesionālo apmācību un pārkvalifikāciju un paaugstinot kvalifikāciju (2005.-2007.gads) ar valsts līdzekļu un ESF</u> 	<p>3.1.2. Aktīvie nodarbinātības pasākumi bezdarbniekiem:</p> <p>3.1.2.1. Bezdarbnieku pārkvalifikācija un tālākizglītība</p> <p>3.1.2.2. Darba prakšu vietu nodrošināšana jauniešiem bezdarbniekiem</p> <p>3.1.2.3. Bezdarbnieku un darba meklētāju konkurētspējas paaugstināšana</p>	<p>17. vadlīnija faktiski attiecas uz visiem pasākumiem kopumā, jo definē galvenos vispārīgos mērķus</p> <p>Aktivitātes sasaucas ar ES un nacionālajā līmenī noteiktajiem virzieniem</p>

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
	<p>apgdājamo aprūpes iespējas;</p> <ul style="list-style-type: none"> atbalstot gadus vecāku cilvēku ekonomisko aktivitāti, tostarp radot piemērotus darba apstākļus, uzlabojot (profesionālo) veselības stāvokli un veicinot attiecīgu motivāciju turpināt strādāt, samazinot vēlmi priekšlaicīgi pensionēties; piedāvājot modernas sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp pensiju un veselības aprūpes sistēmas, nodrošinot to sociālo piemērotību, finansiālo ilgtspējību un atbilstību sabiedrības mainīgajām vajadzībām, lai atbalstītu līdzdalību nodarbinātībā un ilgāku nodarbinātā statusa saglabāšanu, un ilgāku darba mūžu. <p>19. pamatnostādne: nodrošināt iekļaujošus darba tirgus, vairojot darba pievilcīgumu un to, lai darba meklētājiem, tostarp nelabvēlīgā situācijā esošajiem un neaktīvajiem, darbs atmaksātos:</p> <ul style="list-style-type: none"> Istenojot aktīvus un preventīvus darba tirgus pasākumus, tostarp vajadzību laicīgu apzināšanu, <u>atbalsta, konsultāciju un apmācību nodrošināšanu darba meklēšanā kā daļu no individuāla rīcības plāna</u>, sniedzot vajadzīgos sociālos pakalpojumus, lai atbalstītu to personu iekļaušanos, kas ir vistālāk no darba tirgus un lai veicinātu nabadzības izskaušanu; turpinot izvērtēt stimulus un šķēršļus, ko rada nodokļu un pabalsta sistēmas, tostarp pabalstu pārvaldība un to saņemšanas nosacījumi, un būtiski samazinot marginālās efektīvās nodokļu likmes, īpaši tiem, kuriem ir nelieli ienākumi, vienlaikus nodrošinot 		<p>kopējo finansējumu 1,1 milj. latu apjomā;</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>veicot pasākumus konkurētspējas paaugstināšanai</u>, tai skaitā valsts valodas apmācībai, (2005.-2007.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 15,6 milj. latu apjomā; izveidojot algotus pagaidu darbus (2005.-2008.gads); izveidojot subsidētās nodarbības un darba vietas invalīdiem un citām sociālās atstumtības riska grupām (2005.-2008.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 5,9 milj. latu apjomā; dažādojot nodarbinātības aktīvos pasākumus, atbilstoši reģionu vajadzībām PHARE 2003 Nacionālās programmas „Ekonomiskās un sociālās kohēzijas pasākumi Latvijā” ietvaros (2005-2006) ar valsts budžeta finansējumu 0,4 milj. latu un ES finansējumu 1,3 milj. latu. 		

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
	<p>atbilstīgu sociālās aizsardzības līmeni;</p> <ul style="list-style-type: none"> attīstot jaunas darba iespējas pakalpojumu jomā privātpersonām un uzņēmumiem, jo īpaši vietējā līmenī. 				
<p>2. vadlīnija: Darba vietu radīšana un uzņēmējdarbība: Dalībvalstīm jāveicina uzņēmējdarbība, inovācijas, jārada labvēlīga uzņēmējdarbības vide visiem uzņēmumiem. Īpaša uzmanība jāpievērš darba vietu radīšanas potenciālam jaunos uzņēmumos, pakalpojumu sektorā un izpētes un attīstības nozarē.</p> <p>Dalībvalstīm jāfokusējas uz sekojošo:</p> <ul style="list-style-type: none"> jāvienkāršo un jāmazina administratīvās un regulējošās prasības, kas ir kā šķēršļi uzņēmējdarbības uzsākšanai un MVU, kā arī attiecībā uz cilvēku pieņemšanu darbā, <u>uzlabojot pieeju kapitālam jaunu uzņēmumu radīšanai, esošajiem MVU un uzņēmumiem ar augstu attīstības un darba vietu nodrošināšanas potenciālu</u> (papildus skatīt <i>Broad Employment Policy Guidelines, guideline 11</i>); jāuzlabo apmācības un jāsniedz atbalsts <u>uzņēmējdarbības un vadības jomā.</u> 	<p>21. pamatnostādne: veicināt elastīgumu vienlaikus ar nodarbinātības drošību un samazināt darba tirgus segmentāciju, pienācīgi ņemot vērā sociālo partneru lomu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pielāgojot nodarbinātības tiesību aktus, vajadzības gadījumā izvērtējot dažādās darba līgumu formas un darba laika noteikumus; Risinot nedeklarētās nodarbinātības jautājumus; Labāk prognozējot un vadot pārmaiņas, tostarp ekonomikas pārstrukturizēšanos, jo īpaši pārmaiņas, kas saistītas ar tirdzniecības atvēršanu, lai samazinātu to radītās sociālās izmaksas un atvieglotu pielāgošanos; Veicinot un izplatot novatoriskas un pielāgojamas darba organizācijas formas, lai uzlabotu darba kvalitāti un paaugstinātu darba ražīgumu, tostarp veselību un drošību; Atbalstot izmaiņas nodarbinātā statusā, tostarp apmācību, pašnodarbinātību, uzņēmumu veidošanu un ģeogrāfisko mobilitāti. 	<p>2. vadlīnija. Darba vietu radīšana un uzņēmējdarbības attīstīšana (24. lpp)</p> <p>Plānā definētie mērķi: Panākt uzņēmumu skaita pieaugumu līdz 32 uzņēmumiem uz 1000 iedzīvotājiem, paaugstināt MVU konkurētspēju un izaugsmes potenciālu, <u>atbalstīt MVU attīstību, sevišķi attāļajos un mazāk attīstītajos reģionos.</u></p> <p>Turpināsies MVU attīstības kreditēšanas programmas (otrais posms) īstenošana, kā arī mazo un vidējo uzņēmumu attīstības programmas 2004. – 2006. gadam pasākumu īstenošana. Tiek plānots turpināt valsts atbalsta programmu MVU konsultēšanai.</p> <p>Tiek plānots piesaistīt ES fondu finansējumu. VPD 3. prioritātes ietvaros, precīzāk, grantu shēmas ietvaros atbalstu apstiprinās mācībām un konsultācijām.</p>	<p>21. pamatnostādne</p> <p>Veicināt uzņēmējdarbības uzsākšanu un ģeogrāfisko mobilitāti vāji attīstītos reģionos (atbildīgās – Ekonomikas ministrija, Satiksmes ministrija un Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> veicot <u>uzņēmējdarbības uzsākšanas pasākumus</u> (skatīt 2.2.nodaļu); veicot pētījumu par darbaspēka ģeogrāfisko mobilitāti (2005.-2006.gads) ar valsts līdzekļu finansējumu 0,1 milj. latu apjomā; nodrošinot valsts autoceļu tīkla stāvokļa uzlabošanu (skatīt 2.2.nodaļu). 	<p>3.1.3. Apmācības un finansiāls atbalsts uzņēmējdarbības un pašnodarbinātības uzsākšanai, tai skaitā mikrokredīti, granti un cits atbalsts nodarbinātajiem, bezdarbniekiem, darba tirgū mazaktīviem cilvēkiem un darba meklētājiem, kas saņēmuši apmācību un konsultāciju pakalpojumus.</p>	<p>Aktivitāte sasaucas ar ES un nacionālajā līmenī noteiktajiem virzieniem</p>
<p>1. vadlīnija: Aktīvie un preventīvie pasākumi bezdarbniekiem un neaktīvajiem iedzīvotājiem:</p> <p>Dalībvalstīm jānodrošina:</p> <p>c) darba tirgus institūciju modernizēšana un stiprināšana, sevišķi attiecībā uz nodarbinātības pakalpojumiem;</p> <p>d) regulāra darba tirgus programmu efektivitātes novērtēšana un pārskatīšana.</p>	<p>20. pamatnostādne: uzlabot saskaņotību starp darba tirgus vajadzībām:</p> <ul style="list-style-type: none"> modernizējot un stiprinot darba tirgus institūcijas, jo īpaši nodarbinātības dienestus, arī lai nodrošinātu labāku nodarbinātības un apmācības iespēju pārskatāmību valsts un Eiropas līmenī; novēršot šķēršļus darba ņēmēju mobilitātei Eiropā atbilstīgi Līgumiem; labāk prognozējot pieprasījumu pēc konkrētas kvalifikācijas, darba tirgus 	<p>1. vadlīnija: Aktīvie un preventīvie pasākumi darba meklētājiem (bezdarbniekiem) un neaktīviem iedzīvotājiem (18.lpp)</p> <p>Lai nodrošinātu ES nodarbinātības politikas ieviešanu, nepieciešama par nodarbinātības politiku ieviešanu atbildīgo institūciju kapacitātes stiprināšana un to pakalpojumu kvalitātes un pieejamības nodrošināšana ES prasībām.</p>	<p>1.3. Darba tirgus vajadzības</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam, lai veicinātu darba tirgus pieprasījuma un piedāvājuma tuvināšanu (20.pamatnostādne):</p> <p>Izveidot darba tirgus ilgtermiņa prognozēšanas sistēmu (atbildīgās – Labklājības ministrija un Ekonomikas ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> attīstot darba tirgus ilgtermiņa 	<p>3.1.4. Atbalsts kapacitātes stiprināšanai par darba tirgus un dzimumu līdztiesības politikas ieviešanu atbildīgajās institūcijās informācijas izplatīšanai un izpratnes paaugstināšanai, kā arī citās atbilstošās institūcijās un organizācijās, ieskaitot NVO.</p>	<p>Aktivitāte sasaucas ar ES un nacionālajā līmenī noteiktajiem virzieniem</p> <p>Skatīt konstatējumu K.2.08</p>

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs	
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6	
1	2	3	4	5	6	
	<p>iztrūkumus un pārpalikumus;</p> <ul style="list-style-type: none"> • pienācīgi vadot ekonomisko migrāciju. 		<p>prognozēšanas sistēmu ESF nacionālās programmas „Darba tirgus pētījumi” ietvaros (2005.-2007.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 0,7 milj. latu apjomā;</p> <ul style="list-style-type: none"> • nodrošinot darba tirgus ilgtermiņa prognozēšanas sistēmas ilgtspēju, regulāri piešķirot nepieciešamos resursus sistēmas uzturēšanai un periodiskai datu aktualizācijai. <p>Attīstīt un stiprināt darba tirgus institūcijas, nodarbinātības partnerības un sociālo dialogu reģionālajā, nozaru un uzņēmumu līmenī (atbildīgās – Labklājības ministrija un pašvaldības):</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>stiprinot darba tirgus institūcijas</u>, t.sk., NVA kapacitāti un Latvijas pašvaldību un Pašvaldību savienības kapacitāti Nacionālās programmas „Atbalsts kapacitātes stiprināšanai par darba tirgus un dzimumu līdztiesības politikas ieviešanu atbildīgajās institūcijās, informācijas izplatīšanai un izpratnes paaugstināšanai” ietvaros (2005.-2007.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 2,9 milj. latu apjomā; • <u>stiprinot nevalstiskās institūcijas</u> (skatīt 3.3.1. sadaļu). 			
<p>1. vadlīnija: Aktīvie un preventīvie pasākumi bezdarbniekiem un neaktīvajiem iedzīvotājiem:</p> <p>Dalībvalstīm jānodrošina:</p> <p>c) darba tirgus institūciju modernizēšana un stiprināšana, sevišķi attiecībā uz nodarbinātības pakalpojumiem;</p>	<p>20. pamatnostādne: uzlabot saskaņotību starp darba tirgus vajadzībām:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modernizējot un stiprinot darba tirgus institūcijas, jo īpaši nodarbinātības dienestus, arī lai nodrošinātu labāku nodarbinātības un apmācības iespēju pārskatāmību valsts un Eiropas līmenī; • novēršot šķēršļus darba ņēmēju 	<p>1. vadlīnija: Aktīvie un preventīvie pasākumi darba meklētājiem (bezdarbniekiem) un neaktīviem iedzīvotājiem (18.lpp)</p> <p>Lai nodrošinātu ES nodarbinātības politikas ieviešanu, <u>nepieciešama par nodarbinātības politiku ieviešanu atbildīgo institūciju kapacitātes stiprināšana un to pakalpojumu</u></p>	<p>1.3. Darba tirgus vajadzības</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam, lai veicinātu darba tirgus pieprasījuma un piedāvājuma tuvināšanu (20.pamatnostādne).</p> <p>Izveidot darba tirgus ilgtermiņa prognozēšanas sistēmu (atbildīgās –</p>	<p>3.1.5. Pētījumu veicināšana</p> <p>3.1.5.1. Darba tirgus pētījumu veicināšana, ieskaitot pētījumus par etnisko minoritāšu un dzimumu līdztiesības situāciju darba tirgū.</p>	<p>Aktivitātes sasauca ar ES un nacionālajā līmenī noteiktajiem virzieniem</p> <p>Skatīt konstatējumu</p>	

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
<p>d) <u>regulāra darba tirgus programmu efektivitātes novērtēšana un pārskatīšana.</u></p> <p>3. vadlīnija: Pielāgošanās spējas un mobilitātes sekmēšana darba tirgū: Dalībvalstīm ir jānodrošina atbalsts darbiniekiem un uzņēmumiem to spējai piemēroties izmaiņām. Dalībvalstīm ir jāpārskata, un, kur nepieciešams, jāveic izmaiņas likumdošanā, novēršot prasības, kas ierobežo darba tirgus dinamiku un nodarbinātību tām iedzīvotāju grupām, kurām ir grūtības piekļūt darba tirgum. Jāveicina sociālais dialogs, jāuzlabo korporatīvā sociālā atbildība un jāpiemēro citi mēri, lai uzlabotu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • darba veikšanas nosacījumu diversifikāciju, iekļaujot nosacījumus attiecībā uz darba laiku, karjeras attīstību, sabalansētību starp darba un privāto dzīvi, kā arī starp spēju piemēroties un drošību; • piekļuvi apmācībām, sevišķi darbiniekiem ar zemām prasmēm; • darba apstākļus, t.sk. veselību un drošību; dalībvalstīm ir jāvērs uzmanība uz incidentu skaita samazināšanu darba vietās un aroda slimību skaita samazināšana; • inovatīvas darba formas, kas pilnveido produktivitāti un kvalitāti darbā; • <u>ekonomisku izmaiņu vadība.</u> 	<p>mobilitātei Eiropā atbilstīgi Līgumiem;</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>labāk prognozēto pieprasījumu pēc konkrētas kvalifikācijas, darba tirgus iztrūkumus un pārpalikumus;</u> • <u>pienācīgi vadot ekonomisko migrāciju.</u> 	<p><u>kvalitātes un pieejamības nodrošināšana ES prasībām.</u></p> <p>3. vadlīnija: Pielāgošanās spējas un mobilitātes sekmēšana darba tirgū (26. lpp) Plānā definētie mērķi: Paaugstināt darbaspēka un ģeogrāfisko mobilitāti; uzlabot darbinieku darba apstākļus, veicināt sociālā dialoga attīstību starp darba devējiem un darbiniekiem.</p>	<p>Labklājības ministrija un Ekonomikas ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>attīstot darba tirgus ilgtermiņa prognozēšanas sistēmu</u> ESF nacionālās programmas „Darba tirgus pētījumi” ietvaros (2005.-2007.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 0,7 milj. latu apjomā; • <u>nodrošinot darba tirgus ilgtermiņa prognozēšanas sistēmas ilgtspēju</u>, regulāri piešķirot nepieciešamos resursus sistēmas uzturēšanai un periodiskai datu aktualizācijai. <p>Veikt pētījumus par darba tirgu un darbaspēka kustību (atbildīgās – Labklājības ministrija un Izglītības un zinātnes ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>veicot darbaspēka kustības un ģeogrāfiskās mobilitātes pētījumu</u> (skatīt 3.3.1. nodaļu); • <u>veicot darba tirgus pētījumus</u> (2005.-2006.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 1,3 milj. latu apjomā. <p>3. Izglītība un prasmes 3.1. Ieguldījumi cilvēkkapitālā</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam ieguldījumiem cilvēkkapitālā (23.pamatnostādne).</p> <p>Pilnveidot mūžizglītības sistēmu (atbildīgās – Izglītības un zinātnes ministrija un Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • izstrādājot mūžizglītības stratēģiju (2005.-2007.gads) (atbildīgā – Izglītības un zinātnes ministrija) ar ES fondu finansējumu 0,7 milj. latu apjomā; 	<p>3.1.5.2. Atbalsts darba tirgus pētījumu veikšanai.</p> <p>3.1.5.3. Pētījumu veicināšana par sociāli atstumto grupu stāvokli darba tirgū.</p>	<p>K.2.07</p>

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
			<ul style="list-style-type: none"> • pilnveidojot profesionālās orientācijas sistēmu (<i>skatīt 3.4.2.nodaļu</i>); • veicot darba tirgus pētījumus (<i>skatīt 3.1.nodaļu</i>). 		
3.2. PASĀKUMS: IZGLĪTĪBAS UN TĀLĀKIZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBA					
<p>4. vadlīnija: Veicināt cilvēkresursu attīstību un mūžizglītību <u>Dalībvalstīm jāievieš mūžizglītības stratēģijas</u>, t.sk. uzlabojot izglītības un apmācību sistēmu kvalitāti un produktivitāti, lai sniegtu iedzīvotājiem tiem nepieciešamās zināšanas, kas tiem nepieciešamas uz zināšanām balstītā ekonomikā, lai radītu iespējas karjeras attīstībai.</p>	<p>23. pamatnostādne: palielināt un uzlabot ieguldījumu cilvēkkapitālā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • īstenojot iekļaujošu izglītības un apmācību politiku un veicot darbības, kas būtiski atvieglo pieeju sākotnējai profesionālajai, vidējai un augstākai izglītībai, tostarp praksei un apmācībām uzņēmējdarbībā; • būtiski samazinot to jauniešu skaitu, kas agri pamet skolu; • īstenojot efektīvas mūžizglītības stratēģijas, kas pieejamas visiem skolās, uzņēmumos, valsts iestādēs un mājsaimniecībās saskaņā ar Eiropas nolīgumiem, ietverot atbilstīgus stimulus un izmaksu dalīšanas mehānismus, lai veicinātu līdzdalību pastāvīgās apmācībās un apmācībās darba vietā visa mūža garumā, īpaši zemas kvalifikācijas un gados vecākiem darba ņēmējiem. 	<p>4. vadlīnija: Cilvēkkapitāla un mūžizglītības stimulošana Plānā definētie mērķi: Profesionālās izglītības kvalitātes atbilstības darba tirgus vajadzībām nodrošināšana, darba tirgum nepieciešamo speciālistu sagatavošana; <u>profesionālās izglītības un tālākizglītības pieejamības nodrošināšana</u>; augstākās profesionālās izglītības kvalitātes paaugstināšana atbilstoši darba tirgus prasībām; augstākās izglītības sistēmas efektivitātes un konkurētspējas paaugstināšana; <u>profesionālās orientācijas attīstība mūžizglītības kontekstā</u>.⁷</p>	<p>3. Izglītība un prasmes 3.1. Ieguldījumi cilvēkkapitālā</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam ieguldījumiem cilvēkkapitālā (23.pamatnostādne).</p> <p>Pilnveidot mūžizglītības sistēmu (atbildīgās – Izglītības un zinātnes ministrija un Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • izstrādājot mūžizglītības stratēģiju (2005.-2007.gads) (atbildīgā – Izglītības un zinātnes ministrija) ar ES fondu finansējumu 0,7 milj. latu apjomā; • pilnveidojot profesionālās orientācijas sistēmu (<i>skatīt 3.4.2.nodaļu</i>); • veicot darba tirgus pētījumus (<i>skatīt 3.1.nodaļu</i>). <p>Pilnveidot izglītības sistēmas un audzēkņu spēju pielāgoties darba tirgus mainīgajām prasībām (atbildīgās – Izglītības un zinātnes ministrija, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija un Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • ievērojot darba tirgus ilgtermiņa prognozēšanas rezultātus, sabalansēt audzēkņu skaitu vispārējās un profesionālās izglītības programmās (<i>skatīt arī 3.1.nodaļu</i>); 	<p>3.2.4. Tālākizglītības sadarbības tīklu attīstīšana un kapacitātes stiprināšana, tālākizglītības kursu izstrāde un īstenošana atbilstoši ievērojamas sabiedrības daļas (piemēram, publiskā sektorā strādājošie) vajadzībām un mūžizglītības ieviešanas stratēģisko pamatprincipu un sadarbības mehānismu attīstīšana.</p> <p>3.2.4.1. Publiskās diskusijas veicināšana, ieinteresēto pušu identificēšana, mūžizglītības vajadzību izvērtēšanas metodoloģijas izveide; dialoga veidošana ar vietējām un reģionālajām pārvaldēm un darba tirgus pārstāvjiem, mūžizglītības politikas pamatprincipu izstrāde reģionālajā līmenī un priekšlikumu izstrāde institucionālās sadarbības mehānismiem vietējā līmenī. Reģionālo (vai vietējo) apmācības tīklu iniciācija un ieviešana, sadarbības tīklu dalībnieku kapacitātes stiprināšana.</p>	<p>Aktivitātes sasaucas ar ES un nacionālajā līmenī noteiktajiem virzieniem</p>

⁷ Profesionālās izglītības sistēmas attīstības programma 2003. – 2005. gadam nosaka rīcības virzienus profesionālās izglītības attīstībā, kas ietver pilnveidot pedagogu tālākizglītības un darba samaksas sistēmu, modernizēt izglītības programmas u.c. pasākumi.

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
			<ul style="list-style-type: none"> modernizēt profesionālās izglītības iestāžu materiāli tehnisko nodrošinājumu, izveidojot normatīvo pasākumu kopumu profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu prakses nodrošināšanai (2005.-2007.gads) ar valsts līdzekļu un ES fondu kopējo finansējumu 5,6 milj. latu apjomā; veicināt profesionālās, augstākās izglītības un praktiskās apmācības sistēmas modernizēšanu, atbilstošu zināšanu, kvalifikāciju un prasmju apgūšanu reģioniem nozīmīgās tautsaimniecības nozarēs PHARE 2003 Nacionālās programmas „Ekonomiskās un sociālās kohēzijas pasākumi Latvijā” ietvaros ar valsts budžeta finansējumu 0,4 milj. latu un ES finansējumu 1,3 milj. latu; izstrādājot un veicot informācijas kampaņu, lai celtu inženierzinātņu, dabas zinātņu, medicīnas un citu Latvijas attīstībai nepieciešamu jomu prestižu. 		
<p>4. vadlīnija: Veicināt cilvēkresursu attīstību un mūžizglītību <u>Dalībvalstīm jāievieš mūžizglītības stratēģijas</u>, t.sk. uzlabojot izglītības un apmācību sistēmu kvalitāti un produktivitāti, lai sniegtu iedzīvotājiem tiem nepieciešamās zināšanas, kas tiem nepieciešamas uz zināšanām balstītā ekonomikā, lai radītu iespējas karjeras attīstībai.</p>	<p>24. pamatnostādne: pielāgot izglītības un apmācību sistēmas atbilstīgi jaunajām kvalifikācijas prasībām:</p> <ul style="list-style-type: none"> palielinot un nodrošinot izglītības un apmācību pievilcību, atvērtību un augstus kvalitātes standartus, palielinot izglītības piedāvājumu un mācību iespējas un nodrošinot <u>elastīgus mācīšanās veidus</u>, un palielinot studentu un apmācāmo mobilitātes iespējas; visiem atvieglojot un dažādojot pieeju izglītībai un apmācībām, un zināšanām, izmantojot darba laika organizēšanu, ģimenes atbalsta dienestus, profesionālo orientāciju un, 	<p>4. vadlīnija: Cilvēkkapitāla un mūžizglītības programmu stimulēšana</p> <p>Plānā definētie mērķi: Profesionālās izglītības kvalitātes atbilstības darba tirgus vajadzībām nodrošināšana, darba tirgum nepieciešamo speciālistu sagatavošana; <u>profesionālās izglītības un tālākizglītības pieejamības nodrošināšana</u>; augstākās profesionālās izglītības kvalitātes paaugstināšana atbilstoši darba tirgus prasībām; augstākās izglītības sistēmas efektivitātes un konkurētspējas paaugstināšana;</p>	<p>3.2. Izglītības sistēmas pieejamība un kvalitāte</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam izglītības un apmācību sistēmas pielāgošanai jaunajām kvalifikācijas prasībām (24.pamatnostādne).</p> <p>Pilnveidot mācību programmas atbilstoši darba tirgus vajadzībām (atbildīgās – Izglītības un zinātnes ministrija un Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> veicot darba tirgus pieprasījuma analīzi un, balstoties uz to, aktualizēt profesiju klasifikatoru un studiju 	<p>3.2.4.2. Ekonomiski nozīmīgu pieaugušo tālākizglītības iespēju uzlabošana esošā izglītības/apmācības iestāžu sadarbības tīkla ietvaros: jaunu tālākizglītības kursu un moduļu izstrāde, pedagogu apmācība, apmācību aprobācija un nodrošināšana atbilstošām mērķa grupām, IT zināšanu un prasmju uzlabošana, <u>e-studiju un tālmācības studiju vides un saturu pilnveidošana</u>. Apmācību</p>	<p>Aktivitāte sasaucas ar ES un nacionālajā līmenī noteiktajiem virzieniem</p>

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
	<p>ja tas ir lietderīgi, jaunas izmaksu dalīšanas formas;</p> <ul style="list-style-type: none"> reaģējot uz jaunajām profesionalitātes, pamata iemaņu un nākotnes prasību prasībām, uzlabojot kvalifikāciju definīciju un pārskatāmību, to efektīvu atzīšanu un neformālu un neoficiālu mācību atzīšanu. 	<p><u>profesionālās orientācijas attīstība mūžizglītības kontekstā.</u>⁸</p>	<p>virzienus ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 0,3 milj. latu apjomā;</p> <ul style="list-style-type: none"> reorganizējot administratīvi sarežģītās un dārgās licenču saņemšanas (vai mainīšanas) un akreditācijas procedūras, kas kavē augstskolu iespējas operatīvāk reaģēt uz izmaiņām darba tirgū; plašāk informējot potenciālos studentgribētājus par perspektīvām dažādās studiju jomās, lai nodrošinātu speciālistu piedāvājumu tautsaimniecībā nepieciešamajās studiju jomās un par 3% palielinātu <u>profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmu piedāvājumu.</u> <p>Palielināt studentu mobilitātes iespējas izglītības papildināšanai un atsevišķu profesiju apgūšanai (atbildīgā – Izglītības un zinātnes ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> nodrošinot papildu finansējumu studējošo un akadēmiskā personāla stipendijām Socrates/Erasmus programmās (2006.-2008.gads); nodrošinot studējošiem iespējas un izveidojot finansējuma mehānismu studiju kursu apguvei saistītajās augstskolās Latvijā. 	<p>nodrošināšana projektu īstenotājiem un publiskajā sektorā strādājošajiem, kas iesaistīti ES struktūrfondu projektu ieviešanā un vadīšanā.</p>	
<p>4. vadlīnija: Veicināt cilvēkresursu attīstību un mūžizglītību <u>Dalībvalstīm jāievieš mūžizglītības stratēģijas</u>, t.sk. uzlabojot izglītības un apmācību sistēmu kvalitāti un produktivitāti, lai sniegtu iedzīvotājiem tiem nepieciešamās zināšanas, kas tiem</p>	<p>24. pamatnostādne: pielāgot izglītības un apmācību sistēmas atbilstīgi jaunajām kvalifikācijas prasībām:</p> <ul style="list-style-type: none"> palielinot un nodrošinot izglītības un apmācību pievilcību, atvērtību un augstus kvalitātes standartus, palielinot izglītības piedāvājumu un mācību 	<p>4. vadlīnija: Cilvēkkapitāla un mūžizglītības programmu stimulēšana</p> <p>Plānā definētie mērķi: Profesionālās izglītības kvalitātes atbilstības darba tirgus vajadzībām nodrošināšana, darba tirgum nepieciešamo</p>	<p>3.2. Izglītības sistēmas pieejamība un kvalitāte</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam izglītības un apmācību sistēmas pielāgošanai jaunajām kvalifikācijas prasībām</p>	<p>3.2.6. aktivitāte: Sociālo partneru un izglītības iestāžu sadarbības uzlabošana izglītības un apmācības kvalitātes paaugstināšanā:</p>	<p>Aktivitātes sasaucas ar ES un nacionālajā līmenī noteiktajiem virzieniem</p>

⁸ Profesionālās izglītības sistēmas attīstības programma 2003. – 2005. gadam nosaka rīcības virzienus profesionālās izglītības attīstībā, kas ietver pilnveidot pedagogu tālākizglītības un darba samaksas sistēmu, modernizēt izglītības programmas u.c. pasākumi.

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
nepieciešamas uz zināšanām balstītā ekonomikā, lai radītu iespējas karjeras attīstībai.	<p>iespējas un nodrošinot <u>elastīgus mācīšanās veidus</u>, un palielinot studentu un apmācāmo mobilitātes iespējas;</p> <ul style="list-style-type: none"> visiem atvieglojot un dažādojot pieeju izglītībai un apmācībām, un zināšanām, izmantojot darba laika organizēšanu, ģimenes atbalsta dienestus, profesionālo orientāciju un, ja tas ir lietderīgi, jaunas izmaksu dalīšanas formas; reaģējot uz jaunajām profesionalitātes, pamata iemaņu un nākotnes prasmju prasībām, uzlabojot kvalifikāciju definīciju un pārskatāmību, to efektīvu atzīšanu un neformālu un neoficiālu mācību atzīšanu. 	<p>speciālistu sagatavošana; <u>profesionālās izglītības un tālākizglītības pieejamības nodrošināšana</u>; augstākās profesionālās izglītības kvalitātes paaugstināšana atbilstoši darba tirgus prasībām; augstākās izglītības sistēmas efektivitātes un konkurētspējas paaugstināšana; <u>profesionālās orientācijas attīstība mūžizglītības kontekstā</u>.⁹</p>	<p>(24.pamatnostādne).</p> <p>Izveidot profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanas sistēmu (atbildīgā – Izglītības un zinātnes ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • pilnveidojot profesionālās izglītības iestāžu infrastruktūru (2005.–2007.gads); • pilnveidojot obligāto centralizēto eksāmenu sistēmu, lai nākotnē nodrošinātu skolēniem plašākas izvēles iespējas, iestājoties augstākajās izglītības iestādēs, lai apgūtu modernās tehnoloģijas, matemātiku, dabas zinātnes un inženierzinātnes; • <u>izstrādājot vienotu metodiku profesionālās izglītības kvalitātes paaugstināšanai un sociālo partneru piesaistei un izglītošanai</u> (2005.-2007.gads) ar valsts līdzekļu un ES fondu kopējo finansējumu 1 milj. latu apjomā); • <u>nodrošinot profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes darbību un reģionālo padomju efektīvu darbību</u> (2006.-2007.gads); • izstrādājot un ieviešot kārtību, kas paredz regulāru valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes analīzi, izvērtējot studiju procesā izmantoto resursu apjomu un rezultātus, ņemot vērā to lietderību darba tirgū. 	<p>3.2.6.1. aktivitāte: Metodikas un mehānismu izstrāde sociālo partneru iesaistei profesionālās izglītības un apmācības kvalitātes nodrošināšanā, vienotas metodikas izveide profesijas standartu izstrādē, konkrētai nozarei nepieciešamo prasmju analīze un prognozēšana, nacionālās kvalifikācijas struktūras uzlabošana, sociālo partneru apmācība un atbalsts reģionālajai sadarbībai;</p> <p>3.2.6.3. aktivitāte: Mācību prakses īstenošana profesionālās izglītības un augstākās profesionālās izglītības studentiem</p>	
4. vadlīnija: Veicināt cilvēkresursu attīstību un mūžizglītību Dalībvalstīm jāievieš mūžizglītības	24. pamatnostādne: pielāgot izglītības un apmācību sistēmas atbilstīgi jaunajām kvalifikācijas prasībām:	4. vadlīnija: Cilvēkkapitāla un mūžizglītības stimulušana	3.2. Izglītības sistēmas pieejamība un kvalitāte	3.2.7. aktivitāte: Karjeras izglītības un profesionālās orientācijas pasākumu	Aktivitātes sasauca ar ES un nacionālajā

⁹ Profesionālās izglītības sistēmas attīstības programma 2003. – 2005. gadam nosaka rīcības virzienus profesionālās izglītības attīstībā, kas ietver pilnveidojot pedagogu tālākizglītības un darba samaksas sistēmu, modernizēt izglītības programmas u.c. pasākumi.

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
<p>stratēģijas, t.sk. uzlabojot izglītības un apmācību sistēmu kvalitāti un produktivitāti, lai sniegtu iedzīvotājiem tiem nepieciešamās zināšanas, kas tiem nepieciešamas uz zināšanām balstītā ekonomikā, lai radītu iespējas karjeras attīstībai.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • palielinot un nodrošinot izglītības un apmācību pievilcību, atvērtību un augstus kvalitātes standartus, palielinot izglītības piedāvājumu un mācību iespējas un nodrošinot elastīgus mācīšanās veidus, un palielinot studentu un apmācāmo mobilitātes iespējas; • visiem atvieglojot un dažādojot pieeju izglītībai un apmācībām, un zināšanām, izmantojot darba laika organizēšanu, ģimenes atbalsta dienestus, profesionālo orientāciju un, ja tas ir lietderīgi, jaunas izmaksu dalīšanas formas; • reaģējot uz jaunajām profesionalitātes pamata iemaņu un nākotnes prasmju prasībām, uzlabojot kvalifikāciju definīciju un pārskatāmību, to efektīvu atzīšanu un neformālu un neoficiālu mācību atzīšanu. 	<p>Plānā definētie mērķi: Profesionālās izglītības kvalitātes atbilstības darba tirgus vajadzībām nodrošināšana, darba tirgum nepieciešamo speciālistu sagatavošana; profesionālās izglītības un tālākizglītības pieejamības nodrošināšana; augstākās profesionālās izglītības kvalitātes paaugstināšana atbilstoši darba tirgus prasībām; augstākās izglītības sistēmas efektivitātes un konkurētspējas paaugstināšana; profesionālās orientācijas attīstība mūžizglītības kontekstā.¹⁰</p>	<p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam izglītības un apmācību sistēmas pielāgošanai jaunajām prasībām (24.pamatnostādne).</p> <p>Nodrošināt kvalitatīvus un visaptverošus profesionālās orientācijas pakalpojumus (atbildīgās – Izglītības un zinātnes ministrija un Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • pilnveidojot Profesionālās karjeras izvēles valsts aģentūras profesionālās orientācijas sistēmu ar valsts līdzekļu un ES fondu, tai skaitā, ESF kopējo finansējumu 3,3 milj. latu apmērā; • ieviešot profesionālās orientācijas informācijas pasākumus izglītības iestādēs ar akceptētu ES finansējumu 1,1 milj. latu apmērā (2005.–2007.gads); • izstrādājot un aktualizējot 60 profesiju standartus un programmas atbilstoši darba tirgus prasībām. 	<p>ieviešana izglītības iestādēs:</p> <p>3.2.7.1. aktivitāte: Apmācību kursu un moduļu izstrāde un ieviešana pedagogiem/ profesionālās orientācijas praktiķiem, metodisko un informatīvo materiālu izveide/adaptācija un izdošana pedagogu apmācību vajadzībām. Studiju programmu izveide profesionālās orientācijas un karjeras konsultantu sagatavošanai. Konsultantu kvalifikācijas standarta izstrāde. Akadēmiskā personāla apmācības un mācību palīg līdzekļu izstrāde;</p> <p>3.2.7.2. aktivitāte: Atbalsts profesionālās orientācijas un konsultēšanas pasākumiem un aktivitātēm izglītības iestādēs</p>	<p>līmenī noteiktajiem virzieniem</p>
<p>3.3. PASĀKUMS: SOCIĀLĀS ATSTUMTĪBAS MAZINĀŠANA</p>					
<p>7. vadlīnija: Veicināt integrāciju un cīnīties pret diskrimināciju pret cilvēkiem, kuri ir nelabvēlīgā situācijā Dalībvalstīm ir jāveicina tādu cilvēku grupu integrācija darba tirgū, kā piemēram, cilvēki, kas ātri pamet mācības, cilvēki ar zemām darba prasmēm, cilvēki ar traucējumiem, imigranti, etnisko minoritāšu pārstāvji. Ir jāveicina šo grupu nodarbinātība, palielinot</p>	<p>19. pamatnostādne: nodrošināt iekļaušanos darba tirgus, vairojot darba pievilcīgumu un to, lai darba meklētājiem, tostarp nelabvēlīgā situācijā esošajiem un neaktīvajiem, darbs atmaksātos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • īstenojot aktīvus un preventīvus darba tirgus pasākumus, tostarp vajadzību 	<p>7. vadlīnija: Sociālās atstumtības riska grupu iedzīvotāju integrācijas darba tirgū veicināšana un jebkura veida diskriminācijas izskaušana</p> <p>Plānā definētie mērķi: Palielināt sociālās atstumtības riska grupu iedzīvotāju iesaistīšanos darba tirgū;</p>	<p>1.2. Iekļaušanās darba tirgū</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam, kuri veicina un atbalsta iekļaušanos darba tirgū (19.pamatnostādne).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzlabot un dažādot aktīvos nodarbinātības un bezdarba 	<p>3.3.1. aktivitāte: Apmācību nodrošināšana sociāli atstumtajām grupām, ieskaitot IKT atbalstu invalīdiem:</p> <p>3.3.1.1. aktivitāte: Motivācijas programmas līdzdalībai apmācībās;</p>	<p>Aktivitātes sasauca ar ES un nacionālajā līmenī noteiktajiem virzieniem</p> <p>Skatīt konstatējumu</p>

¹⁰ Profesionālās izglītības sistēmas attīstības programma 2003. – 2005. gadam nosaka rīcības virzienus profesionālās izglītības attīstībā, kas ietver pilnveidojot pedagogu tālākizglītības un darba samaksas sistēmu, modernizēt izglītības programmas u.c. pasākumi.

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
<p>darba iespējas un novēršot jebkāda veida diskrimināciju pret tiem.</p>	<p>laicīgu apzināšanu, atbalsta, konsultāciju un apmācību nodrošināšanu darba meklēšanā kā daļu no individuāla rīcības plāna, sniedzot vajadzīgos sociālos pakalpojumus, lai atbalstītu to personu iekļaušanos, kas ir vistālāk no darba tirgus un lai veicinātu nabadzības izskaušanu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • turpinot izvērtēt stimulus un šķēršļus, ko rada nodokļu un pabalsta sistēmas, tostarp pabalstu pārvaldība un to saņemšanas nosacījumi, un būtiski samazinot marginālās efektīvās nodokļu likmes, īpaši tiem, kuriem ir nelieli ienākumi, vienlaikus nodrošinot atbilstīgu sociālās aizsardzības līmeni; • attīstot jaunas darba iespējas pakalpojumu jomā privātpersonām un uzņēmumiem, jo īpaši vietējā līmenī. 	<p>nodrošināt priekšnosacījumus invalīdu – bezdarbnieku un citu darba tirgū mazāk konkurētspējīgo bezdarbnieku darbspēju uzlabošanai; nodrošināt notiesātos ar darbu, ņemot vērā režīma nosacījumus, notiesāto profesionālo kvalifikāciju, darba iemaņas, iepriekšējo darba pieredzi, intereses, kā arī cietumu iespējas un vajadzības</p>	<p>samazināšanas preventīvos pasākumus (atbildīgā – Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzlabojot bezdarbnieku profesionālo apmācību un pārkvalifikāciju un paaugstinot kvalifikāciju (2005.-2007.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 1,1 milj. latu apjomā; • veicot pasākumus konkurētspējas paaugstināšanai, tai skaitā valsts valodas apmācībai, (2005.-2007.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 15,6 milj. latu apjomā; • izveidojot algotus pagaidu darbus (2005.-2008.gads); • izveidojot subsidētās nodarbības un darba vietas invalīdiem un citām sociālās atstumtības riska grupām (2005.-2008.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 5,9 milj. latu apjomā; • dažādojot nodarbinātības aktīvos pasākumus, atbilstoši reģionu vajadzībām PHARE 2003 Nacionālās programmas „Ekonomiskās un sociālās kohēzijas pasākumi Latvijā” ietvaros (2005-2006) ar valsts budžeta finansējumu 0,4 milj. latu un ES finansējumu 1,3 milj. latu. 	<p>3.3.1.2. aktivitāte: Apmācību nodrošināšana sociālās atstumtības riska grupā esošajiem bezdarbniekiem, kas reģistrēti Nodarbinātības valsts aģentūrā, iekļaujot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju atbalstu invalīdiem</p>	<p>K.2.04 Skatīt konstatējumu K.2.05</p>
<p>7. vadlīnija: Veicināt integrāciju un cīnīties pret diskrimināciju pret cilvēkiem, kuri ir nelabvēlīgā situācijā <u>Dalībvalstīm ir jāveicina tādu cilvēku grupu integrācija darba tirgū, kā piemēram, cilvēki, kas agri pamet mācības, cilvēki ar zemām darba prasmēm, cilvēki ar traucējumiem, imigranti, etnisko minoritāšu pārstāvji. Ir jāveicina šo grupu nodarbinātība, palielinot darba iespējas un novēršot jebkāda veida diskrimināciju pret tiem.</u></p>	<p>19. pamatnostādne: nodrošināt iekļaujošus darba tirgus, vairot darba pievilcīgumu un to, lai darba meklētājiem, tostarp nelabvēlīgā situācijā esošajiem un neaktīvajiem, darbs atmaksātos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Istenojot aktīvus un preventīvus darba tirgus pasākumus, tostarp vajadzību laicīgu apzināšanu, atbalsta, konsultāciju un apmācību nodrošināšanu darba meklēšanā kā 	<p>7. vadlīnija: Sociālās atstumtības riska grupu iedzīvotāju integrācijas darba tirgū veicināšana un jebkura veida diskriminācijas izskaušana</p> <p>Plānā definētie mērķi: Palielināt sociālās atstumtības riska grupu iedzīvotāju iesaistīšanos darba tirgū; nodrošināt priekšnosacījumus invalīdu – bezdarbnieku un citu darba tirgū mazāk konkurētspējīgo</p>	<p>1.2. Iekļaušanās darba tirgū</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam, kuri veicina un atbalsta iekļaušanos darba tirgū (19.pamatnostādne).</p> <p>Uzlabot un dažādot aktīvos nodarbinātības un bezdarba samazināšanas preventīvos pasākumus (atbildīgā – Labklājības ministrija):</p>	<p>3.3.2. aktivitāte: Subsidēto darbavietu nodrošināšana</p>	<p>Aktivitāte sasaucas ar ES un nacionālajā līmenī noteiktajiem virzieniem</p>

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
	<p><u>daļu no individuāla rīcības plāna, sniedzot vajadzīgos sociālos pakalpojumus, lai atbalstītu to personu iekļaušanos, kas ir vistālāk no darba tirgus un lai veicinātu nabadzības izskaušanu;</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • turpinot izvērtēt stimulus un šķēršļus, ko rada nodokļu un pabalsta sistēmas, tostarp pabalstu pārvaldība un to saņemšanas nosacījumi, un būtiski samazinot marginālās efektīvās nodokļu likmes, īpaši tiem, kuriem ir nelieli ienākumi, vienlaikus nodrošinot atbilstīgu sociālās aizsardzības līmeni; • attīstot jaunas darba iespējas pakalpojumu jomā privātpersonām un uzņēmumiem, jo īpaši vietējā līmenī. 	<p>bezdarbnieku darbspēju uzlabošanai; nodrošināt notiesātos ar darbu, ņemot vērā režīma nosacījumus, notiesāto profesionālo kvalifikāciju, darba iemaņas, iepriekšējo darba pieredzi, intereses, kā arī cietumu iespējas un vajadzības</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uzlabojot bezdarbnieku profesionālo apmācību un pārkvalifikāciju un paaugstinot kvalifikāciju (2005.-2007.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 1,1 milj. latu apjomā; • veicot pasākumus konkurētspējas paaugstināšanai, tai skaitā valsts valodas apmācībai, (2005.-2007.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 15,6 milj. latu apjomā; • izveidojot algotus pagaidu darbus (2005.-2008.gads); • izveidojot subsidētās nodarbības un darba vietas invalīdiem un citām sociālās atstumtības riska grupām (2005.-2008.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 5,9 milj. latu apjomā; • dažādojot nodarbinātības aktīvos pasākumus, atbilstoši reģionu vajadzībām PHARE 2003 Nacionālās programmas „Ekonomiskās un sociālās kohēzijas pasākumi Latvijā” ietvaros (2005-2006) ar valsts budžeta finansējumu 0,4 milj. latu un ES finansējumu 1,3 milj. latu. 		
<p>7. vadlīnija: Veicināt integrāciju un cīnīties pret diskrimināciju pret cilvēkiem, kuri ir nelabvēlīgā situācijā Dalībvalstīm ir jāveicina tādu cilvēku grupu integrācija darba tirgū, kā piemēram, cilvēki, kas agri pamet mācības, cilvēki ar zemām darba prasmēm, cilvēki ar traucējumiem, imigranti, etnisko minoritāšu pārstāvji. Ir jāveicina šo grupu nodarbinātība, palielinot darba iespējas un novēršot jebkāda veida diskrimināciju pret tiem.</p>	<p>19. pamatnostādne: nodrošināt iekļaujošus darba tirgus, vairojot darba pievilcīgumu un to, lai darba meklētājiem, tostarp nelabvēlīgā situācijā esošajiem un neaktīvajiem, darbs atmaksātos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • īstenojot aktīvus un preventīvus darba tirgus pasākumus, tostarp vajadzību laicīgu apzināšanu, atbalsta, konsultāciju un apmācību nodrošināšanu darba meklēšanā kā daļu no individuāla rīcības plāna, sniedzot vajadzīgos sociālos pakalpojumus, lai atbalstītu to personu 	<p>7. vadlīnija: Sociālās atstumtības riska grupu iedzīvotāju integrācijas darba tirgū veicināšana un jebkura veida diskriminācijas izskaušana</p> <p>Plānā definētie mērķi: Palielināt sociālās atstumtības riska grupu iedzīvotāju iesaistīšanos darba tirgū; nodrošināt priekšnosacījumus invalīdu – bezdarbnieku un citu darba tirgū mazāk konkurētspējīgo bezdarbnieku darbspēju uzlabošanai; nodrošināt notiesātos ar darbu, ņemot vērā režīma</p>	<p>1.2. Iekļaušanās darba tirgū</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam, kuri veicina un atbalsta iekļaušanos darba tirgū (19.pamatnostādne).</p> <p>Uzlabot un dažādot aktīvos nodarbinātības un bezdarba samazināšanas preventīvos pasākumus (atbildīgā – Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>uzlabojot bezdarbnieku profesionālo apmācību un pārkvalifikāciju un paaugstinot kvalifikāciju</u> (2005.- 	<p>3.3.3. Uzņēmējdarbības un pašnodarbinātības attīstība, iekļaujot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju atbalstu invalīdiem</p>	<p>Aktivitāte sasaucas ar ES un nacionālajā līmenī noteiktajiem virzieniem</p>

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
	<p>iekļaušanos, kas ir vistālāk no darba tirgus un lai veicinātu nabadzības izskaušanu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • turpinot izvērtēt stimulus un šķēršļus, ko rada nodokļu un pabalsta sistēmas, tostarp pabalstu pārvaldība un to saņemšanas nosacījumi, un būtiski samazinot marginālās efektīvās nodokļu likmes, īpaši tiem, kuriem ir nelieli ienākumi, vienlaikus nodrošinot atbilstīgu sociālās aizsardzības līmeni; • attīstot jaunas darba iespējas pakalpojumu jomā privātpersonām un uzņēmumiem, jo īpaši vietējā līmenī. 	<p>nosacījumus, notiesāto profesionālo kvalifikāciju, darba iemaņas, iepriekšējo darba pieredzi, intereses, kā arī cietumu iespējas un vajadzības.</p>	<p>2007.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 1,1 milj. latu apjomā;</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>veicot pasākumus konkurētspējas paaugstināšanai</u>, tai skaitā valsts valodas apmācībai, (2005.-2007.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 15,6 milj. latu apjomā; • izveidojot algotus pagaidu darbus (2005.-2008.gads); • izveidojot subsidētās nodarbības un darba vietas invalīdiem un citām sociālās atstumtības riska grupām (2005.-2008.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 5,9 milj. latu apjomā; • dažādojot nodarbinātības aktīvos pasākumus, atbilstoši reģionu vajadzībām PHARE 2003 Nacionālās programmas „Ekonomiskās un sociālās kohēzijas pasākumi Latvijā” ietvaros (2005-2006) ar valsts budžeta finansējumu 0,4 milj. latu un ES finansējumu 1,3 milj. latu. <p>2. Darbinieku un uzņēmumu spēja pielāgoties 2.1. Darba tirgus elastīgums</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam, lai uzlabotu darba tirgus elastīgumu (21.pamatnostādne): Veicināt uzņēmējdarbības uzsākšanu un ģeogrāfisko mobilitāti vāji attīstītos reģionos (atbildīgās – Ekonomikas ministrija, Satiksmes ministrija un Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>veicot uzņēmējdarbības uzsākšanas pasākumus (skatīt 2.2.nodaļu)</u>; • veicot pētījumu par darbaspēka 		

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
			<p>ģeogrāfisko mobilitāti (2005.-2006.gads) ar valsts līdzekļu finansējumu 0,1 milj. latu apjomā;</p> <ul style="list-style-type: none"> • nodrošinot valsts autoceļu tīkla stāvokļa uzlabošanu (skatīt 2.2.nodaļu). 		
<p>7. vadlīnija: Veicināt integrāciju un cīnīties pret diskrimināciju pret cilvēkiem, kuri ir nelabvēlīgā situācijā <u>Dalībvalstīm ir jāveicina tādu cilvēku grupu integrācija darba tirgū, kā piemēram, cilvēki, kas agrī pamet mācības, cilvēki ar zemām darba prasmēm, cilvēki ar traucējumiem, imigranti, etnisko minoritāšu pārstāvji. Ir jāveicina šo grupu nodarbinātība, palielinot darba iespējas un novēršot jebkāda veida diskrimināciju pret tiem.</u></p>	<p>19. pamatnostādne: nodrošināt iekļaujošus darba tirgus, vairojot darba pievilcīgumu un to, lai darba meklētājiem, tostarp nelabvēlīgā situācijā esošajiem un neaktīvajiem, darbs atmaksātos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tīstojot aktīvus un preventīvus darba tirgus pasākumus, tostarp vajadzību laicīgu apzināšanu, atbalsta, konsultāciju un apmācību nodrošināšanu darba meklēšanā kā daļu no individuāla rīcības plāna, sniedzot vajadzīgos sociālos pakalpojumus, lai atbalstītu to personu iekļaušanos, kas ir vistālāk no darba tirgus un lai veicinātu nabadzības izskaušanu; • turpinot izvērtēt stimulus un šķēršļus, ko rada nodokļu un pabalsta sistēmas, tostarp pabalstu pārvaldība un to saņemšanas nosacījumi, un būtiski samazinot marginālās efektīvās nodokļu likmes, īpaši tiem, kuriem ir nelieli ienākumi, vienlaikus nodrošinot atbilstīgu sociālās aizsardzības līmeni; • attīstot jaunas darba iespējas pakalpojumu jomā privātpersonām un uzņēmumiem, jo īpaši vietējā līmenī. 	<p>7. vadlīnija: Sociālās atstumtības riska grupu iedzīvotāju integrācijas darba tirgū veicināšana un jebkura veida diskriminācijas izskaušana</p> <p>Plānā definētie mērķi: Palielināt sociālās atstumtības riska grupu iedzīvotāju iesaistīšanos darba tirgū; nodrošināt priekšnosacījumus invalīdu – bezdarbnieku un citu darba tirgū mazāk konkurētspējīgo bezdarbnieku darbaspēju uzlabošanai; nodrošināt notiesātos ar darbu, ņemot vērā režīma nosacījumus, notiesāto profesionālo kvalifikāciju, darba iemaņas, iepriekšējo darba pieredzi, intereses, kā arī cietumu iespējas un vajadzības.</p>	<p>1.2. Iekļaušanās darba tirgū</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam, kuri veicina un atbalsta iekļaušanos darba tirgū (19.pamatnostādne).</p> <p>Attīstīt sociālo pakalpojumu sistēmu (atbildīgā – Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzlabojot profesionālās un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pieejamību (2005.-2008.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 8,6 milj. latu apjomā; • integrējot sabiedrībā personas ar funkcionāliem traucējumiem, nodrošinot viņus ar tehniskajiem palīg līdzekļiem (2005.-2008.gads); • izglītojot un apmācot sociālā darba speciālistus (2005.-2008.gads); • uzlabojot sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju infrastruktūru (2005.-2008.gads) ar valsts līdzekļu un ERAF kopējo finansējumu 5,6 milj. latu apjomā; • nodrošinot daļēju sociālo darbinieku atalgojumu profesionāla sociālā darba ar ģimenēm un bērniem attīstībai un ieviešanai pašvaldībās (2005.-2008.gads). 	<p>3.3.4. aktivitāte: Sociālā darba speciālistu apmācība</p>	<p>Aktivitāte sasaucas ar ES un nacionālajā līmenī noteiktajiem virzieniem</p>
<p>7. vadlīnija: Veicināt integrāciju un cīnīties pret diskrimināciju pret cilvēkiem, kuri ir nelabvēlīgā situācijā <u>Dalībvalstīm ir jāveicina tādu cilvēku grupu integrācija darba tirgū, kā piemēram, cilvēki, kas agrī pamet mācības, cilvēki ar zemām</u></p>	<p>24. pamatnostādne: pielāgot izglītības un apmācību sistēmas atbilstīgi jaunajām kvalifikācijas prasībām:</p> <ul style="list-style-type: none"> • palielinot un nodrošinot izglītības un apmācību pievilcību, atvērtību un augstus kvalitātes standartus, palielinot 	<p>7. vadlīnija: Sociālās atstumtības riska grupu iedzīvotāju integrācijas darba tirgū veicināšana un jebkura veida diskriminācijas izskaušana</p>	<p>3.2. Izglītības sistēmas pieejamība un kvalitāte</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam izglītības un apmācību sistēmas pielāgošanai jaunajām</p>	<p>3.3.5. Sociālās rehabilitācijas programmu paplašināšana, ieskaitot IKT atbalstu invalīdiem</p> <p>3.3.5.1. <u>Profesionālās</u></p>	<p>Attiecībā uz profesionālās rehabilitācijas programmām vairāk attiecas 24.</p>

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
<p><u>darba prasmēm, cilvēki ar traucējumiem, imigranti, etnisko minoritāšu pārstāvji. Ir jāveicina šo grupu nodarbinātība, palielinot darba iespējas un novēršot jebkāda veida diskrimināciju pret tiem.</u></p>	<p>izglītības piedāvājumu un mācību iespējas un nodrošinot elastīgus mācīšanās veidus, un palielinot studentu un apmācāmo mobilitātes iespējas;</p> <ul style="list-style-type: none"> visiem atvieglot un dažādot pieeju izglītībai un apmācībām, un zināšanām, izmantojot darba laika organizēšanu, ģimenes atbalsta dienestus, profesionālo orientāciju un, ja tas ir lietderīgi, jaunas izmaksu dalīšanas formas; reaģējot uz jaunajām profesionalitātes, pamata iemaņu un nākotnes prasmju prasībām, uzlabojot kvalifikāciju definīciju un pārskatāmību, to efektīvu atzīšanu un neformālu un neoficiālu mācību atzīšanu. <p>19. pamatnostādne: nodrošināt iekļaujošus darba tirgus, vairojot darba pievilcīgumu un to, lai darba meklētājiem, tostarp nelabvēlīgā situācijā esošajiem un neaktīvajiem, darbs atmaksātos:</p> <ul style="list-style-type: none"> Istenojot aktīvus un preventīvus darba tirgus pasākumus, tostarp vajadzību laicīgu apzināšanu, atbalsta, konsultāciju un apmācību nodrošināšanu darba meklēšanā kā daļu no individuāla rīcības plāna, sniedzot vajadzīgos sociālos pakalpojumus, lai atbalstītu to personu iekļaušanos, kas ir vistālāk no darba tirgus un lai veicinātu nabadzības izskaušanu; turpinot izvērtēt stimulus un šķēršļus, ko rada nodokļu un pabalsta sistēmas, tostarp pabalstu pārvaldība un to saņemšanas nosacījumi, un būtiski samazinot marginālās efektīvās nodokļu likmes, īpaši tiem, kuriem ir 	<p>Plānā definētie mērķi: Palielināt sociālās atstumtības riska grupu iedzīvotāju iesaistīšanos darba tirgū; <u>nodrošināt priekšnosacījumus invalīdu – bezdarbnieku un citu darba tirgū mazāk konkurētspējīgo bezdarbnieku darbspēju uzlabošanai</u>; nodrošināt notiesātos ar darbu, ņemot vērā režīma nosacījumus, notiesāto profesionālo kvalifikāciju, darba iemaņas, iepriekšējo darba pieredzi, intereses, kā arī cietumu iespējas un vajadzības</p>	<p>kvalifikācijas prasībām (24.pamatnostādne).</p> <p>Piemērot izglītības pakalpojumus sociāli atstumtajām iedzīvotāju grupām (atbildīgās – Izglītības un zinātnes ministrija un Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> profesionālās izglītības apguves procesā plašāk ieviešot tālmācību un modernās informācijas un komunikācijas tehnoloģiju metodes, kas dotu plašākas iespējas apgūt profesionālo izglītību cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, kā arī invalīdiem mācīties no attāluma, ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 6,5 milj. latu apjomā; <u>pilnveidojot profesionālās rehabilitācijas pakalpojumus, izveidojot Sociālās integrācijas centra (SIC) reģionālo filiāļu tīklu, kā arī palielinot profesionālas rehabilitācijas programmu skaitu, kas dod iespēju invalīdiem apgūt darba tirgū pieprasītas profesijas, kā arī palielinot pakalpojumu saņēmēju personu skaitu, ar valsts līdzekļu un ES fondu, tai skaitā, ESF kopējo finansējumu 1,5 milj. latu apjomā.</u> 	<p><u>rehabilitācijas programmu paplašināšana</u>, iekļaujot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju atbalstu invalīdiem.</p> <p>3.3.5.2. Sociālās rehabilitācijas programmu paplašināšana, iekļaujot informācijas un komunikāciju tehnoloģiju atbalstu invalīdiem.</p>	<p>pamatnostādne, savukārt uz sociālās rehabilitācijas programmām – 19. pamatnostādne</p>

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
	<p>nelieli ienākumi, vienlaikus nodrošinot atbilstīgu sociālās aizsardzības līmeni;</p> <ul style="list-style-type: none"> attīstot jaunas darba iespējas pakalpojumu jomā privātpersonām un uzņēmumiem, jo īpaši vietējā līmenī. 				
<p>5. vadlīnija: Paaugstināt darbaspēka piedāvājumu un uzlabot aktīvo novecošanos</p> <p>Dalībvalstīm ir jānodrošina pietiekams darbaspēks un nodarbinātības iespējas, lai atbalstītu ekonomisko izaugsmi un nodarbinātību, ņemot vērā darbaspēka kustību, kā tas minēts 3. vadlīnijā. Dalībvalstīm jāveic:</p> <ul style="list-style-type: none"> Jāpalielina dalība darba tirgū, izmantojot visu iedzīvotāju grupu potenciālu, nodrošinot darba pievilcību, darba atmaksu, prasmju uzlabošanu un sniedzot atbilstošu atbalstu; Jāuzlabo aktīvā novecošanās, nodrošinot darba apstākļus, kas sekmē darba saglabāšanu, kā piemēram, pieeja mūžizglītībai, īpašu uzmanību pievēršot drošībai un veselībai, inovatīvām un elastīgām darba formām, tādējādi mazinot iespēju ātri izkļūt no darba tirgus. Reformējot arī pensionēšanās shēmas un nodrošinot, ka vecākiem cilvēkiem ir izdevīgi ilgāk uzturēties darba tirgū un mudinot darba devējus algot arī vecāka gadagājuma cilvēkus. 	<p>18. pamatnostādne: veicināt „dzīves cikla” pieeju nodarbinātībai:</p> <ul style="list-style-type: none"> no jauna meklējot ceļus, kā sniegt nodarbinātības iespējas jauniešiem un samazināt jauniešu bezdarbu, kā aicināts Eiropas Jaunatnes paktā; mērķtiecīgi palielinot sieviešu līdzdalību un samazinot dzimumu atšķirības nodarbinātības, bezdarba un atalgojuma jomā; labāk saskaņojot darba un ģimenes dzīvi un nodrošinot izmaksu ziņā pieejamas bērnu aprūpes un citu apgādājamo aprūpes iespējas; atbalstot gados vecāku cilvēku ekonomisko aktivitāti, tostarp radot piemērotus darba apstākļus, uzlabojot (profesionālo) veselības stāvokli un veicinot attiecīgu motivāciju turpināt strādāt, samazinot vēlmi priekšlaicīgi pensionēties; piedāvājot modernas sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp pensiju un veselības aprūpes sistēmas, nodrošinot to sociālo piemērotību, finansiālo ilgtspējību un atbilstību sabiedrības mainīgajām vajadzībām, lai atbalstītu līdzdalību nodarbinātībā un ilgāku nodarbinātā statusa saglabāšanu, un ilgāku darba mūžu. 	<p>5. vadlīnija: Darbaspēka piedāvājuma palielināšana un gados vecāku iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātes stimulēšana</p> <p>Plānā definētie mērķi: Gados vecāku (vecumā virs 55 gadiem) bezdarbnieku integrēšana darba tirgū un nodarbinātības līmeņa paaugstināšana 2006. gadā līdz 45%; ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju iesaistīšana darba tirgū 2006. gadā – 71%.</p>	<p>1. Darba spēka piedāvājums 1.1. Dzīves cikla pieeja nodarbinātībai</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam dažādu iedzīvotāju grupu nodarbinātības veicināšanā (18.pamatnostādne):</p> <ul style="list-style-type: none"> iesaistīt pirmspensijas vecuma cilvēkus darba tirgū (atbildīgā – Labklājības ministrija); attīstot NVA organizētos aktīvos nodarbinātības pasākumus, lai stimulētu pirmspensijas vecuma iedzīvotāju konkurētspēju un iesaistīšanos darba tirgū; attīstot profesionālās orientācijas pakalpojumus atbilstoši šīs mērķa grupas vajadzībām mūžizglītības kontekstā. 		
<p>6. vadlīnija: Dzimumu līdztiesība</p> <p>Dalībvalstīm ir jāveicina sieviešu integrācija darba tirgū un jāpanāk nodarbinātības līmeņa un darba samaksas atšķirību samazināšana starp dzimumiem līdz 2010. gadam. Šajā aspektā sociālo partneru loma ir būtiska.</p>	<p>18. pamatnostādne: veicināt „dzīves cikla” pieeju nodarbinātībai:</p> <ul style="list-style-type: none"> no jauna meklējot ceļus, kā sniegt nodarbinātības iespējas jauniešiem un samazināt jauniešu bezdarbu, kā aicināts Eiropas Jaunatnes paktā; 	<p>6. vadlīnija: Dzimuma līdztiesības nodrošināšana</p> <p>Plānā definētie mērķi: <u>Dzimumu līdztiesības principu ieviešana praksē; piemērotu apstākļu radīšana, lai veicinātu darba un</u></p>	<p>1. Darba spēka piedāvājums 1.1. Dzīves cikla pieeja nodarbinātībai</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam dažādu iedzīvotāju grupu nodarbinātības veicināšanā (18.pamatnostādne):</p>	<p>3.1.4. Atbalsts kapacitātes stiprināšanai par darba tirgus un dzimumu līdztiesības politikas ieviešanu atbildīgajās institūcijās, informācijas izplatīšanai un izpratnes</p>	<p>Skatīt konstatējumu K.2.04.</p>

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
<p>Būtiska uzmanība ir jāpievērš balansu nodrošināšanai starp darba un privāto dzīvi, to panākot ar bērnu aprūpes centru pakalpojumu nodrošināšanu, lai spētu sadalīt darba un ģimenes pienākumus un sniegtu iespēju pēc iespējas drīz atgriezties darba tirgū pēc bērna kopšanas atvaļinājuma.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>mērķtiecīgi palielinot sieviešu līdzdalību un samazinot dzimumu atšķirības nodarbinātības, bezdarba un atalgojuma jomā;</u> • <u>labāk saskanojot darba un ģimenes dzīvi un nodrošinot izmaksu ziņā pieejamas bērnu aprūpes un citu apgādājamo aprūpes iespējas;</u> • atbalstot gados vecāku cilvēku ekonomisko aktivitāti, tostarp radot piemērotus darba apstākļus, uzlabojot (profesionālo) veselības stāvokli un veicinot attiecīgu motivāciju turpināt strādāt, samazinot vēlmi priekšlaicīgi pensionēties; • piedāvājot modernas sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp pensiju un veselības aprūpes sistēmas, nodrošinot to sociālo piemērotību, finansiālo ilgtspējību un atbilstību sabiedrības mainīgajām vajadzībām, lai atbalstītu līdzdalību nodarbinātībā un ilgāku nodarbinātā statusa saglabāšanu, un ilgāku darba mūžu. 	<p>ģimenes dzīves apvienošanu.</p> <p>Darba un ģimenes dzīves saskaņošanai Bērnu un ģimenes lietu ministrija izstrādāja „Valsts ģimenes politika” 2004. – 2013. gadam.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Informēt un izglītēt sabiedrību par dzimuma līdztiesību darba tirgū (atbildīgā – Labklājības ministrija): • <u>izstrādājot un realizējot sabiedrības informēšanas stratēģiju par dzimumu līdztiesības problēmām</u> (2005.-2007.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 0,7 milj. latu apjomā; • <u>veicot pētījumus par dzimuma līdztiesību darba tirgū</u> (2005.-2006.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 0,1 milj. latu apjomā. • Atbalstīt personu pēc bērna kopšanas atvaļinājuma iekļaušanai darba tirgū (atbildīgās – Bērnu un ģimenes lietu ministrija, Labklājības ministrija): • <u>attīstot bērnudārzu, rotnu un attīstības centru, aukļu pakalpojumus</u> (galvenokārt pašvaldību finansējums). Paredzēts veicināt bērnu dienas aprūpes centru veidošanu darba vietās (metodisko ieteikumu izstrāde), izveidojot vienotu informācijas sistēmu par aukļu pakalpojumiem; • <u>organizējot pasākumus motivācijas paaugstināšanai personām pēc bērna kopšanas atvaļinājuma un ilgstošajiem bezdarbniekiem</u> (2006.gads) ar valsts līdzekļu finansējumu 0,1 milj. latu apjomā; • izglītojot sabiedrību par lomu sadalījumu ģimenē, akcentējot vīriešu lomu bērnu aprūpē un audzināšanā (ES finansējums projektam „Vīrietis–līdzīgais un atšķirīgais”; atbildīgā – Bērnu un 	<p>paaugstināšanai</p>	

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
			ģimenes lietu ministrija). 2005.-2006.gada ES finansējums ir 0,3 milj. latu.		
<p>8. vadlīnija: Palielināt darba pievilcību Dalībvalstīm jāveic <u>izmaiņas darbinieku finansiālā atalgojuma sistēmā, tādējādi piesaistot vīriešus un sievietes darba tirgum un noturot tos darba tirgū.</u></p> <p><u>Dalībvalstīm ir jāveic izmaiņas likumdošanā attiecībā uz nodokļu maksu un pabalstiem, tādējādi iesaistot darba tirgū sievietes, darbiniekus ar zemākām prasēm, vecāka gadagājuma cilvēkus, cilvēkus ar traucējumiem un tos, kas ir attālināti no darba tirgus.</u></p> <p><u>Ieviešot atbilstošu politiku, dalībvalstīm ir jānodrošina būtisks samazinājums robežu (marģinālajās) efektīvajās nodokļu likmēs un, kur iespējams, nodokļu nastā attiecībā uz zemāk apmaksātajiem darbiniekiem.</u></p>	<p>19. pamatnostādne: nodrošināt iekļaujošus darba tirgus, vairojot darba pievilcīgumu un to, lai darba meklētājiem, tostarp nelabvēlīgā situācijā esošajiem un neaktīvajiem, darbs atmaksātos: turpinot izvērtēt stimulus un šķēršļus, ko rada nodokļu un pabalsta sistēmas, tostarp pabalstu pārvaldība un to saņemšanas nosacījumi, un būtiski samazinot marginālās efektīvās nodokļu likmes, īpaši tiem, kuriem ir nelieli ienākumi, vienlaikus nodrošinot atbilstīgu sociālās aizsardzības līmeni.</p> <p>20. pamatnostādne: nodrošināt nodarbinātību veicinošu darbaspēka izmaksu attīstību un algu noteikšanas mehānismus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iedrošinot sociālos partnerus to atbildības jomās noteikt pareizo sistēmu algu noteikšanai, lai atspoguļotu darba ražīgumu un darba tirgus izaicinājumus visos attiecīgajos līmeņos un lai novērstu darba samaksas atšķirības starp dzimumiem; • izvērtējot ar algām nesaistīto darbaspēku izmaksu ietekmi un vajadzības gadījumā pielāgojot to struktūru un līmeni, īpaši, lai samazinātu nodokļu slogu uz zemāk atalgojamiem darba ņēmējiem. 	<p>8. vadlīnija: Darba samaksas pilnveidošana darba pievilcības vairošanai (48. lpp)</p> <p>Plānā noteiktie mērķi: Nodarbinātības un ekonomisko aktivitāti veicinošas darba samaksas, pabalstu un nodokļu sistēmas attīstība</p> <p>Attiecībā uz šo vadlīniju tiks izmantots struktūrfondu finansējums zem aktivitātes „Darba tirgus pētījumu veikšana, ieskaitot pētījumus par etnisko minoritāšu un dzimumu līdztiesības situāciju darba tirgū.</p>	<p>Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam ietver attiecīgus pasākumus programmas sadaļā „Makroekonomikas politika izaugsmes un darbavieta nodrošināšanai”, 1.4. “Darba samaksa” un attiecīgi zem 4. pamatnostādnes Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā paredz šādus galvenos pasākumus 2005. – 2008. gadam:</p> <p>Veicināt saskaņotu darba samaksas un darba ražīguma pieaugumu, lai neradītu papildu ekonomiskas nestabilitātes, vienlaikus ņemot vērā inflācijas sekas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>īstenojot Konceptiju par minimālo darba algu, līdz 2010. gadam paaugstināt minimālo mēneša algu līdz 50% no strādājošo mēneša vidējās bruto darba samaksas par iepriekšējo gadu (atbildīgā – Labklājības ministrija);</u> • <u>padziļinot izpratni un pilnveidojot analītisko bāzi optimālas darba samaksas, nodokļu un pabalstu sistēmu ieviešanai Latvijā.</u> ESF līdzfinansētās nacionālās programmas “Darba tirgus pētījumi” ietvaros tiks veikti pētījumi “Darba algas un to ietekmējošie faktori” un “Optimālā nodarbinātību veicinoša nodokļu un pabalstu sistēma” (atbildīgā – Labklājības ministrija); • <u>veicinot sociālo dialogu.</u> ESF nacionālās programmas “Atbalsts kapacitātes stiprināšanai par darba tirgus un dzimumu līdztiesības politikas ieviešanu atbildīgajās 	<p>Ņemot vērā to, ka nodokļu politika un darba samaksas jautājumi ir ikvienas valsts makroekonomiskās politikas sastāvdaļa, šādi pasākumi tiek atbalstīti ar valsts līdzekļiem.</p> <p>Attiecībā uz struktūrfondu līdzekļiem, tiek ievērots papildinātības princips, kas paredz neaizstāt valsts atbalstu, bet papildināt valstī veicamos pasākumus, tādējādi ar struktūrfondu līdzekļiem tiek finansēti saistīti pasākumi, kā piemēram, darba tirgus pētījumi, kas vērsti uz darba samaksas jautājumiem.</p>	<p>Par darba samaksas jautājumiem Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam ietver attiecīgus pasākumus programmas sadaļā „Makroekonomikas politika izaugsmes un darbavieta nodrošināšanai”, 1.4. Darba samaksa zem Integrēto pamatnostādņu 4. pamatnostādnes, nevis 19. pamatnostādnes</p>

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
			<p>institūcijās, informācijas izplatīšanai un izpratnes paaugstināšanai” ietvaros tiks stiprinātas nodarbinātības partnerībā iesaistītās institūcijas, t.sk. Latvijas Darba devēju konfederācija un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība. Programmas ietvaros tiek stiprināta arī Latvijas pašvaldību un Latvijas Pašvaldību savienības kapacitāte, lai nodrošinātu partnerības un sociālā dialoga attīstību pašvaldību līmenī (atbildīgā – Labklājības ministrija);</p> <ul style="list-style-type: none"> • pilnveidojot darba samaksas sistēmu valsts tiešās pārvaldes iestādēs (atbildīgā – Finanšu ministrija). <p>Tāpat zem 5. pamatnostādnes sadaļā 1.5. Nodokļu politika ir paredzēti šādi pasākumi:</p> <p>Uzlabot motivāciju un veicināt darba finansiālo pievilcīgumu (atbildīgā – Finanšu ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • pakāpeniski paaugstinot mēneša neapliekamo minimumu un atvieglojumus par apgādībā esošajām personām. 		
<p>9. vadlīnija: Nedeklarētās nodarbinātības transformācija oficiāli uzskaitītā nodarbinātībā <u>Dalībvalstīm ir jāizstrādā pasākumi nedeklarētās nodarbinātības izskaušanai</u>, kas ietver uzņēmējdarbības vides vienkāršošanu, atvieglojot nodokļu maksu, uzlabot likumdošanu un sankciju piemērošanu utt.</p>	<p>21. pamatnostādne: veicināt elastīgumu vienlaikus ar nodarbinātības drošību un samazināt darba tirgus segmentāciju, pienācīgi ņemot vērā sociālo partneru lomu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pielāgojot nodarbinātības tiesību aktus, vajadzības gadījumā izvērtējot dažādās darba līgumu formas un darba laika noteikumus; • <u>Risinot nedeklarētās nodarbinātības jautājumus;</u> • Labāk prognozējot un vadot pārmaiņas, tostarp ekonomikas pārstrukturizēšanos, jo īpaši pārmaiņas, kas saistītas ar 	<p>9. vadlīnija: Nedeklarētās nodarbinātības transformācija oficiāli uzskaitītā nodarbinātībā <u>Plānā definētie mērķi: Samazināt nedeklarēto nodarbinātību valstī.</u> ES struktūrfondu finansējums tiks izmantots caur aktivitāti „Darba tirgus pētījumu veikšana”.</p>	<p>2. Darbinieku un uzņēmumu spēja pielāgoties</p> <p>2.1. Darba tirgus elastīgums</p> <p>Galvenie plānotie pasākumi 2005.-2008.gadam, lai uzlabotu darba tirgus elastīgumu (21.pamatnostādne):</p> <p>Pilnveidot sistēmu darba drošībai un veselības aizsardzībai darbā (atbildīgā – Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzlabojot Valsts darba inspekcijas infrastruktūru un stiprinot 	<p>3.1.4. aktivitāte: Atbalsts kapacitātes stiprināšanai par darba tirgus un dzimumu līdztiesības politikas ieviešanu atbildīgajās institūcijās informācijas izplatīšanai un izpratnes paaugstināšanai,</p> <p>3.1.5. aktivitāte: Pētījumu veicināšana:</p> <p>3.1.5.1. aktivitāte: Darba tirgus pētījumu veicināšana, ieskaitot pētījumus par etnisko minoritāšu un</p>	

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam		
1	2	3	4	5	6
	<p>tirdzniecības atvēršanu, lai samazinātu to radītās sociālās izmaksas un atvieglotu pielāgošanos;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veicinot un izplatot novatoriskas un pielāgojamas darba organizācijas formas, lai uzlabotu darba kvalitāti un paaugstinātu darba ražīgumu, tostarp veselību un drošību; • Atbalstot izmaiņas nodarbinātā statusā, tostarp apmācību, pašnodarbinātību, uzņēmumu veidošanu un ģeogrāfisko mobilitāti. 		<p>administratīvās spējas, lai drošība un personāla kompetence atbilstu LR normatīvo aktu un ES standartu prasībām un būtu piemērota elektronisko dokumentu izveidošanai un aprītei (2005.-2008.gads) ar valsts līdzekļu un ES fondu kopējo finansējumu 1 milj. latu apjomā;</p> <ul style="list-style-type: none"> • paaugstinot Latvijas Darba devēju konfederācijas, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības un Latvijas pašvaldību un Latvijas Pašvaldību savienības kapacitātes, uzlabojot sadarbības formas, izglītojot un informējot to darbiniekus (2005.-2006.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 1,5 milj. latu apjomā; • izveidojot Latvijas Nacionālo darba vides institūtu un nodrošinot tā darbību; • pilnveidojot darba drošības sistēmu un darba attiecību uzraudzību (2005.-2008.gads) ar valsts līdzekļu un ES fondu, tai skaitā, ESF kopējo finansējumu 3,6 milj. latu apjomā; • veicot pētījumu par darba apstākļiem un riskiem (2005.-2006.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 0,2 milj. latu apjomā. <p>Samazināt nedeklarēto nodarbinātību (atbildīgās – Finanšu ministrija un Labklājības ministrija) :</p> <ul style="list-style-type: none"> • paaugstinot minimālo algu un palielinot neapliekamo minimumu, lai samazinātu nodokļu slogu zema atalgojuma algām (<i>skatīt 1.4. un 1.5.nodaļu</i>); • <u>paaugstinot Valsts darba inspekcijas administratīvās spējas, piesaistot papildu personālu, pilnveidojot</u> 	<p>dzimumu līdztiesības situāciju darba tirgū</p>	

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
			<p>kontroli pār darba tiesību normu ievērošanu, paaugstinot sabiedrības informētības līmeni par darba tiesību jautājumiem, kā arī izstrādājot koordinācijas mehānisma modeli operatīvai informācijas apmaiņai ar atbilstošajām valsts pārvaldes iestādēm un citām institūcijām (2005.-2008.gads) ar valsts līdzekļu un ERAF kopējo finansējumu 0,2 milj. latu apjomā;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stiprinot arodbiedrību un darba devēju apvienību lomu uzņēmējdarbībā, veicinot uzņēmēju apvienošanās uzņēmēju organizācijās (skatīt iepriekšējo pasākumu kopumu), lai radītu labvēlīgu vidi sociāli-atbildīgās uzņēmējdarbības reputācijas palielināšanai; • veicot pētījumu neregistrētās nodarbinātības novērtējumam, lai pilnveidotu analītisko bāzi statistiski pamatotu lēmumu pieņemšanai (2005.-2006.gads) ar valsts līdzekļu un ESF kopējo finansējumu 0,1 milj. latu apjomā. 		
4.2. PASĀKUMS: ATBALSTS JAUNAJIEM ZEMNIEKIEM					
<p>2. vadlīnija: Darba vietu radīšana un uzņēmējdarbība: Dalībvalstīm jāveicina uzņēmējdarbība, inovācijas, jārada labvēlīga uzņēmējdarbības vide visiem uzņēmumiem. Īpaša uzmanība jāpievērš darba vietu radīšanas potenciālam jaunos uzņēmumos, pakalpojumu sektorā un izpētes un attīstības nozarē.</p> <p>Dalībvalstīm jāfokusējas uz sekojošo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jāvienkāršo un jāmazina administratīvās un regulējošās prasības, kas ir kā šķēršļi 	<p>21. pamatnostādne: veicināt elastīgumu vienlaikus ar nodarbinātības drošību un samazināt darba tirgus segmentāciju, pienācīgi ņemot vērā sociālo partneru lomu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pielāgojot nodarbinātības tiesību aktus, vajadzības gadījumā izvērtējot dažādās darba līgumu formas un darba laika noteikumus; • Risinot nedeklarētās nodarbinātības jautājumus; • Labāk prognozējot un vadot pārmaiņas, tostarp ekonomikas 	<p>2. vadlīnija. Darba vietu radīšana un uzņēmējdarbības attīstīšana (24. lpp)</p> <p>Plānā definētie mērķi: Panākt uzņēmumu skaita pieaugumu līdz 32 uzņēmumiem uz 1000 iedzīvotājiem, paaugstināt MVU konkurētspēju un izaugsmes potenciālu, <u>atbalstīt MVU attīstību, sevišķi attātajos un mazāk attīstītajos reģionos.</u></p>	<p>21. pamatnostādne Veicināt uzņēmējdarbības uzsākšanu un ģeogrāfisko mobilitāti vāji attīstītos reģionos (atbildīgās – Ekonomikas ministrija, Satiksmes ministrija un Labklājības ministrija):</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>veicot uzņēmējdarbības uzsākšanas pasākumus;</u> • veicot pētījumu par darbaspēka ģeogrāfisko mobilitāti (2005.-2006.gads) ar valsts līdzekļu finansējumu 0,1 milj. latu apjomā; 	<p>4.2.1. aktivitāte: Lauksaimniecības uzņēmuma dibināšana pirmo reizi</p>	<p>Kaut gan visumā aktivitāte sasauca ar ES un nacionālajā līmenī noteiktajiem virzieniem un dod iespēju nodibināt jaunu uzņēmumu fiziskai personai ar izglītību lauksaimniecībā</p>

ES noteiktie virzieni		Nacionālajos dokumentos noteiktie virzieni		PP noteiktie pasākumi un aktivitātes	Komentārs
ES Padomes vadlīnijas 2003. – 2005. gadam	Integrētās pamatnostādnes izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam	Latvijas nacionālais 2004. gada rīcības plāns nodarbinātības veicināšanai	Latvijas Nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam	5	6
1	2	3	4	5	6
<p>uzņēmējdarbības uzsākšanai un MVU, kā arī attiecībā uz cilvēku pieņemšanu darbā, <u>uzlabojot pieeju kapitālam jaunu uzņēmumu radīšanai, esošajiem MVU un uzņēmumiem ar augstu attīstības un darba vietu nodrošināšanas potenciālu</u> (papildus skatīt <i>Broad Employment Policy Guidelines, guideline 11</i>);</p>	<p>pārstrukturizēšanos, jo īpaši pārmaiņas, kas saistītas ar tirdzniecības atvēršanu, lai samazinātu to radītās sociālās izmaksas un atvieglotu pielāgošanos;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veicinot un izplatot novatoriskas un pielāgojamas darba organizācijas formas, lai uzlabotu darba kvalitāti un paaugstinātu darba ražīgumu, tostarp veselību un drošību; • <u>Atbalstot izmaiņas nodarbinātā statusā, tostarp apmācību, pašnodarbinātību, uzņēmumu veidošanu un ģeogrāfisko mobilitāti.</u> 	<p>Turpināsies MVU attīstības kreditēšanas programmas (otrais posms) īstenošana, kā arī mazo un vidējo uzņēmumu attīstības programmas 2004. – 2006. gadam pasākumu īstenošana. Tiek plānots turpināt valsts atbalsta programmu MVU konsultēšanai.</p> <p>Tiek plānots piesaistīt ES fondu finansējumu. VPD 3. prioritātes ietvaros, precīzāk, grantu shēmas ietvaros atbalstu apstiprinās mācībām un konsultācijām.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nodrošinot valsts autoceļu tīkla stāvokļa uzlabošanu. 		<p>līdz 40 gadu vecumam, tas neaizņem visu Latvijas MVU dibināšanas šķēršļus (piemēram, administratīvās un regulējošās prasības). Tas nemazina arī lauksaimniecības uzņēmumu administratīvās un regulējošās prasības. Tas neaizņem arī ES uzdevumu koncentrēties uz darba vietu radīšanu pakalpojumu sektorā, izpēti un attīstības nozarē.</p>

7.3.2 ESF, ERAF un ELVGF pasākumu un aktivitāšu pamatojamības analīze

NPK	VPD analīze	PP analīze	Pasākumi un aktivitātes
1	2	3	4
1.4.PASĀKUMS: IZGLĪTĪBAS, VESELĪBAS APRŪPES UN SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBA			
1.	Attiecībā uz ASS (arodskolas un specializētās skolas) skolām ir vērojama skolu skaita samazināšanās tendence (Salīdzinot ar 1993.gadu valsts finansēto profesionālās izglītības skolu skaits ir samazinājies par 11.). Skolēnu skaits, kas apgūst ASS programmas ir stabils un turpmākajos 6-7 gados nedaudz pieaugs. Izņemot Rīgu, lielākā daļa ASS skolas ir nelielas (apmēram 370 skolēni). Lai arī kopējā telpu platība šajās skolās ir pietiekoša, galvenā ASS skolu problēma ir nolietotās ēkas un darbnīcas un novecojuši un nepietiekoši praktisko mācību materiāli bāze.	Lai papildinātu ESF investīciju jomu, radītu sinerģiju un stiprinātu izglītības sistēmas uzlabošanas sociālekonomiskos mērķus, ir nepieciešams uzlabot profesionālās izglītības infrastruktūru un modernizēt augstākās izglītības iestāžu mācību aprīkojumu. Profesionālās izglītības iestāžu un augstākās izglītības iestāžu mācību aprīkojuma uzlabošana ir izšķirošs faktors vietējās ekonomiskās attīstības veicināšanai visā valsts teritorijā.	1.4.4. Ēku renovācija (ieskaitot to pielāgošanu personu ar fiziskiem traucējumiem vajadzībām) un nodrošināšana ar mūsdienīgu praktiskās apmācības aprīkojumu un iekārtām sākotnējās profesionālās izglītības iestādēs
2.	Galvenie augstākās izglītības mācību iestāžu trūkumi ir novecojušais laboratoriju aprīkojums un trūcīgā izpētes bāze, auditoriju un bibliotēku neatbilstība mūsdienu vajadzībām. Bez tam, reģionālās augstākās izglītības mācību iestādes ir nepietiekoši attīstītas.	Lai papildinātu ESF investīciju jomu, radītu sinerģiju un stiprinātu izglītības sistēmas uzlabošanas sociālekonomiskos mērķus, ir nepieciešams uzlabot profesionālās izglītības infrastruktūru un modernizēt augstākās izglītības iestāžu mācību aprīkojumu. Profesionālās izglītības iestāžu un augstākās izglītības iestāžu mācību aprīkojuma uzlabošana ir izšķirošs faktors vietējās ekonomiskās attīstības veicināšanai visā valsts teritorijā.	1.4.5. Augstākās izglītības iestāžu nodrošināšana ar mūsdienīgu mācību aprīkojumu, iekārtām un lieldatora tīkliem un telpu renovācija (ieskaitot to pielāgošanu personu ar fiziskiem traucējumiem vajadzībām)
3.	2002.gadā ilgtermiņa sociālā aprūpe tika nodrošināta 4681 vecāka gadagājuma cilvēkam 66 iestādēs un 4130 cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem 29 iestādēs. Ilgtermiņa sociālā aprūpe cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem ir pakalpojums, kura pieprasījums būtiski pārsniedz tā sniegšanas iespējas. 2002.gadā 644 cilvēki ar garīgiem traucējumiem gaidīja ilgtermiņa sociālās aprūpes pakalpojumus. 2002.gadā salīdzinoši pastāvēja tikai 18 dienas aprūpes centri un divas grupu mājas cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem, kas nodrošināja pakalpojumus	Valsts sociālās aprūpes iestādes tiks modernizētas un pielāgotas jauna veida sociālās aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumu piedāvāšanai šajās iestādēs vai ārpus tām, lai veicinātu invalīdu un viņu ģimenes locekļu atgriešanos darba tirgū.	1.4.6. Sociālās infrastruktūras uzlabošana un alternatīvo sociālo pakalpojumu attīstība: <ul style="list-style-type: none"> • 1.4.6.1. Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošana; • 1.4.6.2. Alternatīvo sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstība;

NPK	VPD analīze	PP analīze	Pasākumi un aktivitātes
	<p>575 klientiem Ja ņem vērā pakalpojumu atbilstību klientu individuālajām vajadzībām, daļa no tiem cilvēkiem, kas gaida ilgtermiņa sociālās aprūpes pakalpojumus, kā arī tie, kas tos jau saņem, vairāk iegūtu no alternatīviem pakalpojumiem . dienas aprūpes, sociālās rehabilitācijas un iemaņām, ieskaitot, darba iemaņu attīstīšanu, saudzējoša darba, īstermiņa aprūpes, grupu mājām u.c. Atbilstošu sociālo un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nepieejamība liedz neatkarīgu dzīvi un iespējas dalībai darba tirgū ne tikai invalīdiem, bet arī to ģimenes locekļiem. Alternatīvo pakalpojumu paplašināšana, kā līdzeklis nodarbinātības veicināšanai ir svarīgs arī cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem. 2002.gadā vecuma grupā no 18 līdz 59 gadiem no slimnīcām tika izlaisti 26 578 cilvēki ar garīgiem traucējumiem.</p>		
4.	<p>Visā Latvijā ir izveidotas 28 VND filiāles un 33 vietējie biroji. Lai arī ir nodrošināts ģeogrāfiskais pārklājums, tomēr daļa no VND telpām neatbilst VND darba īpatnībām. Telpu sliktais tehniskais stāvoklis ietekmē VND sniegto pakalpojumu kvalitāti un darba efektivitāti. Daļā telpu, kur klientiem tiek sniegti pakalpojumi, nav nodrošināti atbilstoši apstākļi darbam ar cilvēkiem, kā arī nav nodrošināta pieejamību informācijas plūsmas organizācija iestādē. Nav nodrošināts aprīkojums, lai telpas būtu pieejamas invalīdiem.</p>	<p>Veicot nepieciešamos rekonstrukcijas un aprīkošanas darbus NVA galvenajā ēkā, 17 filiālēs un 18 vietējās iestādēs, tiks uzlaboti NVA darba apstākļi un sniegto pakalpojumu kvalitāte. IKT un informāciju sistēmas modernizācija nodrošinās efektīvu darbu, izmantojot darbā iekārtošanas elektroniskās sistēmas un EURES datubāzi, padarot bezdarbniekiem, darba meklētājiem un darba devējiem pieejamu būtiskāko informāciju par vispārējo situāciju darba tirgū. PKIC administratīvās kapacitātes stiprināšanai ir nozīmīga loma jaunu pakalpojumu nodrošināšanā karjeras izvēles jomā. PKIC infrastruktūras uzlabošana nodrošinās plašāku pakalpojumu pieejamību vietējā līmenī visiem Latvijas iedzīvotājiem</p>	1.4.8. Darba tirgus institūciju pilnveidošana

NPK	VPD analīze	PP analīze	Pasākumi un aktivitātes
1	2	3	4
2.2. PASĀKUMS: UZŅĒMĒJDARBĪBAS INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBA			
1.	<p>ES 15 dalībvalstu zinātnietilpīgo ražošanas nozaru vidējais īpatsvars eksporta struktūrā ir 30%. Latvijā tas pašlaik nepārsniedz 6%. Privātā sektora investīciju apjoms zinātnē un tehnoloģiju attīstībā nav liels: 2000.gadā - 0,16% no IKP, pretstatā ES vidējiem rādītājam 1,2%.</p> <p>Pašreizējā situācija vides aizsardzībā starp uzņēmumiem ir neapmierinoša. Piemēram, saskaņā ar likumu Par piesārņojumu ražošanas uzņēmumi ir klasificēti trijās kategorijās: A, B, C, kas atspoguļo to potenciālo kaitējumu piesārņojumam. Šobrīd no visiem 'A kategorijas' 62 uzņēmumiem, kuriem ir nepieciešama licence, lai turpinātu savu darbību, tikai 7 uzņēmumi ir saņēmuši tās; 'B kategorijā' - tikai 28 no 4 000, un 'C kategorijā' - 0 no 2 000. Uzņēmumiem, kuri darbojas nozarēs, uz kurām neattiecas augstākminētais likums, arī ir jāpilda speciālās vides prasības Attiecībā uz darba drošību ikgadējie uzņēmuma pārbauzu rezultāti, kurus veic Valsts darba inspekcija 2002.gadā atklāja, ka 69% uzņēmumos ir pieļauti darba vides noteikumu pārkāpumi. 85,6% no visiem pārkāpumiem bija saistīti ar darba drošību.</p> <p>Lai arī aizdevumu procentu likme nav galvenais šķērslis MVU finansējuma saņemšanai, tā tomēr ir salīdzinoši augsta, īpaši investīciju kredītiem mikro un mazajiem uzņēmumiem atpalikušajās teritorijās, jo bankām ir jāpārlicinās par aizdevuma zaudējumu segšanu. Vidēji valstī likme investīciju kredītiem uzņēmumos ir 11%, bet atpalikušajās teritorijās tā ir vidēji par 4 procentpunktiem augstāka.</p>	<p>Latvijas komercsabiedrībām ir jāievēro īpašas prasības attiecībā uz darba drošību, vides aizsardzību un patērētāju tiesību aizsardzību. Komercsabiedrībām, lai atbilstu vienotā tirgus prasībām, ir jāiegulda papildu investīcijas infrastruktūras attīstībā. Pasākuma mērķis ir atbalstīt komercsabiedrību konkurētspējas paaugstināšanu, investējot komercdarbības infrastruktūras attīstībā.</p> <p>Pasākuma ietvaros tiks sniegts atbalsts arī ieguldījumiem komercsabiedrību attīstībā. Tiks uzlabota esoša atbalsta programma, lai atbalstītu jaunu tehnoloģiju un inovāciju, kas palielina pievienoto vērtību, ieviešanu uzņēmumos, kas ir reģistrēti un darbojas īpaši atbalstāmajās teritorijās.</p>	<p>2.2.1. Atbalsts privātās infrastruktūras investīcijām ražošanas procesu un produkcijas modernizēšanai atbilstoši tirgus standartiem un prasībām attiecībā uz vides aizsardzību, darba drošību un patērētāju tiesību aizsardzību (ieskaitot nepieciešamā aprīkojuma iegādi un ēku celtniecību un rekonstrukciju).</p> <p>2.2.1.1. Investīcijas privātajā infrastruktūrā ražošanas procesu un produkcijas modernizēšanai;</p> <p>2.2.1.2. Atbalsts ieguldījumiem uzņēmumu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās.</p>
2.4. PASĀKUMS: PIEEJA FINANSĒJUMAM MAZIEM UN VIDĒJIEM UZŅĒMUMIEM.			
2.	<p>Galvenais cēlonis zemajiem ekonomiskās aktivitātes rādītājiem valstī ir zemais konkurētspējīgu jaundibināto uzņēmumu skaits. 2001.gada beigās 45,9% no visiem ekonomiski aktīvajiem uzņēmumiem valstī bija dibināti laikā no 1991. līdz 1995.gadam, savukārt</p>	<p>Apgrūtinātā kapitāla un pamatkapitāla trūkums ierobežo individuālo komersantu, esošo MVK un jaunizveidoto komercsabiedrību darbību. Komercdarbību Latvijā kavē augstas kredītu procentu likmes,</p>	<p>2.4.1. Aizdevumi (tajā skaitā mikrokredīti) komercdarbības uzsākšanai.</p>

NPK	VPD analīze	PP analīze	Pasākumi un aktivitātes
1	2	3	4
	<p>tikai 15,4% - 2000. un 2001.gadā.. Lai arī aizdevumu procentu likme nav galvenais šķērslis MVU finansējuma saņemšanai, tā tomēr ir salīdzinoši augsta. Vidēji valstī likme investīciju kredītiem uzņēmumos ir 11%. Neskatoties uz to, ka procentu likmes turpina samazināties, nacionālajā valūtā izsniegto kredītu procentu likmes Latvijā ir salīdzinoši augstākas par ES valstu likmēm (6%). Tāpēc bieži finansējums nav pieejams MVU, kuri ierosina drosmīgus projektus, kuriem parasti ir lielāka riska pakāpe finanšu risku ekspertīzes trūkuma un augstāku kredītzmaksu dēļ. Investīciju fondi spēj finansēt tikai nelielu daļu īpaši pievilcīgu MVU projektu, jo riska fondu tirgus apjoms ir salīdzinoši neliels. Tā rezultātā ir ierobežotas iziešanas iespējas (pārdodot kapitāla daļas), bez tam Latvijas MVU nav raksturīgi piesaistīt papildus investorus uzņēmējdarbības attīstībai. Sadarbībā ar Investīciju fondu ir realizēti apmēram 100 projektu, tomēr ieguldījumu nelielā skaita dēļ ietekme uz tautsaimniecības attīstību ir neliela.</p>	<p>kredītvēstures trūkums, kā arī ķīlas nodrošinājuma prasības.</p>	

NPK	VPD analīze	PP analīze	Pasākumi un aktivitātes
1	2	3	4
3.1. PASĀKUMS: NODARBINĀTĪBAS VEICINĀŠANA			
1,	<p>Latvijā turpinās nodarbināto pārdales process starp tautsaimniecības sektoriem: pēdējo piecu gadu laikā samazinājies strādājošo skaits lauksaimniecībā un rūpniecībā, savukārt palielinājies būvniecībā un pakalpojumu nozarēs (skatīt sadaļu Tautsaimniecības nozaru attīstība), kas attaisno nepieciešamību nodrošināt iespējas darbaspēka pārkvalificēšanai. (Veikts salīdzinājums 1996. gada datiem ar 2002. gada datiem).</p>	<p>Latvijas ekonomikas pārstrukturizēšanas un globalizācijas procesu rezultātā ir izveidojusies situācija, kad daudzu iedzīvotāju prasmes un iemaņas ir neatbilstošas vai novecojušas, uz ko arī norāda augstais bezdarba un zems ekonomiskās aktivitātes līmenis.</p>	<p>3.1.1. Nodarbināto pārkvalifikācijas un kvalifikācijas paaugstināšanas veicināšana</p>
2.	<p>Neskatoties uz to, ka liela darba meklētāju daļa ir ar salīdzinoši augstu izglītību (2002.gadā no visiem darba meklētājiem 65,5% bija ar vidējo un profesionālo izglītību un 9% . ar augstāko izglītību) un profesionālo kvalifikāciju, tomēr trūkst zināšanu un prasmju, kas ir būtiskas mūsdienu zināšanu sabiedrības attīstībai: informācijas tehnoloģijas, komunikācijas prasmes, uzņēmējdarbības pamatzināšanas, svešvalodu un valsts valodas zināšanas. Pieejamība apmācībai un pārkvalifikācijai ir liela nozīme, lai nodrošinātu kvalifikācijas un adaptācijas nozīmi ātri mainīgajos darba tirgus apstākļos.</p> <p>Joprojām ievērojams bezdarbnieku skaits ir bez darba vairāk nekā gadu. 46,1% (58,3% . 2001.gadā) no bezdarbniekiem vai 5,6% (7,9% . 2001.gadā) no darbaspējīgajiem bija bez darba vairāk nekā gadu 2002.gadā (EK skaitļi parāda, ka ilgtermiņa bezdarbs 2001.gadā ietekmēja 3,3% ES darbaspēku). Augstākais ilgtermiņa bezdarba līmenis . 59,2% no visiem nenodarbinātajiem šajā grupā . ir starp cilvēkiem pirms pensionēšanās vecumā (55 . 64 gadus veci), īpaši vīriešu vidū: 63,6%.</p> <p>Jauniešu dalība darba tirgū vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem no 43% 1999.gadā kritusies līdz 39% 2002.gadā.</p>	<p>Latvijas ekonomikas pārstrukturizēšanas un globalizācijas procesu rezultātā ir izveidojusies situācija, kad daudzu iedzīvotāju prasmes un iemaņas ir neatbilstošas vai novecojušas, uz ko arī norāda augstais bezdarba un zems ekonomiskās aktivitātes līmenis.</p>	<p>3.1.2. Aktīvie nodarbinātības pasākumi bezdarbniekiem:</p> <p>3.1.2.1. Bezdarbnieku pārkvalifikācija un tālākizglītība</p> <p>3.1.2.2. Darba prakšu vietu nodrošināšana jauniešiem bezdarbniekiem</p> <p>3.1.2.3. Bezdarbnieku un darba meklētāju konkurētspējas paaugstināšana</p>

NPK	VPD analīze	PP analīze	Pasākumi un aktivitātes
1	2	3	4
3	<p>Latvijā ir salīdzinoši zems darba devēju un pašnodarbināto īpatsvars (saskaņā ar Eurostat 2002.gadā tas bija 13,2%, 40,9% no tiem . sievietes; ES vidējais . 15,6% no tiem 31,4% sievietes). Tas liecina par cilvēku nepietiekošo ekonomisko aktivitāti, kā arī atbilstošu zināšanu un pamatprasmju trūkumu.</p>	<p>Nepietiekamā informācijas par darba tirgus attīstību pieejamība un nepietiekamās praktiskās apmācības iespējas rada papildu problēmas integrācijai darba tirgū, uzņēmējdarbības attīstībai un jaunas uzņēmējdarbības uzsākšanai.</p>	<p>3.1.3. Apmācības un finansiāls atbalsts uzņēmējdarbības un pašnodarbinātības uzsākšanai, tai skaitā mikrokredīti, granti un cits atbalsts nodarbinātajiem, bezdarbniekiem, darba tirgū mazaktīviem cilvēkiem un darba meklētājiem, kas saņēmuši apmācību un konsultāciju pakalpojumus.</p>
4	<p>Nodarbinātības valsts dienesta nepietiekamā kapacitāte piemērotu pakalpojumu nodrošināšanā invalīdiem var kļūt par iemeslu zēmam bezdarbnieku invalīdu reģistrācijas līmenim. Dienestam trūkst kapacitātes (IT sistēma nenodrošina savlaicīgu un kvalitatīvu informācijas plūsmu, neefektīvi resursi pētījumiem un ilgtermiņa prognozēm.)</p> <p>Joprojām ir nepieciešami uzlabojumi visiem pakalpojumiem attiecībā uz darba tirgus vajadzībām, īpašu uzmanību pievēršot vietējai attīstībai, veicinot nodarbinātības pasākumus, balstoties uz esošajām reģionu un vietējās uzņēmējdarbības vajadzībām. Šajā kontekstā ir ļoti svarīgi uzlabot nodarbinātības dienestu administratīvo kapacitāti, nostiprinot personāla zināšanas un prasmes, uzlabojot pakalpojumu kvalitāti, attīstot darba metodes un darba vidi, kā arī nostiprinot kapacitāti citām galvenajām iesaistītajām pusēm, kā pašvaldību, sociālo partneru un izglītības institūciju, kas ir iesaistītas nodarbinātības veicināšanas aktivitāšu īstenošanā vietējā līmenī.</p>	<p>Institucionālās kapacitātes trūkums, neapmierinoša pakalpojumu kvalitāte un pieejamība, pētījumu trūkums par ekonomikas strukturālo izmaiņu radītajiem nodarbinātības riska veidiem kavē darba tirgus institūcijas iesaistīties aktīvā darba tirgus līdzsvarošanā.</p>	<p>3.1.4. Atbalsts kapacitātes stiprināšanai par darba tirgus un dzimumu līdztiesības politikas ieviešanu atbildīgajās institūcijās informācijas izplatīšanai un izpratnes paaugstināšanai, kā arī citās atbilstošās institūcijās un organizācijās, ieskaitot NVO.</p>
5	<p>Vairāk uzmanības ir jāvelta pētījumiem, analīzei un IT uzlabošanai, lai labāk saprastu strukturālās atšķirības darba tirgū.</p> <p>Ņemot vērā to, ka attiecības starp etniskajām grupām, latviešu valodas prasme, reģionālās atšķirības un nodarbinātības situācija ir sarežģīti jautājumi, ir nepieciešama detalizēta analīze un speciāls pētījums, lai izvērtētu etniskuma ietekmi un latviešu valodas prasmi uz konkurētspēju Latvijas darba tirgū, pirms ir izstrādāti un ieviesti stratēģiski atbalstoši pasākumi</p>	<p>Institucionālās kapacitātes trūkums, neapmierinoša pakalpojumu kvalitāte un pieejamība, pētījumu trūkums par ekonomikas strukturālo izmaiņu radītajiem nodarbinātības riska veidiem kavē darba tirgus institūcijas iesaistīties aktīvā darba tirgus līdzsvarošanā.</p>	<p>3.1.5. Pētījumu veicināšana</p> <p>3.1.5.1. Darba tirgus pētījumu veicināšana, ieskaitot pētījumus par etnisko minoritāšu un dzimumu līdztiesības situāciju darba tirgū.</p> <p>3.1.5.2. Atbalsts darba tirgus pētījumu veikšanai.</p> <p>3.1.5.3. Pētījumu veicināšana par sociāli atstumto grupu stāvokli darba tirgū.</p>

NPK	VPD analīze	PP analīze	Pasākumi un aktivitātes
1	2	3	4
3.2. PASĀKUMS: IZGLĪTĪBAS UN TĀLĀKIZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBA			
6	<p>Ierobežoto finanšu resursu dēļ tālākizglītības iespējas netiek nodrošinātas iedzīvotāju grupām, kurām tas ir visvairāk nepieciešams. Tas attiecināms gan uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (notikusi tikai 49% uzņēmumu 2000.gadā), gan bezdarbniekiem, darba meklētājiem un bezdarba riska grupām. Darba meklētāji bez profesionālas kvalifikācijas 20 veido tikai 28% no visiem, kas iesaistās pieaugušo izglītības programmās (1999.gadā), taču profesionālās kvalifikācijas trūkums ir nodarbinātības galvenais šķērslis</p>	<p>Augstākā, profesionālā un mūžizglītība nespēj adekvāti reaģēt uz strauji mainīgajām darba tirgus un ekonomikas prasībām. Izglītības saturs kvalificētu strādnieku un tehniķu līmenī, īpaši tehnoloģiju un zinātņu ietilpīgajās nozarēs, ir novecojis. Lai nodrošinātu izglītota, piemērota un konkurētspējīga darbaspēka attīstību, kas spēj dot ieguldījumu kopējā ekonomiskajā attīstībā, izšķiroši svarīgi ir uzlabot izglītības un tālākizglītības sistēmu un veicināt sociālo partneru iesaisti atbilstošas un kvalitatīvas izglītības un apmācības nodrošināšanā. Tādēļ ir nepieciešams stiprināt izglītības un apmācības sistēmu kapacitāti ekonomiski svarīgās un zinātņu un tehnoloģiju ietilpīgās nozarēs. Izglītības un apmācības sistēmu modernizācija un mūžizglītības kapacitātes stiprināšana, ieskaitot e-izglītību, kā arī mūžizglītības stratēģijas un tās īstenošanas mehānismu attīstība veicinās izglītības kvalitātes un pieejamības uzlabošanu un mūžizglītības pieejamības uzlabošanu.</p>	<p>3.2.4. Tālākizglītības sadarbības tīklu attīstīšana un kapacitātes stiprināšana, tālākizglītības kursu izstrāde un īstenošana atbilstoši ievērojamas sabiedrības daļas (piemēram, publiskā sektorā strādājošie) vajadzībām un mūžizglītības ieviešanas stratēģisko pamatprincipu un sadarbības mehānismu attīstīšana.</p> <p>3.2.4.1. Publiskās diskusijas veicināšana, ieinteresēto pušu identificēšana, mūžizglītības vajadzību izvērtēšanas metodoloģijas izveide; dialoga veidošana ar vietējām un reģionālajām pārvaldēm un darba tirgus pārstāvjiem, mūžizglītības politikas pamatprincipu izstrāde reģionālajā līmenī un priekšlikumu izstrāde institucionālās sadarbības mehānismiem vietējā līmenī. Reģionālo (vai vietējo) apmācības tīklu iniciācija un ieviešana, sadarbības tīklu dalībnieku kapacitātes stiprināšana.</p> <p>3.2.4.2. Ekonomiski nozīmīgu pieaugušo tālākizglītības iespēju uzlabošana esošā izglītības/apmācības iestāžu sadarbības tīkla ietvaros: jaunu tālākizglītības kursu un moduļu izstrāde, pedagogu apmācība, apmācību aprobācija un nodrošināšana atbilstošām mērķa grupām, IT zināšanu un prasmju uzlabošana, e-studiju un tālmācības studiju vides un satura pilnveidošana. Apmācību nodrošināšana projektu īstenošanai un publiskajā sektorā strādājošajiem, kas iesaistīti ES struktūrfondu projektu ieviešanā un vadīšanā.</p>
7	<p>Latvijā pieaug pieprasījums pēc apmācīta un augsti kvalificēta darbaspēka. Izglītības nepietiekamā kvalitāte visos izglītības līmeņos, kā arī izglītības, zinātnes un darba tirgus sadarbības trūkums pazemina izglītības sistēmas potenciālās iespējas darbaspēka nodarbinātības spēju palielināšanā. Cilvēkresursu attīstību un darbaspēka sagatavošanu Latvijā vienlīdz būtiski ietekmē 3 izglītības sektoru – sākotnējās profesionālās un apmācības, augstākās un tālākizglītības programmu – piedāvājums. Augstākās izglītības piedāvājumam gan inerces, gan investīciju trūkuma dēļ šobrīd raksturīga nepietiekama spēja reaģēt uz tautsaimniecības attīstības vajadzībām.</p>	<p>Augstākā, profesionālā un mūžizglītība nespēj adekvāti reaģēt uz strauji mainīgajām darba tirgus un ekonomikas prasībām. Izglītības saturs kvalificētu strādnieku un tehniķu līmenī, īpaši tehnoloģiju un zinātņu ietilpīgajās nozarēs, ir novecojis. Lai nodrošinātu izglītota, piemērota un konkurētspējīga darbaspēka attīstību, kas spēj dot ieguldījumu kopējā ekonomiskajā attīstībā, izšķiroši svarīgi ir uzlabot izglītības un tālākizglītības sistēmu un veicināt sociālo partneru iesaisti atbilstošas un kvalitatīvas izglītības un apmācības nodrošināšanā. Tādēļ ir nepieciešams stiprināt izglītības un apmācības</p>	<p>3.2.6. Sociālo partneru un izglītības iestāžu sadarbības uzlabošana izglītības un apmācības kvalitātes paaugstināšanā:</p> <p>3.2.6.1. Metodikas un mehānismu izstrāde sociālo partneru iesaistei profesionālās izglītības un apmācības kvalitātes nodrošināšanā, vienotas metodikas izveide profesijas standartu izstrādē, konkrētai nozarei nepieciešamo prasmju analīze un prognozēšana, nacionālās kvalifikācijas struktūras uzlabošana, sociālo partneru apmācība un atbalsts reģionālajai sadarbībai.</p> <p>3.2.6.3. Mācību prakses īstenošana profesionālās izglītības un augstākās profesionālās izglītības studentiem.</p>

NPK	VPD analīze	PP analīze	Pasākumi un aktivitātes
1	2	3	4
	<p>Valsts attīstībai nepieciešamo, augsti kvalificēto darbaspēku zinātņu un tehnoloģiju ietilpīgajās nozarēs sagatavot un paaugstināt to kvalifikāciju traucē neatbilstošā studiju programmu struktūra un to piedāvājums, kā arī novecojusī studiju un pētnieciskā infrastruktūra.</p> <p>Studējošo struktūra pa studiju tematiskajām grupām un studiju programmām pēdējos 2-3 gados kopumā būtiski nav mainījusies. Katrs otrais students Latvijā 2001.-2002. akadēmiskajā gadā studēja sociālās zinātnes. Vislielākais samazinājums pēdējos divos gados ir noticis inženierzinātnēs un tehnoloģijā - no 20,5% 1997.-1998. akadēmiskajā gadā līdz 10,2% 2001.-2002. akadēmiskajā gadā.</p> <p>Zinātnes un pētniecības nepietiekamā integrācija augstskolās būtiski atsaucas uz augstākās izglītības kvalitāti, kas tieši ietekmē mācību spēku kapacitāti un doktorantūras studentu skaitu (1,2% no studentu kopskaita 2001.gadā salīdzinājumā ar 5 reizes augstāku rādītāju vidēji ES valstī). Mācību spēki noveco, un to skaitam ir tendence samazināties, sarūk arī akadēmiskā personāla īpatsvars ar zinātnisko grādu. Trūkst motivācijas instrumentu, kas piesaistītu jaunos speciālistus zinātniskajam un akadēmiskajam darbam.</p> <p>Turklāt arī arodskolas un speciālās skolas nevar nodrošināt modernas mācību laboratorijas, pietiekoši kvalificētu mācību personālu, kā arī daudzveidīgas un kvalitatīvas programmas.</p>	<p>sistēmu kapacitāti ekonomiski svarīgās un zinātņu un tehnoloģiju ietilpīgās nozarēs. Izglītības un apmācības sistēmu modernizācija un mūžizglītības kapacitātes stiprināšana, ieskaitot e-izglītību, kā arī mūžizglītības stratēģijas un tās īstenošanas mehānismu attīstība veicinās izglītības kvalitātes un pieejamības uzlabošanu un mūžizglītības pieejamības uzlabošanu.</p>	
8	<p>Zinātnes un pētniecības nepietiekamā integrācija augstskolās būtiski atsaucas uz augstākās izglītības kvalitāti, kas tieši ietekmē mācību spēku kapacitāti un doktorantūras studentu skaitu (1,2% no studentu kopskaita 2001.gadā salīdzinājumā ar 5 reizes augstāku rādītāju vidēji ES valstī). Mācību spēki noveco, un to skaitam ir tendence samazināties, sarūk arī akadēmiskā personāla īpatsvars ar zinātnisko grādu. Trūkst motivācijas instrumentu, kas piesaistītu jaunos speciālistus zinātniskajam un akadēmiskajam darbam.</p> <p>Arodskolas un speciālās skolas nevar nodrošināt modernas mācību laboratorijas, pietiekoši kvalificētu</p>	<p>Augstākā, profesionālā un mūžizglītība nespēj adekvāti reaģēt uz strauji mainīgajām darba tirgus un ekonomikas prasībām. Izglītības saturs kvalificētu strādnieku un tehniķu līmenī, īpaši tehnoloģiju un zinātņu ietilpīgajās nozarēs, ir novecojis. Lai nodrošinātu izglītota, piemērota un konkurētspējīga darbaspēka attīstību, kas spējīgs dot ieguldījumu kopējā ekonomiskajā attīstībā, izšķiroši svarīgi ir uzlabot izglītības un tālākizglītības sistēmu un veicināt sociālo partneru iesaisti atbilstošas un kvalitatīvas izglītības un apmācības nodrošināšanā. Tādēļ ir</p>	<p>3.2.7. Karjeras izglītības un profesionālās orientācijas pasākumu ieviešana izglītības iestādēs:</p> <p>3.2.7.1. Apmācību kursu un moduļu izstrāde un ieviešana pedagogiem/ profesionālās orientācijas praktiķiem, metodisko un informatīvo materiālu izveide/adaptācija un izdošana pedagogu apmācību vajadzībām. Studiju programmu izveide profesionālās orientācijas un karjeras konsultantu sagatavošanai. Konsultantu kvalifikācijas standarta izstrāde. Akadēmiskā personāla apmācības un mācību palīgīdzekļu izstrāde.</p> <p>3.2.7.2. Atbalsts profesionālās orientācijas un konsultēšanas pasākumiem un aktivitātēm izglītības iestādēs.</p>

NPK	VPD analīze	PP analīze	Pasākumi un aktivitātes
1	2	3	4
	mācību personālu, kā arī daudzveidīgas un kvalitatīva programmas.	nepieciešams stiprināt izglītības un apmācības sistēmu kapacitāti ekonomiski svarīgās un zinātņu un tehnoloģiju ietilpīgās nozarēs. Izglītības un apmācības sistēmu modernizācija un mūžizglītības kapacitātes stiprināšana, ieskaitot e-izglītību, kā arī mūžizglītības stratēģijas un tās īstenošanas mehānismu attīstība veicinās izglītības kvalitātes un pieejamības uzlabošanu un mūžizglītības pieejamības uzlabošanu.	
3.3. PASĀKUMS: SOCIĀLĀS ATSTUMTĪBAS MAZINĀŠANA			
9	<p>Invalīdu integrāciju darba tirgū kavē darba devēju motivācijas trūkums un nepieejamā vide. Darba devēju motivāciju nodarbināt invalīdu samazina izplatītie stereotipi par invalīdu darba spējām, kā arī papildus izdevumi darba vietas nodrošināšanai invalīdam. Citi faktori ir: salīdzinoši zems izglītības līmenis, attiecību spēju trūkums, ierobežota saziņas līdzekļu pieejamība. IKT ir jātuvina invalīdiem, nodrošinot vidi e-darbam, tālmācībai un iemaņu attīstībai.</p> <p>Nodarbinātības valsts dienesta nepietiekamā kapacitāte piemērotu pakalpojumu nodrošināšanā invalīdiem var kļūt par iemeslu zemam bezdarbnieku invalīdu reģistrācijas līmenim. 2002.gadā Nodarbinātības valsts dienestā tika pierēģistrēti 1804 invalīdi, kas sastāda 2% no kopējā bezdarbnieku skaita. Invalīdu proporcija bezdarbnieku vidū sastādīja tikai 1,3% 2000.gadā .</p> <p>Vāja nabadzības sociāla izstumtībai pakļauta grupa ir bijušie cietumnieki. 2002.gadā 2517 cilvēki tika atbrīvoti no cietuma. Lielākā daļa bijušo cietumnieku saskaras ar grūtībām integrēties darba tirgū, jo viņiem trūkst izglītības, ir neadekvātas iemaņas un viņi saskaras ar negatīvu darba devēju attieksmi .</p>	Dažas sabiedrības grupas zemo ienākumu, darba vietu trūkuma, neatbilstošas izglītības, darba pieredzes trūkuma, stereotipu, nepieejamas vides un neapmierinošas pieejas IKT vai ģimenes apstākļu dēļ ir vairāk pakļautas sociālās atstumtības riskam nekā citas. Līdz ar to ir nepieciešami speciāli pasākumi, lai sekmētu sociālās atstumtības riska grupu iekļaušanu.	<p>3.3.1. Apmācību nodrošināšana sociāli atstumtajām grupām, ieskaitot IKT atbalstu invalīdiem</p> <p>3.3.1.1. Motivācijas programmas līdzdalībai apmācībās.</p> <p>3.3.1.2. Apmācību nodrošināšana sociālās atstumtības riska grupā esošajiem bezdarbniekiem, kas reģistrēti Nodarbinātības valsts aģentūrā, iekļaujot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju atbalstu invalīdiem.</p>
10	Latvijas gadījumā var identificēt dažas sociālās atstumtības risku grupas, kurām jau ir vai nākotnē var būt problēmas iekļūt darba tirgū. Šīs grupas ir: nenodarbinātie vecuma grupā no 15 līdz 24 (jaunatne) un no 55 līdz 64 (pirmspensijas), slikti apmācīti un slikti izglītoti bezdarbnieki, invalīdi, ilgtermiņa (vairāk par 12	Augošā konkurence darba tirgū daļai iedzīvotāju ir radījusi nopietnus šķēršļus integrācijai darba tirgū. Līdz ar to ir nepieciešami speciāli pasākumi, lai sekmētu sociālās atstumtības riska grupu iekļaušanu.	3.3.2. Subsidēto darbavietu nodrošināšana.

NPK	VPD analīze	PP analīze	Pasākumi un aktivitātes
1	2	3	4
	<p>mēnešiem) nenodarbinātie, vecāki pēc bērna aprūpes atvaļinājuma, pēc ieslodzījuma atbrīvotie, vientuļie vecāki, lielas ģimenes utt.</p> <p>Nodarbinātības valsts dienesta nepietiekamā kapacitāte piemērotu pakalpojumu nodrošināšanā invalīdiem var kļūt par iemeslu zēmam bezdarbnieku invalīdu reģistrācijas līmenim. Taču invalīdu aktivitātes pieaug. 2002.gadā Nodarbinātības valsts dienestā tika pierēģistrēti 1804 invalīdi, kas sastāda 2% no kopējā bezdarbnieku skaita.</p> <p>Alternatīvo sociālo pakalpojumu paplašināšana, kā līdzeklis nodarbinātības veicināšanai ir svarīgs arī cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem. 2002.gadā vecuma grupā no 18 līdz 59 gadiem no slimnīcām tika izlaisti 26 578 cilvēki ar garīgiem traucējumiem.</p>		
11	<p>Latvijā ir salīdzinoši zems darba devēju un pašnodarbināto īpatsvars (saskaņā ar Eurostat 2002.gadā tas bija 13,2%, 40,9% no tiem . sievietes; ES vidējais . 15,6% no tiem 31,4% sievietes). Tas liecina par cilvēku nepietiekošo ekonomisko aktivitāti, kā arī atbilstošu zināšanu un pamatprasmju trūkumu.</p> <p>Adekvātu zināšanu IKT, mūsdienīgu mārketinga metožu izmantošanā, kā arī svešvalodu zināšanu trūkums samazina uzņēmuma konkurētspēju (piemēram, pēc Pasaules Bankas veiktajiem pētījumiem, 1999.gadā Latvijā to uzņēmumu, kuri savā darbībā izmantoja IKT iespējas, apgrozījums ievērojami pieauga pretstatā tiem uzņēmumiem, kuri neizmantoja IKT).</p> <p>Ierobežota piekļuve IKT cilvēkiem ar fiziskām problēmām, mazina šo cilvēku iespējas piedalīties darba tirgū. Adaptēti IKT (specializētas programmas un/ vai aprīkojums) varētu noderēt kā invalīdu prasmju izkopšanas līdzeklis, tālmācībai un e- darbam.</p>	<p>Invalīdiem ir jānodrošina labāka pieejamība IKT, radot apstākļus e-darbam, tālmācībai un profesionālo prasmju attīstības iespējām.</p>	<p>3.3.3. Uzņēmējdarbības un pašnodarbinātības attīstība, iekļaujot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju atbalstu invalīdiem.</p>
12	<p>Ir nepieciešami uzlabojumi visiem pakalpojumiem attiecībā uz darba tirgus vajadzībām, veicinot nodarbinātības pasākumus, balstoties uz esošajām reģionu un vietējās uzņēmējdarbības vajadzībām. Šajā kontekstā ir ļoti svarīgi uzlabot nodarbinātības dienestu administratīvo kapacitāti, nostiprinot personāla</p>	<p>Visu sabiedrības grupu sociālā integrācija ir ļoti nozīmīga ilgtspējīgas tautsaimniecības attīstības nodrošināšanā. Ir nepieciešami speciāli pasākumi, lai sekmētu sociālās atstumtības riska grupu iekļaušanu.</p>	<p>3.3.4. Sociālā darba speciālistu apmācība.</p>

NPK	VPD analīze	PP analīze	Pasākumi un aktivitātes
1	2	3	4
	zināšanas un prasmes, uzlabojot pakalpojumu kvalitāti, attīstot darba metodes un darba vidi, kā arī nostiprinot kapacitāti citām galvenajām iesaistītajām pusēm, kā pašvaldību, sociālo partneru un izglītības institūciju, kas ir iesaistītas nodarbinātības veicināšanas aktivitāšu īstenošanā vietējā līmenī.		
13	<p>2002.gadā ilgtermiņa sociālā aprūpe tika nodrošināta 4681 vecāka gadagājuma cilvēkam 66 iestādēs un 4130 cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem 29 iestādēs. Ilgtermiņa sociālā aprūpe cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem ir pakalpojums, kura pieprasījums būtiski pārsniedz tā sniegšanas iespējas. 2002.gadā 644 cilvēki ar garīgiem traucējumiem gaidīja ilgtermiņa sociālās aprūpes pakalpojumus. 2002.gadā salīdzinoši pastāvēja tikai 18 dienas aprūpes centri un divas grupu mājas cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem, kas nodrošināja pakalpojumus 575 klientiem</p> <p>Ja ņem vērā pakalpojumu atbilstību klientu individuālajām vajadzībām, daļa no šiem cilvēkiem, kas gaida ilgtermiņa sociālās aprūpes pakalpojumus, kā arī tie, kas tos jau saņem, vairāk iegūtu no alternatīviem pakalpojumiem - dienas aprūpes, sociālās rehabilitācijas un iemaņām, ieskaitot, darba iemaņu attīstīšanu, saudzējoša darba, īstermiņa aprūpes, grupu mājām u.c. Atbilstošu sociālo un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nepieejamība liedz neatkarīgu dzīvi un iespējas dalībai darba tirgū ne tikai invalīdiem, bet arī to ģimenes locekļiem.</p> <p>Ierobežota piekļuve IKT cilvēkiem ar fiziskām problēmām, mazina šo cilvēku iespējas piedalīties darba tirgū. Adaptēti IKT (specializētas programmas un/ vai aprīkojums) varētu noderēt kā invalīdu prasmju izkopšanas līdzeklis, tālmācībai un e- darbam.</p>	<p>Dažas sabiedrības grupas zemo ienākumu, darba vietu trūkuma, neatbilstošas izglītības, darba pieredzes trūkuma, stereotipu, nepieejamas vides un neapmierinošas pieejas IKT vai ģimenes apstākļu dēļ ir vairāk pakļautas sociālās atstumtības riskam nekā citas, tāpēc ir nepieciešama īpaša pieeja, lai novērstu šķēršļus šo grupu integrēšanai darba tirgū.</p>	<p>3.3.5. Sociālās rehabilitācijas programmu paplašināšana, ieskaitot IKT atbalstu invalīdiem</p> <p>3.3.5.1. Profesionālās rehabilitācijas programmu paplašināšana, iekļaujot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju atbalstu invalīdiem.</p> <p>3.3.5.2. Sociālās rehabilitācijas programmu paplašināšana, iekļaujot informācijas un komunikāciju tehnoloģiju atbalstu invalīdiem.</p>

NPK	VPD analīze	PP analīze	Pasākumi un aktivitātes
1	2	3	4
4.2. PASĀKUMS: ATBALSTS JAUNAJIEM ZEMNIEKIEM			
1	<p>Kopumā uzņēmējdarbības aktivitāte laukos ir zema: uz 1000 iedzīvotājiem laukos ir tikai 10,9 uzņēmumi. Vairāk nekā pusē Latvijas pagastu aktīvo uzņēmumu (neskaitot zemnieku un piemājas saimniecības) skaits nepārsniedz piecus. Pie tam, Latvijā ir 12 pagasti, kuros nav neviena aktīvā uzņēmuma. Šajos pagastos cilvēki ir nodarbināti vienīgi savās zemnieku vai piemājas saimniecībās, iestādēs un organizācijās (398). Lauksaimniecībā pārsvarā ir nodarbināti cilvēki, kas ir vecāki par 45 gadiem. 2002.gadā atbilstoši CSP Darbaspēka pārskatam īpatsvars vecuma grupā no 45 līdz 74 bija 56%, bet 29,6% bija vecāki par 65 gadiem. Gados veciem cilvēkiem bieži trūkst uzņēmības mainīt saimniekošanas metodes un pielietot jaunas, progresīvas tehnoloģijas, tāpēc ir jārada iespējas lauksaimniecībā iesaistīties gados jauniem cilvēkiem (416).</p>	<p>Lai veicinātu lauksaimniecību modernizācijas procesu, ir jārada papildus iesaistīšanās iespējas gados jauniem cilvēkiem, kas veiksmīgāk spētu sekot līdzi jaunākajām attīstības tendencēm un izmantot jaunākās un progresīvākās ražošanas tehnoloģijas.</p>	<p>4.2.1. Lauksaimniecības uzņēmuma dibināšana pirmo reizi. Līdzekļi šī pasākuma ietvaros ir paredzēti lauksaimnieciskās darbības uzsākšanai.</p>

7.3.3 ESF, ERAF un ELVGF pasākumu novērtēšanas rādītāju atbilstības novērtējums ES Padomes nodarbinātības vadlīnijām 2003. – 2005. gadam un Latvijas nacionālajam 2004. gada rīcības plānam nodarbinātības veicināšanai

Saskaņā ar ES padomes nodarbinātības vadlīnijām 2003.- 2005. gadam ES līmenī noteikti šādi galvenie sasniedzamie rādītāji:

- Vidējais nodarbinātības līmenis ES kopumā – 2005. gadā 67%, 2010. gadā 70%;
- Sieviešu nodarbinātības līmenis – 2005. gadā 57%, 2010. gadā 60%;
- Gados vecāku darba ņēmēju (55 – 64 gadi) nodarbinātības līmenis – 50%;
- Bezdarba un neaktivitātes mazināšana.

Ierobežojums 1. Tabulas ietvaros pie rādītāju izpildes kolonnā „sasniegtais rādītājs” tiek lietots apzīmējums „-” tādos gadījumos, kad uzraudzības ziņojumā norādīts, ka rādītāja izpilde nav paredzēta pārskata periodā vai paredzēta tikai pēc plānošanas perioda beigām.

ES noteiktie virzieni un sasniedzamie rādītāji ¹¹	Nacionālajos dokumentos noteiktie rādītāji	PP noteiktie pasākumi	PP definētie pasākuma rādītāji					
1	3	4	5	Sasniegtais rādītājs ¹²	Rezultatīvie rādītāji	Sasniegtais rādītājs	Ietekmes rādītāji	Sasniegtais rādītājs
Netika identificēts	Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultātīvie rādītāji		Iznākuma rādītāji					
	4. vadlīnija: Cilvēkkapitāla un mūžizglītības programmu stimulēšana <u>Rezultatīvie rādītāji (35. lpp):</u> • Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības padomes apstiprināto profesijas standartu skaits: PIC organizēto profesiju standartu skaits (budžeta ietvaros) 2004. gadā – 20,	1.4.pasākums: Izglītības, veselības aprūpes un sociālās infrastruktūras attīstība	• Atbalstīto institūciju (izglītības, nodarbinātības, sociālās aprūpes) skaits – 110 ¹³ • Izglītības iestāžu skaits, kuras nodrošinātas ar modernizētu tehnoloģisku mācības aprīkojumu un infrastruktūru – 29 ¹⁴	12 (10%) 7 (24.13%)	• Apmācības programmu skaita palielinājums profesionālās izglītības un apmācības iestādēs, kas nodrošinātas ar atbilstošu un mūsdienīgu mācības aprīkojumu un nepieciešamo infrastruktūru – 20%	6% (30%)	• Invalīdu skaits, kas pametuši ilgstošās sociālās aprūpes institūcijas un uzsākuši patstāvīgu dzīvi - 152	--

¹¹ ES noteikto virzienu un sasniedzamo rādītāju sadaļā ietverti gan ES Padomes nodarbinātības vadlīniju 2003. – 2005. gadam, gan Integrēto pamatnostādņu izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam rādītāji. Abu dokumentu rādītāji ir identiski, tā kā to izpildes periods ir 2010. gads.

¹² Sasniegtie rādītāji norādīti uz 2006. gada 30. jūniju. Iekavās norādīts sasniegtā apjoma īpatsvars no PP noteiktā rādītāja.

¹³ CFLA 2006. gada 2. ceturkšņa ziņojumā sasniedzamais rādītājs norādīts 63. Saskaņā ar CFLA sniegto informāciju neprecizitāte koriģēta, iesniedzot atkārtotu ziņojumu.

¹⁴ CFLA 2006. gada 2. ceturkšņa ziņojumā sasniedzamais rādītājs norādīts 30. Saskaņā ar CFLA sniegto informāciju neprecizitāte koriģēta, iesniedzot atkārtotu ziņojumu.

ES noteiktie virzieni un sasniedzamie rādītāji ¹¹	Nacionālajos dokumentos noteiktie rādītāji	PP noteiktie pasākumi	PP definētie pasākuma rādītāji					
1	3	4	5	Sasniegtais rādītājs ¹²	Rezultatīvie rādītāji	Sasniegtais rādītājs	Ietekmes rādītāji	Sasniegtais rādītājs
	<p>Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultātīvie rādītāji</p> <p>2005. gadā – 20, 2006. gadā – 20.</p> <ul style="list-style-type: none"> Centralizēto eksāmenu sistēmā iekļauto profesiju un audzēkņu īpatsvars apgūstamo profesiju un izglītojamo kopskaitā: 2004. gadā – 39 profesijas aptver 62% audzēkņu, 2005. gadā – 43 profesijas un 65% audzēkņu, 2006. gadā – 45 profesijas un 68% audzēkņu. Profesionālo kvalifikāciju ieguvušo skaita pieaugums. Profesionālās izglītības iestāžu absolventu īpatsvars bezdarbnieku kopskaitā. Izveidoto koledžu skaits: 2004. gadā – 20, 2005. gadā – 22. Augstāko izglītību studējošo skaits koledžās: 2004. gadā – 9000, 2005. gadā – 10000. Uzņēmumos praksi izgājušo audzēkņu un studentu skaits: 2004. gadā – 97%, 2005. gadā – 97,5%, 2006. gadā – 98%. Izstrādāto profesionālās izglītības mācību metodisko līdzekļu skaits: 2004. gadā – 3, 		<p>Iznākuma rādītāji</p> <ul style="list-style-type: none"> Atjaunoto izglītības iestāžu skaits – 13¹⁵ Sociālo pakalpojumu sniedzēju institūciju skaits, kuru infrastruktūra ir pilnveidota – 20¹⁶ Nodarbinātības politikas ieviešanas institūciju skaits, kuru infrastruktūra ir pilnveidota - 48¹⁷ 	<p>7 (53.8%)</p> <p>3 (15%)</p> <p>1 (2%)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Studiju programmu skaita palielinājums zinātņu un tehnoloģiju ietilpīgajās nozarēs, kuras nodrošinātas ar atbilstošu un mūsdienīgu aprīkojumu un nepieciešamo infrastruktūru – 50% Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu integrēta tīkla paplašināšana - 5 	<p>36% (72%)</p> <p>--</p>		

¹⁵ CFLA 2006. gada 2. ceturkšņa ziņojumā sasniedzamais rādītājs norādīts 25. Saskaņā ar CFLA sniegto informāciju neprecizitāte koriģēta, iesniedzot atkārtotu ziņojumu.

¹⁶ CFLA 2006. gada 2. ceturkšņa ziņojumā sasniedzamais rādītājs norādīts 28. Saskaņā ar CFLA sniegto informāciju neprecizitāte koriģēta, iesniedzot atkārtotu ziņojumu.

¹⁷ CFLA 2006. gada 2. ceturkšņa ziņojumā sasniedzamais rādītājs norādīts 2. Saskaņā ar CFLA sniegto informāciju neprecizitāte koriģēta, iesniedzot atkārtotu ziņojumu.

ES noteiktie virzieni un sasniedzamie rādītāji ¹¹	Nacionālajos dokumentos noteiktie rādītāji	PP noteiktie pasākumi	PP definētie pasākuma rādītāji					
1	3	4	5	Sasniegtais rādītājs ¹²	Rezultatīvie rādītāji	Sasniegtais rādītājs	Ietekmes rādītāji	Sasniegtais rādītājs
	Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultatīvie rādītāji		Iznākuma rādītāji					
	2005. gadā – 4, 2006. gadā – 4.							
Netika identificēts	<p>3. vadlīnija: Pielāgošanās spējas un mobilitātes sekmēšana darba tirgū</p> <p>Rezultatīvie rādītāji (30. lpp):</p> <ul style="list-style-type: none"> Sabiedrības, tai skaitā, darba devēju un darbinieku, informēšanas pasākumi par darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jautājumiem: 2004. gadā – vismaz 400, 2005. gadā – 420, 2006. gadā – 450. Līdz 2006. gadam panākta letālo nelaimes gadījumu skaita samazināšanās līdz vidējam ES valstu līmenim. Darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības pārkāpumu skaita samazināšanās uzņēmumos un panākta darba un darba aizsardzības pārkāpumu novēršana: 2004. gadā, 2005. gadā un 2006. gadā – 96%. Līdz 2006. gadam NVA izveidotas datu bāzes un IT 	2.2. Uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstība	<ul style="list-style-type: none"> Atbalstīto uzņēmumu skaits – 50¹⁸ Infrastruktūras investīciju projektu skaits īpaši atbalstāmajās teritorijās – 40 Infrastruktūras investīciju projekti, lai modernizētu ražošanas procesus un produktus saskaņā ar tirgus standartiem un prasībām – 15 Pabeigti infrastruktūras investīciju projekti koplietošanas iekārtā - 10 Pabeigti infrastruktūras investīciju projekti sabiedriskās lietošanas tīklu pieejamības nodrošināšanai - 31 	43 (86%) 17 (42.5%) 53 (353.3%) 1 (10%) 6 (19.3%)	<ul style="list-style-type: none"> Privāto investīciju pieaugums infrastruktūras attīstībai īpaši atbalstāmajās teritorijās – 4.6 milj. Euro¹⁹ Privāto investīciju pieaugums infrastruktūrā – 39 milj. Euro 	2.1 milj. (20.89%) 15.08 milj LVL (55%)	<ul style="list-style-type: none"> Neto produktivitātes pieaugums atbalstītajos uzņēmumos – Pieaugums par 30% Izveidoto darba vietu skaits vai nodrošināto darba vietu skaits pēc 5 gadiem - 4450 	-- --

¹⁸ CFLA 2006. gada 2. ceturkšņa ziņojumā sasniedzamais rādītājs norādīts 70. Saskaņā ar CFLA sniegto informāciju neprecizitāte koriģēta, iesniedzot atkārtotu ziņojumu.

¹⁹ RAPLM 2006. gada 2. ceturkšņa ziņojumā sasniedzamais rādītājs norādīts 10.3 milj. Euro

ES noteiktie virzieni un sasniedzamie rādītāji ¹¹	Nacionālajos dokumentos noteiktie rādītāji	PP noteiktie pasākumi	PP definētie pasākuma rādītāji					
1	3	4	5	Sasniegtais rādītājs ¹²	Rezultatīvie rādītāji	Sasniegtais rādītājs	Ietekmes rādītāji	Sasniegtais rādītājs
	<p>Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultatīvie rādītāji</p> <p>nodrošinājums datu apmaiņas operativitātei par brīvajām darba vietām Latvijas un ES valstu darba tirgū.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ikgadējs darba koplīgumu skaita pieaugums par 3%. 2004.-2006. gadu laikā 12500 nodarbinātie iesaistīti kvalifikācijas celšanā, pārkvalifikācijā un tālākizglītībā. 		Iznākuma rādītāji					
Netika identificēts	<p>2. vadlīnija: Darba vietu radīšana un uzņēmējdarbības attīstīšana</p> <p><u>Rezultatīvie rādītāji (25. lpp):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Dibināto uzņēmumu skaits noteiktā laika periodā. MVU radītā pievienotā vērtība. 5-7% uzņēmumu skaita pieaugums uz 1000 iedzīvotājiem gadā. 	2.4.Pieeja finansējumam maziem un vidējiem uzņēmumiem	<ul style="list-style-type: none"> Piešķirto aizdevumu skaits (t.sk. mikrokredītu) – 600 Piešķirto aizdevumu garantiju skaits – 350 Veikto riska kapitāla investīciju skaits – 55 Procentu likmju subsīdiju daudzums - 200 	<p>13 (2.16%)</p> <p>19 (5.43%)</p> <p>0</p> <p>0</p>	<ul style="list-style-type: none"> Papildu finanšu sektora līdzekļu piesaiste aizņēmumiem (ieskaitot mikrokredītiem) komercdarbības darbības uzsākšanai – 17 milj. Euro²⁰ Izsniegto aizdevumu garantiju apjoms – 40 milj. Euro Izveidoti papildus privātā sektora uzņēmējdarbības kapitāla ieguldījumi – 7.5 milj. Euro 	<p>5.15 milj. LVL</p> <p>1 094 461 LVL (2.74%)</p> <p>0</p> <p>0</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nodrošinātas vai izveidotas darba vietas - 3000 	--

²⁰ Ekonomikas ministrijas 2006. gada 1. pusgada ziņojumā sasniedzamais rādītājs norādīts 5.15 milj. LVL

ES noteiktie virzieni un sasniedzamie rādītāji ¹¹	Nacionālajos dokumentos noteiktie rādītāji	PP noteiktie pasākumi	PP definētie pasākuma rādītāji					
1	3	4	5	Sasniegtais rādītājs 12	Rezultatīvie rādītāji	Sasniegtais rādītājs	Ietekmes rādītāji	Sasniegtais rādītājs
	Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultatīvie rādītāji		Iznākuma rādītāji					
					<ul style="list-style-type: none"> Papildus privātā sektora riska kapitāla ieguldījumu apjoms – 63 milj. Euro 			
<ul style="list-style-type: none"> Katram bezdarbniekam tiek piedāvāta jauna iespēja, jauniešiem bezdarbniekiem 6 mēnešu laikā, pieaugušajiem bezdarbniekiem – 12 mēnešu laikā, piemēram, apmācību, pārkvalifikācijas, darba prakses, darbavietas vai cita nodarbinātības pasākuma veidā, ko attiecīgi apvieno ar pastāvīgo palīdzību darba meklēšanā Līdz 2010. gadam 25 % ilgstošo bezdarbnieku aktīvi iesaistīt apmācībās, pārkvalifikācijā, darba praksē vai citos nodarbinātības pasākumos, lai sasniegtu trīs dalībvalstu ar labākajiem rādītājiem vidējo rādītāju Darba meklētājiem visā ES iespējams iepazīties ar darba sludinājumiem, kas izziņoti visu dalībvalstu nodarbinātības dienestos 	<p>1. vadlīnija: Aktīvie un preventīvie pasākumi darba meklētājiem un neaktīviem iedzīvotājiem</p> <p>Rezultatīvie rādītāji (21. lpp):</p> <ul style="list-style-type: none"> Ilgstošā bezdarba līmenis: 2004. gadā – 5,5%, 2005. gadā – 5,3%, 2006.gadā – 5,0% no ekonomiski aktīviem iedzīvotājiem. Jauniešu bezdarba līmenis: 2004. gadā – 18,2%, 2005. gadā – 17,8%, 2006. gadā – 17,0% no ekonomiski aktīvo jauniešu skaita. Jauniešu, kas pirmo 6 mēnešu laikā iesaistīti aktīvajos nodarbinātības pasākumos, īpatsvars kopējā NVA reģistrēto jauniešu -bezdarbnieku skaitā. Pieaugušo bezdarbnieku, kas pirmo 12 mēnešu laikā iesaistīti aktīvajos nodarbinātības pasākumos, īpatsvars kopējā NVA reģistrēto pieaugušo bezdarbnieku skaitā. Bezdarbnieku īpatsvars, kas nebija atkārtoti iesaistīti aktīvajos pasākumos noteiktajā 	3.1. pasākums: Nodarbinātības veicināšana	<ul style="list-style-type: none"> Atbalstu saņēmušo cilvēku skaits (sadalījumā pa dzimumiem, izglītības līmeņiem un vecuma grupām), t.i.:Bezdarbnieki un darba meklētāji, darbinieki, komersanti - 27 000 Kapacitātes palielināšanas pasākumu atbalstīto institūciju skaits – 100 Atbalstīto projektu skaits (tikai LM) – 1 100 Atbalstīto projektu skaits (tikai EM) - 300 	37 777 (139.91%) 682 (682%) 124 (11.27%) 26 (8.67%)	<ul style="list-style-type: none"> Personu skaits, kas iekļaujas darba tirgū pēc apmācības vai pārkvalifikācijas (sadalījumā pa dzimumiem, vecuma grupām) – 18 900 Atbalstīto institūciju īpatsvars (% no visām institūcijām, kuras guvušas atbalstu no Eiropas Sociālā fonda pasākumiem - visām institūcijām, kas atbildīgas par darba tirgus attīstību un dzimuma līdztiesības politikas ieviešanu) – 50% 	14 163 (75%) 16 (100%)	<ul style="list-style-type: none"> Personu skaits (%) , kas saglabā darbu vismaz 6 mēnešus pēc projekta (sadalījumā pa dzimumiem, vecuma grupām) 60% Ilgstošo bezdarbnieku īpatsvara samazināšanās pret kopējo bezdarbnieku skaitu valstī (sadalījumā pa dzimumiem, izglītības līmeņiem, vecuma grupām – samazinājums līdz 45% 	4304 (23%) --

ES noteiktie virzieni un sasniedzamie rādītāji ¹¹	Nacionālajos dokumentos noteiktie rādītāji	PP noteiktie pasākumi	PP definītie pasākuma rādītāji					
	Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultātīvie rādītāji		Iznākuma rādītāji	Sasniegtais rādītājs ¹²	Rezultatīvie rādītāji	Sasniegtais rādītājs	Ietekmes rādītāji	Sasniegtais rādītājs
1	3	4	5		6		7	
<ul style="list-style-type: none"> Līdz 2010. gadam ES līmenī par pieciem gadiem palielināt reālo vidējo darba tirgus atstāšanas (salīdzinājumā ar 59,9 gadiem 2001. gadā) 	<p>laikā: 2004. gadā – 45% jauniešu bezdarbnieku un 50% pieaugušo bezdarbnieku.</p> <ul style="list-style-type: none"> Bezdarbnieku integrēšanās līmenis darba tirgū 6 mēnešu laikā pēc piedalīšanās aktīvajos nodarbinātības pasākumos; iekārtojušies darbā pirmo 6 mēnešu laikā pēc pasākumiem noteiktām personu grupām (pilotprojektu) pabeigšanas: 2004. gadā – 70%; bezdarbnieku daļa, kas 6 mēnešus pēc profesionālās apmācības pabeigšanas atradās NVA uzskaitē: 2004. gadā – 62%; bezdarbnieku daļa, kas 6 mēnešus pēc pasākumiem noteiktām personu grupām (pilotprojektu) pabeigšanas atradās NVA uzskaitē: 2004. gadā – 30%. Jauniešu bezdarbnieku, kuri uzskaitē ilgāk par 6 mēnešiem, īpatsvars kopējā jauniešu - bezdarbnieku skaitā: 2004. gadā – 35%. Pieaugušie bezdarbnieku, kuri uzskaitē ilgāk par 12 mēnešiem, īpatsvars kopējā pieaugušo bezdarbnieku skaitā: 2004. gadā – 26%. Vidējais algotos pagaidu sabiedriskos darbos iesaistīto ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars vidējā ilgstošo bezdarbnieku 							

ES noteiktie virzieni un sasniedzamie rādītāji ¹¹	Nacionālajos dokumentos noteiktie rādītāji	PP noteiktie pasākumi	PP definētie pasākuma rādītāji					
	Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultātīvie rādītāji		Iznākuma rādītāji	Sasniegtais rādītājs ¹²	Rezultatīvie rādītāji	Sasniegtais rādītājs	Ietekmes rādītāji	Sasniegtais rādītājs
1	3	4	5		6		7	
	<p>skaitā: 2004. gadā – 17%.</p> <ul style="list-style-type: none"> Vidējais pasākumos konkurētspējas paaugstināšanai iesaistīto ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars vidējā ilgstošo bezdarbnieku skaitā: 2004. gadā – 8,5%. Vidējais pasākumos noteiktām personu grupām iesaistīto ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars vidējā ilgstošo bezdarbnieku skaitā: 2004. gadā – 1%. <p>2. vadlīnija: Darba vietu radīšana un uzņēmējdarbības attīstīšana</p> <p><u>Rezultatīvie rādītāji (25. lpp):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Dibināto uzņēmumu skaits noteiktā laika periodā. MVU radītā pievienotā vērtība. 5-7% uzņēmumu skaita pieaugums uz 1000 iedzīvotājiem gadā. <p>3. vadlīnija: Pielāgošanās spēju un mobilitātes sekmēšana darba tirgū</p> <p><u>Rezultatīvie rādītāji (30. lpp):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Sabiedrības, tai skaitā, darba 							

ES noteiktie virzieni un sasniedzamie rādītāji ¹¹	Nacionālajos dokumentos noteiktie rādītāji	PP noteiktie pasākumi	PP definētie pasākuma rādītāji					
	Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultātīvie rādītāji		Iznākuma rādītāji	Sasniegtais rādītājs ¹²	Rezultatīvie rādītāji	Sasniegtais rādītājs	Ietekmes rādītāji	Sasniegtais rādītājs
1	3	4	5		6		7	
	<p>devēju un darbinieku, informēšanas pasākumi par darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jautājumiem: 2004. gadā – vismaz 400, 2005. gadā – 420, 2006. gadā – 450.</p> <ul style="list-style-type: none"> Līdz 2006. gadam panākta letālo nelaimes gadījumu skaita samazināšanās līdz vidējam ES valstu līmenim. Darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības pārkāpumu skaita samazināšanās uzņēmumos un panākta darba un darba aizsardzības pārkāpumu novēršana: 2004. gadā, 2005. gadā un 2006. gadā – 96%. Līdz 2006. gadam NVA izveidotas datu bāzes un IT nodrošinājums datu apmaiņas operativitātei par brīvajām darba vietām Latvijas un ES valstu darba tirgū. Ikgadējs darba koplīgumu skaita pieaugums par 3%. 2004.-2006. gadu laikā 12500 nodarbinātie iesaistīti kvalifikācijas celšanā, pārkvalifikācijā un tālākizglītībā. 							

ES noteiktie virzieni un sasniedzamie rādītāji ¹¹	Nacionālajos dokumentos noteiktie rādītāji	PP noteiktie pasākumi	PP definētie pasākuma rādītāji					
1	3	4	5	Sasniegtais rādītājs ¹²	Rezultatīvie rādītāji	Sasniegtais rādītājs	Ietekmes rādītāji	Sasniegtais rādītājs
<ul style="list-style-type: none"> Panākt, lai līdz 2010. gadam ES vismaz 85 % cilvēku 22 gadu vecumā būtu ar pabeigtu vidējo izglītību Panākt, lai ES vidējais rādītājs attiecībā uz līdzdalību mūžizglītībā būtu vismaz 12,5 % no pieaugušajiem darbspējīgā vecumā (vecuma grupa no 25 līdz 64 gadiem) 	<p>4. vadlīnija: Cilvēkkapitāla un mūžizglītības programmu stimulēšana</p> <p><u>Rezultatīvie rādītāji (35. lpp):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības padomes apstiprināto profesijas standartu skaits: PIC organizēto profesiju standartu skaits (budžeta ietvaros) 2004. gadā – 20, 2005. gadā – 20, 2006. gadā – 20. Centralizēto eksāmenu sistēmā iekļauto profesiju un audzēkņu īpatsvars apgūstamo profesiju un izglītojamo kopskaitā: 2004. gadā – 39 profesijas aptver 62% audzēkņu, 2005. gadā – 43 profesijas un 65% audzēkņu, 2006. gadā – 45 profesijas un 68% audzēkņu. Profesionālo kvalifikāciju ieguvušo skaita pieaugums. Profesionālās izglītības iestāžu absolventu īpatsvars bezdarbnieku kopskaitā. Izveidoto koledžu skaits: 2004. gadā – 20, 2005. gadā – 	3.2 pasākums. Izglītības un tālākizglītības attīstība	<ul style="list-style-type: none"> Projektu skaits, kuru ietvaros tiek izstrādātas jaunas studiju programmas un uzsākta to īstenošana (augstākās izglītības studiju programmas zinātņu un tehnoloģiju ietilpīgās nozarēs³⁶ un vidējās profesionālā izglītības studiju programmas ekonomiski svarīgās nozarēs³⁷) – 120 Projektu skaits, kuru ietvaros tiek atbalstītas doktorantūras un pēcdoktorantūras studijas – 5 Projektu skaits, kas atbalsta mūžizglītību - 7 Projektu skaits, kuru ietvaros izstrādātas tālākizglītības programmas – 230²¹ Projektu skaits, kuru ietvaros paredzēta pedagogu un akadēmiskā personāla prakse uzņēmumos – 250²² 	84 (70%) 5 (100%) 7 (100%) 36 (45%) 49 (61.25%)	<ul style="list-style-type: none"> Studentu skaits, kas pabeiguši jaunas vai uzlabotas studiju programmas (pēc izglītības līmeņa (vidējā profesionālā izglītība, augstākā profesionālā izglītība, vispārējā izglītība) un pēc dzimuma un vecuma) – 6500 Studentu, kas turpina studijas/mācības jaunās vai uzlabotās izglītības programmās (pēc izglītības līmeņa (vidējā profesionālā izglītība, augstākā profesionālā izglītība) dzimuma un vecuma) – 2000 Apmācīto pedagogu skaits (pēc izglītības jomas, dzimuma un vecuma) – 14 500 Cilvēku skaits, kas pabeiguši doktorantūras vai pēcdoktorantūras studijas (pēc dzimuma un vecuma) 	0 652 (t.sk. 385 sievietes un 300 vīrieši) (32.6%) 83 (0.6%) 39 (8.7%)	<ul style="list-style-type: none"> Vidējās profesionālās izglītības studentu, kas studē jaunizveidotās vai uzlabotās programmās ekonomiski svarīgās nozarēs, skaita palielinājums (pēc dzimuma un vecuma) – Palielinājums līdz 58% Studentu, kas studē jaunizveidotās vai uzlabotās studiju programmās inženierzinātnē, zinātnē un tehnoloģijās, skaita palielinājums (pēc dzimuma un vecuma). – Palielinājums līdz 13% Studentu skaits, kas izslēgti no profesionālās izglītības studiju programmām (pēc dzimuma un vecuma) – samazinājums līdz 12% 	54% (20%) -- --

²¹ Saskaņā ar ES struktūrfondu UK protokola Nr. P-2005/2 no 01.12.2005. 9. pielikuma 8. punktu rādītājs koriģēts uz 80

²² Saskaņā ar ES struktūrfondu UK protokola Nr. P-2005/2 no 01.12.2005. 9. pielikuma 9. punktu rādītājs koriģēts uz 80

ES noteiktie virzieni un sasniedzamie rādītāji ¹¹	Nacionālajos dokumentos noteiktie rādītāji	PP noteiktie pasākumi	PP definētie pasākuma rādītāji					
1	3	4	5	Sasniegtais rādītājs 12	Rezultatīvie rādītāji	Sasniegtais rādītājs	Ietekmes rādītāji	Sasniegtais rādītājs
	<p>22.</p> <ul style="list-style-type: none"> Augstāko izglītību studējošo skaits koledžās: 2004. gadā – 9000, 2005. gadā – 10000. Uzņēmumos praksi izgājušo audzēkņu un studentu skaits: 2004. gadā – 97%, 2005. gadā – 97,5%, 2006. gadā – 98%. Izstrādāto profesionālās izglītības mācību metodisko līdzekļu skaits: 2004. gadā – 3, 2005. gadā – 4, 2006. gadā – 4. Doktora grādu ieguvušo skaits: 2004. gadā – 100, 2005. gadā – 120. 		<ul style="list-style-type: none"> Projektu skaits, kuru ietvaros paredzēta pedagogu un akadēmiskā personāla apmācība – 250 Projektu skaits, kuru ietvaros paredzēta studentu mācību prakse – 1200 Projektu skaits, kas atbalsta profesijas standartu izstrādi – 80 Projektu skaits, kuru ietvaros paredzēts karjeras izvēles un konsultāciju sniegšanas nodrošinājums izglītības iestādēs - 200 	<p>49 (19.60%)</p> <p>89 (7.42%)</p> <p>0</p> <p>72 (36%)</p>	<p>– 450</p> <ul style="list-style-type: none"> Jaunizveidoto mūžizglītības tīklu skaits – 6 Apmācīto reģiona valsts iestāžu darbinieku un mūžizglītības koordinātoru skaits (pēc dzimuma un vecuma) – 150 Pieaugušo skaits, kas pabeiguši tālākizglītības kursus (pēc dzimuma un vecuma) – 3500 Pedagogu/augstākās profesionālās izglītības iestāžu akadēmiskā personāla skaits, kas pabeiguši praksi uzņēmumos (pēc dzimuma un vecuma) – 3300 Vidējās profesionālās izglītības iestāžu un augstākā izglītības iestāžu studentu skaits, kas pabeiguši mācību praksi (pēc dzimuma un vecuma) – 22 000 Apmācīto sociālo partneru pārstāvju 	<p>6 (100%)</p> <p>150 (t.sk. 139 sievietes, 11 vīrieši) (100%)</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>578 (2.6%)</p> <p>415 (51.9%)</p>		

ES noteiktie virzieni un sasniedzamie rādītāji ¹¹	Nacionālajos dokumentos noteiktie rādītāji	PP noteiktie pasākumi	PP definētie pasākuma rādītāji					
1	3	4	5	Sasniegtais rādītājs ¹²	Rezultatīvie rādītāji	Sasniegtais rādītājs	Ietekmes rādītāji	Sasniegtais rādītājs
	Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultatīvie rādītāji		Iznākuma rādītāji					
					<p>skaits (pēc dzimuma un vecuma) – 800</p> <ul style="list-style-type: none"> Izstrādāto profesiju standartu skaits – 80 Pedagogu, kas pabeiguši apmācību karjeras izvēles pakalpojumi un konsultāciju sniegšanā, skaits (pēc dzimuma un vecuma) – 3700 Skolēnu un studentu skaits, kas piedalījušies karjeras izglītības /konsultāciju pasākumos (pēc dzimuma un vecuma) – 20 000 	Nav norādīts		
						690 (51.9%)		
						20 661 (103.3%)		
<ul style="list-style-type: none"> Panākt, lai to ES iedzīvotāju vidējais skaits, kas priekšlaicīgi pametuši mācības, nepārsniegtu 10 % Līdz 2010. gadam nodrošināt aprūpes iespējas vismaz 90 % bērnu no trīs gadu vecuma līdz obligātajam skolas vecumam un vismaz 33 % bērnu vecumā līdz trīs gadiem Līdz 2010. gadam ES līmenī par pieciem gadiem palielināt reālo vidējo darba tirgus 	<p>6. vadlīnija: Dzimumu līdztiesības nodrošināšana</p> <p><u>Rezultatīvie rādītāji (43. lpp):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Aktīvajos nodarbinātības pasākumos iesaistīto bezdarbnieku skaits dzimumu griezumā un īpatsvars kopējā bezdarbnieku skaitā. Atšķirība starp sieviešu un vīriešu nodarbinātības līmeni 2004. gadā – 8,2 procentpunkti. Atšķirība starp sieviešu un vīriešu darba meklētāju īpatsvaru ekonomiski aktīvajos 	3.3. pasākums: Sociālās atstumtības mazināšana	<ul style="list-style-type: none"> Atbalstu saņēmušo cilvēku skaits (sadalījumā pa dzimumiem, izglītības līmeņiem, vecuma grupām), t.i., i. Bezdarbnieki un darba meklētāji, ii. Darbinieki – 6520 Apmācīto sociālā darba speciālistu skaits (sadalījumā pa dzimumiem) – 1360 Atbalstīto projektu skaits – 730 Projektu skaits, kas vērsti 	4993 (76.58%)	<ul style="list-style-type: none"> Personu skaits, kuras iekļāvušās darba tirgū pēc apmācības vai pārkvalifikācijas saņemšanas (sadalījumā pa dzimumiem un vecuma grupām) – 5500 Skolēnu skaits, kas iesaistīti pedagoģiskās korekcijas pasākumos - 330 	2540 (46%)	<ul style="list-style-type: none"> Cilvēku skaits (%), kuri saglabā darbu vismaz 6 mēnešus pēc projekta beigām (sadalījumā pa dzimumiem un vecuma grupām) - 60% Ilgstošo bezdarbnieku procentuālā īpatsvara samazināšanās no kopējā bezdarbnieku skaita (sadalījumā pa dzimumiem, izglītības līmeni, vecuma grupām) – samazinājums līdz 45% 	576 (10%)
				--		450 (136%)		--
				138 (18.90%)				
				10				

ES noteiktie virzieni un sasniedzamie rādītāji ¹¹	Nacionālajos dokumentos noteiktie rādītāji	PP noteiktie pasākumi	PP definētie pasākuma rādītāji					
1	3	4	5	Sasniegtais rādītājs ¹²	Rezultatīvie rādītāji	Sasniegtais rādītājs	Ietekmes rādītāji	Sasniegtais rādītājs
atstāšanas (salīdzinājumā ar 59,9 gadiem 2001. gadā)	<p>iedzīvotājos 2004. gadā – 0,4 procentpunkti.</p> <ul style="list-style-type: none"> Atšķirība darba samaksā pēc dzimuma (2004. gadā – 16%, 2005. gadā – 15,8%, 2006. gadā – 15,5%). Ar bērnu aprūpes iestādēm nodrošināti bērni vecumā 3-6 gadi (2004. gadā – 77,7%, 2005. gadā – 78,0%, 2006. gadā – 80%). <p>7. vadlīnija: Sociālās atstumtības riska grupu iedzīvotāju integrācijas darba tirgū veicināšana un jebkura veida diskriminācijas izskaušana</p> <p>Rezultatīvie rādītāji (47. lpp):</p> <ul style="list-style-type: none"> Aktīvajos nodarbinātības pasākumos iesaistīto mērķgrupas bezdarbnieku (bezdarbnieki pēc bērna kopšanas atvaļinājuma, bezdarbnieki ar nepabeigtu pamatizglītību un bezdarbnieki pēc atbrīvošanas no ieslodzījuma vietām) skaits. Aktīvajos nodarbinātības pasākumos iesaistīto invalīdu - bezdarbnieku skaits. Profesionālo rehabilitāciju saņēmušo invalīdu skaits. 		<p>uz pedagoģiskās korekcijas programmu izstrādi un ieviešanu - 10</p> <ul style="list-style-type: none"> Projektu skaits, kas vērsti uz jauniešu ar speciālām vajadzībām integrēšanu – 20 	<p>(100%)</p> <p>15 (75%)</p>				

ES noteiktie virzieni un sasniedzamie rādītāji ¹¹	Nacionālajos dokumentos noteiktie rādītāji	PP noteiktie pasākumi	PP definētie pasākuma rādītāji					
1	3	4	5	Sasniegtais rādītājs ¹²	Rezultatīvie rādītāji	Sasniegtais rādītājs	Ietekmes rādītāji	Sasniegtais rādītājs
	<p>Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultatīvie rādītāji</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iedzīvotāji, kuru izglītība ir zemāka par vidējo un kuri vairs nemācās. • Palielināts nodarbināto īpatsvars darbaspējīgo notiesāto kopskaitā. 		Iznākuma rādītāji					
Netika identificēts	<p>2. vadlīnija: Darba vietu radīšana un uzņēmējdarbības attīstīšana</p> <p>Rezultatīvie rādītāji (25. lpp):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dibināto uzņēmumu skaits noteiktā laika periodā. • MVU radītā pievienotā vērtība. • 5-7% uzņēmumu skaita pieaugums uz 1000 iedzīvotājiem gadā. 	4.2. Atbalsts jauniešiem zemniekiem	• Jauno atbalstīto lauku saimniecību skaits - 230	293 (127%)	<ul style="list-style-type: none"> • Lauksaimniecības uzņēmumu gados jauno īpašnieku īpatsvara pieaugums - 13% (lauksaimniecības uzņēmumu īpašnieki, kas nav sasnieguši 40 gadu vecumu (2006. g.)/lauksaimniecības uzņēmumu īpašnieki, kas nav sasnieguši 40 gadu vecumu (2004.g.)) 	Nav norādīts	<ul style="list-style-type: none"> • Izveidotas pilnas dienas laika darba vietas – 230 • Saglabātas pilnas darba dienas laika darba vietas - 230 	Nav norādīts

7.3.4 ES struktūrfondu finansējuma apguve laika periodā no 2004. gada 1. janvāra līdz 2006. gada 30. martam

1	2	3	6	7	8	9
	Prioritāte / Pasākums / Aktivitāte	Kopējais pasākumam/ aktivitātei pieejamais finansējums no 2004- 2006.gadam, LVL	Ir noslēgti līgumi par summu LVL (kopējās attiecināmās izmaksas SF+LV)	Ir noslēgti līgumi par projektu kopējo attiecināmo summu, % no kopējā aktivitātei pieejamā finansējuma	Ir iesniegti SF pieprasījumi par summu LVL (SF)	Ir iesniegti SF pieprasījumi par summu, % no SF finansējuma
1. PRIORITĀTE: LĪDZSVAROTAS ATTĪSTĪBAS VEICINĀŠANA						
1.4. pasākums: Izglītības, veselības aprūpes un sociālās infrastruktūras attīstība		26,857,215.91 ²³	28,254,179.19	105.20%	4,999,005.47	23.27%
1.4.4.	Sākotnējās profesionālās izglītības iestāžu renovācija un mācību aprīkojuma modernizācija	8,952,405.00	2,961,025.00	93.91%	277,428.29	20.18%
1.4.5.	Augstākās izglītības iestāžu nodrošināšana ar mūsdienīgām apmācības iekārtām, tehniku un lieldatoru tīkliem, kā arī ēku renovācija (ieskaitot pielāgošanu personām ar īpašām vajadzībām)		5,446,000.00		1,167,817.69	
1.4.6.1.	Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošana	8,952,405.00 ²⁴	4,739,771.00	101.89%	0.00	2.52%
1.4.6.2.	Alternatīvo sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstība		1,511,726.19		82,527.08	
1.4.8.	Darba tirgus institūciju pilnveidošana		2,710,300.00		76,297.83	
2. PRIORITĀTE: UZŅĒMĒJDARBĪBAS UN INOVĀCIJAS VEICINĀŠANA						

²³ Tabulas ietvaros pasākuma kopsumma, kas izteikta LVL nesakrīt ar aktivitāšu summu, tā kā tematiskās izvērtēšanas ietvaros netiek apskatītas pilnīgi visas aktivitātes.

²⁴ Piešķirtajā finansējumā ietverta arī 1.4.7. aktivitāte.

	Prioritāte / Pasākums / Aktivitāte	Kopējais pasākumam/ aktivitātei pieejamais finansējums no 2004- 2006.gadam, LVL	Ir noslēgti līgumi par summu LVL (kopējās attiecināmās izmaksas SF+LV)	Ir noslēgti līgumi par projektu kopējo attiecināmo summu, % no kopējā aktivitātei pieejamā finansējuma	Ir iesniegti SF pieprasījumi par summu LVL (SF)	Ir iesniegti SF pieprasījumi par summu, % no SF finansējuma
1	2	3	6	7	8	9
2.1. pasākums: Atbalsts inovāciju attīstības veicināšanai		12,724,444.93	1,702,306.35	13.38%	0.00	0.00%
2.1.	Atbalsts paraugu un izmēģinājuma modeļu izstrādāšanai	12,724,444.93	1,702,306.35	13.38%	0.00	0.00%
2.2. pasākums: Uzņēmējdarbības veicinošas infrastruktūras attīstība		88,052,495.24	39,915,739.51	45.33%	9,491,903.15	14.37%
2.2.1.1.	Investīcijas privātajā infrastruktūrā ražošanas procesu un produkcijas modernizēšanai	73,523,980.93	33,998,143.13	46.24%	8,493,807.35	15.40%
2.2.1.2.	Atbalsts ieguldījumiem uzņēmumu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās	6,866,666.67	2,326,870.80	33.89%	857,702.02	16.65%
2.4. pasākums: Pieeja finansējumam maziem un vidējiem uzņēmumiem		27,520,889.92	30,854,226.00	112.11%	0.00	0.00%
2.4.1.	Aizdevumi (t.sk.mikrokredīti) uzņēmējdarbības uzsākšanai	10,284,741.33	20569484.00, no kuriem ERAF 7713556.00, Latvijas publiskais 2571186.00, privātais līdzfinansējums 10284742.00	100.00%	0.00	0.00%
3 PRIORITĀTE: CILVĒKRESURSU ATTĪSTĪBA UN NODARBINĀTĪBAS VEICINĀŠANA						

	Prioritāte / Pasākums / Aktivitāte	Kopējais pasākumam/ aktivitātei pieejamais finansējums no 2004- 2006.gadam, LVL	Ir noslēgti līgumi par summu LVL (kopējās attiecināmās izmaksas SF+LV)	Ir noslēgti līgumi par projektu kopējo attiecināmo summu, % no kopējā aktivitātei pieejamā finansējuma	Ir iesniegti SF pieprasījumi par summu LVL (SF)	Ir iesniegti SF pieprasījumi par summu, % no SF finansējuma
1	2	3	6	7	8	9
3.1. pasākums: Nodarbinātības veicināšana		53,488,398.00	30,731,096.65	57.45%	8,191,187.50	20.42%
Pasākumā papildu pieejamais finansējums		855,230.00				
3.1.1.1.	Nodarbināto personu kvalifikācijas un pārkvalifikācijas veicināšana	10,045,870.00	347,474.65	3.46%	8,494.02	0.11%
3.1.1.2.	Nodarbināto pārkvalifikācijas un kvalifikācijas paaugstināšanas veicināšana, nodrošinot uz nozari orientētas apmācības					
3.1.2.1.	Bezdarbnieku pārkvalifikācija un tālākizglītība	8,318,446.00	8,318,446.00	100.00%	2,595,871.01	41.61%
3.1.2.2.	Darba prakšu vietu nodrošināšana jauniešiem bezdarbniekiem	6,988,608.00	2,500,922.00	35.79%	242,380.78	4.62%
3.1.2.3.	Bezdarbnieku un darba meklētāju konkurentsējas paaugstināšana	8,858,480.00	8,858,480.00	100.00%	2,697,186.13	40.60%
3.1.3.	Apmācības uzņēmējiem un uzņēmējdarbības uzsācējiem	6,418,608.00				
3.1.4.	Atbalsts kapacitātes stiprināšanai par darba tirgus un dzimumu līdztiesības politikas ieviešanu atbildīgajās institūcijās, informācijas izplatīšanai un izpratnes paaugstināšanai	7,245,399.00	7,245,399.00	100.00%	2,189,447.45	40.29%
3.1.5.1.	Darba tirgus pētījumu veicināšana, ieskaitot pētījumus par etnisko minoritāšu un dzimumu līdztiesības situāciju darba tirgū	3,080,965.00	3,080,965.00	100.00%	339,682.17	14.70%
3.1.5.2.	Atbalsts darba tirgus pētījumu veikšanai	978,129.00	122,246.00	12.50%	90,635.94	12.36%

	Prioritāte / Pasākums / Aktivitāte	Kopējais pasākumam/ aktivitātei pieejamais finansējums no 2004- 2006.gadam, LVL	Ir noslēgti līgumi par summu LVL (kopējās attiecināmās izmaksas SF+LV)	Ir noslēgti līgumi par projektu kopējo attiecināmo summu, % no kopējā aktivitātei pieejamā finansējuma	Ir iesniegti SF pieprasījumi par summu LVL (SF)	Ir iesniegti SF pieprasījumi par summu, % no SF finansējuma
1	2	3	6	7	8	9
3.1.5.3.	Pētījumu veikšana par sociāli atstumto grupu iespējām darba tirgū	698,663.00	257,164.00	36.81%	27,490.00	5.25%
3.2.pasākums: Izglītības un tālākizglītības attīstība		45,468,818.00	25,928,557.79	57.02%	2,056,986.71	6.03%
Pasākumā papildu pieejamais finansējums		1,189,962.00		0.00%		0.00%
3.2.4.1	Mūzikizglītības stratēģijas izstrāde un ieviešana	717,000.00	665,000.00	92.75%	63,811.79	11.87%
3.2.4.2.	Tālākizglītības iespēju paplašināšana ekonomikai svarīgās nozarēs	1,862,000.00	0.00	0.00%	0.00	0.00%
3.2.6.1.	Vienotas metodikas izstrāde profesionālās izglītības kvalitātes paaugstināšanai un sociālo partneru iesaistei un izglītošanai	532,000.00	532,000.00	100.00%	105,946.92	26.55%
3.2.6.3.	Atbalsts mācību prakses īstenošanai profesionālās izglītības un augstākās izglītības studentiem	2,908,787.00	721,191.78	24.79%	14,426.92	0.66%
3.2.7.1	Atbalsts profesionālās orientācijas un karjeras izglītības ieviešanai izglītības sistēmā	1,065,995.00	1,065,665.00	99.97%	134,685.62	16.85%
3.2.7.2.	Profesionālās orientācijas un konsultēšanas pasākumi izglītības iestādēs	1,064,000.00	424,606.59	39.91%	97,202.78	12.18%
3.3. pasākums: Sociālās atstumtības mazināšana		23,957,258.00	15,592,728.87	65.09%	2,911,790.99	15.26%
Pasākumā papildu pieejamais finansējums		46,516.00				

	Prioritāte / Pasākums / Aktivitāte	Kopējais pasākumam/ aktivitātei pieejamais finansējums no 2004- 2006.gadam, LVL	Ir noslēgti līgumi par summu LVL (kopējās attiecināmās izmaksas SF+LV)	Ir noslēgti līgumi par projektu kopējo attiecināmo summu, % no kopējā aktivitātei pieejamā finansējuma	Ir iesniegti SF pieprasījumi par summu LVL (SF)	Ir iesniegti SF pieprasījumi par summu, % no SF finansējuma
1	2	3	6	7	8	9
3.3.1.1.	Motivāciju programmas sociālās atstumtības riska grupām	1,715,066.00	770,349.00	44.92%	75,304.00	5.49%
3.3.1.2.	Apmācību nodrošināšana sociālās atstumtības riska grupām, iekļaujot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju atbalstu invalīdiem	7,023,836.00	7,023,836.00	100.00%	2,098,667.32	37.3%
3.3.2.	Subsidēto darba vietu nodrošināšana sociālās atstumtības riska grupām	3,197,414.00	3,194,785.00	99.92%	363,857.70	14.22%
3.3.3.	Konsultācijas un apmācība komercdarbības un pašnodarbinātības uzsākšanai	1,071,917.00	594,003.00	55.42%	67,011.00	7.81%
3.3.4.	Sociālā darba speciālistu apmācības	1,048,272.00	386,453.15	36.87%	14,824.29	1.77%
3.3.5.1.	Profesionālās rehabilitācijas programmu paplašināšana, iekļaujot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju atbalstu invalīdiem	3,773,775.00	1,365,072.18	36.17%	39,979.46	1.32%
3.3.5.2.	Sociālās rehabilitācijas programmu izstrāde un ieviešana	3,172,599.00	1,287,808.00	40.59%	51,854.00	2.04 %
4. PRIORITĀTE: LAUKU UN ZIVSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS VEICINĀŠANA						
4.2.pasākums Atbalsts jaunajiem zemniekiem		4,781,751.00	4,781,079.56	99.99%	3,489,004.17	97.29%
4.2.1.	Lauksaimniecības uzņēmuma dibināšana pirmo reizi					

7.3.5 ES struktūrfondu atbalstīto projektu novērtēšana

Turpmāk tabulās ir apskatīti Labklājības ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas un Ekonomikas ministrijas atbildībā esošo aktivitāšu ietvaros īstenotie projekti (kas analīzei izvēlēti nejaušas izvēlēs kārtībā) ar mērķi noteikt vai izvēlēto nodarbinātību veicinošo aktivitāšu ietvaros atbalstītie projekti ir veicinājuši nodarbinātības mērķu un prioritāro pasākumu sasniegšanu, kas definēti ES un nacionālajos plānošanas dokumentos nodarbinātības jomā.

Turpmāk ir apskatīts neliels skaits projektu, ņemot vērā to, ka šajā izvērtēšanā mērķis bija apzināt, vai ESF un ERAF aktivitāšu ietvaros atbalstītie projekti principiāli palīdz sasniegt nodarbinātības mērķus. Tematiskās izvērtēšanas ietvaros mērķis nebija veikt detalizētu atbalstīto projektu analīzi.

Nacionālo programmu projekti

Aktivitāte	3.1.2.1. Bezdarbnieku pārkvalifikācija un tālākizglītība
Pirmā līmeņa starpniekinstitūcija	Labklājības ministrija
Otrā līmeņa starpniekinstitūcija	Nodarbinātības valsts aģentūra
ES struktūrfonds	Eiropas Sociālais fonds
Ieviešanas veids	Nacionālā programma „Atbalsts aktīvo nodarbinātības pasākumu ieviešanai”²⁵
Projekts	Nacionālās programmas projekts „Bezdarbnieku pārkvalifikācija un tālākizglītība”
Kopējās projekta izmaksas (LVL)	7 858 480
Vispārīgs projekta apraksts	Projekta tiešais mērķis ir nodrošināt darba tirgū pieprasītu darbinieku sagatavošanu bezdarbnieku profesionālās apmācības, pārkvalifikācijas un kvalifikācijas paaugstināšanasursos un sekmēt bezdarbnieku iekārtošanos darbā.
Projekta mērķa grupas apraksts	Projekta mērķa grupa ir jaunieši - bezdarbnieki (vecumā no 18 līdz 25 gadiem) (skaits - 3 210) un pieaugušie bezdarbnieki (vecumā no 25 gadiem) (skaits - 9 640), kas ir ieguvuši profesijas apgūšanai nepieciešamo izglītības līmeni, vēlas un spēj apgūt darba tirgū pieprasītu profesiju. Skat. konstatējumu K.2.11.

Aktivitāte	3.1.5.1. Darba tirgus pētījumu veicināšana, ieskaitot pētījumus par etnisko minoritāšu un dzimumu līdztiesības situāciju darba tirgū
Pirmā līmeņa starpniekinstitūcija	Labklājības ministrija
Otrā līmeņa starpniekinstitūcija	Nodarbinātības valsts aģentūra
ES struktūrfonds	Eiropas Sociālais fonds
Ieviešanas veids	Nacionālā programma (NP) „Darba tirgus pētījumi”²⁶
Projekts	Nacionālās programmas projekts „Labklājības ministrijas pētījumi” (apst. ar 21.09.2004. LM rīkojumu Nr. 120, NP 1. pielikums)
Kopējās projekta izmaksas (LVL)	2 360 965
Vispārīgs projekta apraksts	Nacionālās programmas projekta ietvaros tika paredzēts izstrādāt šādu pētījumu kopumu par darba tirgu: 1. Darba tirgus analīze un prognozēšana, kas ietver 1.1. Detalizēts darbaspēka un darba tirgus pētījums tautsaimniecības sektoros, 1.2. Darbaspēka profesionālā mobilitāte, 1.3. Augstāko un profesionālo mācību iestāžu absolventu profesionālā darbība pēc mācību beigšanas, 1.4. Profesionālās un augstākās izglītības programmu atbilstība darba tirgus prasībām, 1.5. Darba tirgus pieprasījuma ilgtermiņa prognozēšanas sistēmas izpēte un pilnveidošanas iespēju analīze, 2. Darbaspēka ģeogrāfiskā mobilitāte, 3. Darba algas un to ietekmējošie faktori, 4. Latvijas un tās reģionu darba tirgus specifiskās problēmas (etniskie un valodu prasmes aspekti, vecuma un dzimuma struktūra), 5. Optimāla, nodarbinātību veicinoša nodokļu un pabalstu sistēma, 6. Dzimumu līdztiesības aspekti darba tirgū, 7. Darba apstākļi un riski Latvijā.
Projekta mērķa grupas apraksts	Saskaņā ar Nacionālās programmas projekta 11.3. punktu Lai gan projekts pamatā ir vērst uz pieņemto politisko lēmumu efektivitātes paaugstināšanu, līdz ar to jāsecina, ka projekta mērķa grupas primāri ir politiku veidojošās institūcijas (likumdošanas un izpildvaras institūcijas), tomēr sekundāri, nodrošinot projekta rezultātu publicitāti, projekta mērķa grupa ir visa sabiedrība kopumā.

²⁵ Nacionālās programmas „Atbalsts aktīvo nodarbinātības pasākumu ieviešanai” ietvaros tiek ieviesti nacionālās programmas projekti „Bezdarbnieku pārkvalifikācija un tālākizglītība” (3.1.2.1. aktivitāte), „Apmācības bezdarbnieku un darba meklētāju konkurētspējas paaugstināšanai” (... aktivitāte), „Apmācību nodrošināšana sociālās atstumtības riska grupām, iekļaujot informāciju un komunikāciju atbalstu invalīdiem” (... aktivitāte).

²⁶ Nacionālās programmas „Darba tirgus pētījumi” tiek veikti ne tikai Labklājības ministrijas pētījumi, bet arī Nodarbinātības valsts aģentūras pētījumi un Ekonomikas ministrijas pētījumi.

Aktivitāte	3.2.4.1. Mūžizglītības stratēģijas izstrāde un ieviešana
Pirmā līmeņa starpniekinstitūcija	Izglītības un zinātnes ministrija
Otrā līmeņa starpniekinstitūcija	Profesionālās izglītības attīstības aģentūra
ES struktūrfonds	Eiropas Sociālais fonds
Ieviešanas veids	Nacionālā programma „Mūžizglītības stratēģijas izstrāde un ieviešana”
Projekts	Nacionālās programmas projekts „Mūžizglītības stratēģijas izstrāde”
Kopējās projekta izmaksas (LVL)	125 000
Vispārīgs projekta apraksts	Lai nodrošinātu mūžizglītības mērķu sasniegšanu, nacionālās programmas projektos tiek iesaistītas augstskolas, visu pakāpju profesionālās izglītības iestādes, pieaugušo izglītības centri, pašvaldības, darba devēji, arodbiedrības, sabiedriskās organizācijas un citi partneri. Nacionālās programmas ietvaros tiek izstrādāta Mūžizglītības stratēģija, kas definēs mūžizglītības mērķus un uzdevumus līdz 2010. gadam un atbildības sadali tās īstenošanā starp valsti un pašvaldībām, privāto sektoru, sociālajiem partneriem un indivīdu.
Projekta mērķa grupas apraksts	Politiku veidojošās institūcijas

Atklāta konkursa projekti

Aktivitāte	3.2.4.2. Tālākizglītības iespēju paplašināšana ekonomikai svarīgās nozarēs
Pirmā līmeņa starpniekinstitūcija	Izglītības un zinātnes ministrija
Otrā līmeņa starpniekinstitūcija	Profesionālās izglītības attīstības aģentūra
ES struktūrfonds	Eiropas Sociālais fonds
Ieviešanas veids	Atklāta konkursa projekts
Apstiprināti projekti	Apstiprināti 36 projekti; par 36 projektiem noslēgti līgumi (saskaņā ar uz 10/2006 pieejamo informāciju PIAA mājas lapā)
Projekts	Tālākizglītības programmas „ES struktūrfondu projektu sagatavošana un vadīšana” izveide un īstenošana Rīgas domes projektu koordinatoriem. Pie investīcijas jomas VIS norādīts „ar konkrētu nozari nesaistītas izglītības....” Skat. konstatējumu K.2.14.
Finansējuma saņēmējs	Banku augstskola
Kopējās projekta izmaksas (LVL)	28 852 (iztērēti 0% līdzekļu) (projekta sākuma datums 01/06/2006, projekta beigu datums 31/05/2007 gads)
Vispārīgs projekta apraksts	Tālākizglītības programmas „ES struktūrfondu projektu sagatavošana un vadīšana” izveide un īstenošana
Projekta mērķa grupas apraksts	

Aktivitāte	3.2.7.2. Profesionālās orientācijas un konsultēšanas pasākumi izglītības iestādēs
Pirmā līmeņa starpniekinstitūcija	Izglītības un zinātnes ministrija
Otrā līmeņa starpniekinstitūcija	Profesionālās izglītības attīstības aģentūra (PIAA)
ES struktūrfonds	Eiropas Sociālais fonds
Ieviešanas veids	Atklāta konkursa projekts
Apstiprināti projekti	Apstiprināti 65 projekti; par 20 projektiem noslēgti līgumi (saskaņā ar uz 10/2006 pieejamo informāciju PIAA mājas lapā)
Projekts	Profesionālās orientācijas tīmekļa vietnes www.tulki.lv izveide
Finansējuma saņēmējs	Ventspils augstskola
Kopējās projekta izmaksas (LVL)	9797,67 (iztērētā summa 0%) (projekta sākuma datums 18/09/2006, beigu datums 30/04/2007)
Vispārīgs projekta apraksts	Profesionālās orientācijas tīmekļa vietnes www.tulki.lv izveide
Projekta mērķa grupas apraksts	Nav pieejama informācija VIS

Grantu shēmas projekti

Aktivitāte	3.3.3. Konsultācijas un apmācība komercdarbības un pašnodarbinātības uzsākšanai
Pirmā līmeņa starpniekinstitūcija	Labklājības ministrija
Otrā līmeņa starpniekinstitūcija	Sabiedrības integrācijas fonds (SIF)
ES struktūrfonds	Eiropas Sociālais fonds
Ieviešanas veids	Grantu shēma
Apstiprināti projekti aktivitātes ietvaros	Pieteikumu iesniegšanas termiņš noslēdzās 2006. gada 3. martā. Kopā saņemti 72 projektu pieteikumi, no tiem finansēšanai apstiprināti 14 projekti (saskaņā ar 10/2006 pieejamo informāciju SIF mājas lapā)
Projekts	Komercdarbības un pašnodarbinātības veicināšana Kandavas novadā
Finansējuma saņēmējs	Kandavas novada dome
Kopējās projekta izmaksas (LVL)	42 826.39 (no kuriem iztērēti 16.35% līdzekļu) (projekta beigu datums 30/11/2006) (VIS dati)

Vispārīgs projekta apraksts	Komercdarbības un pašnodarbinātības veicināšana Kandavas novadā
Projekta mērķa grupas apraksts	Vecāki pēc bērna kopšanas atvaļinājuma: plānots 20, faktiski 10 Vientuļie vecāki: plānots 25, faktiski 6 Daudzbērnu ģimeņu vecāki: plānots 30, faktiski 13 (VIS dati)

Aktivitāte	3.1.1. Nodarbināto pārkvalifikācijas un kvalifikācijas paaugstināšanas veicināšana
Pirmā līmeņa starpniekinstitūcija	Ekonomikas ministrija
Otrā līmeņa starpniekinstitūcija	Latvijas investīciju un attīstības aģentūra
ES struktūrfonds	Eiropas Sociālais fonds
leviešanas veids	Grantu shēma , Valsts atbalsta programma „Atbalsts nodarbināto kvalifikācijas celšanai, pārkvalifikācijai un tālākizglītībai” Par atbalsta pretendentu grantu shēmas ietvaros var kļūt visu nozaru un jebkura veida (mazā un vidējā komercsabiedrība (MVK) komercsabiedrības vai lielā komercsabiedrība), kura saviem nodarbinātajiem vēlas nodrošināt apmācības, lai sekmētu to kvalifikācijas celšanu vai pārkvalifikāciju. Skatīt konstatējumu K.2.13.
Apstiprināti projekti	
Projekts	Darbinieku tālākizglītība un kvalifikācijas celšana
Finansējuma saņēmējs	SIA ARKOLAT
Kopējās projekta izmaksas (LVL)	14 686.44 (no kuriem iztērēti 88.17% līdzekļi)
Vispārīgs projekta apraksts	Darbinieku tālākizglītība un kvalifikācijas celšana
Projekta mērķa grupas apraksts	Apmācītas 67 nodarbinātās personas, 2 pirmspensijas vecuma cilvēki (no kuriem 59 sievietes, 10 vīrieši; līdz 25 gadu vecumam: 25 cilvēki, no 25 – 55: 40 cilvēki, virs 55 gadiem: 4 cilvēki).

7.3.6 ES struktūrfondu plānoto un sasniegto rezultātu, un to radītās ietekmes novērtēšana

PLĀNOTIE RĀDĪTĀJI						FAKTISKĀ IZPILDE		Komentārs par rādītāja esamību un izpildi uz 2005. gadu
ES LĪMENĪ		LATVIJAS LĪMENĪ				Rādītāja izpilde 2005. gadā (EUROSTAT dati) ²⁸		
ES stratēģiskajos dokumentos noteiktais rādītājs ²⁷		Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultatīvie rādītāji	Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam		PP noteiktais sasniegtais rādītājs			
Plānotais uz 2005. gadu	Plānotais uz 2010. gadu	Plānotais uz 2006. gadu	Plānotais uz 2008. gadu	Plānotais uz 2010. gadu	Plānotais uz 2006. gadu (n+2)	Eiropā (25 valstis)	Latvijā	
Vidējais nodarbinātības līmenis								
67.0%	70.0%	Nav izdalīts	65.0%	67.0%	Nav izdalīts	63.8%	63.3%	<p>Rādītāja esamība Tiešā veidā šāds atbilstīgs rādītājs nav noteikts šādos dokumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai (tiek mērīts saistīts rādītājs, kā piemēram, ; Programmas papildinājumā (bet ir noteikti citi saistīti rādītāji šajā jomā, piemēram, ilgstošo bezdarbnieku īpatsvara samazināšanās pret kopējo bezdarbnieku skaitu valstī (sadalījumā pa dzimumiem, izglītības līmeņiem, vecuma grupām – samazinājums līdz 45%). <p>Rādītāja izpilde</p> <ul style="list-style-type: none"> Vispārīgais nodarbinātības līmenis Latvijā uz 2005. gadu sastādīja 63.3%, kas ir par 0.5 procentpunktiem mazāks kā faktiskais vidējais ES (25 valstīs) rādītājs. Rādītājs ir par 3.7 procentpunktiem mazāks kā tika plānots vispārējais nodarbinātības līmenis uz 2005. gadu ES līmenī kopumā, kas bija noteikts 67%. Rādītājam kopumā, pamatojoties uz EUROSTAT datiem ir tendence pieaugt.
Sieviešu nodarbinātības līmenis								
57.0%	60.0%	Nav izdalīts	61.0%	62.0%	Nav izdalīts	56.3%	59.3%	<p>Rādītāja esamība Tiešā veidā šāds atbilstīgs rādītājs nav noteikts šādos dokumentos:</p>

²⁷ Sadaļā “ES stratēģiskajos dokumentos noteiktais rādītājs” ietverti gan ES Padomes nodarbinātības vadlīniju 2003. – 2005. gadam, gan Integrēto pamatnostādņu izaugsmei un nodarbinātībai 2005. – 2008. gadam rādītāji. Abu dokumentu rādītāji ir identiski, tā kā to izpildes periods ir 2010. gads.

²⁸ http://epp.eurostat.cec.eu.int/portal/page?_pageid=1996,45323734&_dad=portal&_schema=PORTAL&screen=welcomeref&open=/basic/YEARLIES_NEW/C&language=en&product=EU_MAIN_TREE&root=EU_MAIN_TREE&scrollto=122

PLĀNOTIE RĀDĪTĀJI						FAKTISKĀ IZPILDE		Komentārs par rādītāja esamību un izpildi uz 2005. gadu
ES LĪMENĪ		LATVIJAS LĪMENĪ				Rādītāja izpilde 2005. gadā (EUROSTAT dati) ²⁸	Latvijā	
ES stratēģiskajos dokumentos noteiktais rādītājs ²⁷		Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultatīvie rādītāji	Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam		PP noteiktais sasniegtais rādītājs			Eiropā (25 valstis)
Plānotais uz 2005. gadu	Plānotais uz 2010. gadu	Plānotais uz 2006. gadu	Plānotais uz 2008. gadu	Plānotais uz 2010. gadu	Plānotais uz 2006. gadu (n+2)			
								<ul style="list-style-type: none"> Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai, taču ir noteikti saistīti rādītāji šajā jomā, piemēram, atšķirība starp sieviešu un vīriešu nodarbinātības līmeni 2004. gadā 8.2 procentpunkti, atšķirība starp sieviešu un vīriešu darba meklētāju īpatsvaru ekonomiski aktīvajos iedzīvotājos 2004. gadā – 0.4 procentpunkti u.c. Programmas papildinājumā. <p>Rādītāja izpilde</p> <ul style="list-style-type: none"> Uz 2005. gadu faktiskais sieviešu nodarbinātības līmenis par 2.3 procentpunktiem pārsniedz plānoto sieviešu nodarbinātības līmeni ES līmenī, savukārt ES (25 valstu) faktiskais sieviešu nodarbinātības līmenis nesasniedz plānoto par 0.7 procentpunktiem. Sieviešu nodarbinātības līmenim, pamatojoties uz EUROSTAT datiem ir tendence pieaugt.
Gados vecāku iedzīvotāju (55 – 64 gadi) nodarbinātības līmenis								
Nav pieejams	50.0%	45.0%	49.0%	50.0%	Nav izdalīts	42.5%	49.5%	<p>Rādītāja esamība</p> <p>Tiešā veidā šāds atbilstīgs rādītājs nav noteikts šādos dokumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> Programmas papildinājumā. <p>Rādītāja izpilde</p> <ul style="list-style-type: none"> Uz 2005. gadu gados vecāku iedzīvotāju līmenis Latvijā bija par 7 procentpunktiem augstāks nekā tika sasniegts ES (25 valstis) līmenī. Latvija jau uz 2005. gadu šī rādītāja kontekstā (49.5%) ir pietuvojusies ES līmeņa rādītājam, kas noteikts uz 2010. gadu – 50%. Sieviešu nodarbinātības līmenim, pamatojoties uz EUROSTAT datiem ir tendence pieaugt.

PLĀNOTIE RĀDĪTĀJI						FAKTISKĀ IZPILDE		Komentārs par rādītāja esamību un izpildi uz 2005. gadu
ES LĪMENĪ		LATVIJAS LĪMENĪ				Rādītāja izpilde 2005. gadā (EUROSTAT dati) ²⁸		
ES stratēģiskajos dokumentos noteiktais rādītājs ²⁷		Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultatīvie rādītāji	Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam		PP noteiktais sasniegtais rādītājs			Eiropā (25 valstis)
Plānotais uz 2005. gadu	Plānotais uz 2010. gadu	Plānotais uz 2006. gadu	Plānotais uz 2008. gadu	Plānotais uz 2010. gadu	Plānotais uz 2006. gadu (n+2)			
Palielināt reālo vidējo darba tirgus atstāšanas vecumu (salīdzinājumā ar 59,9 gadiem 2001. gadā)								
Nav pieejams	Par 5 gadiem	Nav izdalīts	Nav izdalīts	Nav izdalīts	Nav izdalīts	60.7 (2004)	62.9 (2004)	<p>Rādītāja esamība Tieša veidā šāds atbilstīgs rādītājs nav noteikts šādos dokumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programmas papildinājumā; • Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai; • Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam. <p>Rādītāja izpilde Uz 2004. gadu vidējais darba tirgus atstāšanas vecums Latvijā ir par 2.2. gadiem augstāks, nekā ES līmenī (25 valstis). Pie nosacījuma, ka līdz 2010. gadam ES līmenī jāsasniedz 64,9 gadu vecums, lai Latvijā sasniegtu šo rādītāju, līdz 2010. gadam ir jānodrošina vecuma paaugstināšana vēl par 2 gadiem.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Šis rādītājs kopš 2001. gada nav būtiski uzlabojies: 2001. gadā tas sastādīja 62.4 gadu vecumu, savukārt uz 2004. gadu tas sastāda 62.9 gadu vecumu.
Ilgstošie bezdarbnieki (%), kas aktīvi iesaistīti apmācībās, pārkvalifikācijā, darba praksē vai citos nodarbinātības pasākumos, lai sasniegtu trīs dalībvalstu ar labākajiem rādītājiem vidējo rādītāju								

PLĀNOTIE RĀDĪTĀJI						FAKTISKĀ IZPILDE		Komentārs par rādītāja esamību un izpildi uz 2005. gadu
ES LĪMENĪ		LATVIJAS LĪMENĪ				Rādītāja izpilde 2005. gadā (EUROSTAT dati) ²⁸		
ES stratēģiskajos dokumentos noteiktais rādītājs ²⁷		Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultatīvie rādītāji	Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam		PP noteiktais sasniegtais rādītājs			
Plānotais uz 2005. gadu	Plānotais uz 2010. gadu	Plānotais uz 2006. gadu	Plānotais uz 2008. gadu	Plānotais uz 2010. gadu	Plānotais uz 2006. gadu (n+2)	Eiropā (25 valstis)	Latvijā	
Nav pieejams	25.0 %	Aktīvajos nodarbinātības pasākumos iesaistīto bezdarbnieku skaits dzimumu griezumā un ģimenes kopējā bezdarbnieku skaitā.	Nav izdalīts	Nav izdalīts	Ilgstošo bezdarbnieku procentuālā īpatsvara samazināšanās no kopējā bezdarbnieku skaita (sadalījumā pa dzimumiem, izglītības līmeni, vecuma grupām) – samazinājums līdz 45%	Nav pieejama informācija	Nav pieejama informācija	<p>Rādītāja esamība</p> <p>Tiešā veidā šāds atbilstīgs rādītājs nav noteikts šādos dokumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programmas papildinājumā (noteikts līdzīgs rādītājs, bet ne tieši atbilstīgs rādītājs); • Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai (nav izšķirti tieši ilgstošie bezdarbnieki, bet ir noteikti bezdarbnieki kopumā); • Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam. <p>Ir izdalīts ilgstošais bezdarba līmenis kā atsevišķs rādītājs visos dokumentos ar nelielu rādītāja definīcijas atšķirību Programmas papildinājumā.</p>
Nav informācijas	Nav informācijas	Ilgstošā bezdarba līmenis: 2004. gadā – 5,5%, 2005. gadā – 5,3%, 2006. gadā – 5,0% no ekonomiski aktīviem iedzīvotājiem.	4.0%	3.8%	Ilgstošo bezdarbnieku īpatsvara samazināšanās pret kopējo bezdarbnieku skaitu valstī (sadalījumā pa dzimumiem, izglītības līmeņiem, vecuma grupām – samazinājums līdz 45%	3.9% (Ilgstošo bezdarbnieku līmenis)	4.1% (Ilgstošo bezdarbnieku līmenis)	<p>Rādītāja izpilde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilgstošā bezdarba līmenis Latvijā 2005. gadā sastādīja 4.1%, kas ir gandrīz tāds pats kā ES (25 valstis) līmenī, kur ilgstošā bezdarba līmenis sastāda 3.9%. • Ilgstošā bezdarba līmenis Latvijā 2005. gadā bija mazāks (4.1%), nekā tika plānots Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā, kur tas bija noteikts – 5.3%. Līdz ar to, faktiski ir sasniegts labāks rādītājs, nekā sākotnēji plānots. • Lai noteiktu, cik liels ieguldījums šī rādītāja sasniegšanā ir ES struktūrfondu, ir jāveic papildus aprēķini, izejot no kopējā bezdarba līmeņa uz 2006. gadu, jo rādītājs ir noteikts „Ilgstošo bezdarbnieku īpatsvara samazināšanās pret kopējo bezdarbnieku skaitu valstī (sadalījumā pa dzimumiem, izglītības līmeņiem, vecuma grupām – samazinājums līdz 45%”. Šī rādītāja izpilde ir apskatāma tabulā

PLĀNOTIE RĀDĪTĀJI						FAKTISKĀ IZPILDE		Komentārs par rādītāja esamību un izpildi uz 2005. gadu
ES LĪMENĪ		LATVIJAS LĪMENĪ				Rādītāja izpilde 2005. gadā (EUROSTAT dati) ²⁸	Latvijā	
ES stratēģiskajos dokumentos noteiktais rādītājs ²⁷		Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultatīvie rādītāji	Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam		PP noteiktais sasniegtais rādītājs			Eiropā (25 valstis)
Plānotais uz 2005. gadu	Plānotais uz 2010. gadu	Plānotais uz 2006. gadu	Plānotais uz 2008. gadu	Plānotais uz 2010. gadu	Plānotais uz 2006. gadu (n+2)			
								7.3.3.
ES vidējais rādītājs attiecībā uz līdzdalību mūžizglītībā % no pieaugušajiem darbspējīgā vecumā (vecuma grupa no 25 līdz 64 gadiem)								
Nav pieejams	12,5 %	2004. – 2006. gadu laikā 12,500 nodarbinātie iesāstīti kvalifikācijas celšanā, pārkvalifikācijā un tālākizglītībā (3.4. punkts)	Nav izdalīts	Nav izdalīts	Nav izdalīts	10.2%	7.9%	<p>Rādītāja esamība Tiešā veidā šāds atbilstīgs rādītājs nav noteikts šādos dokumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programmas papildinājumā (bet ir noteikti līdzīgi rādītāji, piemēram, pieaugušo skaits, kas pabeiguši tālākizglītības kursus (pēc dzimuma un vecuma) – 3500); • Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam. <p>Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai ir izdalīts līdzīgs rādītājs reālos skaitļos, nevis atspoguļots procentuāli.</p> <p>Rādītāja izpilde Uz 2005. gadu darbspējas vecumā esošo pieaugušie, kas iesāstīti mūžizglītībā Latvijā sastādīja 7.9% no darbspējas vecumā esošajiem iedzīvotājiem, kas ir par 2.3 procentpunktiem mazāk nekā ES līmenī (25 valstis). Pie nosacījuma, ka līdz 2010. gadam ES līmenī jāsasniedz 12.5% rādītājs, lai Latvijā sasniegtu šo rādītāju, līdz 2010. gadam iesāstīšanās</p>

PLĀNOTIE RĀDĪTĀJI						FAKTISKĀ IZPILDE		Komentārs par rādītāja esamību un izpildi uz 2005. gadu
ES LĪMENĪ		LATVIJAS LĪMENĪ				Rādītāja izpilde 2005. gadā (EUROSTAT dati) ²⁸	Latvijā	
ES stratēģiskajos dokumentos noteiktais rādītājs ²⁷		Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultatīvie rādītāji	Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam		PP noteiktais sasniegtais rādītājs			Eiropā (25 valstis)
Plānotais uz 2005. gadu	Plānotais uz 2010. gadu	Plānotais uz 2006. gadu	Plānotais uz 2008. gadu	Plānotais uz 2010. gadu	Plānotais uz 2006. gadu (n+2)			
Katram bezdarbniekam tiek piedāvāta jauna darba iespēja								mūžizglītībā jāpalielina par 4.6%. Pie tam, var vērot, ka iesaistīšanās mūžizglītībā ir samazinājusies no 2004. gada, kad attiecīgajā gadā bija sasniegts 8.4% līmenis.
Jauniešiem bezdarbniekiem 6 mēnešu laikā, pieaugušajiem bezdarbniekiem – 12 mēnešu laikā, piemēram, apmācību, pārkvalifikācijas, darba prakses, darbavietas vai cita nodarbinātības pasākuma veidā, ko attiecīgi apvieno ar pastāvīgo palīdzību darba meklēšanā		Jauniešu, kas pirmo 6 mēnešu laikā iesaistīti aktīvajos nodarbinātības pasākumos, īpatsvars kopējā NVA reģistrēto jauniešu – bezdarbnieku skaitā. Pieaugušo bezdarbnieku, kas pirmo 12 mēnešu laikā iesaistīti aktīvajos nodarbinātības pasākumos, īpatsvars kopējā NVA reģistrēto pieaugušo bezdarbnieku skaitā.	Nav izdalīts	Nav izdalīts	Nav izdalīts	-	-	Rādītāja esamība Tiešā veidā šāds atbilstīgs rādītājs nav noteikts šādos dokumentos: • Programmas papildinājumā; • Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam. Šāds rādītājs netiek apskatīts arī EUROSTAT datus, kā rezultātā novērtēt plānotos un sasniegtos rezultātus nav iespējams.
Darba meklētājiem visā ES iespējams iepazīties ar darba sludinājumiem, kas izziņoti visu dalībvalstu nodarbinātības Dienestos								
Darba meklētājiem visā ES iespējams iepazīties ar darba sludinājumiem, kas izziņoti visu dalībvalstu nodarbinātības Dienestos		Līdz 2006. gadam NVA izveidotas datu bāzes un IT nodrošinājums datu apmaiņas operatīvitātei par brīvajām darba vietām Latvijas un ES valstu darba tirgū.	Nav izdalīts	Nav izdalīts	Nav izdalīts	-	-	Rādītāja esamība Tiešā veidā šāds atbilstīgs rādītājs nav noteikts šādos dokumentos: • Programmas papildinājumā; • Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam. Statistiski šāds rādītājs netiek mērīts, bet ir nepieciešama kvalitatīva rādītāja novērtēšana.
Nodrošināt aprūpes iespējas								
Nav pieejams	Vismaz 90 % bērnu no trīs gadu vecuma līdz obligātajam	Ar aprūpes iestādēm nodrošināti bērni vecumā 3 – 6 gadi (2004. gadā – 77.7%,	Nav izdalīts	Nav izdalīts	Nav izdalīts	-	-	Rādītāja esamība Tiešā veidā šāds atbilstīgs rādītājs nav noteikts šādos dokumentos:

PLĀNOTIE RĀDĪTĀJI						FAKTISKĀ IZPILDE		Komentārs par rādītāja esamību un izpildi uz 2005. gadu
ES LĪMENĪ		LATVIJAS LĪMENĪ				Rādītāja izpilde 2005. gadā (EUROSTAT dati) ²⁸	Latvijā	
ES stratēģiskajos dokumentos noteiktais rādītājs ²⁷		Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultatīvie rādītāji	Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam		PP noteiktais sasniegtais rādītājs			
Plānotais uz 2005. gadu	Plānotais uz 2010. gadu	Plānotais uz 2006. gadu	Plānotais uz 2008. gadu	Plānotais uz 2010. gadu	Plānotais uz 2006. gadu (n+2)	Eiropā (25 valstis)		
	skolas vecumam un vismaz 33 % bērnu vecumā līdz trīs gadiem	2005. gadā – 78.0%, 2006. gadā – 80%)						<ul style="list-style-type: none"> Programmas papildinājumā; Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam <p>Šāds rādītājs netiek apskatīts arī EUROSTAT datos, kā rezultātā novērtēt plānotos un sasniegtos rezultātus nav iespējams.</p>
ES iedzīvotāju vidējais skaits, kas priekšlaicīgi pametuši mācības								
Panākt, lai to ES iedzīvotāju vidējais skaits, kas priekšlaicīgi pametuši mācības, nepārsniegtu 10 %	iedzīvotāji, kuru izglītība ir zemāka par vidējo un kuri vairs nemācās.	Nav izdalīts	Nav izdalīts	Nav izdalīts	Studentu skaits, kas izslēgti no profesionālās izglītības studiju programmām (pēc dzimuma un vecuma) – samazinājums līdz 12%	15.1% ²⁹	19.0% (paredzamā vērtība)	<p>Rādītāja esamība Tiesā veidā šāds atbilstīgs rādītājs nav noteikts šādos dokumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam. <p>Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai rādītājam nav noteikta sasniedzamā vērtība.</p> <p>Rādītāja izpilde Uz 2005. gadu jauniešu skaits, kas priekšlaicīgi pamet mācības Latvijā sastādīja 19.0%, kas ir par 3.9 procentpunktiem vairāk kā ES līmenī (25 valstis). Pie nosacījuma, ka līdz 2010. gadam ES līmenī jāsasniedz 10.0% rādītājs, lai Latvijā sasniegtu šo rādītāju, līdz 2010. gadam priekšlaicīgi mācības pametušo skaits jāsamazina par 9.0 procentpunktiem no esošā līmeņa. Pie tam, aplūkojot statistikas datus var vērot, ka situācija no 2004. gada ir pasliktinājusies, kad attiecīgajā jauniešu skaits, kas agri pamet mācības bija 11.9%, bet 2003. gadā 15.6%.</p>

²⁹ Jaunieši vecumā no 18 – 24 ar zemāko vidējo izglītību un kas tālāk neizglitojas.

PLĀNOTIE RĀDĪTĀJI						FAKTISKĀ IZPILDE		Komentārs par rādītāja esamību un izpildi uz 2005. gadu
ES LĪMENĪ		LATVIJAS LĪMENĪ				Rādītāja izpilde 2005. gadā (EUROSTAT dati) ²⁸	Latvijā	
ES stratēģiskajos dokumentos noteiktais rādītājs ²⁷		Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai noteiktie rezultatīvie rādītāji	Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008. gadam		PP noteiktais sasniegtais rādītājs			
Plānotais uz 2005. gadu	Plānotais uz 2010. gadu	Plānotais uz 2006. gadu	Plānotais uz 2008. gadu	Plānotais uz 2010. gadu	Plānotais uz 2006. gadu (n+2)	Eiropā (25 valstis)		
Cilvēku skaits 22 gadu vecumā, kas būtu ar pabeigtu vidējo izglītību								
Nav pieejams	85 %	Nav izdalīts	Nav izdalīts	Nav izdalīts	Nav izdalīts	77.5% ³⁰	79.9%	<p>Rādītāja esamība Tiešā veidā šāds atbilstīgs rādītājs nav noteikts šādos dokumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programmas papildinājumā (ir izdalīti līdzīgi rādītāji, piemēram, vidējās profesionālās izglītības studentu, kas studē jaunizveidotās vai uzlabotās programmās ekonomiski svarīgās nozarēs, skaita palielinājums (pēc dzimuma un vecuma) 58%); • Latvijas nacionālajā 2004. gada rīcības plānā nodarbinātības veicināšanai (ir izdalīti līdzīgi rādītāji, piemēram, profesionālo kvalifikāciju ieguvušo skaita pieaugums, profesionālās izglītības iestāžu absolventu īpatsvars bezdarbnieku kopskaitā u.c. rādītāji. Iepriekš minētajiem nav noteiktas arī sasniedzamās vērtības); • Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008. gadam. <p>Rādītāja izpilde Uz 2004. gadu jauniešu skaits Latvijā ar vidējo izglītību ir par 2.4 procentpunktiem augstāks, nekā ES līmenī (25 valstis). Pie nosacījuma, ka līdz 2010. gadam ES līmenī jāsasniedz 85% līmenis, Latvijā tādā gadījumā šo rādītāju vajadzētu palielināt par 5.1 procentpunktu. Balstoties uz statistikas datiem, šim rādītājam ir tendence pieaugt.</p>

³⁰ Jaunieši vecumā no 20 – 24 gadiem, kas ir ar pabeigtu vidējo izglītību.

7.3.7. pielikums. Valsts pamatbudžeta un speciālā budžeta apakšprogrammu izlietotais finansējums aktīvajiem nodarbinātības pasākumiem 2004.-2006.gadam

Valsts pamatbudžets	2004	2005	2006 (plāns)
07.03.00 Apakšprogramma: Darba prasmju apguve un atjaunošana:			
Budžets, Ls	3,022,900	3,078,924	3,376,285
t.sk. 1) algotie pagaidu darbi			
Budžets, Ls	1,823,272	2,256,459	1,535,940
t.sk. 2) pasākumi noteiktām personu grupām:			
Budžets, Ls	1,199,629	822,465	1,840,345
Valsts speciālais budžets			
Apakšprogramma: Nodarbinātības speciālais budžets			
Bezdarbnieku stipendijas			
Budžets, Ls	535,996	0	0
Pasākumi:			
Bezdarbnieku apmācība, pārkvalifikācija un kvalifikācijas paaugstināšana			
Budžets, Ls	1,193,269	0	513,788
Eiropas Sociālā fonda ieviešana - apmācības bezdarbniekiem			
ES struktūrfondi, Ls	0	2,529,599	2,463,866
Darba meklētāju klubi/ Pasākumi konkurētspējas paaugstināšanai			
Budžets, Ls	535,996	439,136	808,342

* - 2006.gada plāns

Informācijas avots: NVA Budžeta un finanšu vadības departamenta sniegtie dati uz 2006. gada decembri